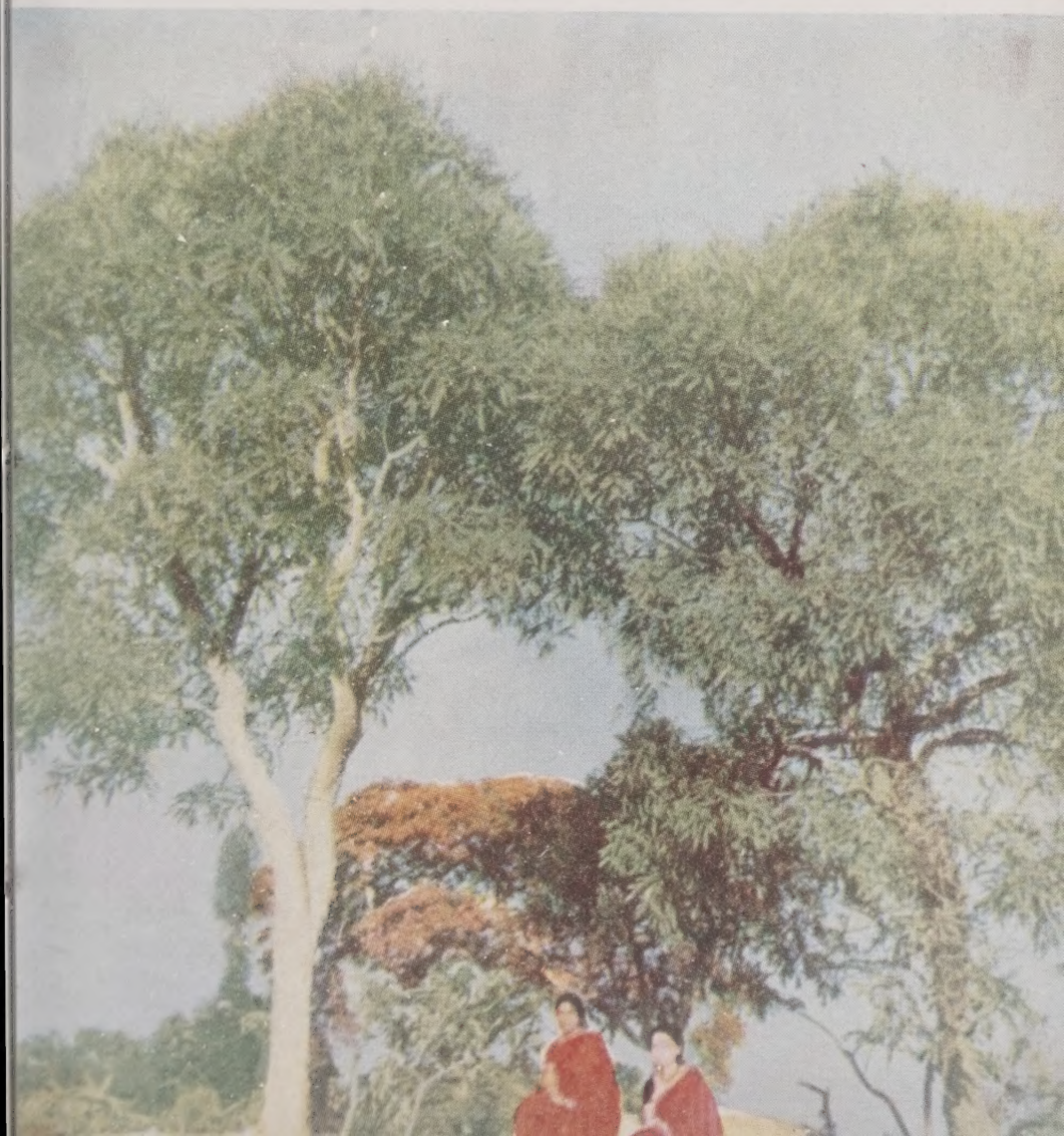

ಕಷ್ಕರಿ

ಮಾರ್ಚ್, ೧೯೭೩

ಬೆಲೆ : ರೂ. ೧-೦೦

ನಿತ್ಯದ ಮನೆಕೆಲಸ ನಿಮಗೆ ಬೆನ್ನುನೋವು
ಮತ್ತು ಕೀಲು ನೋವುಗಳನ್ನು
ಉಂಟುಮಾಡಬಲ್ಲದು.

ನೀವಿನ್ನೂ ಎದ್ದೇ ಇಲ್ಲ, ಆಗಲೇ ನಿಮ್ಮ
ಯಜಮಾನರು ಕಛೇರಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳು
ಶಾಲೆಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಸಮಯದೊಂ
ದಿಗೆ ಪಂದ್ಯ ಕಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅಡಿಗೆ
ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು
ನೋಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಸಹ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದು
ಕೊಳ್ಳಲು ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಶಿ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನೀವೇ
ಒಗೆಯಬೇಕು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯುವ
ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು
ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ, ಸಂಯೋಜಿತವಾದ ಐಯೋಡೆಕ್ಸ್ ಬಾಧಿತ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಇಳಿದು ಬೆನ್ನು
ನೋವು, ಸ್ನಾಯು ನೋವು ಮತ್ತು ಕೀಲುನೋವುಗಳಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತ ರಮನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಐಯೋಡೆಕ್ಸ್®

ಪೂರ್ಣ ಶಮನಕ್ಕೆ

ಇದೊಂದು ಸ್ವಿತ್ಸ್ ಕ್ಲೈನ್
ಅಂಡ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ತಯಾರಿಕೆ.

50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ
ಭಾರತದ ಅತ್ಯಧಿಕ
ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿರುವ
ನೋವು ಮುಲಾಮು

ಪ್ರಕಟನೆ :
ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ೧ ನೇ ದಿನಾಂಕ

ಸಂಪಾದಕರು :
ರಂಗನಾಥ ದಿನಾಕರ

ಸಹಸಂಪಾದಕರು :
ಪಿ. ವಿ. ಅಚಾರ್ಯ

ಪ್ರಕಾಶಕರು :
ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಕಚೇರಿ :
ಕಸ್ತೂರಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಕಲೆ :
ಕೆ. ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಮುದ್ರಣ :
ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೆಸ್
ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ

ಮುಖಚಿತ್ರ :
ಅವಳಿಗಳು
ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಹೆಗ್ಡೆ

ಚಂದಾ ದರ
೨ ವರ್ಷ (ಅಂಚೆ ಸೇರಿ) ರೂ. ೨೪-೦೦
೨ ವರ್ಷ ,, ರೂ. ೨೦-೦೦
೧ ವರ್ಷ ,, ರೂ. ೧೧-೦೦
ಅರ್ಧ ವರ್ಷ ,, ರೂ. ೬-೦೦

KASTURI March 1973

ಕಸ್ತೂರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿಗಾಗಿ ಲೇಖ, ಪ್ರಬಂಧ, ಕಥೆ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವದು. ಕಾಗದದ ಒಂದೇ ಮಗ್ಗಲಿಗೆ ವಿರಳವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳಿಸಬೇಕು. ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಅನುವಾದ ರೂಪಾಂತರ ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಧಾರ ಲೇಖಿಗಳಾದರೆ ಅವುಗಳ ಮೂಲ ಲೇಖಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶಕರ ಹೆಸರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮೂಲ ಲೇಖಕರ ಅನಮತಿ ಪಡೆದೇ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಗ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸುಲಭವಾಗುವದು. ಅಸ್ವೀಕೃತ ಲೇಖಿಗಳು ತಿರುಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಲೇಖಿಗಳ ಸಂಗಡವೇ ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಅಂಚೆ ತಿಕೀಟುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿರಬೇಕು. “ಇದುವೇ ಜೀವ” ಮೊದಲಾದ ಚುಟುಕುಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಲು ಅಥವಾ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಲೇಖಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾದರೆ ಯಥಾವಕಾಶ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವದು. ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಲೇಖಿಗಳ ಸ್ಥಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೊಳಿತು. ಲೇಖಿಗಳು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋದರೆ ಸಂಪಾದಕರು ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲ.

ಲೇಖಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ, “ಕಸ್ತೂರಿ”ಯು ಅಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡಲಾಗುವದು. ಲೇಖಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಸಂಪಾದಕರಿಗಿದೆ.

ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ “ಕಸ್ತೂರಿ” ಆಯಾ ತಿಂಗಳ ೧ ನೇ ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವದು. ಅದು ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಆಯಾ ತಿಂಗಳ ೫ ನೇ ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ ತಲುಪುವದು. ಹಾಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಚಂದಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಟಪಾಲು ಕಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ವಿಚಾರಿಸಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಚಂದಾದಾರರು ಕಾರ್ಯಾಲಯದೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ನಂಬರು ಕಾಣಿಸಲು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಸಹಚಿಂತನ	...	೨
ವಿಜಯದಾಹ	...	೫
ಆಪ್ತಿಕದ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡು ಕಲೆ	...	೭
ವೆನಿಸ್ ನಗರ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ	... ಎಂ. ಆರ್. ಎಸ್. ರಾವ್	೧೧
ಕಪ್ಪು ದ್ವೀಪ ಜಮೈಕಾ	... ಶ್ರೀನಾಥ	೧೬
ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅಹಿಂಸೆಗೆ	... ರಂಗನಾಥ ದಿವಾಕರ	೨೧
ಗರ್ಭಪಾತ ಸಮಸ್ಯೆ ಸರಳವಾಗಿಲ್ಲ	ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಎಂ. ಕಲ್ಯಾಣಪುರ	೨೪
ಮಗು...ಮಗು...ಮಗು...	... ಕೀಥ್ ಡಿಗ್ಲೆ	೨೭
ಎನ್. ಐ. ಪಾವಿಲೋವ್	... ಟಿ. ಆರ್. ಗೋವಿಂದರಾಜು	೩೩
ಕೊಡೆಗಳ ಕತೆ	ಕರಸುಳ್ಳಿ ಪರಮೇಶವೇಶ್ವರ ಶರ್ಮ	೪೦
ನಾನು ಬಬೂನುಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ	... ಪಿ. ಜಿ. ಲೇರಿಚ್	೪೩
ಜೈಲಿನಲ್ಲೊಂದು ರೋಮಾನ್ಸ್	... 'ಅಜ್ಜೀಯ'	೪೮
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಲಸಹಳ್ಳಿ ಗುರುಮೂರ್ತಿ ಹೆಗಡೆ ಮತ್ತು ಕೆ. ಪಿ. ವಾಸುದೇವನ್	...	೫೦
ತಂತೀ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ದೇವರು	... ಜಿ. ಆರ್. ಶಾನಭಾಗ	೫೫
ವಿಜ್ಞಾನ ಸ್ವಾರಸ್ಯ	... ಸಂಗ್ರಹ : ಶಿ. ನರಹರಿ	೫೭
ಮಂಗಳನಲ್ಲೇನಿದೆ?	... ಶ್ರೀಕಾಂತ	೬೦
ಹೆಚ್ಚಿ (ಕಥೆ)	... 'ಸಾಕಿ'	೬೫
ಕಪ್ಪು ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಭಗೀರತ ಪ್ರಯತ್ನ...	ಅಬ್ದುಲ್‌ವಹಾಬ್ ಚಾಂದಾ	೬೯
	ಆಳಂದಕರ	೭೯
'ಲೈಪ್' ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿತು	... ಬದರಿನಾಥ	೭೩
ಮನವೆಂಬ ಮರ್ಕಟ (ಕಥೆ)	... ಗೀತಾ ದೇಸಾಯಿ	೭೭
ಲಾಹೋರಿನ ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ	... ಎಂ. ಎಸ್. ಕಲ್ಯಾಣಸುಂದರಂ	೮೧
ನಗೆಮಲ್ಲಿಗೆ	...	೮೫
ದೊಡ್ಡವರ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು	... ಸಂಗ್ರಹ : ವಿ. ಎಸ್. ಜೋಶಿ	೮೮
ಇವರು ಗೆದ್ದು ಸೋತರು	... ಜಯರಾಮಚಾರ್ಯ ಮಳಗಿ	೮೯
ಮೂರು ಮೊಗದವನು (ಕವನ)	... ಶ್ರೀ ದೇವದತ್ತ	೯೬
ಇದುವೇ ಜೀವನ ಇದು ಜೀವನ	...	೯೮
ಮೂಷಕ ವಿಷಗಳು	... ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಭಟ್ಟ	೧೦೦
ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್	... ಕೆ. ಟಿ. ವೇಣುಗೋಪಾಲ	೧೦೪
ಅಭಯ (ಕಥೆ)	... ಕಾಮಾರ್ ನೀಲಕಂಠಪಿಳ್ಳೆ	೧೧೦
ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?	... ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ರಾವ್	೧೨೧
ಟರ್ಕಿಷ್ ಕನೆಕ್ಷನ್	... ನಾಗರಾಜ	೧೨೫

ಪುಸ್ತಕ ವಿಭಾಗ

ಪತ್ತೀಪರೀಕ್ಷೆ

ಮೂಲ ಫ್ರೆಂಚ್ : 'ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದ ಸಜ್ಜನ'

೧೨೯

ಸಂಗ್ರಹ : ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ

ಫೆಬ್ರುವರಿ 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಗುಡಿಯವರು ಬರೆದ 'ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೇ ಬಿಡಿ' ಲೇಖನ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಇಂದಿನ ವಿಷಯ- ಕೇಂದ್ರಸ್ಥ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬದಲು ಪ್ರಾಚೀನ ಗುರು ಕುಲವನ್ನು ಹೋಲುವ ಶಿಕ್ಷಕಕೇಂದ್ರಸ್ಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಇಂದಿನ ಅನೇಕ ಅನಿಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಎಂದು ನಂಬಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ. ಅದ ರಂತೆಯೇ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಅನುಪಾತವು ೧:೨೦ ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ದಂತಿರಬೇಕಾದದ್ದೂ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮವುಳ್ಳ ಶಿಕ್ಷಕರು ದೊರಕಬಹುದೇ ?

ಇಂದು ಕಡಾಯವಾಗಿರುವ ಏಕಮುಖಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವ ಪಾಠ್ಯಜ್ಞಾನ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಗೆ ರೂಪು ಕೊಡು ವುದಶಕ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ವೃತ್ತಿಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕಿದೆ. ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಪೂರ ಯಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕ-ಕೇಂದ್ರಸ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಥವಾದೀತೆಂಬುದು ವಿಚಾರ- ಯೋಗ್ಯ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಶ್ರೀ ಗುಡಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ವಿಚಾರ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದು. ದೇಶದ ಶಿಕ್ಷಣವೇತ್ತರು ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಇತ್ತ ಗಮನಿಸುವರೆಂದು ಆಶಿ- ಸೋಣವೇ ?

ಭದ್ರಾವತಿ — ಕೆ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ನಿಮ್ಮ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೇ ಬಿಡಿ' ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಗುಡಿಯವರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಧೈಯ ಉದಾತ್ತ ವಾದುದು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾತಲ್ಲ.

ಶಿಕ್ಷಕ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ೧:೨೦ ರಷ್ಟಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಖಾಸಗಿ ಡಾಕ್ಟರರಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ನೀಡಿದ ಹೋಲಿಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಡಾಕ್ಟರಿಗಿಂತ ತಾನು ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ 'ಭಾರಿ ಕುಳ' ಆದೇನೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿರುತ್ತದಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವ ಆಕರ್ಷಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಫೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ರಾಯಿತು, ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಲೇಖಕರು. 'ಶುಲ್ಕ ದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ' ಬಡ ಭಾರತೀಯನಿಗಿನ್ನೂ ಕೈಗೆಟುಕದ ಹಣ್ಣು.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲು ೪-೫ ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನಾದರೂ ಬೇಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬನೇ ಶಿಕ್ಷಕ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾದಾನೆ ? ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯ ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲವಾದೀತು ಅದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹಂತಾದಲ್ಲಾಗುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟವೆಂದೆನ್ನಬೇಕೆ ?

ಸಮಾಜವಾದೀ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಿರುವ ಸರಕಾರ, ನೈತಿಕವಾಗಿ ಅಸಮರ್ಥ ಶಿಕ್ಷಕವೃಂದ, ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಪವಿತ್ರವೆಂದೇ ಬಗೆಯುತ್ತ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ರವಾಗಿರುವ ಜನ ಇರುವಾಗ ಈ ಉದಾತ್ತ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆಯೂ 'ರಾಮರಾಜ್ಯ' ದಂತೆ ಒಂದು Utopia ಆಗಿ ಉಳಿದೀತು.

ರಾಣೇಬೆನ್ನೂರು — ಕೆ. ಎಂ. ಕುಲ್ಕರ್ಣಿ

ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಗುಡಿಯವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೇ ಬಿಡಬೇಕು. ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ, ಜ್ಞಾನ, ಶೀಲಗಳು ಲೋಪ ವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರಕಾರದ ಅಂದಾಜಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಯಸ್ಸು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಧಿ ಮತ್ತು ಅಸ್ವತಂತ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಂದಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಉದ್ದೇಶಹೀನವಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರೆಲ್ಲರೂ ಬಯಸುವುದು ಪಾಸು ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಹೊರತು ವಿವೇಕ, ಜ್ಞಾನ, ಶೀಲಗಳನ್ನಲ್ಲ.

ಯೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯಿದೆಯೆಂದು ನನಗನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗ ಬಲ್ಲವರನೇಕರು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತಾಧಿ

ಕಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವ ಆರ್ಥಿಕ ಭಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅರ್ಹ ಶಿಕ್ಷಕರು ದೊರಕುತ್ತಾರೆ.

ಹೊಟ್ಟೆಯ ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿಗಳಿಗಿರುವವರನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನೈಜ ಪ್ರೇಮವಿರುವವರನ್ನೇ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನಾಗಿಸಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಾದೀತು. ಇದೆಲ್ಲ ನಿಜವಾದರೂ ಇಂದಿನ ವಿಜ್ಞಾನಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದು ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದ.

ಕಾಲವಾಡ —ರಾಮಯ್ಯ ಪಟಗಾರ

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚ್ಯರು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಗುರುಕುಲ ಪದ್ಧತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೋಲುವ 'ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೇ ಬಿಡಿ,' ಯೋಜನೆ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದೆಯಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆಯಾಗಲಿದೆ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವೂ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಗ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳು:

ಈ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲಕರ ಸಹಕಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದಾದರೂ ಅವರ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯ ಬೇಕು. ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳೂ ಒಳಪಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ 'ನಮ್ಮ ತನ' ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಯೋಜನೆ 'ನಮ್ಮ ತನ'ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಜಾತ್ಯತೀತತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಾನವಿರಬೇಕು.

ಯೋಜನೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು. ಈ ಯೋಜನೆ

ಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಲಿ.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಒಂದು 'ಕಕ್ಷ್ಯೆ'ದಲ್ಲಿರುವ ಶಿಷ್ಯರು ಒಂದೇ ಇಯತ್ತ್ಯೆಯವರಾಗಲೀ, ಒಂದೇ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಲೀ ಇರದೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಮಟ್ಟದವರಿರಬೇಕು-ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಲೇಖಕರು. ಈಗಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವುದು 'ಅಸಮ' ಶಿಷ್ಯ ಮೇಳವೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆಳಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೂ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. Birds of a feather flock together. ತನ್ನ ವಿತ್ತ ಈ 'ಕಕ್ಷ್ಯೆ'ಗಳಲ್ಲಿ ಸಮವಯಸ್ಕ ಶಿಷ್ಯರ ವೃಂದಗಳು ಯೋಗ್ಯ.

ಕೂಡ್ಲಿಗಿ —ಯು. ಅನಂತೇಶರಾವ್

ಫೆಬ್ರುವರಿ 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ನನ್ನ ಲೇಖನ 'ನಮ್ಮ ದೆಂಬುದು' ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಓದುಗರ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲ ವಿವರಣೆಗಳು. ಅಗತ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಲೇಖನದೊಂದಿಗಿರುವ ಅಂಕಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವಂತೆ ಜಿಡು ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯವರ 'ಟೋಟಲ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಸಾರವಲ್ಲ, ಈ ಲೇಖನ. ಆ ಹೆಸರಿನ ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಟೋಟಲ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಅಥವಾ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಿಯೆಯೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲಿ ತಾದಾತ್ಮ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಒಂದು ಅಖಂಡ ಅನುಭವ. ನನ್ನ ಲೇಖನ ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯವರ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಓದಿನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಫಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಯಸುಧರ್ಶನ

'ಕಸ್ತೂರಿ' ಜನೆವರಿ, ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 'ಗಾಂಧೀಗ್ರಹಣ'ದಿಂದಲೂ ಮೇ, ನವಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ 'ನೆಹರು ಗ್ರಹಣ'ದಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಆರ್. ಆರ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ

[ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಷವಿಡೀ 'ಗ್ರಹಣ'ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೊಸ ರಾಹು ಕೇತುಗಳು ದೊರೆತಾಗ 'ಕಸ್ತೂರಿ' ಈ ಗ್ರಹಣಗಳಿಂದ ನುಕ್ತವಾದೀತು. -ಸಂ.]

ಕನಕಾಚಾರಿ

ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೩

ವಿಜಯದಾಹ

ಪೈರಸ್ಸನ ಸೈನ್ಯ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತಿತ್ತು. ಲೈಯದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದೆಂಬ ಭಾವ ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನೇನು, ಸೈನ್ಯ ಇಟಲಿಯತ್ತ ವಿಜಯಯಾತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದಾಗ ಮಿತ್ರ ಸೈನೆಸ್ ಪೈರಸ್ಸನನ್ನು, “ಸಮ್ರಾಟ್, ಎತ್ತ ಕಡೆ ಪ್ರಯಾಣ?” ಎಂದು ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟ.

“ರೋಮ್ ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ. ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಶೂರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ; ಅದೊಂದು ಯೋಧರ ಪಟ್ಟಣ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸದೆಬಡಿದು ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ,” ಎಂದು ಪೈರಸ್ ವಿಜಯೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಖಡ್ಗ ರ್ಘುಳಪಿಸುತ್ತಾ

ಹೇಳಿದ.

“ಅನಂತರ ಏನು ಮಾಡುವಿ?”

“ಸಮಸ್ತ ಇಟಲಿಯನ್ನು ಪಾದಾಕ್ರಾಂತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.”

“ಅದು ಸರಿ. ಇಟಲಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ನಂತರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀ?”

“ಮೆಸಿಡೋಸಿಯ, ಆಫ್ರಿಕ, ಗ್ರೀಸ್ ಹಾಗೂ ಸಿರಿಯಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.”

“ಇದರಲ್ಲೇನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಬಲಶಾಲಿಯಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನೀನು ಈ ದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದೆಯುವುದರಲ್ಲೇನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ನೀನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರೌಢಿಯನ್ನೇ ಜಯಿಸಿಬಿಡಬಹುದು ಬಿಡು. ಆದರೆ ನೀನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಜನರ ಜೀವ

ಗಳನ್ನು ಪಣಕ್ಕೊಡ್ಡಿ ದೇಶಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದೆಯುವು ದೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳುವಿಯಾ?”

“ಓಹೋ! ಅದಕ್ಕೇನು? ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳ ಜನರು ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನಗಳಿಂದ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದೇ ನಾನು ಭೂಖಂಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆದ್ದೆಯಲು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದು.”

ಸೈನಸ್ ಮುಗುಳ್ಳುಕು ಪೈರಸ್ಸಿಗೆ ಹೇಳಿದ: “ಮಿತ್ರಾ, ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜನರು ಈಗಾಗಲೇ ಶಾಂತಿ-ಸಮಾಧಾನಗಳಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಜನರ ಜೀವಗಳನ್ನು ಆಪತ್ತಿಗೆ ಒಡ್ಡಿ, ರಕ್ತಪಾತ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಜನರು ಸುಖದಿಂದ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೇ?”

ಪೈರಸ್ಸಿನ ಜ್ಞಾನಚಕ್ಷು ತೆರೆಯಿತು.

✱

ಆತ್ಮತ್ಯಸ್ತಿ

ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು. ‘ಚಾರು ಚಿಂತಾ ಮಣಿ’ಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ರಾಮನಾಥ ತರ್ಕಸಿದ್ಧಾಂತನು ನವದ್ವೀಪ ನಗರದ ಹೊರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಬಡತನದಿಂದ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸರಸ್ವತಿಯ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷ ಅವನ ಮೇಲೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ರಾಮನಾಥನ ಪತ್ನಿ ಹುಣಸೇಗಿಡದ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತಿ ತಂದು ಆದರಿಂದಲೇ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸಿದರೂ ಆತ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ.

ಒಂದು ದಿನ ಕೃಷ್ಣ ನಗರದ ಅರಸ ಆನೆಯನ್ನೇರಿ ರಾಮನಾಥನ ಗುಡೀಲಿ ನೆದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ, ಪಂಡಿತರೆ, “ಏನಾದರೂ ಬೇಕೆ? ಏನು ಬೇಕಿದ್ದರೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿ, ನಾನದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ,” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ, ರಾಮನಾಥ ಮುಗುಳ್ಳುಕು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಡೆ ಬೊಟ್ಟು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದ. ಅರಸ ಅವಳಿಗೂ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಆಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು: “ನನ್ನ ವಸ್ತ್ರ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನೀರು ತುಂಬುವ ಮಡಿಕೆಯೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ, ಒಡೆದಿಲ್ಲ. ಮಂಚವೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನನಗೆ ಏನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿಜ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಸೂತ್ರವಿರುವವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಪತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಯಿರುವವರೆಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ವಸ್ತುವಿನ ಅಭಾವವೂ ಇದ್ದಂತೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.”

ಆತ್ಮತ್ಯಸ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಸಂಕತ್ತು ಎಷ್ಟು ಕ್ಷುದ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಂಬುದು ರಾಜಾ ಶಿವಚಂದ್ರನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಆತ ಆನೆಯಿಂದಿಳಿದವನೇ ಆ ಸಾಧ್ಯಮಣಿಗೆ ನಮೋ ಎಂದ.

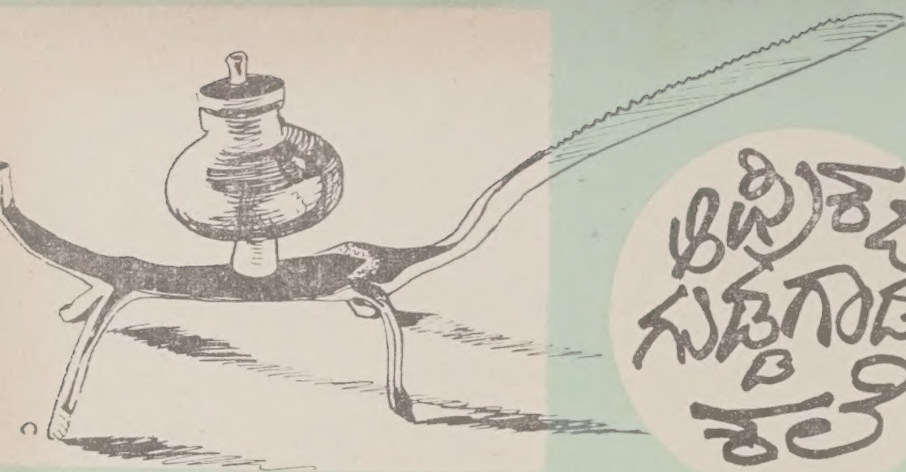
ಕೆಪ್ಪು ಖಂಡದವರ ಈ ಕಲೆ
ಜೈತನ್ಯದ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿದೆ

ಆಫ್ರಿಕದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಕಲೆ

ಆಫ್ರಿಕದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಕಲೆಯೆಂದೊಡನೆಯೇ ಕಣ್ಣೆದುರು ಮೊದಲು ಬರುವುದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪುರಾತನರ ಕಾಷ್ಠಶಿಲ್ಪ ಮತ್ತು ಲೋಹಶಿಲ್ಪ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ 'ಕಾಡು' ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ. ಆದರೆ ಈಗಿಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆರ್ವಾ-ಚೀನವನ್ನಬಹುದಾದ ಲೋಹಶಿಲ್ಪ-ಆಫ್ರಿಕದ ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ದೇಶ ದಾಹೋಮೆ, ಬಹುಕಾಲ ಫ್ರೆಂಚ್ ಪಶ್ಚಿಮ ಆಫ್ರಿಕದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಈಗ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ದೇಶ. ಈ ದೇಶದ ಮೂರ್ತಿಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೆಲವು ಕಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನಾವು 'ಕಾಡು', 'ಅನಾಗರಿಕ' ಎಂದು ತುಸು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕರೆಯುವ ಜನಗಳಲ್ಲಿಯ ಕಲಾಪ್ರಜ್ಞೆಗೂ ನಮ್ಮ 'ನಾಗರಿಕ' ಕಲಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೂ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲೇ ಮೂಲಭೂತ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಡು ಜನರಂತೆಯೇ ಆಫ್ರಿಕದ ಜನ ಸಹ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಹಳೆಯವಾದ

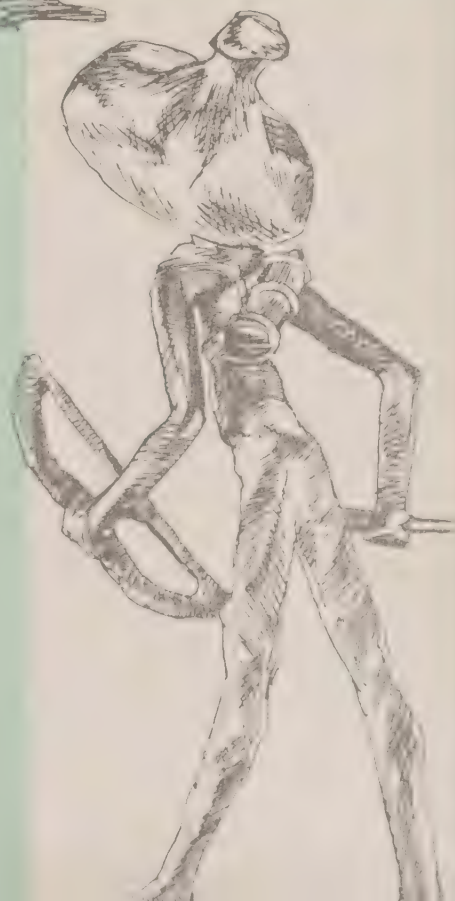
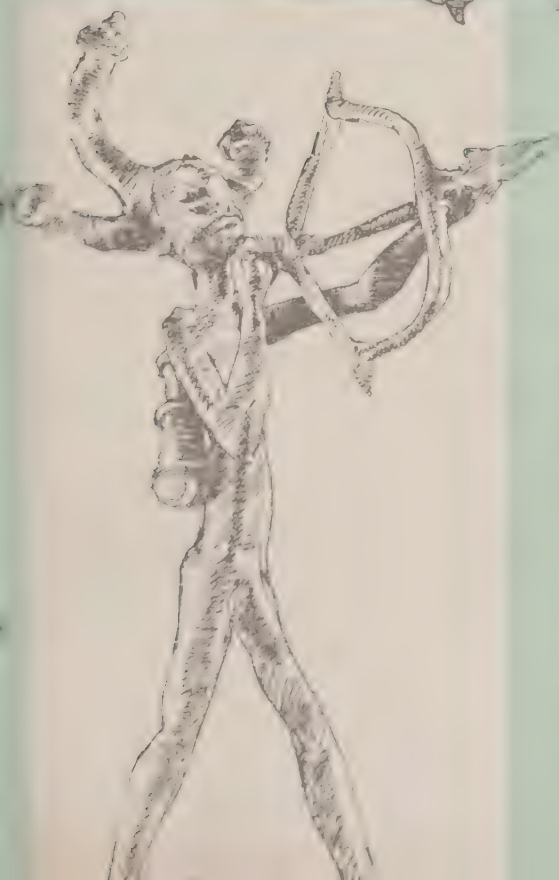
ರೂಢಿ-ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನೂ ಶ್ರದ್ಧೆ-ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ತುಂಬ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಆಫ್ರಿಕನ್ನರ ಕಲೆ ಮುಖ್ಯತಃ ಈ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳ, ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆಯ್ದ ಕೊಳ್ಳಲಾದ ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಈ ಮಾದರಿಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿವೆ. ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳಿಗೂ ಇವಕ್ಕೂ ಯಾವುದೇ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಂತೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಅರಸನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂಬಲ್ಲಿದ್ದ ಅವನ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿದ್ದ ವಸ್ತುಗಳಿವು. ಅಂತೆಯೇ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಆಫ್ರಿಕನ್ನರಿಗೆ ಸಹಜವಲ್ಲದ್ದೆಂದು ನಾವು ಬಗೆಯುವ ಹೊಸತನವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಶಿಲ್ಪಿಗಳು ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ತದ್ವತ್ ಚಿತ್ರಿಸು

ಬಿಜ್ಜಿಕದ
ಸುಡುಗೊಡು
ಕಲೆ

ವಲ್ಲಿಯ ಸಾರ್ಥಕವನ್ನು ಕಂಡರು. ಆದರೆ ಈ ಅಪ್ಪಿಕನ್ ಕಲಾವಿದರು ತಮ್ಮ ಕಲಾಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬದಲಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಅವರ ಭಾವನೆಗಳ ವ್ಯಕ್ತರೂಪವೇ ಕಲೆ. ನಿರ್ವರ್ಗವೇ ಈ ಕಾಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಯಾವುದೇ ಸಜೀವ, ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುವಿನಲ್ಲೂ ಅವರು ಒಂದೊಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಅವರ ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಅವರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆ ಅರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಾವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಹಲವು ಜೀವನ-ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಕೇತವಾಗಿವೆ.

ಚಿತ್ರ ೧ ರಲ್ಲಿ ಹಿತ್ತಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಲಾದ ಮೊಸಳೆಯ ಚಾತಿಯ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ನೆಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯೋಣ. ಇದು ಈ ಜನರಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಈ ಮೂರ್ತಿಯು ತನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ದೀಪವೊಂದನ್ನು ಹೊತ್ತಿದೆ. ಇದುವೇ ಆಶಾಚ್ಯೋತಿ. ಚಿತ್ರ ೨ ರಲ್ಲಿರುವುದು ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವ ಗೃಹಿಣಿಯ ಪ್ರತಿಮೆ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಯಾಮಿನಿಯಂನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಸಕೆಯಿಂದ ಭತ್ತ ಕುಟ್ಟುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೋಟ. ಚಿತ್ರ ೩ ರಲ್ಲಿರುವುದು ಅಲ್ಯಾಮಿನಿಯಂನಲ್ಲಿನ ಆಕಾ. ಈ ಜನಾಂಗ ಅಡು ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದು ಪವಿತ್ರವೂ ಅಹುದು. ಚಿತ್ರ ೪ ರಲ್ಲಿರುವುದು ಕೂಡ ಅಲ್ಯಾಮಿನಿಯಂ ವಿಗ್ರಹವೇ. ಇದು ದಾಹೋಮೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯ

ವಾಗಿರುವ ಮಂಜ. ಈ ಜಂಭವ ಕೋಳಿ ಅವರಿಗೆ ಶುಭದ ಹರಿಕಾರ. ಚಿತ್ರ ೫ ರಲ್ಲಿರುವುದು ಹಿತ್ತಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ದಾಹೋಮಿಯನ್ ಬೇಟೆಗಾರ. ಕುದುರೆ ಏರಿದ ಅವನು ಕೋವಿ ಹಿಡಿದು ಗುರಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ೬ನೆಯ ಚಿತ್ರ ಇನ್ನೊಂದು ಹಿತ್ತಾಳೆಯ ಪ್ರತಿಮೆಯದು. ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯನಾದ ಇವನು ಅನುಭವದ ಹೊರೆಯಿಂದ ಬಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಚಿತ್ರ ೭ ಮತ್ತು ೮ ರಲ್ಲಿರುವುದು ಯೋಧ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಗಾರನ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಧನುರ್ಧಾರಿಗಳು. ಇವೆರಡೂ ಅಲ್ಯಾಮಿನಿಯಂ ವಿಗ್ರಹಗಳು.

ಅಪ್ಪಿಕದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜೀವನವೆಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹೇತುಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಆರ್ಥಾತ್ ಜೀವನವನ್ನೆವರು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಯಾವ ಘಟನೆಯೂ ಅವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠವಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವು ಈ ಕಲಾಕಾರರು ಆಯ್ದ ಕೊಂಡ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಪಡುತ್ತದೆ.

ಫ್ರೆಂಚರು ತಮ್ಮ ಆಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರ್ತಿ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಪ್ರಮುಖ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಬಗೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಈ ಕಲೆ ಈಗಲೂ ಅಪ್ಪಿಕನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ವಸನೀಯವಾದ ವ್ಯಕ್ತ ರೂಪವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನಿಶ್ಚಿತವು.

ವೆನಿಸ್ ನಗರ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ

ಎಂ. ಆರ್. ಎಸ್. ರಾವ್

ವೆನಿಸ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಪುತ್ರಿ ಎಂದೊಮ್ಮೆ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಹೇಳಿದ್ದ. ಹೌದು. ಅದು ಪುಟ್ಟಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಅದಕ್ಕಾಗಿ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೫ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರೋಮನ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಅನಾಗರಿಕ ಜನಾಂಗಗಳಿಂದ ಪತನಗೊಂಡು ರೋಮ್ ನಗರದ ಜನರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೇ ಸಂಚಕಾರ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಓಡಿಬಂದು ಈ ದ್ವೀಪವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದರು. ಇಟಲಿಯ ಅಡ್ರಿಯಾಟಿಕ್ ಸಮುದ್ರತೀರದಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ಮೈಲು ದೂರವಿರುವ ಈ ದ್ವೀಪ ಸಸ್ಯಶಾಲೆ ಹಾಗಿ ನಯನಮನೋಹರವಾಗಿದ್ದು ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅದು ಶತ್ರುಗಳಿಗೆ ಅಭೇದ್ಯವಾಗಿದ್ದು ದೇ ರೋಮನ್ನರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಅವರ ನೌಕಾಬಲ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೌಶಲ ಗಳು ಆ ನಗರವನ್ನು ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ಪರಗೆ ವಣಿಕ್‌ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಮ್ರಾಟನನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ. ವಾಣಿಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕಲಾಭಿರುಚಿಯೂ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡುಬಂದು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷದ ಅದರ ವೈಭವೋನ್ನತಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ಕಲಾಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿತು. ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ವೈಭವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೆನಿಸ್ ನಗರದ ವಣಿಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಸುರಿದು ಅದ್ಭುತ ಕಲಾಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿಯೇ ನಾವಿಂದೂ ಗಾನ್ ಮಾರ್ಕೊದಲ್ಲಿ ವಜ್ರಬಿಜಿತವಾದ

ಮೊಜೈಕ್ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮ್ಯೂಜಿಯಂನಲ್ಲಿ ವೆನಿಸಿನ ಗತವೈಭವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಹದಿಮೂರು, ಹದಿನಾಲ್ಕು ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ. ಬೆಲ್ಲಿನಿ, ಟೈಟಿಯನ್, ಜಿಯೋವನಿ, ಕನಲೆಟೋ, ವಿರೋನಿಯಸ್ಸು ರಂತಹ ಮಹಾ ಪ್ರಭುಗಳಿಗೆ ಕಲಾತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮಹತ್ವದ ಭಾಗವನ್ನು ತೇಯ್ದುದ್ದು ಈ ನಗರದಲ್ಲಿಯೆ. ವೆಂಜೆರೆಟೋ ಎಂಬಾತನ ೩೦×೯ ಅಡಿ ಗಾತ್ರದ 'ಸ್ವರ್ಗ' ವೆಂಬ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಡೋಗೆ ಅರಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಂಟುನೂರು ಮಾನವ ರೂಪಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನೈಜವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಶತಮಾನಗಳ ನಂತರವೂ ಅದು ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅಂಥ ವೆನಿಸ್ ನಗರಕ್ಕೇಗ ಅಪಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ವಸರು ಇತಿಹಾಸ-ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವ ಉಳಿಯುವುದು. ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಅಪಾಯ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲ. ನಿರ್ನಗದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕಲಾಪ್ರಪಂಚದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೇ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ವೆನಿಸಿನವರು ಕಠಿಣ ವಲಸೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕಲಾಪೂರ್ಣ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕುಸಿಯುತ್ತಿವೆ. ಇದೆ ರೊಡನೆ ನಿರ್ನಗದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸೇರಿ ಕಲಾಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉದ್ಭವಗೊಳಿಸುತ್ತಾ-

ರಿವೆ.

ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ತಾವು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ಸುಂದರ ನಗರದ ಬಹುಭಾಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದುಹೋಗುವುದೆಂಬುದು ವೇನೀಸಿಯನ್ನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಗಟ್ಟಿ ನೆಲವಿಲ್ಲದ ವೇನಿಸಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಅವು ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ನೆಲ

ವೇನಿಸಿನ ಸುಂದರತಮ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲೊಂದು: ಪಲಾಜೋ ಸೆಸಾರೋ

ವನ್ನು ತೋಡಿ ಮರದ ಕಂಬಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡದ ಭಾರವೆಲ್ಲ ತಳಪಾಯದ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿ ಕಟ್ಟಡದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳು ಸಮವಾಗಿ ಕುಸಿಯುವವು; ಹೀಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿರುಕುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕುಸಿತ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ

ಕಟ್ಟಡದ ಬಹುಭಾಗ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಹೋಗುವ ಭಯ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ವರೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ- ಎಂಬುದು ಅವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರೆಣಿಸಿದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು ವೇನೀಸಿಯನ್ನರನ್ನು ಗಾಬರಿಗೀಡುಮಾಡಿತು. ಅವರು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೂ ವಿಶೇಷ ಫಲ ಕಾರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ವೇನಿಸಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವೇಗವಾಗಿ, ಎಂದರೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೦.೧೬೧ ಇಂಚುಗಳಂತೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿವೆ. ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಬರ್ಫ ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕರಗತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಮಹಾಸಾಗರಗಳ ಮಟ್ಟ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಿಸಿ ವೇನಿಸಿಗೂ ತಟ್ಟಿದೆ. ಸಮುದ್ರದ ತೆರೆಗಳು ವೇನೀಸಿನ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿದು

ವೃದ್ಧರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಉಸುಕು ನೆಲದ ಒಂದು ಪಾಲು ಕ್ರಮೇಣ ಸಮುದ್ರದ ಗರ್ಭವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ಸಮುದ್ರ ಈಗಾ ಗಲ್ಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಬಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ದೈಕುಗಳನ್ನು (Dykes) ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ.

ಆದರೆ ಸಮುದ್ರರಾಜ ಇದರಿಂದ ಸೋಲೊಪ್ಪಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ನೆಲದೊಳಗೆ ತೂರಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳ ತಳಪಾಯವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತಳಪಾಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ದಿಮ್ಮಿಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಾಡಿ ಮಹಾಮಹಾ ಭವನಗಳನ್ನು ಉರುಳಿಸಿರೇನು ಗತಿ? ಆ ಭವನಗಳು ಇಟಾಲಿಯನ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರುಹಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮ ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವು ಕಾಲದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಮಾಹಿತವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಹಿತದಾದ್ದಾರೆ.

ವೆನಿಸ್ ಕಾಲುವೆಗಳ ವಗರ. ಒಂದು ಓಣಿಯಿಂದ

ವೆನಿಸಿನ ಸಂತ ಮಾರ್ಕ್ ಚರ್ಚು ನೆರೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತ. ಈ ಗೋಪುರ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದದ್ದು. ೧೫ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿ ೧೯೦೨ರಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ೧೯೧೨ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನಿರ್ಮಿತವಾಯಿತು.

ಇನ್ನೊಂದು ಓಣಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ದೋಣಿಗಳ ಸಹಾಯ ಬೇಕನ್ನು ವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅದು ಒಂದೇ ದ್ವೀಪವಾಗಿರದೆ ೧೧೮ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಉಸುಬಿನ ದ್ವೀಪಗಳ ಒಂದು ಸಮೂಹವಾಗಿದೆ. ಒತ್ತೊತ್ತಾಗಿದ್ದ ಈ ದ್ವೀಪಸ್ತೋಮದ ನಡುವಣ ಸಮುದ್ರ ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ವನೀಸಿಯನ್ನರು ಪೂರ್ತಿ ತುಂಬದೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಬದಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. ಮೋಟರುಗಳು ಇಲ್ಲದ ಆ ಯುಗದಲ್ಲಿ, ಸಮುದ್ರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ವೆನಿಸ್ ನಗರದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇದೇನೂ ಕೊರತೆಯೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರಿಯವೆನಿಸುವ ನಗರಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಅದ್ವಿತೀಯವಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷದ ವೈಭವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿದ ಅಸಂಖ್ಯ ಸುಂದರ ಸೌಧಗಳೆಲ್ಲ “ತಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ನೀರ್ಗನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮೋದಪಡುವ ಜಲಕನ್ನಿಕೆಯ ರಂತೆ” ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ಸಮುದ್ರದ ಪಾತಳಿ ಏರಿದ್ದರಿಂದಲೂ ತೆರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಬ್ಬರದಿಂದ ಬರುವುದರಿಂದಲೂ ಕಾಲುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿತೋಡಗಿದೆ. ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಲುವೆಗಳ ನೀರು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಇಂಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಬರುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಖಯಾರ್ನಾ ಸಾನ್ ಮಾರ್ಕೋ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿನ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಷ್ಟು ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಸಂಗಮರವರಿ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಅಂಥವು ಭಗ್ನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಮಹಾಪುರವೂ ವೆನಿಸ್ ನಗರವನ್ನು ಗಾಸಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತೈದು ಸಲ ಮಹಾಸಾಗರ ಉಕ್ಕಿಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತವನ್ನೇ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ವೆನಿಸ್ ನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಿಡದಿದ್ದರೂ ದಸಿಗಾರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು

ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕ ವಿನೋದ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಇಂದಿನ ವೆನಿಸ್ ಪುರಾತನ ಕಾಲದ ವೆನಿಸ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಗಾಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಖಾನೆಗಳು ದಿನಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ತಲೆಯೆತ್ತತೊಡಗಿವೆ. ಸಮುದ್ರದ ನೀರನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಆರ್ಚಿಟೆಕ್ಚರ್ ಭಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನೆತ್ತತೊಡಗಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭೂಗರ್ಭದ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ (water table) ಇಳಿದು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕುಸಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಖಾನೆಗಳ ಚಮಣಿಗಳಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ಗಂಧಕಾಮ್ಲಯುಕ್ತ ಹೊಗೆ ಪುರಾತನ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿನ ಕಾಷ್ಠ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಭಗ್ನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಂತಾ ಮಾರಿಯಾ ಚರ್ಚಿನ ಕಲಾಕುಸುರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರಖಾನೆಗಳ ದೂಷಿತ ಹೊಗೆ ಅಂದಗೊಡಿಸಿದೆ. ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳೆದ ಅನೇಕ ಉತ್ಕೃಂಘವಾದ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಈ ಹೊಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಗುರುತಿಸಲು ಬಾರದಷ್ಟು ವಿಕಾರಗೊಳಿಸಿದೆ. ಅವು ನೆಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿ ಹೋಗದಿರಲೆಂದು ಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಸಳಿಗಳ ಆಶ್ರಯಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸಾನ್ ಮಾರ್ಕೋದ ವಿಶಾಲ ಚರ್ಚು ಕವಿ ಬೈರನ್ನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತ್ತು. ಸುಂದರ ಕೆತ್ತನೆಯುಳ್ಳ ೫೦೦ ಭವ್ಯ ಕಂಬಗಳೂ ಈಗ ಕಾರಖಾನೆಯ ದೂಷಿತ ಹೊಗೆಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಕ್ಷಯಗ್ರಸ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಹೊಗೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಈ ಸ್ತಂಭಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕಲ್ಲಿನ ಪುಡಿ ಉದುರಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ.

ವೆನಿಸಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಆ ನಗರವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಯುನೆಸ್ಕೋ ತಜ್ಞರು ಇಟಾಲಿಯನ್

ಸರಕಾರದ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಬೃಹತ್ ವರದಿ ಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನೂ ಹೇಗೆ ಉಳಿಸ ಬಹುದೆಂಬುದರ ಬಗೆಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಈಗ ತಜ್ಞರ ಅನೇಕ ತಂಡಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ರೋಮನ್ನರ ಕಲಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಐದು ಸಾವಿರ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸುಮಾರು ಐದನೂರು ಐವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಿಡಿಯುವವೆಂದು ತಜ್ಞರು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇರಿಕದ ಕೆಲ ಕಲಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚಂದಾ ಎತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಟೆಂಟೋರೆಟ್ಟೋ ರಚಿಸಿದ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಐ. ಬಿ. ಎಮ್. ಹಾಗೂ ಎಮ್. ಐ. ಟಿ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕಳಿಸಿ ವೆನಿಸಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಕುಸಿಯುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಬಿಡಿಯಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿವೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಸಾವಿರಾರು ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ವೆನಿಸಿನ ಕಲಾಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಸೆ ತಳೆದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸೇರಿ, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಳೆ ಹಣ ಸುರಿದು, ಈಗಾಗಲೇ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವದ ಮೂವತ್ತು ಭವನಗಳನ್ನು ಪುನರುತ್ಥಾನಗೊಳಿಸಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಕಾಲಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು ಭಗ್ನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಚದುರ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಹದಿನೈದನೂರು ತೈಲಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ಸುಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ

ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದೂಷಿತ ಹವೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಇಟಾಲಿಯನ್ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಅಜ್ಜಿ ಹೊರಡಿಸಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಇಂಧನವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬದಲು ಗ್ಯಾಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು; ಕಾರಖಾನೆ ಗಳು ಹೊಗೆಯನ್ನು ಫಿಲ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಿನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ.

ವೆನಿಸ್ ನಗರವನ್ನು ಉಳಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಒದಗಿ ಬರುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಮಾನವನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದು ಹೇಗೆಂಬುದೇ ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರವಾಹ, ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ದೂಷಕಗಳ ಪ್ರಮಾಣ, ಗಾಳಿಯ ವೇಗ ಹಾಗೂ ದಿಕ್ಕು, ಲಗೂನುಗಳ ತಳಭಾಗದ ರಚನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ನಂತರವೇ ತಜ್ಞರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಲಗೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಉಸುಕು ಸಂಗ್ರಹವಾಗದ ಹಾಗೆ ನೀರು ಪ್ರವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸದೆ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ವಿಧಾನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಕೀಟಾಣುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು, ಬಿರುಗಾಳಿಯನ್ನು ಮಾನವನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅದ್ಭುತ ಹಾಗೂ ಅಪಾರ ಪರಿಶ್ರಮ, ಕೌಶಲ ಬೇಕು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಈ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ.

✱

ಸೂಚನೆ : ೯೬ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ 'ಮೂರು ಮೊಗದವನು' ಕವನದ ೪ನೆಯ ನುಡಿಯ ಮೂರನೆಯ ಸಾಲನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು, "ಪಕ್ಕ ಪೊಲಿಟೀಶಿಯನ್ ಇಂಡಿಯನ್ ವ್ಹಿ ಆಮ್ ಪಿ" ಎಂದು ತಿದ್ದಿ ಕೊಂಡು ಓದಬೇಕು.

1973
ಮಾರ್ಚ್

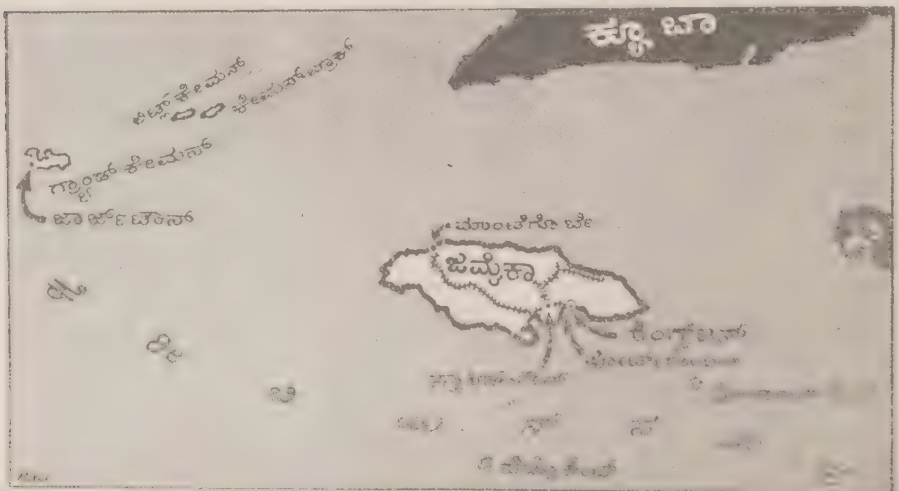
ಕೋಲಂಬಸ್ ಕಂಡ ಭಾರತವಿದು

ಕಪ್ಪು ದ್ವೀಪ ಜಮೈಕಾ

ಶ್ರೀನಾಥ

ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕವು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕ ವನ್ನು ಕೂಡುವಲ್ಲಿರುವ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೆರೀಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರವೆಂದು ಹೆಸರು. ವಿಷುವತ್ತುತ್ತರ ! ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಅಮೇರಿಕದ ಫ್ಲೋರಿಡಾದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ವೆನೆಜುಯೆಲಾ ವರೆಗೆ ನೂರಾರು ಚಿಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದ್ವೀಪಗಳು ಹಬ್ಬಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರದ

ಬಹಾಮಾ ದ್ವೀಪಗಳೆಂದು ಒಂದು ಗುಂಪಾದರೆ, ಕ್ಯೂಬಾ, ಜಮೈಕಾ, ಹಿಸ್ಪಾನಿಯೋಲಾ, ಪ್ಯೂಟೊರಿಕೊಗಳಂಥ ದೊಡ್ಡ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗ್ರೇಟರ್ ಆಂಟಿಲಿಸ್ ಇನ್ನೊಂದು. ಅನಂತರ ಪ್ಯೂಟೊರಿಕೊದ ಬದಿಯ ವರ್ಜಿನಿಯಾ ದ್ವೀಪಗಳಿಂದಾರಂಭಿಸಿ ವೆನೆಜುಯೆಲಾದ ನೈಋತ್ಯ ಕರಾವಳಿಯ ಸಮೀಪವಿರುವ ತ್ರಿನಿಡಾದ್ ವರೆಗಿನ ಚಿಕ್ಕ ನಡುಗಡ್ಡೆಗಳ ಗುಂಪು,

ಲಿಸರ್ ಆಂಟಿಲಿಸ್, ಮೂರನೆಯದು. ಬ್ರಿಟನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಹಾಲೆಂಡ್, ಸ್ಪೇನ್, ಅಮೇರಿಕ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳ ಒಡತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ದ್ವೀಪಗಳಿವು. ಕೋಲಂಬಸ್ ಹದಿನೈದ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪೇನಿನಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಈ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಅಕ್ವಿಲ್ಡಾ ತಲುಪಿ ಇದೇ ಭಾರತವಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದನಂತೆ. ಕೋಲಂಬಸ್ ಜಮೈಕಾದ ಮೇಲೆ ಅಡಿಯಿರಿಸಿದ್ದು ಮೇ ೩, ೧೪೯೪ ರಂದು. ಮುಂದೆ ೧೫೦೩-೦೪ ರಲ್ಲಿ ಅವನು ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಜಮೈಕಾದ ಉತ್ತರ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ೧೨ ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ೧೫೦೯ ರಲ್ಲಿ ಕೋಲಂಬಸನ ಮಗ ಡಿಯೊಗೊಸ್ ಡಾನ್ ಜುವಾನ್ ಡಿ ಎಸ್ಕಿವೆಲ್ ಎಂಬವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯ ಗವರ್ನರ್ ಎಂದು ನೇಮಿಸಿದುದರಿಂದ ಇದು ಸ್ಪಾನಿಶ್ ವಸಾಹತಾಯಿತು. ೧೬೫೫ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷರು ಸ್ಪಾನಿಯರ್ಡರನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಸೋಲಿಸಿ ಹೊರಹಾಕುವ ವರೆಗೂ ಇದು ಅವರ ವಶದಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಇವನ್ನೇ ಮುಂದೆ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಜ್ ದ್ವೀಪ ಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ೧೯೫೮ ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದ ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯನ್ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಗಣರಾಜ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಬ್ರಿಟನ್ ಒಂದು ಸಂವಿಧಾನ ದನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಜಮೈಕಾ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ಈ ಒಕ್ಕೂಟ ವನ್ನು ಸೇರಿತ್ತು. ಆಗಸ್ಟ್ ೬, ೧೯೬೨ ರಂದು ಅದು ಅದರಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಯಿತು. ಅಂದು ೩೦೭ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಸುಧೀರ್ಘ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಂಡಂತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧಾನಂತರ ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯತೊಡಗಿದ್ದುವಾದರೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋಲಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ಗೌರವವನ್ನು ಮೊದಲು ಪಡೆದ ದೇಶ ಜಮೈಕಾನೇ. ೧೯೦೩ರಲ್ಲಿ ಪನಾಮಾ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ನಂತರ ಜಮೈಕಾದಿಂದ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಕಾಲ್ಡೆಗೆಯುವ ವರೆಗೆ ಈ ಗೋಲಾರ್ಧದ

ಮತ್ತೆಲ್ಲಾ ದಾಸ್ಯವಿಮುಕ್ತಿ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯೂಬಾದ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೯೦ ಮೈಲು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆರುವ ಜಮೈಕಾ ಬರ ೧೪೮ ಮೈಲುದ್ದದ ಮತ್ತು ತೀರ ಅಗಲವಿರುವಲ್ಲಿ ೫೨ ಮೈಲು ಮಾತ್ರ ಅಗಲವಿರುವ ದ್ವೀಪ. ಇದರ ಒಟ್ಟು ಕ್ಷೇತ್ರಫಲ ೪,೪೧೧ ಚದರ ಮೈಲು. ಆದರೆ ಇದರ ಸುತ್ತಲಿನ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ನಡುಗಡ್ಡೆ ಗಳಾದ ಗ್ಯಾಂಡ್ ಕೇಮನ್, ಲಿಟ್ಲ್ ಕೇಮನ್, ಕೇಮನ್ ಬ್ರಾಕ್, ಪೆಡ್ರೊ ಕೇಜ್, ವೇರಾಂಟ್ ಕೇಜ್ ಜಮೈಕಾದ ಭಾಗಗಳೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿತ ವಾಗಿದ್ದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಈ ದೇಶದ ಕ್ಷೇತ್ರಫಲ ೪,೪೭೦ ಚದರ ಮೈಲಾಗುವುದು. ನಾಲ್ಕುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸ್ಪಾನಿಯಾರ್ಡರು ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿರಿಸಿದಾಗ ಅರಾವಾಕ್ ಮತ್ತು ಕೆರಿಬ್ ಎಂಬೆರಡು ಭಿನ್ನ ಜನಾಂಗಗಳು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದವು. ಅರಾವಾಕ್ ಜನ ಅತ್ಯಂತ ಸೌಮ್ಯರೂ ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಕೆರಿಬ್ ಜನ ಮಾತ್ರ ಭಯಂಕರರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಕ್ರೂರ ಬೇಟೆಗಾರರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ನರಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಕರೂ ಆಗಿದ್ದರಂತೆ. ಸ್ಪಾನಿಯರ್ಡರು ಅರ್ಧ ಶತಶತಮಾನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅರಾವಾಕ್ ಜನರ ಅವಶೇಷವೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೊಳಿಸಿದರು. ಜಗತ್ತಿನ ಇತಿಹಾಸದ ಅತ್ಯಂತ ಕ್ರೂರ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ರೂಢಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿತ್ತು. ಅದಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಎಳೆಯ ತಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಚುಕಿ ಅವುಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ರೂಪವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಾವಾಕರು ಹಣೆಯು ಸಪಾಟಾಗಿ ಅಗಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಾದರೆ, ಕೆರಿಬರು ಹಣೆಯು ಎರಡೂ ಬದಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹಣೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಚಚ್ಚು ಕಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆರಿಬರು ಧನುರ್ಬಾಣಗಳಿಂದ ಕಾದುವಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಣಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಸ್ಪಾನಿಯರ್ಡರು, ಫ್ರೆಂಚರು, ಇಂಗ್ಲೀಷರು, ಡಚ್ಚರು ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರ ನಂತರ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿದೇಶೀ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರ

ವಿರುದ್ಧವೂ ಕಾದಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ನೂರು ವರ್ಷಕಾಲ ಓಲವು ಚಿಕ್ಕ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಾಳಿದರು. ಮುಂದೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಜನಾಂಗವೂ ತನ್ನ ತನವನ್ನು ಳಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆಯೇ ಕರಗಿಹೋಯಿತು. ಇವರಿಂದಲೇ ಈ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಕೆರೀಬಿಯನ್ ದ್ವೀಪಗಳೆಂದೂ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಕೆರೀಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರವೆಂದೂ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಡೆದುಹಾಕಿದ ಸ್ಪಾನಿಯರ್‌ಗಳು ಅವರ ಸ್ಥಾನ ತುಂಬಲು ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ನಿಗ್ರೋ ಗುಲಾಮರನ್ನು ತಂದು ನೆಲಸಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಶರು ಇದನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಾಗ ಈ ದ್ವೀಪದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬರಿ ೨,೦೦೦. ಇಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಪಾನಿಯರ್‌ಗಳು ಕಾಲೆಗಡೆ ನಂತರ ಮೊದಲು ಬಂದಿದ್ದ ನಿಗ್ರೋಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸತೊಡಗಿದರು. ೧೮ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ವರೆಗೂ ಇವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆಂದು ಆಗೀಗ ಬಂಡೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕೊನೆಗೆ 'ನಾಗರಿಕ' ಶಕ್ತಿಯೆದುರು ಅವರು ಮಣಿಯಬೇಕಾಯಿತು. ೧೬೬೨ರಲ್ಲಿ ರಾಯಲ್ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಕಂಪನಿಯೆಂಬ ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಆಫ್ರಿಕದಿಂದ ನಿಗ್ರೋ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಕೊಂಡು ತಂದು ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ಣ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದ ೧೮೦೭ರಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಶಾಸನ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಮೂಲನಗೊಳಿಸುವವರೆಗೆ ಜಮೈಕಾ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಗುಲಾಮರ ಪೇಟೆಯೆನಿಸಿತ್ತು. ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ೩೦೦,೦೦೦ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಗುಲಾಮರು ಜಮೈಕಾದ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೮೩೩ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಗುಲಾಮರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆಯ ಮೂಲಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ನಾಗರಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ

ಅಲ್ಲಿ ೭೦ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರಖಾನೆಗಳು, ೬೦ ನೀಲಿ ಮತ್ತು ೬೦ ಕೋಕೋ ಕಾರಖಾನೆಗಳೂ ಇದ್ದುವು. ಈ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಂತರ ಮೊದಲು ಗುಲಾಮರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆ ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಉಪಜೀವನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾರಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಬಿತ್ತು.

ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ ದಣ್ಣನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗ ಜಮೈಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಯರ್‌ಕ ಸರಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆತಿದೆ.

೧೬೯೨ರ ವರೆಗೂ ಪೋರ್ಟ್ ರಾಯಲ್ ಎಂಬ ಸ್ಪಾನಿಯರ್‌ರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಊರು ಜಮೈಕಾದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ವರ್ಷ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭಯಂಕರ ಭೂಕಂಪದಿಂದಾಗಿ ಈ ಊರು ಮುಕ್ಕಾಲುಪಾಲು ಮುಳುಗಿ ನಾಶವಾದುದರಿಂದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಶರು ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಟನ್ ಎಂಬ ಹೊಸ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ೧೯೦೭ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾರಿ ಭೂಕಂಪ ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಟನ್, ಪೋರ್ಟ್ ರಾಯಲ್ ಮತ್ತು ಸೇಂಟ್ ಆಂಡ್ರೋ ನಗರಗಳನ್ನು ಹಾಳುಗಡವಿತು. ಸುಮಾರು ೮೦೦ ಜನ ಅಸು ನೀಗಿದರು. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬ್ರಿಟಿಶರು ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಟನ್‌ನ್ನು ಮೊದಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುಂದರ ನಗರವಾಗಿ ಪುನಾರಚಿಸಿದರು.

ಜಮೈಕಾದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಂದು ಸುಮಾರು ೮೦ ಲಕ್ಷ. (ನಮ್ಮ ಕಲಕತ್ತೆ, ಮುಂಬಯಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದರ ಎರಡು ಪಟ್ಟು.) ಅದರಲ್ಲಿ ೭೭% ಜನ ನಿಗ್ರೋಗಳು, ೧೮% ಜನ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದವರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಿಶ್ರ ಜನ, ಹಾಗೂ ೨% ಬಿಳಿಯರು. ದೇಶದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ನಗರವಾದ ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಟನ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ.

ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ನಿರ್ಮೂಲನದ ನಂತರ

ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ವಿಪರೀತವಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದಿನ ಸರಕಾರ ಭಾರತದಿಂದಲೂ ಕೆಲವರನ್ನಿಲ್ಲಿ ತಂದು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿತು. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ರೇಲ್ವೆ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿತು.

ಕೋಲಂಬಸ್ ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಜಮೈಕಾಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನವೇ ಕೆಲವು ಜನ ಯಹೂದ್ಯರು ಯುರೋಪಿನಿಂದ ಹೊರ ಬಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಆರಾವಾಕ್ ಮತ್ತು ಕೆರಿಬರ ನಂತರ ಯಹೂದ್ಯರೇ ಇಲ್ಲಿ ತೀರ ಹಳೆಯ ನಿವಾಸಿಗಳು. ಇಂದಿಗೂ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಟ್ಟು ೨೦ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೬೦೦ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲವಾದರೂ ಇವರು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿನ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೀವೀ ಕೌನ್ಸಿಲಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಗರಗಳ ಮೇಯರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಗಳಲ್ಲೂ ಇವರೇ ಮುಂದು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯ ವರೆಗೂ ಸರ್ ನೆವಿಲ್ ಆಶ್ಟನ್ ಎಂಬ ಯಹೂದ್ಯನೇ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಜಮೈಕಾದ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದ.

‘ಗ್ಲೀನರ್’ ಜಮೈಕಾದ ಏಕಮೇವ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ. ಇದು ಸಹ ಯಹೂದಿ ಒಡೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೆ. ೧೮೫೪ರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಯಹೂದಿ ಸೋದರರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೇರಾವುದೇ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಂದಿಗೂ ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜಮೈಕನ್ನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಅನಿಸಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋದ ಜಮೈಕನ್ನರು ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಕಾದಾಗಲೆಲ್ಲ, “ಗ್ಲೀನರ್” ಕೊಡಿ” ಎಂದು ಕೇಳುವುದೇ ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ. ಗ್ಲೀನರ್ ಶಬ್ದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆಗೆ ತನ್ನ ಮುಂದಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧಾನಂತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ದೇಶಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋದರು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಉಳಿದು ಮೂರೇ ಮೂರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ-

ಭಾರತ, ಮಾಲ್ಡಾ ಮತ್ತು ಜಮೈಕಾ. ಉಳಿದ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪದ್ಧತಿಗಳೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮತ್ತು ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ರೂಪಗಟ್ಟು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭದ್ರವಾದ ತಳಹದಿ ಇದೆಯೆಂದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಶತಮಾನದ ನಂತರವೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿರೋಧಿ ಪಕ್ಷವೆಂಬುದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲಿನದು ‘ಏಕ ಪಕ್ಷೀಯ’ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಳೆದ ಸಾಮಾರು ೪೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಎರಡು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಸುಮಸುಮಾರು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು—ಬುಸ್ಟಾಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನ್ಸೆ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬುಸ್ಟಾಮೆಂಟ್ ಈ ಶತಮಾನದ ಮೂರನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಜಮೈಕಾ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅಂದಿನ ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಸರಕಾರದ ಅವಕೃಪೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಇವರು ಹಲವು ಸಲ ಸೆರೆಮನೆಯನ್ನೂ ಕಂಡು ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಇವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾಗ್ಮಿಯೆಂದೂ ಸಂಘಟನಾಚಕುರರೆಂದೂ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಜನತೆಯನ್ನು ವಿವೇಶೀಯರ ವಿರೂದ್ಧ ಒಡಿದಬ್ಬಿ ಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನಾಡಿದರು. ಸರದಾರ ಪಟೇಲರಂತೆಯೇ ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ತುಸು ಒರಟಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಜನ ಗಟ್ಟಿಗ. ಮುಂದೆ ಇವರು ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯೂ ಆದರು.

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾರ್ಮನ್ ಪಾಶಿಂಗ್ಸ್ ಮ್ಯಾನ್ಸೆ. ಇವರು ಬುಸ್ಟಾಮೆಂಟೆಯ ಸಮೀಪದ ಸಂಬಂಧಿ. ಆದರೆ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಲ್ಲೂ ಇವರು ಅವರಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧ. ಇವರು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರೋಡ್ಸ್ ಸ್ಕಾಲರ್, ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್, ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಧಾನಜೀವಿ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಮೈಕಾದ ನೆಹರು ಎಂದು ಹೇಳ

ಬಹುದು. ಇವರದು ಪೀಪಲ್ಸ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿ. ಇಬ್ಬರೂ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎರಡು ಸಮಾನ ಬಲದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೆಳೆದುಬಂದು ಬ್ರಿಟಿಶ್ ಮಾದರಿಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಜಮೈಕಾದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಪೀಪಲ್ಸ್ ಲೇಬರ್ ಪಾರ್ಟಿ. ಸಾರ್ಮನ್ ಮ್ಯಾನೇಯ ಮಗ ಉಲ ವರ್ಷದ ಮೈಕೇಲ್ ಮ್ಯಾನೇ (ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ (ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಂತೆಯೇ ತಂದೆಯಿಂದ ಮಗನಿಗೆ?).

ಜಮೈಕಾ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣೀಯರ ದೇಶವೆ. ಅದರ ಅಮೇರಿಕನ್ ನಿಗ್ರೋಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತ್ತೀಚೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಪ್ರಿಕದ ಕಪ್ಪು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವಿಪರೀತ ವರ್ಣದ್ವೇಷ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರೂ 'ರಾಸ್ತಾಫರಿಯನ್' ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಪೊಂದು ಜಮೈಕನ್ನರ ಮಾತ್ರದೇಶ ಇಥಿಯೋಪಿಯವೆಂದೂ ಹೇಲ್ ಸೆಲಿಸ್ಸಿ ತಮ್ಮ ಒಡೆಯನೆಂದೂ ಕೃಷ್ಣ ಜನಾಂಗವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಇಲ್ಲಿನ ನಿಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಅವರ ಮೂಲ ಭಾಷೆಯಾಗಲಿ, ಧರ್ಮವಾಗಲಿ, ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಾಗಲಿ ಎಂದೋ ಮರೆತುಹೋಗಿವೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಇದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿಲ್ಲ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಮನೆಗೆಲಸದಾಕೆ ಆ ದಿನ ಬಹಳ ಕ್ಲೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶ್ರೀಮತಿಯವರು, "ಎನನ್ನು ಬಹಳ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ," ಎಂದರು ದಯೆಯಿಂದ.

ಕೆಲಸದವಳು ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಳು.

"ದೇವರು ಇಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕನ್ನು, ಚಿಂತೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು," ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು.

"ಅದು ಹೇಗಾಗುತ್ತೆ ತಾಯಿ," ಕೆಲಸದವಳು ಉತ್ತರಿಸಿದಳು, "ದೇವರು ನನಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವು ದುಃಖಪಡಬೇಕೆಂದೇ ಅಲ್ಲವೆ ಅವನ ಇಚ್ಛೆ?"

ಇಂದು ಸರಕಾರ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲಿ-ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡವರೇ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆಯಂತೆ. ಹೊಸತಾಗಿ ಬಾಕ್ಸೈಟ್ ಅದಿರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅಮೇರಿಕದ ಕೆಲ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳು ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಉದ್ಯಮವನ್ನಾರಂಭಿಸಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಔದ್ಯಮೀಕರಣ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗುತ್ತರವಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಧಾನಿ ಮ್ಯಾನೇ. ಅವರಿಗೆ ಸಹ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ಶಕ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವಂಥ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೇಕು.

ಜಮೈಕಾಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣ. ಇಲ್ಲಿಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಬೇರೆಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವತಂತ್ರಳು. ಅಂತೆಯೇ ಬಹುಶಃ ಜಗತ್ತಿನ ಇನ್ನಾವುದೇ ನಾಗರಿಕ ದೇಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಲೈಂಗಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ೭೦% ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತಂದೆ ಇಂಥವರ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲು ಬಾರದವರಂತೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠತ್ವದ ಗುರುತೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಭಾವಿಸುತ್ತಾಳಂತೆ.

✽

ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅಹಿಂಸೆಗೆ

ರಂಗನಾಥ ನಿವಾಕರ

ಹಿಂಸೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಅಹಿಂಸೆ ಸಂಜೀತವಾಗಿದೆ. ಹಿಂಸೆ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಸೊತ್ತನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ತಾವೇ ತಾವಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಅಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯ ಅಭಿಲಾಷೆ ಸದಾ ಜಾಗೃತವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ರೋಗಗ್ರಸ್ತನಾಗಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಹಂಬಲ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಧ್ವಂಸ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಒಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಎನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮನುಷ್ಯ ನಿಸರ್ಗದಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ; ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ನಿಸರ್ಗನಿಯಮಗಳಿಂದ ಬದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಸರ್ಗನಿಯಮಗಳಿಂದ ಉದ್ಭೂತವಾಗುವ ರಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ಅವನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜೀವನ-ಮರಣ, ಆರೋಗ್ಯ-ಅನಾರೋಗ್ಯ, ರಾತ್ರಿ-ಹಗಲು, ವೃದ್ಧಿ-ಹ್ರಾಸ ಇವೆಲ್ಲ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವೆನಿಸಿದರೂ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದವುಗಳೇ. ಸುಳಿಗಾಳಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಗಳೂ ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಹಿತವಾದ ಮಳೆಯಷ್ಟೇ ಸಹಜವಾಗಿವೆ. ಈ ದ್ವಂದ್ವಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗ ತಟಸ್ಥವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟು, ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವ ರಕ್ತಿಗಳಷ್ಟೇ ನಾಶವನ್ನು ತರತಕ್ಕ ರಕ್ತಿ

ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳೂ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ವಾದವುಗಳು.

ನಿರ್ಣಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ-ಸಂಹಾರಗಳ ಅನಂತವಾದ ಸರಪಳಿ ಹೆಣೆದಂತಿದೆ. ಈ ಕ್ರಮವೂ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿನಾಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಸದಾ ಎದುರಿಸಿವೆ. ಮಟ್ಟನೊಡನೆಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಪೂ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವನ ಆರೋಗ್ಯ ಅಸಾ-ರೋಗ್ಯಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ.

ಈ ನಿರ್ಮಾಣ ವಿನಾಶಗಳ ನಡುವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿ, ಇದ್ದರೂ ಮನುಷ್ಯ ವಿಚಾರಶೀಲ ಜೀವಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದ್ವಂದ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅವನಿಗಿದ್ದರೆ ಅವನು ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸ ಬೇಕು? ನಿರ್ಣಯದ ನಿರ್ಮಾಣ ಶಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಸ್ಪಷ್ಟವೂ ನಿರ್ವಿ ವಾದವೂ ಆಗಿದೆ ತಾನೆ. ಅವನು ಬದುಕಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧಿ ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾರ್ಗ-ದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಅವನು ಸಾವನ್ನಲ್ಲ ಜೀವನವನ್ನು, ರೋಗವನ್ನಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕು.

ಸ್ಥೂಲ ಶಾರೀರಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಮನುಷ್ಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪೋಷಕನಾಗಬೇಕೆಂದಾಗ ಅವಕ್ಕೂ

ಸೂಕ್ಷ್ಮವೂ ಉನ್ನತತರವೂ ಆದ ಮಾನಸಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳ, ಭಾವನೆಗಳ, ಇಚ್ಛೆಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸ-ಬೇಕೆಂಬುದು ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕುಗಳಲ್ಲಿ, ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅಹಿಂಸೆ ಹಿಂಸೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರೀತಿ-ದ್ವೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಬಂದಾಗ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು, ಹಿತವಾದ ಬದುಕನ್ನು, ಶಾಂತವಾದ ಪ್ರಗತಿ ಯನ್ನು, ಸೌಹಾರ್ದದ ಅವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿ ಸಲು ಪೋಷಕವಾದದ್ದನ್ನೇ ಆತ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವುದು ಕ್ರಮಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತರರನ್ನು ನೋಯಿಸುವುದು ಅಥವಾ ನಾಶ ಮಾಡುವುದು, ಸೊತ್ತನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವುದು—ಇದೇ ಹಿಂಸೆ. ಮತ್ತಾವುದ-ಕ್ಕಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಹಿತವೇ ಮೇಲು ಎಂಬ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಇದರ ಹಿಂದಿರುತ್ತದೆ. ದ್ವೇಷ, ಅಸೂಯೆಗಳು ಹಿಂಸಾಬುದ್ಧಿಯ ಅಂಶಗಳಾ ಗಿದ್ದು ಅವು ಒಂದು ವಿಧದ ಮಾನಸಿಕ, ನೈತಿಕ ರೋಗದ ಬಾಹ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಇದೊಂದು ರೋಗವೆಂದಮೇಲೆ ಅದರ ಮೂಲ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ರೋಗ ನಿವಾರಣವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ರೋಗದ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯವನ್ನು ಯೋಜಿಸ ಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬರೇ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಉಪಶಮನವನ್ನಲ್ಲ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಹಿಂಸೆಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿರದಿದ್ದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಾನವಕುಲ ಜೀವಿಸಿರುವುದೂ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಸೊತ್ತು ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಹನೆಯಿಂದಲೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮನುಷ್ಯರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರದಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಉಗ್ರರಾದ ಕೆಲ ಜನರನ್ನೇ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಉಳಿದಿರು ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬಗಳು ಪ್ರೇಮಬಂಧನದಿಂದ ಒಂದಾಗಿ ನಿಬದ್ಧವಾಗಿವೆ; ಹಾಗೆಯೇ ನಾವು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ಹೆಣೆದು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ಪಾರಮ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ.

—ನುಹಾತ್ಕಾ ಗಾಂಧಿ

ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲ
ವೇನು? ಅದರ ಬೇರು ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ
ತಳದಲ್ಲಿದೆ. ಶಾಂತಿಯು ಉಪಾಯಗಳೂ
ಅಹಿಂಸೆಯೂ ಹಿತಕರವೆಂದು ಅವನು ಇಂದು
ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಈ ಬೇರು ಸಜೀವವಾ
ಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು
ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಾಗೆ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅಹಿಂಸೆಯ
ಕಡೆ ಮನುಷ್ಯನ ಕ್ರಮಣವೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವೆಂದು
ಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ ತತ್ವಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತ
ವಾಗಿರುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಹಿಂಸಾ
ಪರಂಪರೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸು
ವುದಾದರೆ ಉತ್ತರೋತ್ತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆ-
ಯಾಗುತ್ತ ಕೊನೆಗೆ ಅದು ಹಿಂಸಾಬುದ್ಧಿಯ
ಮೂಲಕ್ಕೇ ಬಂದು ತಲುಪಿದ್ದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೊಡನೆ ಮನುಷ್ಯನ
ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಅಹಿಂಸೆ ಅಥವಾ
ಪ್ರೇಮದತ್ತ ತಿರುಗಿಸುವ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾ
ಗಿದೆ. ಪ್ರೇಮವೆಂಬುದು ಅಹಿಂಸೆಯದೇ ಕ್ರಿಯಾ
ತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪ.

ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು, ಜೀವಕ್ಕೆ ಜೀವ, ಎಂಬುದು
ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದ ನೀತಿಯಾಗಿತ್ತು.
ಆದ್ದರಿಂದ "ಕೊಲಬೇಡ" ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ
ವಿಧಿಯಾಯಿತು. ಈ ವಿಧಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು
ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಕಲ್ಪನಾತೀತವೆನಿಸುವಷ್ಟು
ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೂ
ಸಾಲಿಲ್ಲ; ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ದ್ವೇಷಾ-
ಸೂಯೆಗಳಿಂದಲೂ ದ್ವೇಷಪಾತ್ರವಾದದ್ದನ್ನು
ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗಾಢ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲೂ
ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ

"ದ್ವೇಷಿಸಬೇಡ" ಎನ್ನುವುದು ಎರಡನೆಯ
ವಿಧಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದೂ ಸಾಲವಾ-
ಯಿತು; ಏಕೆಂದರೆ ಅವೆರಡೂ ನಿಷೇಧಾತ್ಮಕ
ವಾಗಿವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ "ಪ್ರೀತಿಸು" ಎಂಬ
ಕೊನೆಯ ಆಜ್ಞೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಇದು
ವಿಧ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಆಜ್ಞೆ. ಹಿಂಸೆಯ ಮೂಲವನ್ನೇ
ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ.

ಹಾಗೆಯೇ ಪೌರಸ್ತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ
ಪಾದಿತವಾಗಿರುವ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವವು ಮನೋ
ವಾಕ್ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ
ಬೇಕೆಂದೂ ಒಳ್ಳೆದನಾಗಿರಬೇಕು ಒಳಿತನ್ನು ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂದೂ ಉಭಯ(ವಿಧಿ-ನಿಷೇಧ)ವ್ಯಾಪಿ
ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೂಡ ಹಿಂಸೆಯ
ಮೂಲವನ್ನೇ ಭೇದಿಸುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ಜಗತ್ತು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ
ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ಮಾನವಪ್ರಪಂಚ,
ಹಿಂಸೆಯೆಂಬುದು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದರೂ
ಒಬ್ಬರದೇ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಹಿಂಸಾ
ತ್ಮಕವೂ ಶಾಂತಿಯುತವೂ ಆದ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಲೇ
ಎಲ್ಲ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ
ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮನುಷ್ಯನ
ಒಳಗಿರುವ ಪಶು ಇನ್ನೂ ಸಜೀವವಾಗಿದೆ.
ಮನಸ್ಸು, ಪ್ರಾಣ, ಶರೀರಗಳ ಪ್ರಾಕೃತ ಸ್ವಭಾವ
ಬದಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆತಂಕ
ವಾಗಿದ್ದು, ಅಹಿಂಸೆಯೊಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಅಥವಾ
ಕನಸು ಎನಿಸದೆ ಜೀವನಧರ್ಮವಾದರೆ ಮನುಷ್ಯ
ಕುಲದ ಐಕ್ಯವನ್ನೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಿತವನ್ನೂ
ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲದು.

ಇ

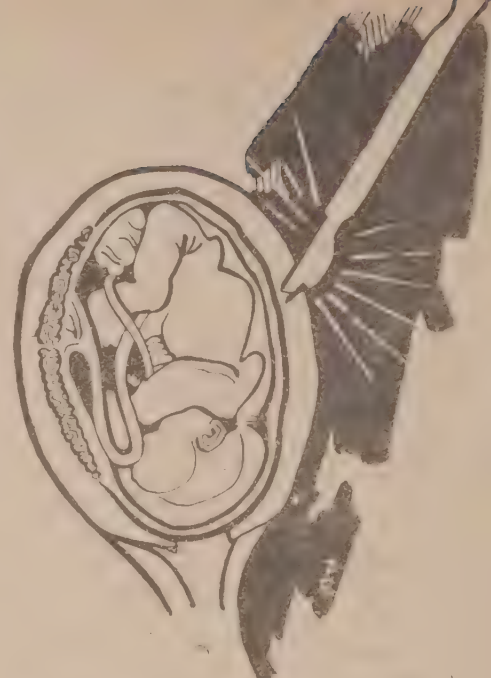

ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವೊಂದನ್ನುಳಿದು ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರೂ ಅಂಥ
ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಸುಖ; ಮತ್ತೇನೂ ತಿಳಿಯದೆ ದೇವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆರಿತಿದ್ದರೂ ಸಾಕು,
ಅಂಥವನು ಸದಾ ಸುಖ.

—ಸೇಂಟ್ ಅಗಸ್ಟೈನ್

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಕಳೆದ ಏರ್ಷ್ ಎಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕಿರುವ ಕಾನೂನು ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಮಾತ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಡಿಲಾಗಿವೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿದ್ದವು. ಗರ್ಭ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪ್ರಸವವಾಗುವುದಾದರೆ ತಾಯಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಅಪಾಯವಿದೆಯೆಂದು ಡಾಕ್ಟರ್‌ರಿಗೆನಿಸಿದರೆ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವಳು ಹೃದಯರೋಗ, ರಕ್ತದ ಅತಿ ಒತ್ತಡ- ಇಂಥಾ ರೋಗಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರು ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಥವಾ ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಪೆಮ್ಮೆ (imbecile) ಸಂತಾನ ಬಾಣವು ಬಂದಿದ್ದು ಈ ಗರ್ಭವೂ ಅಂಥದೇ ಆಗ ಬಹುದೆಂದು ಡಾಕ್ಟರ್‌ರಿಗೆ ಅನಿಸಿದರೆ ಆಗಲೂ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಈ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮೂವರು ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ ಇಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರ್‌ರು ಏಕಮತದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ: (೧) ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ; (೨) ಅವಳ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿ ಬರುವ ಸಂಭವ; (೩) ಹುಟ್ಟಬಹುದಾದ ಮಗು ಗಂಭೀರವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಶಾರೀರಿಕ ವಿಕಾರದಿಂದ ಬಳಲಬಹುದೆಂಬ ಭಯ; (೪) ಬಲಾತ್ಕಾರ ಸಂಭೋಗದಿಂದ ಗರ್ಭ ನಿಂತಿರುವುದು; (೫) ಗರ್ಭ ನಿರೋಧಕ ಉಪಾಯಗಳು ವೈಫಲ್ಯವಾಗಿ ಗರ್ಭ ನಿಂತಿರುವುದು; ಮತ್ತು (೬) ಗರ್ಭ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಗುವ ಸಂಭವ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವಾಗ ಗರ್ಭಿಣಿಯ "ಸಮ್ಮತ ಮತ್ತು

ಗರ್ಭಪಾತ ಸಮಸ್ಯೆ ಸರಳವಾಗಿಲ್ಲ

ಭಾವಿ ಪರಿಸರ"ವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಕಾರಣಗಳು ಎಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿವೆಯೆಂದರೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿಹಾಗಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದೀತು. ಇಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರ್‌ರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಈಗ ಸಾಲುತ್ಪದೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಗರ್ಭಪಾತ ಕಾನೂನು ಜನಸಂಖ್ಯಾನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಹೀಗೆ ಸುಲಭ ಗರ್ಭಪಾತ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರಿಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬೀಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಮಗನಿಸುತ್ತದೆಯೇ, ಡಾಕ್ಟರ್ ?

ಉತ್ತರ: ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನೂ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯೂ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಈ ಬಗೆಯ ಕೀಳಿಕೆಗಳು ಬರುವುದೇ ಅಪರೂಪ. ಕಾನೂನು ಸಡಿಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಂದಿಲ್ಲ ನಾಳೆ ಇಂಥ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಡಾಕ್ಟರರ ಮೇಲೆ ಬರುವ

ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೇನು ಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನು ಹಳೇ ವಿಚಾರದವಳು. ನೀತಿಯ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನೀತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಈಗ ಬದಲಾಗಿದೆಯೆಲ್ಲವೇ? ಗರ್ಭನಿರೋಧದ ಸುಲಭೋಪಾಯಗಳು ಲಭ್ಯವಾದದಿಂದಲೂ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಯಮ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿದೆ. ಈಗ

(೯೭೨ ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೦ರಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಿದ್ದ ಅನೇಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಬದಲಾದ ಸಾಮಾಜಿಕಾರ್ಥಿಕ ಪರಿಸರದಿಂದಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ-ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಬೇಡವಾದ ಗರ್ಭವನ್ನು ತೆಗೆಸಿಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಸಿಜ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಡಿತಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವೆಂಬ ಇರಾದೆಯಿಂದ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯರೂ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅನಿರ್ಬಂಧವಾದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಗರ್ಭಪಾತ—ಅದೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ—ಎಷ್ಟು ಸಾಧು? ಅದರಲ್ಲಿ ಗಂಡಾಂತರಗಳಿರುತ್ತೇವೆ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಹಿಸತಕ್ಕ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳೇನು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ.

ಕಳೆದ ೨೧ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಡಾಕ್ಟರರೂ ಪ್ರಸೂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀರೋಗ ಶಿಕ್ಷಣರೂ ಆಗಿ ಹಸರು ಗಳಿಸಿರುವ ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್. ಎನ್. ಕಲ್ಯಾಣಪುರ, ಎಂ. ಡಿ., ಅವರೊಡನೆ 'ಕಸ್ತೂರಿ'ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಂದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಲೇಖನ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ.

ಒಂದೆಡೆ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಡವೆಂದು ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಮಕ್ಕಳಾಗದೆ ಜೀವನವೇ ಶೂನ್ಯವೆಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವವರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದಂಪತಿಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಈ ಲೇಖನದ ಜೊತೆಗೆ (ಪುಟ ೨೭) ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಓದಿದ ಒಂದು ಪರದಿಯ ಮೇರೆಗೆ, ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಗರ್ಭಪಾತಗಳಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದ ಕೆಲ ಡಾಕ್ಟರರು ಒರಾತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ: : ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬದಲಾದ ಒತ್ತಕರವಾಗಿದೆಯೇ? ಇದರ ಸಾಮಾಜಿಕ

ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ವಿವಾಹಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಬಾಹ್ಯ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಿಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಿತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕಾಲು ಜಾರಿದ ಹೆಂಗಸರೂ ಮಕ್ಕಳು ಬೇಡವೆನ್ನುವ ದಂಪತಿಗಳೂ ಗುಪ್ತವಾಗಿ, ತಕ್ಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅರ್ಹತೆ ಇಲ್ಲದ ರಕ್ಕ ವೈದ್ಯರನ್ನಾಗಲಿ ವೈದ್ಯಧರ್ಮ ಲೆಕ್ಕಿಸದ ವೈದ್ಯರನ್ನಾಗಲಿ

ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಧಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಿರ್ಬಂಧ ದೂರ ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜನರು ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳ ಡಾಕ್ಟರರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸ ಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಅವಿವಾಹಿತ ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಇಂದು ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹೊಸ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೇನೂ ಆತಂಕವಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಘಟಾ ಘೋಷವಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಹೀಗೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ದಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಸುದ್ದಿಯೆಂದರೆ, ಗರ್ಭಪಾತದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೋಪ್ಯವನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ "ರೋಗಿ"ಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಕೋಡ್ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಂತೆ. ಯಾರೂ ಯಾವ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೇ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದ ಹಾಗಾಯ್ತು. ಅವಿವಾಹಿತ ಏಕೆ, ವಿವಾಹಿತ ತರಣಿ ಕೂಡ, ಚುರುಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಗಂಡನಿಗಾಗಲಿ ಅವನ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗಾಗಲಿ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಗಮವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಗರ್ಭನಿರೋಧದ ಉಪಾಯ ವೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಗರ್ಭನಿರೋಧದ ಕೃತಕ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳು, ಗುಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಪಾತ— ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕರ, ಯಾವುದು ಕಮ್ಮಿ ಅಪಾಯಕರ ?

ಉತ್ತರ : ಮೂರರಲ್ಲಿಯೂ ಅದರದರದೇ ಅಪಾಯವಿದೆ. ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳ ಪೈಕಿ ಗರ್ಭಕೋಶದ ವಂಕಿ ನನ್ನ ಅನುಭವ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಮೊದಲಾದ

ತೊಡಕುಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಇತರ ಬಾಹ್ಯ ಸಾಧನಗಳೂ ನಾನಾ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಬಹುದು. ಗರ್ಭನಿರೋಧದ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಳೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಭಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ; ಭಯ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಈ ಗುಳಿಗೆಗಳ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಕೂದಲು ಉದುರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಸ್ಥಿಗಳಿಂದ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಅಂಶ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತ ಹೋಗುವುದು, ಬೆನ್ನು ನೋವು, ಮೈಕ್ಕೆ ನೋವು—ಈ ದೂರುಗಳು ನನ್ನ ಕಡೆ ಬಹಳ ವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕೆಲ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಖಜಿ ಮೀರಿದ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಅಪರೂಪವಾಗಿಯೇ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಗುಳಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅಭಿಧಮನಿಗಳ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಗಡ್ಡೆಗಳಾಗಿ ಅವು ಹೃದಯಸ್ತಂಭನಕ್ಕಾಗಲಿ ಮಿದುಳಿನ ರಕ್ತನಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಪಕ್ಷಾ ಘಾತಕ್ಕಾಗಲಿ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದೆಂದು ಭಯವೂ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಗರ್ಭ ಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ನಿಸ್ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡುವುದೇ ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರ-ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಏಕಮಾತ್ರ ಉಪಾಯವೋ ಅಥವಾ ಔಷಧೀಯ ಉಪಾಯಗಳೂ ಇವೆಯೋ ?

ಉತ್ತರ : ರಕ್ತ ವೃದ್ಧಿ ಕೆಲ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂತೆ. ಅದರ ಇವು ನಿರುಪದ್ರವಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದೂ ವಿರಳ.

ಮಗು....ಮಗು....ಮಗು....

ಕೀರ್ಥ್ ಡಿಗ್

ಠನಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿ-
ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ತ್ರೀಯ ಒಹುಮುಖ್ಯ ಹಕ್ಕೆಂದು
ಸ್ತ್ರೀಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಹೇಳು-
ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಇನ್ನೊಂದು
ಮುಖವನ್ನು ಯಾರೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರು-
ವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗರ್ಭಪಾತ ಒಂದು ಜೀವಿ-
ಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಯಿತು.
ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸ ಜೀವಿ-
ಯೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು.

ಗರ್ಭಧಾರಣೆ ತೀರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಅನು-
ಪೇಕ್ಷಿತವೂ ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯವೂ ಆದ ಗರ್ಭ-
ಧಾರಣೆಯೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದು
ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಇದೇ
ಸಮಸ್ಯೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ ಸಂತಾನಶಕ್ತಿ
ಹೀನತೆ. ಇದೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ ಮತ್ತು
ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ನೋವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ.
ನನಗೆ ಅದರ ಅನುಭವವಿದೆ.

ಹೀಥರ್ ಮತ್ತು ನಾನು ಮದುವೆಯಾದುದು
೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅಂದೇ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ
ಹೊರಬಿದ್ದವರು. ಮದುವೆಯಾದಾಗ ನಮ್ಮ
ಬಳಿ ಇದ್ದುದು ಬರಿ ೧೪ ಪೌಂಡುಗಳು
(ಸುಮಾರು ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ). ಆಗ ಸಾಮಾನ್ಯ
ವಾಗಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ ನವವಂಶಪತಿಗಳಂತೆಯೆ ನಾವು
ಕೂಡ, ಹೊಸತಾಗಿ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಸುಖಕ್ಕೆ
ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯೆ ಯಾರೂ ಬರಕೂಡ
ದೆಂದೇ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬೇಗ ಮಗುವಾಗ
ಬಾರದೆಂದು ನಾವು ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ
ಎಚ್ಚರವನ್ನೂ ವಹಿಸಿದೆವು. ನಾವು ಮಜಾ
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು; ಭವಿಷ್ಯದ ವಸಕ್ಕಾಗಿ
ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕು ಎಂಬುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗಿರು-

ತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಯಾರಾದರೂ ಮಗು ? ಎಂದು
ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೇಕೆ ಅವಸರ ? ಎಂದು ನಾವಿಬ್ಬರೂ
ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮದುವೆಯಾದಾಗ
ನನಗೆ ೨೩ ವರ್ಷಗಳಾದರೆ ಹೀಥರ್ ೨೦ ವರ್ಷ
ದವಳು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮೀರಿ
ಹೀಥರ್ ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ
ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಲು ಒಹುಶ; ಎಷ್ಟೂ
ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

೧೯೬೫ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮಗರಿಯದಂತೆಯೆ
ನಮ್ಮ ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲೇ ಏನೋ ಬದಲಾವಣೆ
ಆಗತೊಡಗಿರಬೇಕು. ನಮಗೀಗ ಮಕ್ಕಳು
ಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಒಲಗೊಳ್ಳು-
ಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅದರರ್ಥ ನಾವು
ಎಂದಾದರೊಂದು ದಿನ ಕುಳಿತು ಈಗ ನಮ್ಮ
ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿದೆ; ಇನ್ನು ನಾವು
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದೇನೂ
ನಿರ್ಧರಿಸದೆವೆಂದಲ್ಲ. ನಮಗಿನ್ನು ಮಕ್ಕಳು
ಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾಜಿಕ
ಒತ್ತಡವಾಗಲಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಒತ್ತಡ
ಗಳಾಗಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೂ
ಒಂದಾದರೂ ಮಗು ನಮಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು
ಎಂಬ ಹಂಬಲ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು.

ಸಂತಾನ ನಿರೋಧವ ಇತರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು
ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೀಥರ್ ಇತ್ತೀಚೆ ಮಾರ್ತೆಗಳನ್ನು
ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಕ್ಕಳು ಬೇಕೆನಿಸಿದೊಡನೆಯೆ
ಅದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಗರ್ಭಧಾರಣೆ-
ಯನ್ನೆ ದುರುನೋಡತೊಡಗಿದೆವು. ಆರೇಳು
ತಿಂಗಳುಗಳ ನಂತರವೂ ಪರಿಣಾಮವೇನೂ
ಆಗದಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು ಕಂಡೆವು.
ಇಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಯಾವ ದೋಷವನ್ನೂ ಅವರು
ಗುರುತಿಸದಾದರು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತೆ

ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಆದರೂ ಫಲ ಕನಸಿನೊಳ
ಗಿನ ಗೆಟು.

ನಮಗೂ ಮಗು ಬೇಕೆಂಬುದು ಮೊದ-
ಮೊದಲು ಬರಿ ಬಯಕೆಯಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭ
ವಾಯಿತಾದರೂ ಈಗ ಬರಬರುತ್ತ ಅದೊಂದು
ಬಗೆಯ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ಪರ್ಯವಸಾನ ಹೊಂದಿತು.
ಈ ನೋವು ಹೀಫರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ-
ತ್ತೆಂಬುದಂತೂ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಉಳಿ
ದಾವ ಶಾರೀರಿಕ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಷ್ಟೆ ಪ್ರಬಲ
ವಾಗಿತ್ತು, ಮಗು ಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಹಂಬಲ.
ಅದೊಂದು ಬಗೆಯ ಭಯಂಕರ ಹಸಿವು. ದಿನ-
ಗಳೆದಂತೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಹತಾಶ ಮನೋಭಾವ
ನಮ್ಮನ್ನಾ ವರಿಸತೊಡಗಿತು.

ಆದರೆ ೧೯೭೦ರ ಪ್ರಾರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ
ಆಶೆ ಕೈಗೊಡುವ ಕ್ಷಣ ಕೊನೆಗೂ ಪ್ರಾಪ್ತ
ವಾಯಿತು. ಹೀಫರ್ ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದು
ಖಚಿತಪಟ್ಟ ನಂತರ ನಮಗಾದ ಅನಂದಕ್ಕೆ ಎಣೆ
ಯಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ರೂಪು ತಳೆಯು-
ತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಸಂಚಾರವಾದ ಪ್ರಥಮ
ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ಕ್ಷಣದಿಂದ ಆಕೆ ತಾಯಿ
ಯಾಗುವ ಕ್ಷಣದ ವರೆಗೂ ಪ್ರತಿದಿನವೂ
ನಾವು ಅದೇನೊ ಒಂದು ಹೊಸ ಜೀವನವನ್ನೇ
ಅನುಭವಿಸಿದೆವು. 'ಗರ್ಭಪಾತ'ವೆಂಬ ಶಬ್ದವೇ
ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸತೊಡಗಿತ್ತು.
ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿರುವಾಗಲಾಗಲಿ ಪ್ರಸೂತಿ ಕಾಲ
ದಲ್ಲಾಗಲಿ ಹೀಫರಳಿಗೆ ಯಾವ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ
ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಮಗು ಭೂಮಿಗಿಳಿದುದು ಮಧ್ಯ-
ರಾತ್ರಿಯ ನಂತರ. ಅಸ್ಪತ್ರೆದಲ್ಲಿ ಆವಶ್ಯಕ
ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಆ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು-
ವಂತಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ನಾನೇ ಮುಂದಾಗಿ ನರ್ಸಿನ
ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆಗ ಹೀಫರ್
ಹಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಸವವೇದನೆ ಭಯಂಕವಾಗಿತ್ತು.
ಆದರೆ ಮಗುವಿನ ಮೊದಲ ಅಳು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ
ಅವಳಿಗಾದ ಅನಂದ, ಸಮಾಧಾನ ಆ ನೋವನ್ನೆಲ್ಲ
ಮರೆಸಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಗು ಗಂಡಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ
ಪಿಯರ್ಸ್ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದೆವು.
ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಮ್ಮದು ತುಂಬಿದ

ಮನೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆ ನಮಗೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲ
ಬಾರಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ಮಂದಿನ ಐದು ವಾರ
ದಲ್ಲೇ ಒಂದು ದೋಷಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಗುವಿಗೆ
ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಪಿಯರ್ಸ್
ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಮರಳಲಿಲ್ಲ.

ಆಗ ನಮಗಾದ ದುಃಖವನ್ನು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ
ಅಳಿಯಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಯ ಸರಿದಂತೆ
ದುಃಖದ ನೋವು ಕಡಿಮೆಯಾಗತೊಡಗಿತ್ತು.
೧೯೭೧ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ ಮಗು
ಬೇಕು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪುನಃ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ-
ಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾನಸಿಕ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು
ತಲುಪಿದೆವು. ಒಮ್ಮೆ ಹೀಫರ್ ಮಗುವಿನ
ತಾಯಿಯಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗಂತೂ
ಸಂತಾನಶಕ್ತಿಹೀನತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು
ನಮಗೆ ಖಚಿತಪಟ್ಟಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ದಿನಗಳು-
ರುಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಣಿಕೆ ತಪ್ಪಿದಂತೆ ತೋರತೊಡ-
ಗಿತು. ನಮ್ಮ ಸಂತಾನಶಕ್ತಿಹೀನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ
ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ
ನಮ್ಮನ್ನಾ ವರಿಸಿ ದುಃಖಕ್ಕೀಡುಮಾಡಿತು.

ಈ ಸಲವೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಿಷ್ಫಲ
ವಾಗತೊಡಗಿದಾಗ ಪಿಯರ್ಸನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ
ದುಃಖದಿಂದಂಜಾದ ಒತ್ತಡ, ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಗಳೇ
ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದು ಜನ
ವೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ತಪ್ಪು ಡಾಕ್ಟರರಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ-
ಗಾರಂಭ. ಹೀಫರ್ ಕೆಲ ದಿನ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿರ
ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ
ಡಾಕ್ಟರು ಗಂಡನಿಂದ ಕೃತ್ರಿಮ ಗರ್ಭಧಾರಣೆ
ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು.
ಬಹಳ ಯೋಚನೆಯ ನಂತರ ಇಬ್ಬರೂ ಅದ
ಕೊಟ್ಟಿದೆವು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೀಫರಳ
ಮೈಯ ಉಷ್ಣತಾಮಾನದ ಒಂದು ಚಾರ್ಟ್
ತಯಾರಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಆಕೆ ಗರ್ಭಧರಿಸುವ
ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದ ಸಮಯವನ್ನೆವರು ನಮಗೆ ತಿಳಿ-
ಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಅಸ್ಪತ್ರೆಗೆ
ಹೋಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು, ಅವರಿತ್ತ ಸ್ವಚ್ಛ
ಸೀಸೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವೀರ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ
ಕೊಡಬೇಕು. ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಅದನ್ನು ಚುಚ್ಚು-
ಮದ್ದಿನಂತೆ ಹೀಫರಳ ಗರ್ಭಾಶಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸ

ಬೇಕು.

ಈ ಕ್ರಮ ಕೂಡ ಹಲವಾರು ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿದು, “ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗದು, ನೀನಿಬ್ಬರೂ ಹತಭಾಗ್ಯರು,” ಎಂದು ನಮ್ಮ ದಾಕ್ಟರ್ ಕೈಜಿಲ್ಲುವ ವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಈ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಅನಂದವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಏನೋ ಒಂದು ಆಶೆಯಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬಂತೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಅಮೂಲಿಷ್ಟವಾದಾಗ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಮಗಿನ್ನು ಭವಿತವ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬ ಹತಾಶ ಭಾವ ನಮ್ಮನ್ನಾವರಿಸಿತು. ನಿರಾಪಾಯರಾಗಿ ನಾವು ಮನೆಗೆ ಮರಳಿ ನಿಸರ್ಗ ತಾನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಗಲಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದೆವು.

ಈಗ ನಮಗುಳಿದ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಮಗುವೊಂದನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದತ್ತು ಸಿಗಬಹುದಾದ ಮಗುಗಳ ಕೊರತೆಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತೇನೋ. ಸಂತಾನನಿರೋಧಗಳ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಗರ್ಭಪಾತವೂ ಎಂದಿಗಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನಾಸ್ತಿಕರೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ದತ್ತಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾರಣವಿರಬೇಕೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೂ ಧಾರ್ಮಿಕವೃತ್ತಿಯವರೆಂದು ತೋರಿಕೆಗಾದರೂ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿವೇಕಕ್ಕೆ ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ (ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ದತ್ತಕಕ್ಕಾಗಿ ಮಗುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರು ಸ್ಥಾನಿಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.) ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆವು. ನಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡ ಅವರು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಗುವನ್ನು ದೊರಕಿಸುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆಂದು ಅಶ್ವಾಸನ ನೀಡಿದರು.

ಹಲವು ತಿಂಗಳುಗಳೇ ಉರುಳಿದರೂ ನಮಗೆ ಮಗುವು ದೊರೆಯದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಯೋಚನೆಗೊಡಗುವಂತಾಯಿತು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಅಪರಾಧಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಯೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತಕ ಕೊಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಂಥದೇನಾದರೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಯೋಚಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಜೀವನವೂ ಅದುವರೆಗೆ ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.

ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬೇಡಿ. ಆದರೆ ೧೯೭೨ರ ಈಸ್ಟರ್ ಸೋಮವಾರವದು. ಆಗ ಡಾಕ್ಟರರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಉಷ್ಣತಾ ಮಾನದ ಚಾರ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಹೀಥರ್ ಗರ್ಭಧರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೆಷ್ಟೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅಂದು ಅವಳು ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಮಗಿಬ್ಬರಿಗೂ ಅನಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ದಾಕ್ಟರ್ ಅದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದರು. ಅಂತೂ ಹೀಥರ್ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಗರ್ಭವತಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ಮೊದಲ ಬಾರಿಯಂತೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಹರ್ಷಿತರಾಗಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೊಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಪ್ರಸೂತಳಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಗುವನ್ನು ದತ್ತಕ ನೀಡಲು ಬಂದರೆ ? ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ನಾನು ಅದರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಅದರ ಯಾರೊಂದೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಹೇಳಲು ನಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಹೀಥರ್ ಪ್ರಸೂತಳಾಗುವ ವರೆಗೆ ಕಾಯಲು ಬಿನ್ನವಿಸಿದೆವು. ಅಪರೂಪವೆಂದೆಂದೆ ಒಪ್ಪಿದರು.

ಕೊನೆಗೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ರಂದು ನಮ್ಮ ಎರಡನೆಯ ಮಗ ಮಾರ್ಕಸ್ ಜನಿಸಿದ. ಈ ಸಲವೂ ಹೆರಿಗೆಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಆಶೆ ಕೈಗೊಂಡಿದಂತಾಗಿ ಆ ದಿನವು ಹಿಂಗಿದೆ. ನಾವೀಗ ತೃಪ್ತರು.

(೨೬ ನೆಯ ಪುಟದಿಂದ)

ಈಚೆಗೆ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಸ್ಟಾಗ್ಲಾಂಡಿನ್ (prostaglandin) ಗಳನ್ನು ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆಂತೂ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕಿರುವ ಖಂಡಿತೋಪಾಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಾಲ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ : ಸಾನಿಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೀವು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯೋಗ್ಯ ಕಾಲ ಎಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಗರ್ಭಪಾತ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರಪಾಯಕರವಲ್ಲ. ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಅಪಾಯ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸುವಿರಾ, ಡಾಕ್ಟರ್?

ಉತ್ತರ : ಒಳ್ಳೇದು. ಗರ್ಭ ನಿಂತು ಹತ್ತು ವಾರ ಆಫದಾ ಬಹಳವಾದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವೂ ಹೌದು, ಕಡಿಮೆ ಗಂಡಾಂತರದ್ದೂ ಹೌದು. ಯಾವ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸಣ್ಣದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ದೊಡ್ಡದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭವಲ್ಲವೇ? ಎರಡು ತಿಂಗಳೊಳಗಾದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸಿಗಿಯದೇ ಯೋನಿ ಮೂಲಕ ಸಕ್ಯೂನ್ ಕ್ಯುರೆಟೇಜ್ ಎಂಬ ಜೋಷಣ ವಿಧಾನದಿಂದ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸುವ ತಂತ್ರವೊಂದು ಈಗ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. (ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.) ಮೂರನೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿ ಕುಗ್ಗಿಸಿ ಭ್ರೂಣ ಹೊರಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಹೆಚ್ಚು ತೊಡಕಿನ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸು

ತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿನ ಆರು ವಾರಗಳಲ್ಲಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ "ರೋಗಿ"ಯನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ ತಪ್ಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಧಾನಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತಿ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ-ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಗರ್ಭಕೋಶವನ್ನು ಛೇದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಿಸುವುದೂ ಅವಶ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪುತಡೆಗಳಾಗುವ ಭಯವೂ ಜಾಸ್ತಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಗರ್ಭಪಾತದ ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕಪಾದ ತಕ್ಷಣದ ಮತ್ತು ದೂರಗಾಮಿ ಅಪಾಯಗಳು ಯಾವವು? ಕೆಲವರು ಗರ್ಭಪಾತದಿಂದ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ : ನಿಮ್ಮ ಎರಡನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕೆಲ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕೂಡ ಗರ್ಭಪಾತ ನಿರೂಪದ್ರವಿಯೆಂದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನಾನು ಖಾಸಗಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ಮೂರು ಸಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗರ್ಭಪಾತ ಅಪಾಯಕರವಾದೀತು ಎಂದೊಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಈ ಅತ್ಯುತ್ಸಾಹ ಯಾರಿಗೂ ಪಿತವಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಗರ್ಭಪಾತದಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾಯಗಳ ವಿಚಾರ. ಮೊದಲ ನೆಯದಾಗಿ ವಿನಾದರೊಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾರಣದಿಂದ, ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದಲೇ ಒದಗಬಹುದಾದ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಗರ್ಭಪಾತ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಮರಣಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. (ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲ.) ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ೧೯ ಮರಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ

ಪ್ರಕಾರ ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿ ಹಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವುಂಟು ನಿಜ. ಹತ್ತು ವಾರಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡುವ ಗರ್ಭಪಾತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿ ಇರಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಇತರ ಅಪಾಯಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ : ಶಸ್ತ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭ ಕೋಶದ ಮುಖ (cervix) ನೀಡಿದಂತಾಗುವುದು, ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ತೂತು ಬೀಳುವುದು, ಪ್ರಸೂತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ರೋಗ ಜಂತುಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಬೇರೆ ಉಪದ್ರವಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ವೈದ್ಯರು ಹೆಚ್ಚು ಜೋರೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಉತ್ತರ : ವೈದ್ಯರ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಇಂಥವು ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಯಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಫ್ ಫಿಜಿಯಲ್ಲಿಯೇ ೩೩೦ ಗರ್ಭಪಾತಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ತೂತು ಬಿದ್ದ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ಈಚೆಗೆ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತತ್ಕ್ಷಣ ಗೊತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತೀಕಾರೋಪಾಯ ಕೈಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮರಣವಾಗಬಹುದು. ಬರೇ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆಲ್ಲ, ಮೂತ್ರಕೋಶ, ಕರುಳು ಇವುಗಳಿಗೂ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಗಾಯವಾಗಬಹುದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಇವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಬಹುದು?

ಉತ್ತರ : ಜ್ವರ ಬರುವುದು ಅತಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಣಾಮ. ಇದನ್ನು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿವೆ: (೧) ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಗಾಯವಾದರೆ ಅದರಿಂದ ರೋಗಾಣುಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಹೊಂದಿ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಡೀಫ್ ನಳಿಕೆಯ ಪರಗೊ ಸಾಗುವ ಭಯವಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ

ಆ ಹೆಂಗಸು ಬಂಜೆಯಾಗಬಹುದು. (೨) ಗರ್ಭಪಾತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಕೋಶ ಮುಖ ಹಿಗ್ಗುವುದೇ ಮೊದಲಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮುಂದೆ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಾದರೂ ಗರ್ಭಸ್ತಾವವಾಗುತ್ತ ಹೋಗಬಹುದು. ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ—ಅದೂ ಮೊದಲನೇ ಗರ್ಭವನ್ನೇ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡವರಿಗೆ—ಮುಂದೆ ಗರ್ಭಸ್ತಾವವಾಗುವ ಸಂಭವ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಾದ "ಲಾನ್ಸೆಟ್"ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಂದಿ ಬಂದಿದೆ. (೩) ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಅನೇಕ ಹೆಂಗಸರು ಮುಂದೆ ಲೈಂಗಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದೂ ಲೈಂಗಿಕ ಅಸಮರ್ಥತೆಗೆ ಗುರಿಯಾದದ್ದೂ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಶಾರೀರಿಕವೋ ಮಾನಸಿಕವೋ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಇನ್ನೂ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆಯೆ ?

ಉತ್ತರ : ಸನ್ನಿಗಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಇತರ ಕೆಲ ಉಪದ್ರವಗಳೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ನೋವು, ಉತುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಸ್ವಾಪ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ನಿಶ್ವಾಸ. ಕೆಲವರಂತೂ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ದ್ರವಾಂತಾಪಪಟ್ಟವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಜನಸಂಖ್ಯಾನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉಪಾಯವಾಗಿ ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೇ ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತಜ್ಞ ಡಾಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮಗನಿಸುತ್ತದೆಯೇ ?

ಉತ್ತರ : ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರಸೂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀರೋಗಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಎರಡನೇ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಡಾ. ಬಿ. ಎನ್. ಪುರಂದರೆಯವರು, ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಗರ್ಭಪಾತಗಳಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದ್ದು-

ದಾಗಿಯೂ ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ತಕ್ಕ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಗಳೊಡನೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ವೈದ್ಯಬಲ ಸಾಲು ವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಡಾಕ್ಟರ್‌ರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಎಂಥ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳು?

ಉತ್ತರ : ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಧನಗಳು, ಯೋಗ್ಯ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾಮಂದಿರಗಳು ಇವಂತೂ ಆಯಿತು, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಗರ್ಭಪಾತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಆರೋಗ್ಯಭಾಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಸುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರಿಗೆ ರಕ್ತ ಕೊಟ್ಟ ಹೊರತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸುವುದಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ರಕ್ತ ಸಂಗ್ರಹ ಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಡಾಕ್ಟರ್, ನೀವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶಾವಾದಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ : ನಾನು ನಿರಾಶಾವಾದಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ವಿಘ್ನಸಂತೋಷಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಕುರಿತನ್ನು ಒದವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬಂತೆ ಮಾತನಾಡುವವರಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವುದೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಅನೇಕ ತಪ್ಪು ತಡೆಗಳಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಕೊನೆಗೆ ನಿರಾಶೆಯೂ ಒದಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಪಂಕಿಯ ವಿಷಯ ಹಾಗೇ ಆಯಿತು.

ಅತಿಯಾದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅಪಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಜನ ತಪ್ಪು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಂದ ಹುಚ್ಚಾಬಟ್ಟೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ಜನರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣವಲ್ಲ, ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು?

ಉತ್ತರ : ದೃಢವಾದ ಆರೋಗ್ಯವಿದ್ದರೆ ಪರಮಾವಧಿ ಮೂರು ಸಲ ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮತ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿ ಗರ್ಭಪಾತದೊಡನೆ ಶಾರೀರಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ರಿಕ್ಕುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆಂದು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಸಂತತಿ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ : ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಬೇರೆ ಉಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬಾಗಷ್ಟೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಒಳ್ಳೇ ಹಾದಿಯೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕು ಅನಿಸುವಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಡೆದು, ಆಮೇಲೆ ಬೇಡವೆನಿಸಿದರೆ ಗಂಡನಾಗಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಲಿ ಸಂತಾನಶಕ್ತಿಹರಣವ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಗಂಡಿಗೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಪ್ಪಿತಪ್ಪಿ ಒಸುರಾದರೆ ಮಗು ಹಡೆದು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗರ್ಭನಿರೋಧಕಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಗರ್ಭ ನಿಂತಿದ್ದು ಬೇರೆ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮಗು ಬೇಡದೆದೆವೆನಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಗರ್ಭಪಾತ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಇನ್ನು ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಾರದಂತೆ ಗಂಡ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿ ಕೂಡಲೇ ಸಂತಾನ ಶಕ್ತಿಹರಣ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೇದು.

ಹರಿತ್ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬನಾದ
ಆತ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳನ್ನು
ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು

ಎನ್. ಐ. ವಾವಿಲೋವ್

ಡಿ. ಆರ್. ಗೋವಿಂದರಾಜು

ಅಕಾಶ್ಮೀಯ ಪ್ರಜನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಸಂಘದ ಕನ್ನಡ ಬಳಸುವ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡುವುದು, ಅಂದರೆ ರಷ್ಯಾದ ಮಹಾನ್ ಪ್ರಜನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ದಾಗೂ ತಳಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿದ್ದ ಎನ್. ಐ. ವಾವಿಲೋವ್ ನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಆಯೋಜಿಸಿತು. ಅವನು ಒಬ್ಬ ಯುವನು ಸಹ ನೀಡಿದ್ದ. ಇಂಥ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಲಂಕರಿಸುವುದು ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಹೆಮ್ಮೆ ತರುವ ವಿಷಯವಲ್ಲವೇ? ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿದ್ದಾಗ ಸಂಘದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬಂತು: “ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ರಷ್ಯಾದ ಹೊರಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ತಳಿಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ— ಸಹಿ, ಎನ್. ಐ. ವಾವಿಲೋವ್.” ಏನೋ ಒಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದಂತೆ ಸಹಿಯಿದ್ದ ಆ ಪತ್ರ ಪ್ರಜನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು.

ಪ್ರಜನಶಾಸ್ತ್ರ (genetics)ಕ್ಕೆ, ಅದರಲ್ಲೂ

ವಿಜ್ಞಾನಿ ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಹಳೆ ಮೊಳಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಪಾಲು, ಗೌರವ ಈ ಪುರುಷನಿಗೇ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭೀಮ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನಿತ್ತ ವಾವಿಲೋವನ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದ ಕಪಟ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಂಚು ಹೂಡಿ ಅವನನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಅವನು ಹಿಮನಿಜದ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಸೈಬೀರಿಯಾದ ಸಮುದ್ರ ದಂಡೆಯಲ್ಲೊಬ್ಬ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆಯಬೇಕಾಯಿತು.

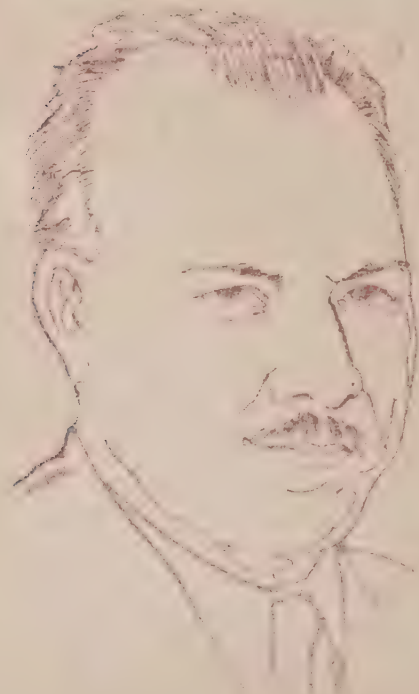
೧೮೮೨ರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬನ ಮಗನಾಗಿ ವಾವಿಲೋವ್ ಜನಿಸಿದ. ಲಾಭ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಈ ಮನೆತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವೇನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯಭಾಗ ಹಾಗೂ ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗವೂ ಮೇಧಾವಿಗಳಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡಿತು. ವಾವಿಲೋವ್ ಮನೆತನ ಈ ಬಗೆಯದು. ನಮ್ಮ ಚರಿತ್ರನಾಯಕನ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ನಿಕೊಲಾಯ್ ಇವಾನೊವಿಚ್

ವಾವಿಲೋವ್. ಆತನ ಅಣ್ಣ ಸರ್ಗಿಯ ರಶಿಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಕಾಡಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದನು. ನಿಕೋಲಾಯ್ ವಾವಿಲೋವ್ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವಣಿಕನಾಗಬಹುದಿತ್ತೇನೋ! ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಸುತ್ತಲಿನ ನಿಸರ್ಗದ ರಮಣೀಯತೆ, ಜೀವಪಂತುಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಇವನ ಗಮನ ಹರಿಯಿತು. ತಂದೆ ಶ್ರೀಮಂತನಾದ್ದರಿಂದ ಹಣದಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇವನಿಗೆ ಲಭಿಸಿತು. ಮಾಸ್ಕೋ ನಗರಕ್ಕೆ ತೀರ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೆಟ್ರೊವ್‌ಸೋ ರಾಜುಮೊವ್‌ಸೋದ ವ್ಯವಸಾಯ ಅಕಾಡಮಿಯಿಂದ ಆತ ಪದವಿ ಪಡೆದ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜನನಶಾಸ್ತ್ರದ ಜನಕನಾದ ಗ್ರಿಗೋರ್ ಮೆಂಡೆಲೀವ್‌ನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ವಿಶದ

ಗೊಳಿಸಿದ ವಿವರಣೆಯ ಬೇರೊಂದನ್ನು ಶಿಷ್ಯತ್ವ. ೧೯೧೩-೧೯೧೪ ವರೆಗೆ, ಅವನಿಂದಲೇ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಜಾನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ ರೋಲಂಡ್ ಬಿಷ್ಪನ್ ನೊಡನೆ ಸಂಶೋಧನೆ. ಆಗ ತಾನೇ ಚಿಗುರುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಜನನಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ತಳಿಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಾವಿಲೋವ್ ಗಳಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳಿಂದ ದೊರೆತ ಸಮರ್ಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಅವನ ಪ್ರತಿಭೆ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಅರಳಿತು. ನೂರಂಟು. ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಅದರ್ಶಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅದೇ ವರ್ಷ ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ವಾವಿಲೋವ್ ಮರಳಿದ.

೧೯೧೪ರಲ್ಲಿ, ಕೇವಲ ೨೭ ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮಾಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಹುದ್ದೆ ದೊರಕಿತು. ೧೯೧೬ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಪರ್ಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ಥಾನ. ೧೯೧೭ರಲ್ಲಿ ಸರತೋವ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜನನಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿ ನೇಮಕ. ಹಳೆಯ ಕಂದಾಚಾರಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಸ್ವಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ವಾವಿಲೋವ್ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸಿದ. ಆ ವರ್ಷವೇ ಆದ ಎರಡೆರಡು ರಾಜ್ಯಕ್ರಾಂತಿಗಳು ವಾವಿಲೋವನ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇನೂ ನಡುಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಂತಿನಾಯಕರಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಗತ್ಯವಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ "ಲೆನಿನ್ ಅಕ್ಯಾಡಮಿ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸೈನ್ಸಸ್" ಎಂದು ಪುನರ್ನಾಮಕರಣವಾಯಿತು ಮಾತ್ರ. ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ನಾಯಕ ಲೆನಿನ್‌ನ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದವು. ಫಲವಾಗಿ ಆ ಅಕಾಡಮಿಯ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಅನ್ವಿತ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಪದವಿ

ಇವೆರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಾವಿಲೋವನಿಗೆ ದೊರೆತವು. ೧೯೨೧ ರಿಂದ ೧೯೩೪ರ ವರೆಗೂ ಆ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ವಾವಿಲೋವ್ ನಾಲ್ಕುನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾಗಿದ್ದ ೨೦,೦೦೦ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ರಶಿಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದ ನಂತರ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ವಿದೇಶ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದುದು ಅತಿ ವಿರಳ. ವಾವಿಲೋವನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತೆಂದರೆ, ಆತ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಮತ್ತು ಯುರೋಪನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ. ಹೋಗುವಾಗ ಒರಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೋದನು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವಾಗ ಕೆಲವು ಭಾರಿ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳನ್ನೇ ತಂದನು. ಜ್ಞಾನ ಸಂಚಯಕ್ಕೆಂದು ರಷ್ಯಾದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಅವನಲ್ಲಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿನೇಕರು ಉತ್ಸಾಹಿತರಾಗಿ ವಾವಿಲೋವನ ಸಹಪಾಠಿಗಳಾದರು. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ರಷ್ಯಾ ಪ್ರಜನನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೆ ಕಾಶಿ ಆಯಿತು.

ವಾವಿಲೋವ್ ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕಾಣಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು 'ಬೆಳಸು ಸಸ್ಯಗಳ ಉಗಮ ಕೇಂದ್ರಗಳು' ಮತ್ತು 'ಅನುರೂಪ ಸರಣಿ ತತ್ವ'. ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉಪಯೋಗಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಷ್ಟೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ, ಮಾವು, ರಾಗಿ, ಭತ್ತ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೆಳೆಗಳು ಕೇವಲ ಉಷ್ಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಪ್ರಪಂಚದ ಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ವೈವಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆ. ವೈವಿಧ್ಯ ಬೀಜಗಳ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಗುಣ. ಹೀಗೆ ಸಸ್ಯಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೊಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಆ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಭೇದ

ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತವೆಯೋ, ಆ ಭಾಗವು ಆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಳೆಯ ತವರು ಎನ್ನುಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭತ್ತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಭತ್ತದ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಈ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳು ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ, ಭತ್ತದ ವಿವಿಧತೆಗಳ ತವರು ಈ ಪ್ರದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಅಸ್ಸಾಂನ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬೆಳೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಇದೆ. ವೈವಿಧ್ಯ ಹುಟ್ಟುವುದು ಜೀನಿಗಳಿಂದ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಿವೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ವೈವಿಧ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣೀ ಭೂತವಾದ ಜೀನಿಗಳೂ ಇವೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಜೀನಿಗಳ ಸಂಪದ್ಭರಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು. ಇಂಥ ಜೀನಿಗಳಿಂದ ಇರುವ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ನಾವೊಂದು ತಳಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ತಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳು ಅರ್ಥಾತ್ ಜೀನಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಜೀನಿಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಪ್ರಭೇದ ಅಥವಾ ಬೆಳೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳಿರುವ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಹೊಸ ತಳಿ ರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದು.

ವಾವಿಲೋವನ ಮತ್ತೊಂದು ಕೊಡುಗೆಯಾದ 'ಅನುರೂಪಸರಣಿ ತತ್ವ'ದ ಪ್ರಕಾರ, ಎರಡು ಪ್ರಭೇದಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿನ ಜೀನಿಗಳು ಒಂದನ್ನೊಂದು ಹೋಲಬೇಕು ಅಥವಾ ಅವುಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು

ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಭೇದವು ಅಂಥದೇ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಜೀವಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತತ್ವದ ಮುಖ್ಯ ಉಪಯೋಗವೆಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದರ ವಿಕಸನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೆ ಅಂಥದೇ ಪ್ರಭೇದ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು ಅಥವಾ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಈ ವಾದವು ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರದ 'ಪೀರಿಯಾಡ್' ಪಟ್ಟಿ'ಯನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ವಾವಿಲೋವನು ತನ್ನ ವಿಶ್ವ ಸಂಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೦ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಬೆಳೆಗಳು ಜನ್ಮವೆತ್ತಿದುವು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಪ್ರಪಂಚದ ಕೇವಲ ೮ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿವೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಅವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಚೀನ, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮಲಯಾ, ಮಧ್ಯ ಏಶ್ಯಾ, ಸಮೀಪ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ (ರಶ್ಯಾಕ್ಕೆ), ಭೂಮಧ್ಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರ, ಅಫ್ರಿಕಾದ ನೈಋತ್ಯ, ಮೆಕ್ಸಿಕೊ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾ (ಪೆರು, ಬೊಲಿವಿಯ ಮತ್ತು ಚಿಲಿ). ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುಖ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನ ಪಟ್ಟಿಸದೆ, ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳು, ಸುಂದರ ರಸ್ತೆಗಳು, ಕಾಲು ಹಾಡುಗಳು ಇವುಗಳ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ವಾವಿಲೋವ್ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದನು. ಆತ ಸಂದರ್ಶಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳವಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೇಶ ಭಾರತ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಕೇಳಿದನು. ಆದರೆ, ಇಂಥ ಮಹಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ತನ್ನ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗ ಭಾರತ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಖಡ್ಗಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ರಾಜ್ಯವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು.

ಇತ್ತು! ಅನಂತರ ೧೯೩೭ ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಅದೇ ಮುಂದಿನ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ವಾವಿಲೋವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಆದರೆ ಆಗಲೇ ತಡವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ವಾವಿಲೋವನ ಭಾಗ್ಯಚಕ್ರ ತಿರುಗಿತ್ತು. ಯು. ಎಸ್. ಎಸ್. ಆರ್. ಸರಕಾರ ವಾವಿಲೋವನಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿತು. ಒಮ್ಮೆ ಆತ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದೇಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುತ್ತಿದ್ದ ನೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು?

ವಾವಿಲೋವ್ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯನಿರತ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೆದತಲೆಯ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಮುಂದೂಡಲ್ಪಟ್ಟ ವನಂತೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಐಷಾ ರಾಮವೆಂದರೇನೆಂದೇ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಆಸೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ದಿನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಸಾಲ್ಕಾರು ಗಂಟೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ವಾವಿಲೋವನೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವನ ಅನೇಕ ಸಹವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಬೇಸರವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಮನೆಯಿತ್ತೇ? ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತಿದ್ದ. ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರದ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುವವನ ಹೆಂಡತಿಯೊಬ್ಬಳು ಬೇಯಿಸಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಆಹಾರದಿಂದ ಹೇಗೋ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲ ಕಾಲಾನಂತರ ಅವನೊಡನೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಇ. ಐ. ಬಾರುಲಿನಾಳೊಡನೆ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ವಿವಾಹವಾದ ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ ಶ್ರೀಮತಿ ವಾವಿಲೋವ್ ತನಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಲ್ಪ ಸಂಬಳದಲ್ಲೇ ಸಂಸಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಕಾರಣ, ಹೆಂಡತಿಗಿಂತ ಅನೇಕ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಡ ಕಂಡಕಂಡವರಿಗೆ (ಅಲ್ಪ ಪರಿಚಯಸ್ಥರಾದರೂ ಸಹ) ದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ.

ಕೊಡ ತನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಡನೆ, ವಿದೇಶೀಯ ರೊಡನೆ ಅವನು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕರು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಅನುವರ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಚೇತೋಹಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು; ಚಿಕ್ಕ ಹರೆ ಯದವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಆತ ನಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಮ್ಯುನಿಸಂ ಅಥವಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಕ್ರಾಂತಿ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಎಂದಷ್ಟು ನಂಬಿದ್ದ. ಒಂದೆಡೆ ಆತನೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, "ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿರುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಅನೇಕ; ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ (ಜನತೆಗೋಸ್ಕರ)ವಾಗಿಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ (ರಷ್ಯಾದ) ಆಧಿಪತ್ಯದ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬೇಕು." ರಷ್ಯಾದ ಜನತೆ ತನ್ನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವಂಥ ಗೌರವವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರಾವುದೇ ದೇಶದ ಜನತೆಯೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನು ನಿಕಟವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

೧೯೨೯ ರಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ೧೪೦೦ ಜನ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ೩೪೦ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿದರು. ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ವಾವಿಲೋವ್ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಆಲಿಸಿದ. ಓದಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ಬರಹಗಾರನಾಗಿ ಟಿ. ಡಿ. ಲೈಸೆಂಕೋ ಎಂಬುವನೊಬ್ಬ ಸೇರಿದ್ದ. ಆ ಲೇಖನ ಅಂದಿನ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೇನೂ ಉಂಟು ಮಾಡದೆ, "ದತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದಾಗು" ಯಿತು. ಈ ಲೇಖನವೂ ಅದರ ಸಹಲೇಖಕ ಲೈಸೆಂಕೋವೂ ವಾವಿಲೋವನ ಪಾಲಿಗೆ ದುರದೃಷ್ಟದ ಪರಿಕಾರರಾಗಬಹುದೆಂದು ಯಾರೂ ಊಹಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಲೈಸೆಂಕೋ ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಬಲಿಸಿಕೊಂಡ. ಇವನ ವಾದಗಳು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾಗಿದ್ದವು. ಅವನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳು

ವಂಥ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಸ್ಯ ತಳಿಗಾರ (plant breeder)ನಾಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಅವನು ಸುಳ್ಳುಕತೆ, ಪುರಾಣಗಳು, ಆಧಾರರಹಿತ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ವಾವಿಲೋವ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕರಣೆ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿದ. ಮೆಂಡೆಲ್ಲನ ಆನುವಂಶೀಯ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು; ವಾವಿಲೋವ್ ಮೆಂಡೆಲ್ಲನ ಅನುಯಾಯಿ. ಮೆಂಡೆಲ್ ಹೇಳುವಂತೆ ಜೀನಿಗಳು, ಅಂದರೆ ಆನುವಂಶಿಕತೆ, ಜೀವಿಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಪರಿಸರವು ಹೊಸ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೇವಲ ಕಸಿ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯಿಂದ, ಬಿಸಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗಿಡ, ಬೀಜಗಳನ್ನಿದ್ದುವುದರಿಂದ ಆನುವಂಶಿಕತೆಯನ್ನೇ ಬದಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ತನ್ನ ಗುಂಪು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ಆತ ತಾನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದನೆಂದು ಹೇಳುವುದುಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದ 'ವರ್ನಲ್ನಿಜೇಷನ್' ಎಂಬ ಬಿಜೋಹಾರ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಇವನಿಗಿಂತ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಇವನ ಜೊತೆಗೆ ಐ. ಎಮ್ ಪಾಲಿಯಕೋವ್ ಎಂಬುವನೊಬ್ಬನು ಸೇರಿ ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ವಾಲಿನ್ ನನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿದರು. ಯೇಕೆತ್ತಿತ್ ಕಪಟವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬನ ಹಾರಾಟಗಳೆದುರು ವಾವಿಲೋವ್ ಸುಮ್ಮನೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು.

ವಾವಿಲೋವ್ ಸ್ವಾಲಿನ್ ಸರಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಾಸ್ಪದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ. ಎಡಿಸ್ ಬರೋದ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜನನಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ೧೯೩೯ ರ ಅಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ವರ್ಷ ಆಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಜನನಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆ' ಎಂಬ ವಿಷ

ಇದು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸತ್ಯ

ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರಜನನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಕೋಟಿಯವನಾದ ವಾವಿಲೋವನ ದುರಂತವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ "ಮತ"ದ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೂ ಯುದ್ಧಪೂರ್ವದ ರಶಿಯದ ನಾಯಕರುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮನುಷ್ಯಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಸಮೂಹಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಜೀವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಮತದ ಮೂಲ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ವಾವಿಲೋವ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಜನನಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲಪ್ರವರ್ತಕನಾದ ಮೆಂಡೆಲ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅದರ ಜೀನಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಹಿತವಾದ ಅನುವಂಶಿಕ ಗುಣಗಳಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದೂ ಒಂದು. ಜೀವಜಾತಿಗಳ ಭೌತ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪರಿಸರದಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ. ಅರ್ಥಾತ್ ಮನುಷ್ಯಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಾಯಿಯ ಬಾಲ ನೆಟ್ಟಗಾಗದು ಅಂದ ಹಾಗೆ. ಈ ಮೆಂಡೆಲ್ ತತ್ವ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಡಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಯಿಯ ಬಾಲವನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರಿಂದಾಗದು ಎಂದೊಪ್ಪಿದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ನಿರ್ದುಷ್ಟ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಲೋಕವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ತತ್ವ ದುರ್ಬಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲ ಮತಾಂಧರ ಹಾಗೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಡಾಕಟಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸತ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಂಬಬಾರದೆಂಬ ಮನೋಭಾವದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ವಾವಿಲೋವ್ ಮದಾವಿಜ್ಞಾನಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಸಂಗತಿಗಳು ಕಮ್ಯುನಿಜಂಗೆ ಗಂಡಾಂತರ ತರುವಂತಿದ್ದರೆ ಅವನು ಹೋಗಲೇಬೇಕು!

೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಲೆನಿನ್ ಮೃತಿ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಧಿಕಾರ ಕಲಹದಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಲಿನ್ ೧೯೨೪ ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜಯಶಾಲಿಯಾದರೂ ರಶಿಯದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸತ್ತಿಗೆ ಒಳಗಿಂದಲೂ ಹೊರಗಿಂದಲೂ ಅಪಾಯಗಳು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಜ್ಞಾನ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಜನರ ಜೀವನದ ಸಕಲ ಅಂಗಗಳ ಮೇಲೂ ಬಿಗಿಯಾದ ಹಿಡಿತವಿಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸ್ಟಾಲಿನ್‌ವಾದಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿತು. ಎಲ್ಲವೂ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯ ಅಂಕಿತಕ್ಕೊಳಪಡ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಬಯಸಿದರು. ಇದು ಸಂದರ್ಭಸಾಧಕರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಇಂಥ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ತಾವು ಸಾಮಾನ್ಯತರದವರಾದರೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನೂ ಆಳಲು ಸಮರ್ಥರಾದರು. ಲೈಸೆಂಕೋ ಅಂಧವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ. ಅವನು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ತತ್ವಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ. ಪರಿಸರದಿಂದ ಜೀನಿಗಳ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಬಹುದೆಂಬುದೇ ಅವನ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಅತ ಮೂಲಿಗೊಪ್ಪ ಮಾಡಿದ. ಇದು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಪಥ್ಯವಾಯಿತು.

ಅನುವಂಶಿಕತೆಯನ್ನು ಮನುಷ್ಯಯತ್ನದಿಂದ ಬದಲಿಸಬಹುದೆಂಬ ಲೈಸೆಂಕೋವಾದವು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾದಾಗ ಬೆಳೆಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ತನ್ನೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೂ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂಬ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೃಷಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಇದು ಆಶಾಜ್ಯೋತಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನವರು ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಂಬಿದರು. ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚುವ ಸುಳ್ಳು ಭರವಸೆಯ ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿ ರಶಿಯನ್ ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ ರಂಗದಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಹೊರತಳ್ಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ದಶಕ ಕಾಲ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿರುವ ಮಾತ್ರ.

ಯದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣವೆಂದು ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಜರುಗಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೆಂಡೆಲ್ ಮತ್ತು ಡಾರ್ವಿನ್ ನರ ವಾದಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಸಿಯಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ, "ನೀವು ವಿದೇಶೀಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮುಂದೆ ಕೂಲಿಕಾರರಂತೆ ತಲೆಬಾಗುವುದು ಬೇಡ," ಎಂದು ಪಾಲಿಯಕೋವ್ ಹೇಳಿದ; ಅಂದಿನ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದ ಲೈಸೇಕೋ ಮುಗುಳ್ಳೆಕ್ಕಿ ಮಹಾನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಲು ಈ ಕಪಟ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೇರಿದ್ದ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ ದೇಶದ್ರೋಹಿ ಎಂದು ವಾವಿಲೋವನ ಮೇಲೆ ದೂರು ಹೊರಿಸಿದರು. ತತ್ಪಲವಾಗಿ ೧೯೪೦ರಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದರು. ೧೯೪೧-೪೨ರಲ್ಲಿ ಸರತೋದ್‌ನಲ್ಲಿ ಆತ ಕೈದಿಯಾಗಿದ್ದ. (ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲೇ ಆತ ಪ್ರೌಢಸರಣಾಗಿದ್ದು ದನ್ನೂ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.) ಅಲ್ಲಿಂದ

ರಷ್ಯಾದ ಚಳಿ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಸೈಬೀರಿಯಾದ ಮಗದಾನ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ. ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಕೈದಿಗಳಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಸೆರೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಚಳಿ ಮೈ ಮರ ಗಟ್ಟಿಸುವಂಥದು. ಶತ್ರುಗಳಿಗೂ ಬೇಡವಾದಂಥ ಹೀನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ದುರ್ಭರ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಾ ಚಿಂತೆ, ದುಃಖಗಳನ್ನು ಅವನು ಸಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಎಂದೂ ಎದೆಗುಂದದಿದ್ದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳ ಕತ್ತಲೆ ಆವರಿಸಿತು. ಈ ಕಷ್ಟಕರ ಜೀವನದಿಂದ ಅವನ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದದ್ದು ೧೯೪೨ರ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ— ಮರಣದ ಮೂಲಕ! ಅದೇ ವರ್ಷ ಬ್ರಿಟನ್ನಿನ ರಾಯಲ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ವಿದೇಶೀಯ ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ವಾವಿಲೋವನನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಆತ ಬಹು ದೂರಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

✽

ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ 'ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ೨೦' ನೋಡಲು ಹೋದ ಸಂದರ್ಭವಿದು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲೊಂದರಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಬೇಸರ ಕಳೆಯಲು ಇಸ್ಪೀಟ್ ಸ್ಯಾಕುಗಳನ್ನು ತರಲು ನಮಗಾಗಿಗೂ ನೆನಸಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಇಸ್ಪೀಟು ಸ್ಯಾಕುಗಳು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದ ನಾವು ಸೇಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸ ತೊಡಗಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನೊಬ್ಬ ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟ, "ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಯಾಕುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅದು ತಯಾರಾಗುವ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಏಕೆ ಇಲ್ಲ?" ಎಂದು. ಅಂಗಡಿಯವರ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿ ತಣ್ಣೀರರೆಚಿದಂತಾಯ್ತು. ಅವನು ತುಸು ಅನುಮಾನಿಸುತ್ತ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಹಕದಿಂದಲೇ ಹೇಳಿದ: "ನಾವು ಅದನ್ನು ರಫ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಅಡಲು ನಮಗೆ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ." ನಮಗೆ ಅವನ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಮಯವನ್ನೆಲ್ಲಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಶವಾದ ಜಪಾನು, ಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಮಯದ ಮಹತ್ವ ಅರಿತುಕೊಂಡದ್ದೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಮನಗಂಡು ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಮರಳಿದೆವು.

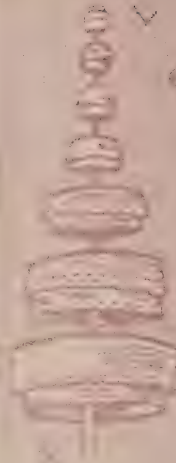
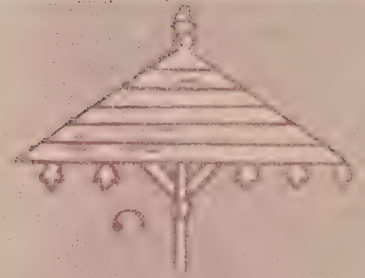
ಕೊಡೆಗಳ ಕತೆ

ಕರಸುಳ್ಳಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಶರ್ಮ

ಬಿಸಿಲು ಶುಷು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಲೆಗೆ ಅದರ ಬಿಸಿ ತಗುಲಿತೆಂದರೆ ಒಡನೆಯೆ ನಾವು ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚುತ್ತೇವೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ಕೊಡೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಬೀಳುವುದೇ ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಕೊಡೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಒಂದೆರಡು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕೊಡೆ ಬಿಡಿಸಿ ನಡೆದರೆ

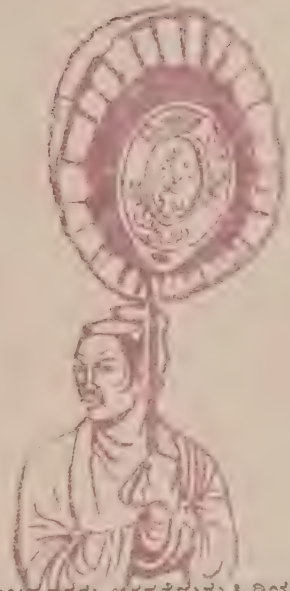
೧. ಪ್ರಾಚೀನ ಪರ್ಷಿಯದ ಕೊಡೆ →
೨. ಅಸ್ಸೀರಿಯದ ಶಿಲ್ಪಮೊಂದರಲ್ಲಿಯ ಕೊಡೆ.
೩. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ತಾಡೋಲೆಯ ಭತ್ತ.
೪. ಅಬಿಸೀನಿಯದ ನೂದರಿ
೫. ಭಾರತೀಯ ರಾಜ ಭತ್ತ
೬. ಪಶ್ಚಿಮ ಅಫ್ರಿಕದ (ಗೋಲ್ಡ್ ಕೋಸ್ಟ್)

ಅಶಾಂತಿ ದೇಶದ ಕೊಡೆ

ಅದನ್ನು ಅಪರಾಧವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಭತ್ತ'ವು ಕೇವಲ ರಾಜಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿತ್ತು. ರಾಜರಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕವರು ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದೆಂಬ ಕಟ್ಟಳೆಯಿತ್ತು. ಭತ್ತವೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಪದವಿ, ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾರುವ ಚಿಹ್ನವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜರು ಹಾಗೂ ರಾಜಬಂಧುಗಳು ಮಾತ್ರ ಭತ್ತವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಪರಂಜಿ ಹಿಂದಿನ ನಂಬುಗೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪ್ರರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರು, ರಾಜರು, ದೇವಾಲಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಭತ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಾಜನ ಒಡ್ಡೋಲಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಬಿಳಿ ರೇಷ್ಮೆಯ ಕೊಡೆ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಭುವಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸೇವಕನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದುದು. ಗೌರವಚಿಹ್ನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ರಾಜನನ್ನು 'ಭತ್ತಪತಿ' ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟಿಯನ್ ರಾಜಭತ್ತದ ಮಾದರಿ

ಚೀನೀ ರಾಜರಾದಂತೆ ಆರಸನೆದುರು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ

ರಾಜಭತ್ತ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಆ ಅಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಸೊತ್ತಿಗೆ ನಾಮಮಾತ್ರಕ್ಕಾದರೂ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೊರಟಾಗಲೆಲ್ಲ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮುಂದುಗಡೆ ಈ ಬಗೆಯ ಶ್ವೇತಭತ್ತಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲೂ ಮಠಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಗೌರವಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ರಾಜಭವನಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಯಾರೂ ಕೊಡೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡು ನಡೆಯಕೂಡದೆಂಬ ಹಳೆಯ ರಾಜಶಾಸನವನ್ನು ಈಚಿನವರೆಗೆ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜನ ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೌರಾತ್ಯ ದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಈ ರೂಢಿಯು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಮಲೆಯಾಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯುವ ರೂಢಿಯಿದ್ದಿಲ್ಲ.

೧೪ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೂಡೆ ಹಿಡಿದ
ಆಂಗ್ಲ ಮಹಿಳೆ

ಅಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾತ್ರವೇ ಭತ್ತಧಾರಿಗಳಾಗಬಹುದಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕವರ್ತಿ ಧರಿಸುವ ಕೂಡೆ ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣ ರಂಜಿತವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಜಾವಾ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ 'ಬಾವತ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಚಿಕ್ಕ ಭತ್ತವನ್ನು ರಾಜರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನಾದರೂ ಬಿಸಿಲು-ಮಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. 'ಶ್ವೇತಭತ್ತ'ವನ್ನು ಗೌರವಯುಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟಾಗ ರಾಜದೂತನೊಬ್ಬನು ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕಿತ್ತು.

ಬ್ರಹ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡೆ ರಾಜಚಿಹ್ನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯಂತೆಯೇ ರೇಷ್ಮೆಯ ಕೂಡೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ವಿಗ್ರಹಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡೆ ಈ ಶ್ವೇತ ಭತ್ತವನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುವರು. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಬಿಳಿಯ ಕೂಡೆಯ ರಾಜಚಿಹ್ನೆ ಎಲ್ಲದೆ ರಾಜನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಕೂಡದೆಂಬ

ನಿಯಮವಿತ್ತು.

ಚೀನಾದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಯಾರಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಭತ್ತವನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವನೋ ಅವರು ಮಾತ್ರವೇ ಅದನ್ನು ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಕಾಗದದ ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಧರಿಸಬಹುದಿತ್ತು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡೆ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೊಡೆಗಳನ್ನು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪಾಡಿಕೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೂಡೆ ಜನರು ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪೌರಾತ್ಮ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯಂತೆ ಅದು ರಾಜರಿಗೆ ಮೀಸಲೆಂಬುದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡೆ ಹಿಡಿಯುವವರು ಹೆಂಗಸರು ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿತ್ತು. ೧೮ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೋಸೆಫ್ ಹಾರ್ವೆ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಧೀರನು ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ನಿಂದಾವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೂ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಕೂಡೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಮುಂದೆ ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನವಿಡೀ ನಿತ್ಯವೂ ಮಳೆ ಬೀಳಲಿ, ಬೀಳದಿರಲಿ ಕೂಡೆ ಹಿಡಿಯುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ೧೭೧೬ರಲ್ಲಿ ಆತ ಮೃತಪಟ್ಟ. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಅವನ ಧೀರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಕೂಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿತ್ತು. ಅವಕ್ಕೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ ದೊರೆತಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಬಳಸತೊಡಗಿದರು.

ಸರಿ, ಮುಂದೆ ಕೇಳುವುದೇನು? ಯುರೋಪಿಯನ್ನರನ್ನು ನೋಡಿ ನಮ್ಮವರು ಕೂಡೆ ಕೂಡೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಆ ಕಾಲದಿಂದ ಭತ್ತಧಾರಣ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸರ್ವ ಸಾಧಾರಣವಾಯಿತು.

✱

ನಾನು ಬಬೂನುಗಳನ್ನು ಕಂಡೆ

ಮೂಲ : ಪಿ. ಜಿ. ಲೇ ರಿಚ್

ಅನುವಾದ : ಎಸ್. ವಿ. ಭಟ್

ದ. ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಬೂನುಗಳು ಖಾಯಂ ಬಿಡಾರ ಹೂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಆ ಪರಗೂ ನಾನು ಆ ದೇಶದ ಒಳನಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ವಾಸರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಹುಟ್ಟಿಸಿದವು. ಅವು ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ದೂರದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮತ್ತೆ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದು ಈ ಪರ್ವತಾಗ್ರಹದ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಯೊಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಬೆನ್ನು ಹಾಕಿ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ದೃಶ್ಯ ಅಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಪ್ರಾಯಸ್ಕಂದ ಬಳಿಕ ಮುದುಕ ಬಬೂನು ಅಳಿದುಳಿದ ತನ್ನ ರಾಣಿಯರೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಮೋದಲು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಅಪೆಲ್ಲಾ ಗಂಡು ಬಬೂನುಗಳೆಂದು ಅರಿವಾದಾಗ, ಬಹುಶಃ ಅವು ವೈರಾಗ್ಯ ಹೊಂದಿ ಪಂಗಡದಿಂದ

ಹೊರಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನರಸುತ್ತಿರುವ ಸೋದರ ಕುಟುಂಬಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡೆ.

ಆದರೆ ನನ್ನ ಈ ಭಾವನೆಯೂ ನಿರಾಧಾರವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿತಪ್ಪಿ ಒಂದರ ಮೈ ಇನ್ನೊಂದರ ಮೈಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರಸಿದರೂ ಸಾಕು, ಅವು ತಕ್ಷಣವೇ ಕೂಗಾಟಿ ಕಿರಿಚಾಟಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕದಡುವುದಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ತಮ್ಮ ಉದ್ದುದ್ದ ನಖಗಳಿಂದ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಪರಚಿ, ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಾ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಾ ರೋಷದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಡೆಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೊರೆಕಾರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅವುಗಳ ಕಾದಾಟದಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧಕ್ಕೆಯಾದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರಲು ಒಂದು ಅಪರಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸೂರ್ಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಎರಡು ಬಬೂನುಗಳು ಕಾದಾಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದುವು. ಅಂದಿನ ಅವುಗಳ ಕಾದಾಟ ಎಂದಿಗಿಂತ ಕೋಲಾಹಲಕರವೂ ಕ್ರೂರವೂ ಆಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮೀಪದಿಂದಲೇ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಮೇಲೇರಿಯೋದೆ.

ಅವು, ಬಂಡೆ ಕಲ್ಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಡಿದಾಡುತ್ತಾ ಬೀಳುತ್ತೇಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಶಿಬಿರದತ್ತ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳು ನಿಶ್ಚಿತ ಪಥವನ್ನೇನೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಇಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ನೋವು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಅವು ಮಗ್ಗು ವಾಗಿದ್ದವು. ಅವುಗಳೊಳಗೆ ಏನೋ ತಪ್ಪು ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದ ನಾನು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಂಡೆಗಲ್ಲೊಂದರ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅಶ್ವರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ಏಕಾಗ್ರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೂಗು, ಘರ್ಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹತಾಶೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ತೆಕ್ಕೆಬಿದ್ದು ದಂಷ್ಟುಗಳಿಂದ ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ರಕ್ತಪಾತವಾಗಿ ಅವು ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಬಹುದೆನಿಸಿತು. ಹೋರಾಡುತ್ತ ಅವು ನನ್ನನ್ನು ದಾಟಿ ನನಗಿಂತ ಕೆಲವೇ ಗಜ ಕೆಳಗಿಳಿದಿದ್ದವು. ಆಗ ಅವು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಬಂಡೆಗಲ್ಲೊಂದಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಅಪ್ಪಳಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಒಂದರಿಂದೊಂದು ಬೇರ್ಪಟ್ಟವು. ತೀರ ನಿರ್ವಿಣ್ಣವಾಗಿ ಅವು ಕೆಲ ಕಾಲ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಮೊದಲು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯುಂಟಾದರೂ ಬಳಿಕ ಇದು ತಮಾಷೆಯೆನಿಸಿ ನಾನು ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕೆ. ಅದನ್ನು

ಕೇಳಿ ಬಬೂನುಗಳು, ಎದ್ದು ಕುಳಿತು ನನ್ನತ್ತ ಕಣ್ಣು ರಳಿಸಿ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದುವು; ತೀರ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಒತ್ತೊತ್ತಾದ ಮಣ್ಣಿನ ಬಣ್ಣದ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅವು ನನ್ನತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶಾಂತ ದ್ವೇಷವೂ ದುರ್ಬಾದ್ಧಿಯೂ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ಅವುಗಳ ದುರ್ಭಾವನೆಗಳು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದುವು ಎಂದರೆ, ಕೆಲ ಹೊತ್ತು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಯಗ್ರಸ್ತನಾದೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ನಗು ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಲ ನನ್ನ ನಗು ಕೇಳಿದರೂ ಅವು ನನ್ನತ್ತ ಕಣ್ಣು ಸಹ ಹಾಯಿಸದೆ, ವೇದನೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕಿದ್ದು ಪರ್ವತವನ್ನೇರಲು ಯತ್ನಿಸಿದುವು.

ಈ ಬಬೂನುಗಳು ನನಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದೆ. “ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದವುಗಳಂತೆ ಕಂಡುಬರುವ ನಾಲ್ಕು ಬಬೂನುಗಳು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿವೆ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಿಂದ ಬೇರೆಯೇ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. “ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಈ ಸ್ಥಳದ ಶಾಂತಿ ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆ ಕದಡಿತು. ಇದು ಅಲ್ಲಿಯ

ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕಳೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನೂ ಉತ್ತೇಜನಗೊಳಿಸಿತು. ನಾನು, ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ವರು ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಸಮೀಪದಿಂದಲೇ ಹಾದು ಆ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದೆನು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವು ನನ್ನನ್ನು ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದ ಒಂದು ಅಂಶವೆಂದು ಎಂದೋ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅವು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ನ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

“ಗುಡ್ಡದ ಕೆಳಗೆ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅಗಲ ಕಿರಿದಾದ ಜಾಗವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಕೂಗೆಬ್ಬಿ ಸುತ್ತ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಬಬೂನುಗಳ ಹಿಂಡೊಂದು ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ನಾನು ಜಾಗೃತನಾದೆ. ಅವು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧಾರಣ ಒಂದು ನೂರು ಗಜಗಳ ಒಳಗೆ ಹಾದುಹೋದವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡದೆ ಕೇವಲ ಇಪ್ಪತ್ತು ಗಜಗಳ ಅಂತರದೊಳಗೇ ಬಂದಿದ್ದವು. ಅವುಗಳದ್ದು ಚುರುಕಾದ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾದ ತಂಡವಾಗಿತ್ತು. ಅವು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆಬ್ಬಿಸಿ ಚೀಳು ಮೊದಲಾದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುವ ದುರ್ದೈವಿ ಜಂತುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಳೆದವು. ನಾನು ಚೀಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದವನಾದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಉಪದ್ವ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬಬೂನುಗಳು ಚೀಳುಗಳ ಕೊಂಡಿಗಳನ್ನು ಕತ್ತುಹಾಕಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿ, ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೈತೊಗಲಿಗೆ ಒರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದವಡೆಯೊಳಗಿರುವ ಚೀಲದೊಳಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು.

“ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡ ಬಬೂನುಗಳು ಚಿಕ್ಕವುಗಳನ್ನು ತಿಕ್ಕಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳ ತಪ್ಪೇನೆಂದೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದಿರು ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫುಕಳ

ಕೆನ್ನೆಗೆ ಏಟುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಂದೆಡೆ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣಿನ ಎರಡು ಪ್ರಿಯಕರರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಬೂನು ಹೆಣ್ಣಿನೊಡನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸರಸ ನಡೆಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಬಬೂನು ಬನೂ ಮಾಡಲಾರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತನ್ನ ಸೋಲನ್ನು ನುಂಗುತ್ತ ಕುಳಿತು.

“ಬಳಿಕ ಕಪಿತನದಲ್ಲಿ ಹಠಾತ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೌನವು ಆವರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡ ನಾನು ಬಹುಶಃ ಅವು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ತಕ್ಷಣ ನನ್ನ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಕೂಗು-ಗರ್ಜನೆಗಳು ಕೇಳಿಸಿ, ನಾನು ಆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ವರು ಹಳೆಯ ಆಪ್ತರು ಮೇಲ್ಗಡೆಗೆ ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಓಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿತ್ತು. ನಾಡಾಡಿಗಳು ತಪ್ಪರಿತು ಮನೆಗೆ ಮರಳುವಂತೆ ಅವುಗಳ ಭಾವನೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸಿದೆ. ಅವುಗಳ ಭಾಷೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ಆದರೂ ಅವು ನಾಲ್ಕೂ ‘ನಾಗರಿಕತೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗೋಣ ಮಕ್ಕಳಿರಾ’ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳೊಳಗೆ ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲದುದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡೆ ಎಂದುಕೊಂಡೆ.

ಆದರೆ, ಪಾಪ! ಅವುಗಳಿಗೆ ದೊರಕಿದ್ದು ಕಪಿನಾಗರಿಕತೆಯ ಹಲ್ಲುಗಳ ರುಚಿ ಮಾತ್ರ ಹೊರತು ಅದರ ಐಷಾರಾಮವಲ್ಲವೆಂದು ಬೇಗನೆ ವಿದಿತವಾಯಿತು. ಆಗಂತುಕ ತಂಡದ ನಾಲ್ಕು ಗಂಡು ಬಬೂನುಗಳು ಒಂದು ಈ ಪರ್ವತ ವಾಸಿಗಳನ್ನೆದುರಿಸಿದವು. ಘೋರ ಕಾಳಗವೇ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಪರ್ವತವಾಸಿಗಳ ಪಾಲಿನ್ನಕದನ ಎಂದಿನಂತೆ ವಿಶೇಷ ಹಿಂಸೆಯಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿತ್ತಾದರೂ ವಿರೋಧಿ ಪಂಗಡದವುಗಳಿಗೆ ಅದು ಭೀಕರ ಮೋರಾಟವೆಂದೇ ತೋರಿತು. ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೆ ಯೆಲಾ ಗಾಯವಾಗಿ, ರಕ್ತ ಸುರಿಸಿಕೊಂಡು

ನನ್ನ ನೆರೆಯವುಗಳು ದೂರ ಸರಿದವು.

“ನಾನು, ಎದ್ದು ನಿಂತು, ‘ಎಂಥ ನಾಚಿಕೆ ಗೇಡಿತನ!’ ಎಂದು ಅರಚಿದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಾನೂ ತಂಡದಲ್ಲೊಬ್ಬನೆಂಬ ಅನಿಸಿಕೆಯೇ ಉಂಟಾಗಿತ್ತೇನೋ. ಆದರೆ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಆ ತಂಡದ ಸ್ಥಿತಿ ಮಕ್ಕಳ ತಂಡದಲ್ಲಿ ಭೂತ ಹೊಕ್ಕಂತಾಯಿತು. ಪುಟಾಣಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಹಾರಿ, ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಪಚಿಕೊಂಡು, ಜೋಲುತ್ಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾ ಕಿರುಚಾಟಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅವುಗಳ ಬೊಬ್ಬೆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಅದರ ತಪ್ಪಲೇ ಕರಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು.

“ನನ್ನ ಆ ನಾಲ್ವರು ಹಳೆಯ ಆಪ್ತರು, ಕೆಲ ದಿನಗಳ ತನಕ ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನು ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ, ಈಗ ಗುಣ ಹೊಂದಿ, ದಿನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಎರಡಾರ್ಧ ಮೈಲಿ ಕಾದಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೋರಾಟ ವಿಲ್ಲದ ಬಾಳು ಏಕತಾನತೆಯಿಂದ ದುರ್ಭರವಾಗಬಹುದಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಜಗಳಗಳನ್ನು ಒಳಿತೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೇಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ಇರುವ ನಿಷ್ಠೆ ಬಲವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

“ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಶೀತವಿರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ಹಗಲುಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದವಾದರೂ ಬಬೂನುಗಳಿಗೆ ಏನೊಂದೂ ಆಶ್ರಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಂಜು ಮಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಸ್ತಾನಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಗಾಗಿ ಬಿಸಿಲು ಶರೀರದ ರಕ್ತಸಂಚಾರವನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸುತ್ತಲೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ನೋವಿನ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಮರುಕಳಿಸಿ, ಅವು ಹಿರಿದಾಗಿ ಬೊಬ್ಬರಿದು ನೋವು ಶಾಂತವಾದ ಕೂಡಲೇ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಕಾದಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

“ಅವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ನಾನು

ಅವುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಆಶ್ರಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅವು ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಬೂನುಗಳು ಅದನ್ನೊಮ್ಮೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದುವು. ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಈ ಆಶ್ರಯದ ಒಂದು ಒದಿಗೆ ಬೆನ್ನಿನ ಅನಿಸಿಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಈ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಮುಖ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾಣದ್ದರಿಂದ ಜಗಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ರಾತ್ರಿ ಚಳಿ ಜೋರಾಗಿದ್ದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು, ಬಬೂನುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಅವುಗಳ ಹಲ್ಲು ಚಳಿಗೆ ಕಟಗುಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ. ಅವು ಅದರ ಸುತ್ತ ಕುಳಿತು, ಬೆಚ್ಚಗೆ ಮೈ ಕಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಂತೆ ತಮ್ಮ ಸುಳ್ಳು ಗಪ್ಪಾ ಹೊಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶಯದಿಂದ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ.

“ಆದರೆ ಅವು, ಬೆಂಕಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯೆಂದು ಅವು ಭಾವಿಸುವಂತಿತ್ತು.

“ಬಬೂನುಗಳು ತಂಡದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಮೈ ತಾಗಿಸಿ ಕೂತು ಬೆಚ್ಚಗಿರುತ್ತವಂತೆ. ಆದರೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ಕದನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರತು ಮತ್ತೇತಕ್ಕೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಅವು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತಿರುತ್ತವೆ? ನೀನೇ ನನಗೆ ಹೇಳು.”

ಒಂದು ಮಂಜಾನೆ, ರೈಫಲ್ಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದ ಮೂರು ಗುಂಡಿನ ಸಪ್ಪಳಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡೆ. ಹೊರಬಂದಾಗ ಬಬೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದೊಂದು ತನ್ನ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೋಸುಗ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅಪಾಯ ಒದಗಿಬಂದಾಗ ಬಬೂನುಗಳು ಭಯದಿಂದ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟವಾಗಿಬಿಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆ ಉಳಿದೊಂದು ಬಬೂನು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ತೀರನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಹಾರಿತು. ತತ್ಕ್ಷಣ, ತೂಗು ಹಾಕಿದ್ದ ಜಮಾನೆಯೊಂದು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಬಬೂನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟಿತು.

ಕೈಯಲ್ಲಿ ರೈಫಲ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ರೈತನನ್ನು ನಾನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿದೆನು. ತುಂಬಾ ಕೋಪಗೊಂಡಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ ಅವನು, ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ “ಯಾವುದೇ ಗುಂಡು ನೀವಿರುವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ನೂರು ಗಜದೊಳಗೆ ಹಾದು ಹೋಗಿರಲೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ವಾದಿಸಿದನು ಮತ್ತು “ಗುಂಡು ಹಾದುಹೋದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದನು.

“ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಗುಂಡುಗಳು ಬಹಳ ಸಮೀಪದಿಂದಲೇ ಹಾದುಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಕೋಪವಿಲ್ಲ,” ಎಂದೆ ನಾನು. “ಆದರೆ ಬಬೂನನ್ನು ನೀನು ಯಾಕೆ ಕೊಂದೆ?”

“ಆದರೆ ಸಾಕಿ ಪಕ್ಕದ ಬಬೂನುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತು ಇದ ಬಬೂನುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಗುಂಡು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. “ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಲಾಕೆಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಠ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಗುಂಡು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.” ಎಂದು ರೈತ ಹೇಳಿದ.

ನನ್ನತ್ತ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ರೈತನಿಗೆ ಏನನುಸಿತೋ, “ಅವು ನಿನ್ನ ನನ್ನ ಕುರಿಹಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಕುರಿಮರಿಗಳನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿದವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸಲು ನಾನು ಬಂದೆ” ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. “ಕುರಿಮರಿಗಳನ್ನು ಹರಿದುಹಾಕಿದವು! ಯಾಕೆ?” ಎಂದೆ ನಾನು. “ಅವುಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ ಮೊಸರಾ ಗಿರುವ ಹಾಲನ್ನು ಕಬಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅದೊಂದು ದುರಭ್ಯಾಸವಿದೆ ಇವುಗಳಿಗೆ,” ದ್ವರ ಸಾಲದು,” ಎಂದನು.

ಎಂದನವನು, “ಭಯಾನಕ!” ಎಂದೆ ನಾನು. ಆತ, “ಇಲ್ಲ, ಅದು ಈ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಹಜಸ್ವಭಾವ. ಅವು ಅದರ ರುಚಿ ಮೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದವು,” ಎಂದುತ್ತರಿಸಿದ ರೈತ.

ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ಬಬೂನಿನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಅದರ ತುಟಿಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೊರನೀಡಿದ ಭಯಾನಕವಾದ ಅದರ ಕೋರೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದೆ. ಅದು ಸಿಂಹದ ಹಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಇಮ್ಮಡಿ ಉದ್ದವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹಿಂಬದಿಯಿಂದ ಕಿಸಿಕಿಸಿ ನಗು ಕೇಳಿತು. “ನೋಡಿದಿರಾ ಅದರ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ?” ಎಂದು ರೈತ ಕೇಳಿದ. “ಅವು ಭಯಾನಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲವೇ ? ಆದರೆ ಅವು ನಿರಾಪರಾಧಿಗಳು ನೋಡಿ,” ಎಂದ. ಅವನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಾಗಿ, ಬಬೂನಿನ ದವಡೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದಳೆ. “ಅದರ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟುಗಲವಾಗಿ ತೆರೆದರೂ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಕೆಳಗಿನವನ್ನು ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಅಷ್ಟು ಉದ್ದ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಹೀಗೇಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆಹಾರದೋಷದಿಂದ ಇರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಒಂದ ಬಳಿಕ ತರಾಣ ಗಂಡು ಬಬೂನುಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಹೊರದಬ್ಬುತ್ತವೆ. ಈ ಮುದಿ ಬಬೂನಿಗೆ ಅದರ ಈ ಕೋರೆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಆತ್ಮರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿರಾಪರಾಧಿಯಾಗಿವೆ. ಅದು ಮುಂದಿನ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕಚ್ಚಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಿಂದ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಅದರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸೇರಲಾರದು.”

ರೈತನು ಅನ್ಯಮನಸ್ಕತೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮೇಲ್ದವಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿನ್ನದ ಹಲ್ಲನ್ನು ಬೆರಳಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡನು ಮತ್ತು “ಬರೇ ಹಲ್ಲುಗಳಿ

అట్లే బంతు. అవన ద్యూత్యం కేసంయ
దిన అవన హాదిగే టుత్తరవాగి అవళూ
హాడలారంభిసత్తలే అవను, “అదా క్కా
గానా ఆజ రువసత హే” (ఇన్నేను హాడలి,
హోరటు నింతేనిందు) ఎందు టుత్తరవాగి
హాదిద. ఇష్టన్న నావూ కేళిసికొండేవు.
అనంతర ఒమ్మేలే నిరవ ఆవరిసితు. నావూ
మాతు నిల్లిసిదేవు. ఆచరి స్వల్పవే హొత్తినల్లి
గద్దల కేళిసి నావూ హోరగే బందేవు.
గద్దల హంగసర వాడినింద బరుత్తిత్తు.
నమగే అదర హోర ప్తాకార మత్తు అదర
మేలిద్ద కేలవు బేళికిండిగళు మాత్త కాణి
సుత్తిద్దవు. ఆ గుల్లినల్లి కేళిసిద్దు మత్తు
ఆ కిండిగళ మూలక కండద్దు ఇష్టరిందలే
నావూ నడదద్దేనేందు టూహిసబేకాగిత్తు.

ఆ హంగసు హేగో మాది బేళికిండియ
వరేగే విరి బందిద్దళు, మత్తు అదర కణి
హిదిదు ఒందు కాలన్న అదర ఎడయల్లి
సిక్కిసికొండు బోలాతాడుత్తిద్దళు. ఒహుళు
అవళు తన్న సిరేయన్నే నూలేణియ హాగే
టుపయోగిసికొండు మేలేరిరబహదు.
ఒళగే కేళిగినింద వాడరణియరూ ఇతర
కృదినియరూ అవళన్న కురితు కుగాడు
త్తిద్దరు. అవళూ ఇదొందర గణువే

ఇల్లదే హోరగే నోడుత్తిద్దళు. నమ్మ
వాడర కేళిగిద్దు. అవళు అవనన్న కుగి
కరదళు. కణిగళేయల్లి కృయన్న హోరగే
నిడిదళు. అవను ఒహళ దూరదల్లిద్దు.

ఆ మేలే అవళు జట్టినే తన్న కుప్పస
వన్న హరిదు కిడకియింద హోరగే జట్టి
కొట్టళు. వాడర అదన్న ఎత్తికొండ.
ఇబ్బరూ ఒబ్బరనూ బ్బరు నట్టి నోటదింద
నోడుత్త నికరూ. అష్టరల్లి కేళిగే విణి
యన్న తరిసిరబేకు. అదిరింద మేలేరి
బందు అవళన్న కేళిగే ఎళిదు ఇళిసికొండ
రెందు కాణుత్తదే. అవళన్న క్కొరడయింద
హోడదరెందు నమగే సప్పళదింద అర్థ
వాయుతు.

అదే రాత్రి వాడరనిగే వర్గవాగి ఆత
హోరటు హోద. కేల దినగళల్లే అవళన్న
బేరేల్లో సాగిసిదరు— బహుళ అవళిగే
శిక్షియారిరబేకు.

నడదద్దు ఇష్టే. అదర బగ్గి వ్యావ్యాస
మాడువుదు సులభపూ అల్ల, టుజితవు
అల్ల. ఆచరి అదరల్లి అడకవారిరువ మాన
వియ భావసేయ సత్వవన్న మోనవాగి
స్వికరిసువుదల్లదే మత్తేనన్నా మాడువు
హాగిల్ల.

ఇ

ఒందిరి శాంతి “అజ్ఞేయ” నెనడుగళింద

ఇంగ్లండున అరసు విళనీయ ఎడ్వర్డ్ ౧౪౭౭రల్లినన్న యువరాజనాగి
ద్దాగే భారతక్కే బందిద్దను. అవన గౌరవాధ్ ఈ దేశదల్లి అనేక రాజ
మహారాజరు అవనిగే భత్తగళన్న కాణికియాగి కొట్టరు. ఆవుగళ
ల్లోందక్కి పూర్ణ ముత్తుగళన్న హేణియలాగిత్తాదరే మత్తే కేలవక్కి
బంగారద తగడుగళన్న కూడిసలాగిత్తు; బణ్ణ బణ్ణ ద పుచ్చగళింద అవృత
వాడుపూ ఇద్దవు.

ನವ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಈ ಲೇಖಕರು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದವರು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಲನಹಳ್ಳಿ

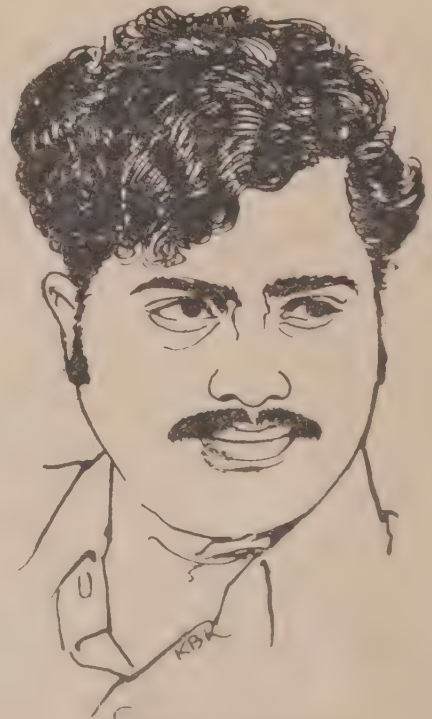
ಸಂದರ್ಶಕರು : ಗುರುನೂರ್ತಿ ಹೆಗೆ
ಮತ್ತು ಕೆ. ಪಿ. ವಾಸುದೇವನ್

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯವರ ನಿಕಟ
ಪರಿಚಯವಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಬರಹ
ಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಲು
ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ದಷ್ಟಪುಷ್ಟರಾಗಿ ಕಾಣುವ
ಆಲನಹಳ್ಳಿ ತಮ್ಮ ಒರಟು ಭಾಷೆಯಿಂದಾಗಿ
ಇಂದಿಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರೇ
ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಒರಟು ಬಾಹ್ಯ ರೂಪದ
ಹಿಂದೆ ಸದಾ ಉಪಕಾರಿ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ
ಬತ್ತದ ಸೆಲೆಯೊಂದು ಇದ್ದೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ೧೯೪೫ರ ಎಪ್ರಿಲ್ ಮೂರರಂದು
ಹೆಗ್ಗಡೆದೇವನ ಕೋಟೆಯ ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನ ಅಂಚಿಗೆ
ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು.
ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಢ ಪರಿಣಾಮ
ಮಾಡಿದ್ದು ಪ್ರಕೃತಿ. ಇವರು ಬೆಳೆದಿದ್ದು
ಆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯಷ್ಟೇ ನಾಗರಿ
ಕತೆಯ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದ ಶೂದ್ರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ.
ಈ ಶೂದ್ರ ಪರಿಸರ ಇವರಿಗೆ ಕಾಡು ಗಿಡದ
ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಪೂರಕವಾಯಿತು. ಚಿಕ್ಕಂದಿ
ನಲ್ಲೇ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಆಲನಹಳ್ಳಿ
ಬೆಳೆದಿದ್ದು ದಿವಗಂತ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಯರಾದ
ಪಾಪೇಗೌಡ, ಕಾಳಮ್ಮನವರ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ. "ನನ್ನ
ಜೀವನ ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿಯರಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು,"
ಎನ್ನುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ
ಗೌರವ.

ಮೈಸೂರಿನ ಮರಿಹಲ್ಲಪ್ಪ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ
ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಅಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ

ಅಭಿರುಚಿ ಗಾಢವಾಗತೊಡಗಿತು. ಅದೇ
ಕಾಲಕ್ಕೆ, ತಮ್ಮ ಹದಿಮೂರನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
'ವಾಣಿ' ಎಂಬ ಶಾಲೆಯ ಕೈಬರೆಹದ ಹೊತ್ತಿಗೆ
ಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಕವನವೊಂದು ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.
ಇವರ ಶಾಲಾಜೀವನದ ಇನ್ನೊಂದು ಗೀಳು

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಲನಹಳ್ಳಿ

ಚಿತ್ರಕಲೆ.

ಮುಂದೆ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜು ಸೇರಿದಾಗ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹೊಸದೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ತರುಣನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಬಹಳವಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಆಯಾಮ ಬರಲು ಕಾರಣರಾದವರು ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಯ್ಯ, ಡಿ. ಎಚ್. ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಸುಜನಾ ಅವರು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 'ಸಮೀಕ್ಷೆ'ವನ್ನು ಇವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಈ 'ಸಮೀಕ್ಷೆ' ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಇವರಿಗೆ ನಷ್ಟವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಾಲೇಖನಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅನಂತರ "ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಡು" ಕವನ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. "ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಡು" ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರನೇ ಮುದ್ರಣ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನವ್ಯಕಾವ್ಯ ಸಂಕಲನ ಪೂರೈಸಿದ ಮೂರನೇ ಮುದ್ರಣ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು. ಈ ಕೃತಿಗೆ ೧೯೬೬ರ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡಮಿಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೂಡ ಬಂತು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂರು ಸಲ 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಕಥಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಗಳು ದೊರೆತವು. ಆ ಕತೆಗಳ ಜೊತೆ ಇನ್ನು ಕತೆಗಳೂ ಸೇರಿ "ತಪ್ಪ" ಕಥಾಸಂಕಲನ ೧೯೭೦ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂತು.

೧೯೭೧ರಲ್ಲಿ "ಕಾಡು" ಕಾದಂಬರಿ ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಮೂಲಕ ಹೊರಬಂದು, ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡರಿಂದ ಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈಗ ತಾವು ಓದಿದ ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಇವರು, ಕುವೆಂಪುರವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರೇಟಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ರಶಿಯನ್ ಲೇಖಕಿ ದಾಸ್ತೊವ್ಸ್ಕಿಯ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

"ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಡು," "ತಪ್ಪ," "ಕಾಡು" ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಜೀವನದ ಒಂದು ಮಜಲಾದರೆ ಇದರ ಇತ್ತೀಚೆ 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕತೆ

"ಫೀನಿಕ್ಸ್," ಕವನ ಸಂಕಲನ "ಆಳು ಕೂಗಿನ ಹಕ್ಕಿ" ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳಾದ "ಗೋಡೆ" ಮತ್ತು "ದುರ್ಗಾ" ಇನ್ನೊಂದು ಮಜಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಘಟ್ಟದ ಭಾಷಾತ್ಯಾಜಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. "ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಡು"ನ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯವರು, ಕಾಮವನ್ನೇ ಕುರಿತು ಬರೆಯುವ ಕವಿ ಎಂಬ ಅಪವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದವರು. ಅವರು ಜೀವನದ ಮೂಲ ಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳತ್ತ ಹೊರಳುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಪ್ರಕಟಿತ "ಆಳು ಕೂಗಿನ ಹಕ್ಕಿ" ಕವಿತೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಇದು ಐದು ಭಾಗಗಳ ದೀರ್ಘ ಕವನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಆಲನಹಳ್ಳಿಯವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿದ ಕೆಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಉತ್ತರವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಳ, ಎತ್ತರ, ವಿಸ್ತಾರಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಬರಬಹುದು.

ಪ್ರ. ಕನ್ನಡ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕಲಿಯುವುದು ಏನಾದರೂ ಇದೆ ಅನ್ನಿಸುವುದೇ? ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖಕರಾರು?

ಉ. ಖಂಡಿತ ಇದೆ. ಕುವೆಂಪುನ ನಂತರ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬಂಜರಾಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಫಲವತ್ತಾದ ಬೆಳೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಈ ನವೋದಯದಲ್ಲಿ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದಲ್ಲೂ ಗಟ್ಟಿಗಿಂತ ಜಳ್ಳೀ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಿದರೂ, ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಾರಂತ ಇವರು ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಉಳಿಯಬಲ್ಲ ರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಇವರಿಲ್ಲದೇ ಅಪೂರ್ಣ. ಇವರಿಂದ ಬಹಳ ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಪಠ್ಯ ಯಾವುದಾಗಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಸಾಲ್ಕು ಜನರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ

ನವೋದಯ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರೆಂದರೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಾಲು ಮುಂದೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಅಡಿಗ, ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಗಾಢವಾಗಿ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೀಟನ್, ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಇದ್ದವಾಗಿದ್ದಷ್ಟೇ ಇವತ್ತೂ ಇಷ್ಟವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅರ್ಥವಾದಷ್ಟೇ ಈಲಿಯಟ್ ಮತ್ತು ಡಿಲನ್ ಥಾಮಸ್ ನನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ದಾಸೋವಸ್ತಿ, ಕಾಮೂ ಮತ್ತು ಕಾಪ್ಪ, ಇವರ ಕೃತಿಗಳು ನನ್ನ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಪ್ರ. ನನ್ನ ಬರಹಗಾರರ ಮೇಲೆ ಅಡಿಗರ ಪ್ರಭಾವ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿ ಇದೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ನಿಮಗೆ ಅಡಿಗರನ್ನು ಓದು ವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆಯೇ? ನನ್ನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಯಾರು ನಿಮಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರೆನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ?

ಉ. ಅಡಿಗರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದೇ ಈಗಿನ ಲೇಖಕರ ಮುಖ್ಯ ಹೋರಾಟ ವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರ ಪ್ರಭಾವದ ಗಾಢತೆಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃತಿಯಿಂದ ಕೃತಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಡಿಗರ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಕವನ ಬಂದರೂ ಅದರಿಂದ ನಾನು ಕಲಿಯುವುದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮಾತು ಅನಂತ-ಮೂರ್ತಿಯವರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವ ರಿಬ್ಬರ ನಂತರ ನನಗೆ ಓದಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಅನ್ನಿಸುವ ಲೇಖಕರೆಂದರೆ ಗಿರೀಶ ಕಾರ್ನಾಡ, ಲಂಕೇಶ ಮತ್ತು ತೇಜಸ್ವಿ.

ಪ್ರ. ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿನ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಉ. ವಿಮರ್ಶಕನಲ್ಲದ ನಾನು, ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕನಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಇದೆ, ಕೆಟ್ಟದೂ ಇದೆ. ಹಳೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ಮಂದಿ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಂತೆ, ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ದೋಷಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಇವರಲ್ಲಿ ಅದಿಲ್ಲ, ಇದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ

ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬಗೆಗೆ ಒಂದೆಡೆ ಕವಿಪೂಜಾನಿಷ್ಠ, ಪೆದ್ದ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ಒಳ-ಗಾಗುವಂತಹದು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸ ಅನಿವಾರ್ಯವಲ್ಲ ಅನ್ನುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡೂ ಅರ್ಥಹೀನ ಅತಿರೇಕಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತ-ವಾದ ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ವಿಮರ್ಶೆಯೇ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕಿದೆ. ಪೆದ್ದ ವಿಮರ್ಶೆಯಷ್ಟೇ ಅತಿ ಜಾಣ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ. ಇದರಿಂದ ಆಗುವ ಅನ್ಯಾಯ ಕೃತಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ.

ಪ್ರ. “ಕಾಡು” ಚಿತ್ರವಾಗುವುದರ ಬಗೆಗೆ ನಿಮಗೆ ಏನನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ?

ಉ. ನಾನು, ಕಂಡುಂಟ ಬದುಕಿನ ಭಾಗ ಪೊಂದನ್ನು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ. ಅದು ಕಾರ್ನಾಡರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಅದನ್ನೀಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಸೃಷ್ಟಾತ್ಮಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ ಕಾರ್ನಾಡರು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ರೂಪಿಸಬಲ್ಲರು. ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ, ಕಾರಣರೂ ಜೊತೆಗಿದ್ದು ಈ ಖ್ಯಾತ ನಿರ್ದೇಶಕ ಜೋಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಇದು ನಿದಕ್ಕೂ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. “ಕಾಡು” ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಕಾರ್ನಾಡರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದವರೂ ಅವರೇ. ಈಗ ಅದು ಎಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಕಾರಣರಾದವರೂ ಅವರೇ.

ಪ್ರ. ಭಾರತದ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೇ-ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್-ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತತ್ವ ಬಂದಂತೆ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಉ. ನಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಭಾರತದ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಅಂದಾಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಷ್ಠಾಗ್ರಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ನಾನು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಸ್ಫೂರ್ತಿದಾದ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸೀಮಿತವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ತನ್ನ ಪರಂಪರೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿಧ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೊಂಡಿಲ್ಲ? ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಪಂಪ, ಬಸವಣ್ಣ, ಕುಮಾರ ವ್ಯಸರಂಥ ಯುಗನಿರ್ಮಾಪಕ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆ ಗಾಗಿಯೇ ದುಡಿದಿವೆ; ಅವನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿಸಿವೆ.

ಅಂತೆಯೇ ನವೋದಯ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಕೂಡ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ರೋಮ್ಯಾಂಟಿಕ್ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸ್ಫೂರ್ತವಾದದ್ದಾಗಿರಲು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಗೆ ಹೊಸ ತಿರುವನ್ನು ತಂದಿತು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಈ ನವೋದಯ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಸತ್ಯವೂ ಮುಗಿಯಿತೇನೋ ಅನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನವ್ಯಕಾವ್ಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಭಾವ, ಸ್ಫೂರ್ತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅನುಕರಣೆಯ ಅಪಾಯಕ್ಕೊಳಪಡಿಸದೆ ಕನ್ನಡ ನೆಲದ್ದೆ ಆದ ಸತ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಜೀವಂತ ಪರಂಪರೆಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿವೆ.

ಪ. ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಪರಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಗೊಂದಲವೇಳುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಯುರೋಪ್ ಆಮೇರಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧಾನಂತರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲವಾಗಿರುವ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಉ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊಂದಲವಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಈ ಪರಕೀಯತೆ, ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆಗಳು ನನಗೆ ತೀವ್ರ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿವೆ: ಸದ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಇವು ಇವೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ ಯಾವ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಉಂಟುಮಾಡದಿರುವ ನನ್ನ ಅಜ್ಜ -ಅಪ್ಪಂದಿರ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಹೊಸ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಒಂದು ರೀತಿ ತ್ರಿಶಂಕು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಿಂದ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಸಂಬಂಧವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಈ ಅನಿಸಿಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಯುರೋಪ್, ಅಮೇರಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾಥ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಉದ್ಭವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಘಟನೆಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೂ ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆ ಯಂಥ ಭಾವನೆಗಳ ಮೂಲವ್ಯಕ್ತಿ-ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ, ವ್ಯಕ್ತಿ-ಸಮಾಜದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮುರಿದು ಬೀಳುವಿಕೆ. ಯುದ್ಧದ ಮತ್ತು ಅತಿಯಾದ ಯಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇಂಥ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಯುರೋಪ್, ಅಮೇರಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಹೀನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ, ದೃಢವಾದ ನಿಲುವಿಲ್ಲದ ರಾಜಕೀಯ ವಿರೋಧಾಭಾಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಕೂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಇಲ್ಲವಾಗಿ, ಇರುವುದಿಲ್ಲವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನೂ ಗಳೀ ಪರಿ ಸರದೂಡನೆ ಸಾಂಕತ್ಯವನ್ನಾಗಲೀ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿ-ಸಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇದನೆ ಇದ್ದವರೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ, ನಿರಾಶೆ, ಗೊಂದಲ, ಅನುಮಾನಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ತಪ್ಪು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂವೇ

ದನಶೀಲ ಲೇಖಕ ಇಂಥ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆ ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಅನಾಥತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸು ತ್ತಾನೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಪರಕೀಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಅನಾಥಪ್ರಜ್ಞೆ ಮುಂತಾದ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ನಮ್ಮ ಲೇಖಕರು ಕೂಡ ಕಾಮು, ಕಾಫ್ಯರಿಂದ ಕಲಿತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ತುರು- ಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರ ಅನುಭವ ಸೇಕೆಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಹೌದು. ಆದರೆ ಕೆಲವರಾದರೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ಅನುಭವಿಸಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮರೆ ಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೇ ಬಂದಿರಲಿ, ಆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಲೇಖಕನ ಮಾನಸಿಕ ಲೋಲುಪತೆಯಾಗದೆ ಪರಿಸರದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿ, ಕಲಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ನಿಜವಾಗಿದೆ, ಗಾಢವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರ. ಜರ್ಮನಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ 'ಭಾಷೆ'ಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಿರಲು ಏನು ಕಾರಣವೆಂದು ನಿನ್ನೆಣಕೆ? ಹುಟ್ಟಿ ನೆಯೆಂದಾದರೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡು- ವಿರಾ?

ಉ. ಅಂಥಾ 'ಭಾಷೆ'ಗಳು ಅಂದರೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಕಾಫ್ಯ, ಬ್ರೆಕ್ಸ್; ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಕಾಮು, ಬೆಕೆಟ್; ಹಾಗೆಯೇ ರಷ್ಯಾದ ದಾಸ್ತೊವ್ಸ್ಕಿ, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಮತ್ತು ಶೋಲೋಕೊವ್ ರೀತಿಯ 'ಭಾಷೆಗಳು' ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾಕೆ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ನನಗೆ ತುಂಬ ನಿಜ ಅನ್ನಿಸಿರುವ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಲೇಖಕರಿಗೂ ಅವರವರವೇ ಆದ ಒಂದು ತಾತ್ವಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗಳಿದ್ದವು. ಆ ತಾತ್ವಿಕತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ, ಕ್ರಾಂತಿಗಳ ಅವ- ಸ್ಥಾಂತರಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಆ

ದೇಶಗಳ ಬದುಕಿನೊಡಲಿಂದಲೇ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅನ್ನುವಂತೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಆ ಪರಿಸರವೇ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತನನ್ನು ಹೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ದನಿ ಯಾಗಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಇಂಥದೊಂದು ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಭಾರತ ಮೂಲಭೂತ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಒಳಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರಣ. ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮೊಳೆಯಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬುದ್ಧ ನಂಥ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ತಾತ್ವಿಕನನ್ನೂ, ಅವನಿಗೆ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನೇ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನ ವಿಷ್ಣು ಪರಮಾತ್ಮನ ಒಂಭತ್ತ ನೆಯ ಅವತಾರವಾಗಿ, ಅವತಾರಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೊಳೆ ಜಡಿದು ತೂಗುಹಾಕಿ, ಅವನ ವಿಚಾರ ಗಳನ್ನು ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದ ನೆಲದಿಂದಲೇ ಗಡೀ ಪಾರು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಳಗೊಳಿಸಿ ಜೀರ್ಣೋಭವ ಎಂದುಬಿಡುವ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರಭಾವ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಒಡೆದುಕಾಣುವಂತೆ ಯಾವ ಮೂಲಭೂತ ಕ್ರಾಂತಿಯೂ ಆಗಲು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ—ಭಾಷೆ. ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗೂ ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್, ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗಳಿದ್ದಂಥ ರಾಜಕೀಯ ಮಾನ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನೆಲ್ಲ ಪಡೆದು ಬೆಳೆಯಬೇಕೋ ಅದಲ್ಲದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ವಂಚಿತವಾದವು. ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದುಬಂದದ್ದು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ್ದೇನೂ ಸಂಭವಿಸಿ ಲಾಗದಂತೆ ಆಯಿತು. ಇದೀಗ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಆಡಳಿತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಒಂದಿಷ್ಟು ಮಾನ್ಯತೆಯೊಡನೆ ಒಳಕೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ತಂತೀ ಕಂಬದಲ್ಲಿ ದೇವರು

೧೯೫೦ರ ಆಗಸ್ಟ್. ಭಟಕಳದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಗಾಲದ ಶಾಂಡವ. ಮಳೆ ಆವೇಶದಿಂದ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬಿರುಗಾಳಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಬರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಚೆಲ್ಲಿತು. ಇಂಥ ಕೆಲವು ಮರಗಳು ಸಮೀಪದಿಂದ ಹಾಯ್ದು ಹೋದ ಭಟಕಳ-ಬೈಂದೂರು ತಂತಿ ಕಂಬ ಕಿತ್ತು ಒಗೆದಿದ್ದವು.

ಮುಂಜಾನೆ ತಂತಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬೈಂದೂರಿಗೆ ತಂತಿ ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಲೈನ್ ಮನ್ ಜಾನ್ ಮೆಸ್ಕಾರನಿಸರನ್ನು ಬೈಂದೂರು ಬದಿಯ ತಂತಿ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾಯಿತು.

ಸುರಿಯುವ ಮಳೆ, ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ಗಾಳಿ ಯಲ್ಲಿ ಜಾನ್ ತಮ್ಮ ರೇನ್‌ಕೋಟ್ ಧರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.

ಒಂದು ತಾಸಿನ ನಂತರ ತಂತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೈಂದೂರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡುತ್ತಾ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಲೈನ್‌ಮನ್ ವಾಪಸು ಬಂದು ತಂತಿ ಸರಿ ಮಾಡಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ವರದಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಸಿಗರೇಟ್ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದು, ಅವು ಒಂದು ತಂತಿಯ ಕಂಬದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆ ದಿವಸ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜಮಾ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಐದು ರೂಪಾಯಿಯ ರಹಸ್ಯ ಬಯಲಾಯಿತು. ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಭೂಮನೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದು, ತಾನು ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಮನಿಯಾರ್ಡರಿನಿಂದ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಶಿರಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದು, ಅದರ ಪಾವತಿಯಾಗಲೀ ಶಿರಡಿಯ ಪ್ರಸಾದವಾಗಲೀ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಕರಾರು ಮಾಡತೊಡಗಿದನು. ಆತನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ ವಿವರ ಕೇಳಲಾಗಿ ಆತನು ಕೇಳಿಗಿನಂತೆ ಹೇಳಿದನು:

ಆತನ ಮಗಳಾದ ಸರೂ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಸವಕ್ಕೆ ಆತನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಪ್ರಸವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಕೆಗೆ ಬಹಳ ತ್ರಾಸವಾಗಿ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೆ ಬಿದ್ದು ಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಸುರಿಯುವ ಮಳೆ, ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ಗಾಳಿ, ಥಳಥಳಿಸುವ ಮಿಂಚು, ಧಡಧಡಿಸುವ ಗುಡುಗು. ಆ ರಾತ್ರಿ ಭಯಾನಕವಾಗಿತ್ತು. ಭೂಮನು ಭಟಕದ ಸಮೀಪದ ಘಟ್ಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಭೀಕರ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಮೊದಲ ಮಗಳಾದ ಸರೂ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಸವದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಿಲ್ಲದೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಭೂಮನು ಕೆಂಗಾಲಾದನು.

ಆತನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಾನು ನಂಬಿದ್ದ ಸಾಯಿ ಬಾಬಾನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಮಗಳು

ಬದುಕಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಡೆದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಿಶುವಿನ ಕೈಯಿಂದ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂತಿ ಮನಿ ಆರ್ಟ್ ಕಳಿಸುವೆನೆಂದು ಹರಕೆ ಹೊತ್ತನು.

ಕೆಲವು ಸಮಯದ ನಂತರ ಸರೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಡು ಮಗು ಹಡೆದಳು. ಭೂಮನು ಸಂತಸದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಿದನು. ತೇಲುತ್ತ ತೇಲುತ್ತ ಸಾಯಿಬಾಬಾ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದನು. ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು, "ದೇವರು ಸತ್ಯ; ಸತ್ಯ, ಸರಳತೆಯಲ್ಲಿರುವವನನ್ನು ದೇವರು ಸದಾ ಕಾಪಾಡುವನು," ಎಂದು.

ಮರುದಿನ ಮಂಜಾನೆ ಆತನು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದು, ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿನ ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಿಗರೇಟ್ ಡಬ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಂತಿಯಿಂದ ಶಿರಡಿಗೆ ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದನು. ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಿಯಾರ್ಟರು ಕಳಿಸಿದರೆ ಬೇಗ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಭೂಮ ಕೇಳಿದ್ದ ನೇ ಹೊರತು, ತಂತಿಯಿಂದ ಏಕೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಿಯಾರ್ಟರು ಕಳಿಸುವ ಕ್ರಮವೂ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು. ಹುಟ್ಟಾ ಅಂಜಿ ಕಚೇರಿ ನೋಡದಿದ್ದ ಭೂಮನು, ಆ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ತಂತಿ ಕಂಬದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, ಸಣ್ಣ ತಗ್ಗನ್ನು ತೋಡಿ, ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಆ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹುಗಿದು ತಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಿಯಾರ್ಟರು ಹೋಗುವುದೆಂದು ನಂಬಿ, ಮನೆಗೆ ಬಂದನು.

ಸರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದ್ದು, ಮಗು ಆನಂದದಿಂದ ಆಡಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಗುವಿಗೆ ತಿಂಗಳಾದಾಗ, ಅಜ್ಜ ಭೂಮನಿಗೆ ಸಾಯಿಬಾಬಾನ ನೆನಪಾಯಿತು. ತನ್ನ ತಂತಿ ಮನಿಯಾರ್ಟರಿಗೆ ಪ್ರಸಾದ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಭೂಮನಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಸುರುಪಾಯಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನು ಯಾರನ್ನೋ ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಭಟಕಳ ಅಂಜಿ ಕಚೇರಿಗೆ

ಈಗ ಪ್ರಸಾದ ಕೇಳಲು ಬಂದಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದವರು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ ರೆಂಬಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂತಯ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಭೂಮನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಕೆರಾಹೆ ಬಂತು. ಆತನ ಸರಳ ಹೃದಯ, ನಿಷ್ಕಪಟ ಸ್ವಭಾವ ನನ್ನನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡಿದವು. ಆತನಿಗೆ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದನು. ಕುರ್ಚಿ-ಬಿಟ್ಟು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತನು. ಕುಳಿತು ತನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳುತ್ತ, ಚೆಚಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ತಂಬಾಕನ್ನು ಜಗಿಯುತ್ತ ಆದರದಿಂದ ನಮಗೂ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಭೂಮನ ಸಂಗಡ ಕಚೇರಿಯ ಕೆಲಸದ ಜಂಜಾಟ ಮರೆತು, ಒಂದು ತಾಸನ್ನು ಕಳೆದೆ. ನನ್ನ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ, ಭೂಮನ ಸಂಗಡ ಕಳೆದ ಒಂದು ತಾಸು ಎಂದೂ ಮರೆಯದಂತಹದು.

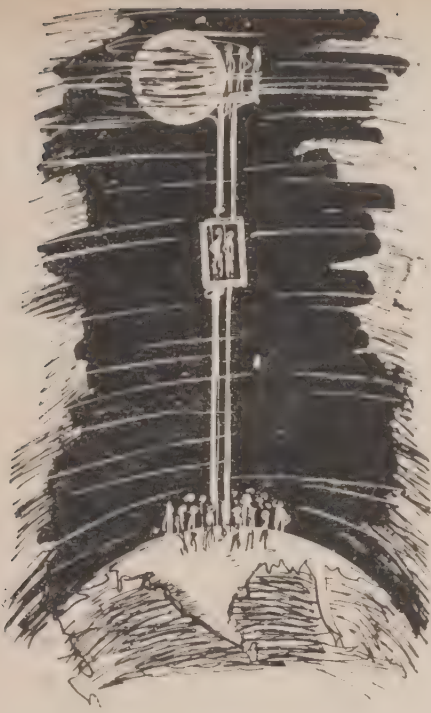
ಭೂಮನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರಸಾದದ ಸಲುವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವನ ಕಥೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು, ಶಿರಡಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ. ಪ್ರಸಾದ ತರಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ.

ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಶಿರಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಭೂಮನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಸರ್ಲು ಬಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕಳಿಸಿದೆವು.

ಪಾಸರ್ಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಭೂಮನು ತಿರುಗಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು, ಶಿರಡಿಯಿಂದ ಬಂದ ಪ್ರಸಾದ, ಸಾಯಿಬಾಬಾ ತಾಳಿಗಳನ್ನು ನಮಗೆಲ್ಲ ತೋರಿಸಿ, ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹಂಚಿದನು.

ಕೊನೆಗೆ ಅಂಜಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ, ನಾವು ಆತನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆವು: "ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೆ, ಅಂಜಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಾಡಬೇಕು." ಆದರೆ ಆತ ಹೇಳಿದ್ದೇನು? "ಅಂಜಿ ಕಚೇರಿ ಏಕೆ? ತಂತಿಕಂಬದಲ್ಲಿ ಸಹ ಸತ್ಯ ಇದೆ," ಎಂದು. ✽

ಸಂಗ್ರಹ : ಪಿ. ನರಹರಿ

ವಿಲ್ಲದೆ ದೂರದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಪೋಸನ ಯೋಜನೆ ಹೀಗೆ:

೦.೦೦೦ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಚೀನದ ಎಲ್ಲಾ ೭೫ ಕೋಟಿ ಜನತೆಯೂ ಆರೂದರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಳಕ್ಕೆ ನೆಗೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಆಗ ಅದೊಂದು ಭೂಭೌತ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವಾದೀತು. ಇದು ಹೇಗೆ? ಸರಾಸರಿ ಚೀನೀವ್ಯಕ್ತಿ ೧೧೦ ಪೌಂಡು ತೂಕವಿದ್ದಾನೆಂದು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ಈ ಸಾಮೂಹಿಕ ನೆಗೆತದಿಂದ ಜಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯು ರಿಟ್-ಟನ್ ಅಳತೆಯ ರೀತ್ಯಾ ೪.೫ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಕಂಪಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅದು ಚೀನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಾಶವನ್ನುಂಟುಮಾಡೀತು ನಿಜ. ಅದಕ್ಕೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ಸ್ವಾರಸ್ಯ

ಅಧೋಮುಖ ಲಂಘನ

“ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೈತರು ಭಾರೀ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವರು. ಈ ಕ್ಷಿಪ್ರದ ಹಾಗೂ ರಭಸದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಬಲವೂ, ಅದೆಷ್ಟೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಲಿ, ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾರದು” ಎಂದು ಚೀನಾದ ಮಾಪೋ ೧೯೫೭ರ ಮಾರ್ಚ್ ನಲ್ಲಿ ಸಾರಿದ್ದನು. ಅಲಾಸ್ಕಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಭೌತರಾಸ್ಟ್ರಜ್ಞ ಡೇವಿಡ್ ಸ್ಪೋನ್ ಈಚೆಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಜಾಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾಪೋ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾನೆ? ಮಾಪೋ ತನ್ನ ಕರೆಯನ್ನು ಸ್ಪೋನ್ ನಿರೂಪಿಸಿದಂತೆ ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಚೀನ ಪರಮಾಣು ಬಾಂಬು ಮತ್ತು ದೂರ-ಗಾಮಿ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಕಷ್ಟ

ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿ ೫೪ ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ (ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈಸುತ್ತ ಹರಿಯುವ, ಕಣಿಗ ಕಾಣಿಸದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಲೆಯ ಶಿಖರವು ಚೀನವನ್ನು ಹುಡುಮೆಯಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ) ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಜಿಗಿಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಚೀನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅನರ್ಥವಾಗದೇನೇ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಶವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಾತ್ರದ ಭೂ ಅಲೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ರಾಂತ-ಸಾಗರ ತೀರದ “ಭೂಕಂಪ ವಲಯ”ದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ (ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲೂ ಇದು ಸಂಭವನೀಯ) ತೀವ್ರ ತರದ ಭೂಕಂಪಗಳುಂಟಾಗುವಂತೆ ಭೂ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಭಾರತಕ್ಕೂ ಇದರ ಭೀತಿ ತಟ್ಟಬಹುದು.

ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ವಿನಾದರೂ ರಕ್ಷಣೆಯಿ ದೆಯೇ ? ಹೌದು ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಸ್ಪೋನ್. ಅಪಾಯಭೀತ ದೇಶವು ತನ್ನ ಜನತೆಯನ್ನು ಚೀನವು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಅಲೆಗಳ ಎರಡು ಶಿಖರ ಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಜಿಗಿಯುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಆಗ ಚೀನ ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಅಲೆಯು ವಿನಾಶ ಕಾರಿಯಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಅದನ್ನು ತಡೆದು ಅದರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಕಷ್ಟ. ಯಾವ ದೇಶವೂ ಚೀನದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಉಳಿದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ತರಣೋಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ? ಇದೆ. ಚೀನಿಯರ ಭೂಭೌತ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಭಯ ಗ್ರಸ್ತ ದೇಶದ ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರದ ವೇದಿಕೆ ಯಿಂದ ನೆಗೆಯಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ !

*

ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನೀರು

ಅಮೇರಿಕದ ಬೆಲ್ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಡೇವಿಸ್ ರೂಸೋ ಒಂದು ದಿನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚೆಂಡಾಟವಾಡಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆವ ರಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಟೀಷರ್‌ನನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಪಾತ್ರೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಿಂಡಿದನು. ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಬಿಸಿಮಾಡಿದನು. ಅದು ಮೂಲಾಮಿನಷ್ಟು ದಪ್ಪ ಅದಮೇಲೆ ರಕ್ತಾತೀತ ವರ್ಣಪಟಲ ದರ್ಶಕದಡಿ ಅದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ದನು. ಅವನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅತ್ಯಂತ ವಿವಾದಾಸ್ಪದ ವಸ್ತುವಾದ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜಲದ ವಿಶೇಷ ಗುಣಗಳನ್ನಾತ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡನು.

೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ರಶಿಯದ ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ರಾದ ಎನ್. ಫೆಡ್ಯಾಕಿನ್ ಮತ್ತು ಬೋರಿಸ್ ಡೆರಿಯಾಗಿನ ಈ "ಬಹುಜಲ" (Poly. water)ವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಬಹುಜಲವು

ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನೀರಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಹೊಸತರದ ನೀರೆನ್ನಬಹುದು. ನೀರಿನ ಈ ರೂಪ ತುಂಬಾ ಸ್ಥಿರತೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಇದು ೫೦೦° ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್ ಕೆಳಗೆ ಕುದಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಆವಿಯಾಗು ವುದೂ ಇಲ್ಲ. —೪೦° ಸೆಂಟಿಗ್ರೇಡ್‌ಗಿಂತಲೂ ಕೆಳಗಿನ ಉಷ್ಣತೆಯಲ್ಲಿ ಘನೀಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾ ನೀರಿನ ಸಾಂದ್ರತೆ ೧, ಆದರೆ ಇದರದ್ದು ೧.೩೯.

ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಬಹು ಜಲದ ಬಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಒಂದು ಗಾಜಿನ ಸೀಸೆ ತುಂಬುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಿದೆ. ಅದರ ವಿಚಿತ್ರ ಗುಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೀಲೆಣ್ಣೆ ಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಮತ!

ಪೆನ್ಸಿಲ್ವೇನಿಯದ ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಫ್ರಾಂಕ್ ಡೋನಹೋ ಎಂಬವರು ಮಾತ್ರ ಬಹುಜಲವು ಜೀವಕೋಟಿಗೇ ಅಪಾಯಕರವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಬರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಾಂದ್ರ ವಾದ, ಜಡ ದ್ರವದ ಪ್ರಸರಣ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸ್ತಬ್ಧಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶುಕ್ರಗ್ರಹದ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಭಾರವಾದ ಬಹುಜಲವು ಸಮುದ್ರದ ತಳದಲ್ಲಿರ ಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆಯೂ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಸಿಗುವವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರ ಒಮ್ಮತವೂ ಇದೆ.

*

ಅಕಾಶಕ್ಕೊಂದು ಹಗ್ಗ

ಕೃತಕ ಭೂಉಪಗ್ರಹದ ಅನೇಕ ಸಂಭವ ನೀಯ ಕಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ೨೨,೦೦೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ರುವ ಕಕ್ಷೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾ ದುದು. ಆ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸಿದ ಉಪಗ್ರಹವು

ಭೂಮಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಸುತ್ತಿಬರಲು ೨೪ ಗಂಟೆಗಳನ್ನು (ಅಂದರೆ ಭೂಮಿ ತನ್ನ ಅಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುತ್ತ ತಿರುಗುವಷ್ಟೇ ಕಾಲವನ್ನು) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟತ್ತರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ಕಕ್ಷೆಯಿಂದ ದೂರಕ್ಕೆಳೆಯುವ ಮಧ್ಯೋತ್ಸಾರಿ ಶಕ್ತಿಗಳೆರಡೂ ಸಮಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಷ್ಟತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭೂಮಧ್ಯರೇಖೆಯ ಮೇಲಿನ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನಿರಿಸಿದರೆ ಅದು ಸದಾ ನಿಶ್ಚಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪೃಥ್ವಿಯ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

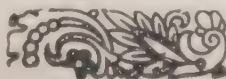
ಆಕಾಶದಲ್ಲಿನ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿರ ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ ಭೂಮಿಗೊಂದು ತಂತಿಯ ಸಂಪರ್ಕ ಜೋಡಿಸಿ ಒಂದು ಲಿಫ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಮಾನವ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಲ್ಲನೆಂಬ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಲೆನಿನ್‌ಗ್ರಾಡ್‌ನ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೊಬ್ಬರು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಗ್ರಹ, ಭೂಮಿಗಳೆರಡೂ ಕತ್ತು ಮುರಿಯುವಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜೆಟ್ ಯಂತ್ರದ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನೂ ಸರಕನ್ನೂ ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಉಡ್ಡಯನಕ್ಕಿರುವ ಬಹು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿ. ಇಂತಹ ನಾಲ್ಕಾರು ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಡೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಖಂಡಾಂತರ ಜಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು.

ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೂ ವಾಸ್ತವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನು? ಜೋಡಿಸಿದ ತಂತಿ ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿರಬೇಕು? ತಂತಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಬಿಗಿತವಿರುತ್ತದೆನ್ನುವುದು ನಿರ್ಮಿತವಾದ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ತನ್ನ ಭಾರವನ್ನಷ್ಟೇ

ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ, ಸರಕಿನ ಮತ್ತು ಬೋಗಿಯ ಭಾರವನ್ನೂ ಧರಿಸಬೇಕಷ್ಟೆ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತಂತಿಯ ದಪ್ಪವು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಬಾರದು. ಅದು ಉಪಗ್ರಹದ ಬಳಿ ಹೆಚ್ಚು ದಪ್ಪವಾಗಿದ್ದು ಮೀಟರೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಂ ತೂಕವಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಒಂದೂವರೆ, ಎರಡು ಟನ್ನಿನ ಸೇತದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು. ಈ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬಲ್ಲ ಹಗುರ ಲೋಹವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ. ೩೧,೦೦೦ ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ಉದ್ದದ ಇಂತಹ ತಂತಿಯ ತೂಕ ೯೦೦ ಟನ್ನುಗಳಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಲಿಫ್ಟಿನ ತುದಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವೇದಿಕೆ ಕೆಲಸಾವಿರ ಟನ್ ತೂಕವಿರಬೇಕು. ಇಡೀ ರಚನೆಯನ್ನು ಭೂಮಿಯು ಕೆಳಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಈ ವೇದಿಕೆ ಮೇಲಕ್ಕೆಳೆದು ಒಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರಚನೆಯ ೨೦೦೦ ಟನ್ ತೂಕದ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ರಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಇಚ್ಛಿತ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಹಾರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಅವನ್ನು ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಭೂಮಿಯಿಂದ ೨೪,೦೦೦ ಮೈಲಿಗಳನ್ನು ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ಲಿಫ್ಟ್ "ಬಿಡುಗಡೆಯ ವೇಗ"ವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಇಂಧನದ ಮಿರ್ಚಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಟೆಗೆ ೬೦೦ ಮೈಲಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಚಲಿಸಿದರೆ ಅದು ದಿನಕ್ಕೆ ೧೨,೦೦೦ ಟನ್ನುಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬಲ್ಲದು.

ಭೂಮಿಯ ಭ್ರಮಣದಿಂದ ಹೀಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ದೊರೆತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾನವ ಸದಾಪ್ರಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾನು. ಇಂತಹುದೇ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಚಂದ್ರ, ಮಂಗಳ ಮತ್ತಿತರ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು.

ಮಂಗಳನಲ್ಲೇನಿದೆ ?

ಶ್ರೀಕಾಂತ್

ನಮ್ಮ ನೆರಗುದಪಾದ ಮಂಗಳ ಬಿಗೋಲ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಂದ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದಳಿಕೆ ಗೋಳಗಾದ ಗ್ರಹ. ಭಾರತೀಯರು ಅವನನ್ನು ಪಾಪಗ್ರಹಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ರೋಮನ್ನರು ಅವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಯುದ್ಧ ದೇವತೆಯ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆದು ಒಂಸ್ರ ಗ್ರಹವನ್ನಾಗಿಯೆ ಭಾವಿಸಿದರು. ದೂರದರ್ಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೈಮೇಲೆ ಕಾಲುಪೆಗಳನ್ನು ಹೋಲುವಂಥ ಗೆರೆಗಳಿದ್ದಂತೆ ಕಂಡದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ಅಥವಾ ಮಾನವ ರಂತೆಯೆ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿ ಜೀವಿಗಳು ಇರಬಹುದೆಂಬ ಊಹಾಪೋಹಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರರೆನಿಸುವ ಬಿಗೋಲಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೂ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿಯಿಂದಲೇ ನಡೆದ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳು ನೀರಾಗಲಿ ಆಪ್ಲಜನಕ (ಪ್ರಾಣವಾಯು) ವಾಗಲಿ ಮಂಗಳ ಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತೀರ ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರಬಹುದೆಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಮಂಗಳಲೋಕದ ಮಾನವ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗತೊಡಗಿದ್ದಾನೆ ೧೯೬೫ರಿಂದ ೧೯೬೯ರವರೆಗೆ ಅಮೆರಿಕನ್

ಮತ್ತು ರಷಿಯನ್ ಯಾನಗಳು ಮಂಗಳ ಲೋಕ ವನ್ನು ಸುತ್ತಾಹುಕಿ ಕಳಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಮಂಗಳನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಕಲ್ಪನೆಗೇ ಕೊಡಲಿಯೇಟು ಹಾಕಿದವು.

ಈ ಯಾನಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಮಂಗಳನ ಚಿತ್ರ, ಮಂಗಳನೆಂಬುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಚಂದ್ರನೇ, ಅಂದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೃತ ಗ್ರಹ, ಏಂಬಂತಿತ್ತು. ಮೊದಲೇ ತರ್ಕಿಸಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ತೀರ ವಿರಳ. ೩೫೦ ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಉಲ್ಕೆಗಳ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮಂಗಳನ ಮೈಯೂ ಗುಳಿಗುಳಿ ಯಾಗಿದೆ. ಯುಗಾಂತರಗಳಿಂದ ಅದರ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಿರಳ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಳುವ ಬಿರುಗಾಳಿಗಳಿಂದ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇದು ನಮಗೆ ದೊರಕಿದ ಮಂಗಳನ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನಾಚಿತ್ರ.

ಆದರೆ ಇದೂ ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಲ್ಲ, ಅರ್ಧ ಸತ್ಯವೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ನವಂಬರದಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಮರಿನರ್-೯ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಈ ಮೊದಲು ಕಳಿಸಿದ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಮಂಗಳನ ಪೂರ್ವಭಾಗದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದಿದ್ದರೆ ಮರಿನರ್-೯ ಮಂಗಳಗ್ರಹವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸುತ್ತಲಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ. ಅದು ಕಳಿಸಿದ ಏಳು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೊಸ ಮಂಗಳನನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಂಗಳನಿಂದ ಬಂದ ಚಿತ್ರಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರೆದ ಹಾಗೆ ಮಂಗಳನ ಬಗೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ಮೊದಲು ಭಾವಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಮಂಗಳ ಶಾಂತಗ್ರಹವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು ಸ್ಫೋಟಗೊಂಡುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಲವಾರಸದ ಮಹಾ ಪ್ರವಾಹಗಳೇ ಹರಿದ ನಿಬ್ಬಿತ ಕುರುಹುಗಳು ಕಾಣಿಸಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಾಸಿಗೆ ಇನ್ನೂರು ಮೈಲಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗದಿಂದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸುವುದುಂಟು. ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿರುಗಾಳಿಯಿಂದಿದ್ದ ಧೂಳಿನಿಂದ ಮರಿನರ್-೯ ಅನೇಕ ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ಯಾವ ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ಕಳಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಯಿತು. ಮಂಗಳನ ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಉಗ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಥಿಯ ಹಾಗೆ ಭೂಖಂಡಗಳು ಸರಿದು ಬಹು ಆಳವಾದ ಕೊಳ್ಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರಿನರ್-೯ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರಗಳು ಹೊರಗೆಡಹಿವೆ. ಮಂಗಳ ಗ್ರಹವನ್ನೂ ಶೀತಲವಾಗಿಲ್ಲ; ಅದು ಈಗಲೂ ಒಳಗೊಳಗೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಅಂಗಾರಾಮ್ನ ಪ್ರಧಾನವಾದದ್ದು ಮಂಗಳನ ಪಾತಾಪರಣ. ಅದೂ ತೀರಾ ವಿರಳವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳನ ಪ್ರಜ್ಞಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುವಷ್ಟು ಪಾತಾಪರಣದ ಒತ್ತಡವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ನೀರು ಉದ್ಭವಗೊಂಡರೂ

ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅದು ಆವಿಯಾಗಿ ಪಾತಾಪರಣವನ್ನು ಸೇರುವುದು. ಆಕಸ್ಮಾತ್ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮೋಡಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮರಿನರ್-೯ರ ಚಿತ್ರಗಳು ಗುರುತಿಸಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪಾತಾಪರಣದ ಒತ್ತಡ, ಉಷ್ಣತೆಗಳನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ನೀರಿನ ಬಾಷ್ಪದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮೋಡಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಂಗಳಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ನೀರು ದ್ರವರೂಪದಲ್ಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಘನರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಹಿಮದ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದೀತು. ಮಂಗಳನ ಧ್ರುವಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಮದ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿಮರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅತಿ ಶೈತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅಂಗಾರಾಮ್ನ-ವಾಯುವು ಘನೀಭೂತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಘನೀಕೃತ ಅಂಗಾರಾಮ್ನದ ಪದರ ಒಂದು ಕಿಲೋಮೀಟರಿಗಿಂತಲೂ ದಪ್ಪವಾಗಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅದು ವೃತ್ತಾಕೃತಿಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸೆಗಾನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮರಿನರ್-೯ ತೆಗೆದ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂ ರಾಜವತ್ತು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಉದ್ದವಾದ ಕೊಳ್ಳವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಚಿತ್ರವೂ ಒಂದಿದೆ. ಆ ಕೊಳ್ಳದಿಂದ ಕವಲುಗಳೂ ಪಡಿಕವಲುಗಳೂ ಒಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳು ಒಣಗಿಹೋದ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿರುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗ ನದಿಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವೇ ಬೇರೆ. ಅವರ

ಪ್ರಕಾರ, ಮಂಗಳನ ಅಕ್ಷ ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿಲ್ಲ. ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ವಾಲುತ್ತ ಹೋಗಿ, ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಕೋನವನ್ನು ತಲುಪಿ, ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಾನದತ್ತ ವಾಲತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅದು ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಪರಿಭ್ರಮಿಸುವಾಗ ಮಂಗಳನ ಉತ್ತರ ಧ್ರುವ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳನಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾಗಿದೆ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉತ್ತರಧ್ರುವದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಬಿದ್ದ ಅಂಗಾರಾಮ್ನ ಆವಿಯಾಯಿತಲ್ಲದೆ ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡವೂ ಉಷ್ಣತಾಮಾನವೂ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಒಳಗಿದ್ದ ಒಮಕರಗಿ ಮಹಾಪ್ರವಾಹಗಳಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸರೋವರಗಳೂ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡವು. ಮಂಗಳ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮರಳಿದಂತೆ ಅಂಗಾರಾಮ್ನ ಮತ್ತೆ ಘನೀಭೂತವಾಯಿತು; ನೀರು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿತು ಇಲ್ಲವೆ ಅವಿಯಾಗಿ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೇರಿತು; ಹಾಗೂ ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅದು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆಯೇ ವಿರಳವಾಯಿತು.

ವಾತಾವರಣದ ಒತ್ತಡವನ್ನು ವಿರಳಗೊಳಿಸಲು ನದಿ ಸರೋವರಗಳನ್ನು ಬತ್ತಿಸಲು ಮಂಗಳಗ್ರಹವು ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಡೂ ಕಲ್ಪನಾತೀತವಾಗಿವೆ. ಮಂಗಳಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಕಾಘಾತದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಗುಳಿಗಳು ಮುನ್ನೂರು ನಾನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯವು. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನದೀ ಸರೋವರಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿ ಬತ್ತಿಹೋದವೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರವಾಹ ಈ ಗುಳಿಗಳನ್ನು ಸಮೀಪ ಕುರುಹನ್ನು ನಾವು ಏಕೆ

ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ? ಎಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರಿಸುವುದು ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಬೇರೆಯೇ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಮರೀನರ್-೯ ಕಳಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಿದೆ. ಆದರೂ ಈಗ ರಶಿಯವು ಕಳಿಸಿರುವ ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ ಬರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ೧೯೭೬ ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕ ಕಳಿಸುವ ಉಪಗ್ರಹದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ತಾಳೆಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಖರವಾದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಖಗೋಲಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ದುರ್ಬೀನಿನಿಂದ ಮಂಗಳಗ್ರಹದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಹಾ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಪರ್ವತವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ

“ನಿಮ್ಮ ಕೈಲನ್ನು ಎಂಟು ಅಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರಲೇ ಎರೋ ಇಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನೆನಪಿದೆ ಸಾರ್ !! ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ಅಂಗಳು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಹುಡುಕಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ...”

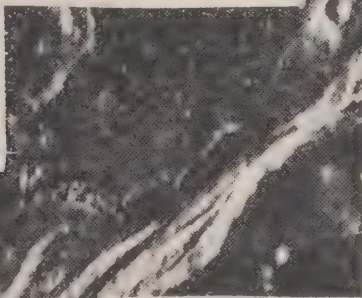
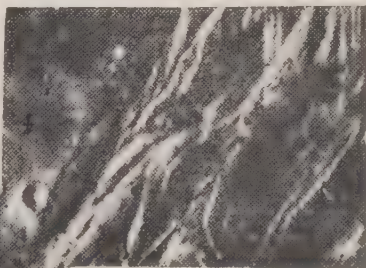
ಅದಕ್ಕೆ 'ಸಿಕ್ಸ್ ಓರಂಚಿಯಾ' ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಪ್ರಥಮ ಉಳಿದುವ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ವರ್ಷತಕ್ಕಂತಲೂ ಇದು ಬೃಹತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದರ ತಳ ಮುನ್ನೂರು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಜಾಯಿ ಸಲವತ್ತು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳನ್ನೂ ಲಾವಾಗಸ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನೂ ಮರಿಸರ್-೯ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದೆ. ಕೆಲ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳ ಸ್ಪೋಟ ಕೆಲವೇ ಸಾವಿರ ಅಥವಾ ದಶಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ರಹಸ್ಯ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲ ಇರುವುದು ಮಂಗಳನ ಪಶ್ಚಿಮಭಾಗದಲ್ಲಿ. ಪೂರ್ವಭಾಗ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದು ಉಲ್ಕಾಪಾತದಿಂದಂಟಾದ ಗುಳಿಗುಂಪುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದಂತೆಯೆ ಇವೆ. ಒಗೆ ಒಂದು

ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಉಲ್ಕಾಘಾತದ "ಕಲೆ"ಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗಲ್ಲ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಜಲಪ್ರವಾಹಗಳ ಗುರುತುಗಳು ಇದ್ದದ್ದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆ ಕಳಿಸಿದ ಯಾನಗಳು ಒಂದೇ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದು ಕಳಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ, ಜಲಪ್ರವಾಹಗಳ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅದುವರಿಂದಲೇ ಮಂಗಳವೊಂದು ಮೃತ ಗ್ರಹವೆಂಬ ಭ್ರಮೆ ಹುಟ್ಟಿತು.

ಆದರೆ ಮಂಗಳನ ಒಂದು ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಷ್ಟೇ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರುಹುಗಳೇಕೆ ? ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟಂತರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಂತವಾಗಿದ್ದೇಕೆ ? ಚಟುವಟಿಕೆ—ಜಲಪ್ರವಾಹ ಅಥವಾ ಲಾವಾಪ್ರವಾಹ—ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಉಲ್ಕಾಘಾತದಿಂದಂಟಾದ ಗುಳಿಗಳು ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರ ಹೀಗೆ :

ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದ ರೀತ್ಯಾ ಮೂಲತಃ ತಂಪಾಗಿದ್ದ ಈ ಗ್ರಹ ಇತ್ತೀಚೆ, ಅಂದರೆ ಕಳೆದ ಕೆಲ

ಮಂಗಳಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಜಲಪ್ರವಾಹ ?

ಮಂಗಳಗ್ರಹದ ಈ ಅದ್ಭುತ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅಮೇರಿಕ ಸರಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಆ ಗ್ರಹದ ರೂಪನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿತೆಂದು ಈ ಚಿತ್ರ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

ಶತಕೋಟಿ ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಬಿಸಿಯೇರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಆ ಗ್ರಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಸಿಯಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶಿಲಾಖಂಡಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಲೂ ಹೀಗೆ ಕರಗಿ ತಯಾರಾದ ಲಾವಾರಸವನ್ನು ಉಗುಳಲೂ ಶಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಪರಿಣಾಮವೇ ಮುಂದೆ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಬಹುದು. ಈ ವಾದವನ್ನು ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಟೆಕ್ ಲಾಜಿಕಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬ್ರೂಸ್ ಮುರೇ ಮುಂದೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೋ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕಮಾಚಿತ್ ಈ ವಾದ ನಿಜವಾದದ್ದೇ ಆದರೆ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳುವುದು ಖಂಡಿತ. ಪೃಥ್ವಿಯ ಒಳಭಾಗ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕುದಿಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕುದಿತದಿಂದಾಗಿಯೇ ನೀರೂ ವಾತಾವರಣವೂ ಸೃಷ್ಟಿಗೊಂಡವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪೃಥ್ವಿ ಎಂಬ ಬಿಸಿಯೇರ ತೊಡಗಿತೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳ 'ಇದೀಗ' ಬಿಸಿಯೇರತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಮಂಗಳನ ಬಗೆಗಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಪೃಥ್ವಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಬೀರಬಲ್ಲದು.

ಮಂಗಳನಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಪ್ರದೇಶದ ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ರಾಜವತ್ತು ಮೈಲುದ್ದದ ಕೊಳ್ಳವಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಇದು ಎಪ್ಪತ್ತೈದು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು, ಸರಾಸರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲುಗಳಷ್ಟು ಆಳವಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಉದ್ಭವಗೊಂಡಿತೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊರ್ನಾಂಬಿಕ್‌ನಿಂದ ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರದವರೆಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಕೊಳ್ಳವೊಂದಿದ್ದು ಅದು ಭೂಗರ್ಭ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಭೂಖಂಡಗಳು ಪರಸ್ಪರ ದೂರ ಸರಿದುದರಿಂದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಮಂಗಳನಲ್ಲೂ ಭೂಖಂಡಗಳು ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದು, ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಮಂಗಳನಲ್ಲಿ ಆ ಕೊಳ್ಳ ಉದ್ಭವಗೊಂಡಿರಬಹುದೆ ?

ಪೃಥ್ವಿಯ ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲೆ ಸಾಗರಗಳು

ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಬಹು ಕಾಲದಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಯಾದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾದ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸಾಗರಗಳನ್ನೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಪೃಥ್ವಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಸಂಗತಿಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವೇ ಇದೆ. ಮಂಗಳನ ಅಕ್ಷ ಪೃಥ್ವಿಯ ಅಕ್ಷದಷ್ಟೆ ಸೂರ್ಯನತ್ತ ವಾಲಿದೆ; ಮಂಗಳನೂ ಪೃಥ್ವಿಯ ಹಾಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಅಕ್ಷದ ಸುತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಾನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗರಗಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಂಗಳನ ಮೇಲೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ವಾತಾವರಣದ ಮೇಲೆ ಸಾಗರಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮರಿನರ್-೯ ಮಂಗಳನನ್ನು ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಣಗಳು ತುಂಬಿ ಕೊಂಡದ್ದನ್ನೂ ಕೆಲ ವೇಳೆಯ ನಂತರ ವಾತಾವರಣ ತಿಳಿಯಾದದ್ದನ್ನೂ ಆ ಉಪಗ್ರಹ ಗುರುತಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಗೊತ್ತಾದಾಗ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಶಗಳು ಸಂಗ್ರಹಗೊಂಡರೆ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರ ದೊರೆಯುವುದು. ಕಲುಷಿತ ವಾತಾವರಣ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ವಾತಾವರಣವನ್ನು ತಿಳಿಗೊಳಿಸಲು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಹುದು.

ಹೀಗೆ ಉಪಗ್ರಹಗಳು ಕಲೆಹಾಕಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಮಂಗಳನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ದೊರೆಯುವವಲ್ಲದೆ ಪೃಥ್ವಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗೆಗೂ ಬಿಡಿಸಲಾಗದೆ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ಇನ್ನಿತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವುದು.

ಹೆಚ್ಚು

‘ಸಾಕಿ’

ಆ ಕೆಲಸವು ಬಗ್ಗೆ ಹರಟುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲ ಕೆಲ ತಲೆ ಚಿಟ್ಟಿರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲ ಚಿತ್ರಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಆವರಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅವಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದಿದೆ. “ಶುದ್ಧ ಬುಡಬುಡಿಕೆ! ಆವರಿಸಲಿಕ್ಕೇನು ಅವು ಒಳ್ಳೆಗಳೆ?” ಎಂದು ಕ್ಲೋವಿಸ್ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿ, “ಅದು ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ನನಗೆ ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸನ ನೆನಪು ಬಂತು, ನೋಡು. ಮತ್ತೆ, ಎಂದಾದರೂ ನಾನು ಅವನ ವಿಷಯ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿ.

ಕ್ಲೋವಿಸ್ “ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದಾಗ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ :

“ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸ ಎಂಬಾತ ಲಕ್ಷ್ಯಂಜ್ಞಾನ ಸಹಜ. ಆತ ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಿ ಟ್ರಾವೆಲಿಂಗ್ ಏಜೆಂಟನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಲಕ್ಷ್ಯಂಜ್ಞಾನ ತೀರಾ ಚಿಕ್ಕ ದೇಶ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೊರ-ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆಯೇ ಒಮ್ಮೆ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸ ಇಟಲಿಯ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಇದ್ದಾಗ, ಆತನ ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಕನೊಬ್ಬನು ಸತ್ತು

ಹೋದನೆಂದೂ ಅವನು ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸನ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆಂದೂ ಸುದ್ದಿ ಬಂತು.

“ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಎಣಿಸೆಣಿಸಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವನಾಗಿದ್ದ. ಅಂಥವನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಆ ಆಸ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ಅದರ ಗಾತ್ರವನ್ನು ನೀನೇ ಊಹಿಸಬೇಕು. ಹಣದ ಮೊತ್ತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದರೇನಂತೆ, ಹೇಗೂ ಅದು ತಂತಾನೆ ಒದಗಿಬಂದದ್ದು; ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸನಿಗೆ ಬಂತು.

“ಆತ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಆ್ಯಂಡ್ರಿಯಾಸ್ ಪಿಂಚಿನಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹೆಚ್ಚು ಚುಚ್ಚುವುದರಲ್ಲಿ ಆತ ಇಡೀ ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚೀಮನಾಗಿದ್ದ, ಅವನ ಬಳಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸ ಹೋಗಿ ಕುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಸೊಂಟದ ವರೆಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಬೆನ್ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಚ್ಚಿ ಚುಚ್ಚುತ್ತೀಯಾ? ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅವನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಪಿಂಚಿನಿ ಬರೇ ಆರುನೂರು ಫ್ರಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿದ. ಇಕಾರಸ್ಸಿನ ಪತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. ಪಿಂಚಿನಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಗೊಳಿಸಿದಾಗ ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸನಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯೆ ಆಯಿತು. ಆತ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇ ಬೇರೆ, ಪಿಂಚಿನಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದೇ ಬೇರೆ. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ವಾಲೆನ್ಸ್ಪೀನ್ ಗೆದ್ದ ಕೋಟಿಯ ಹೆಸರು ಇಕಾರಸ್ ಎಂಬ ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸ ಭಾವಿಸಿದ್ದ. ಆ ಹಚ್ಚೆಯನ್ನು ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಪಿಂಚಿನಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಲಾಕೃತಿ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದು ತಪ್ಪಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೇನೂ ಅಸಮಾಧಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಅದು ಆ್ಯಂಡ್ರಿಯಾಸ್ ಪಿಂಚಿನಿಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಲಾಕೃತಿಯಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಕೊನೆಯ ಕಲಾಕೃತಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಚಿತ್ರ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ಸ ಹಣ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೊದಲೆ

ಪಿಂಚಿನಿ ಸತ್ತುಹೋದ. ಆತನನ್ನು ಸಕಲ ಸನ್ಮಾನಗಳೊಂದಿಗೆ ದಫನಗೊಳಿಸಲಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಮೇಲೆ ಕಲಾಕುಸುರುಗಳುಳ್ಳ ಸುಂದರವಾದ ಗೋರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆತ ಸತ್ತು ಹೋದರೇನಂತೆ, ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯಿದ್ದಾಳಲ್ಲ. ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಅವಳಿಗೇ ಕೊಟ್ಟರಾಯಿತು ಅಂದುಕೊಂಡ ಡೆಪ್ಲಿಸ್. ದೂರದ ಸಂಬಂಧಿಕ ಅವನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲೇ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಇತರೇ ಸಾಲದ ಬಾಕಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರಿಸಿ ಸರಾಯಿಯ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಚುಕ್ಕಾ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಬಳಿ ಕೇವಲ ೪೩೦ ಫ್ರಾಂಕುಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ವಿಧವೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಆಕೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಪುಟಿದಿದ್ದಳು. ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ತಾನು ಮೊದಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದಕ್ಕಿಂತ ೧೭೦ ಫ್ರಾಂಕುಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂಬುದು ಕ್ಷಿಂತಲೂ : ತನ್ನ ಗಂಡನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಲಾ

ಕೃತಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾನಲ್ಲಾ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತ್ತು. ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಹಾಗೆಯೇ ಮರಳಿ ಹೋದ. ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಅವಳ ಕಡೆ ಬಂದ. ಹಣ ಇನ್ನೂ ಕರಗಿಹೋಗಿ ಬರೇ ೪೦೫ ಫ್ರಾಂಕುಗಳಷ್ಟು ಉಳಿದಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ್ದಾನಲ್ಲಾ ಎಂದಾಕೆಗೆ ಈ ಸಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಂಥ ಸಿಟ್ಟೇ ಬಂತು. ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅವಳು ಅವನೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯ ಮಾತುಕತೆಗೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾಗಿ ಸಾರಿದಳು. ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್‌ನಿಗೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಅನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನ ಆ ಅಮೋಘವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಬರ್ಗ್ಯಾಮೋ ನಗರಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ ಸಾರಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೊಂಚ ಹೆದರಿಕೆಯಾಯಿತು. ನಗರ ಸಭೆಯೂ ಅದನ್ನು ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾಗಿ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದಾಗ ದಿಗಿಲೇ ಆಯಿತು. ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ತಾನಿರುತ್ತಿದ್ದ

ಸ್ಥಳದಿಂದ ಜಾರಿಕೊಂಡು ರೋಮ್ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಹೇಗೂ ತನ್ನನ್ನೂ ತನ್ನ ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಅವನಿಗೆ.

“ಆದರೇನು? ಮೃತ ಕಲಾವಿದನ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ಆತ ತಿರುಗಬೇಕಿತ್ತು. ಒಂದು ದಿನ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ನಾನ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಮಾಲಕ ಅವನ ಬತ್ತಲೆ ಬೆನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಆಂಡ್ರಿಯಾಸ್ ಪಿಂಚಿನಿಯ ಕಲಾಕೃತಿ ಅಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಕೂಡಲೆ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನ ಸುತ್ತ ಬಿಟ್ಟು ಸುತ್ತಿದ. ಯಾಕಂದರೆ ಬರ್ಗ್ಯಾಮೋ ನಗರಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಗರಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಹೇಳಿ ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿಬಿಟ್ಟರೆ ತೊಂದರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಮನುಷ್ಯ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನರದರು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಸುದ್ದಿ ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಗುಪ್ತಚಾರರೂ ಅವನ ಬೆನ್ನ ಹತ್ತಿದರು. ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿತು. ಮುಟ ಮುಟ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಸೆಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ನದಿಯಲ್ಲೊ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲೊ ಒಮ್ಮೆ ಮುಳುಗುಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ವರೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ನೀರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ದುರ್ದೈವ ಎದುರಾಯಿತು. ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಪಿಂಚಿನಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಯಿತುಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ವಿಚಾರ ಬರ್ಗ್ಯಾಮೋ ನಗರ ಸಭೆಯ ಯಾವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂತೋ, ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಆ ನಗರಸಭೆ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ

ಶಾಶ್ವತ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಂದು ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಇಳಿಯದಂತೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಿತು. ಕೆಲ ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆತ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಪನಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನನ್ನು ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೋರ್ಡೋಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆತ ಪಾರಾದೆ ಎಂದುಕೊಂಡ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಾಧಾನ ಬಹಳ ಕಾಲ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಗಡಿ ಮುಟ್ಟಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಗಡಿಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ಪಡೆಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನನ್ನು ಅವರು ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯಿಂದ ಎಂದರು. ಏಕೆ, ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಇಟಲಿಯ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಕತ್ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಆತ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ತುಂಬಾ ಘಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ.

“ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಅವನು ಲಕ್ಷಿಂಬಿಗಿಗೆ ಸೇರಿದವನೋ ಅಥವಾ ಇಟಲಿಗೆ ಸೇರಿದವನೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಸರಕಾರ ಜಿಗುವಿನ ಧೋರಣೆ ತಳೆದಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಅದು, ಹೆನ್ರಿ ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಇದ್ದರೂ ಸರಿ, ಸತ್ತರೂ ಸರಿ, ಆತನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿನ ಕಲಾಕೃತಿ ಬರ್ಗ್ಯಾಮೋ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ತಾನು ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟಿತು.

“ಕ್ರಮೇಣ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗಿತು; ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ, ಅವನ ಸುದ್ದಿವಘೋ ದುರ್ದೈವವೋ, ಒಂದು ದಿನ ಜರ್ಮನ್ ಕಲಾತ್ಮಕ ಕೊಟ್ಟ ಬರ್ಗ್ಯಾಮೋ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಡೆಪ್ಲಿಸ್ ಸನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಇರುವ

ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡಿದ; ಅನುಮತಿ ಸಿಕ್ಕ ಕೂಡಲೆ ಆತ ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ, ಆ ಚಿತ್ರ ಆಂಡ್ರಿಯಾಸ್ ಪಿಂಚಿನಿ ತೆಗೆದದ್ದೇ ಅಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅವನ ಶಿಷ್ಯರಾರೋ ತೆಗೆದಿರಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದ. ಮತ್ತು ಗೊಂದಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹುಚ್ಚು ಚುಚ್ಚುವಾಗ ನೋವು ತಿಳಿಯಬಾರದೆಂದು ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಪಿಂಚಿನಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನ ಸಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತನ ವಾದವಾಗಿತ್ತು. ಇಟಲಿಯ ಕಲಾ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕನೊಬ್ಬ ಜರ್ಮನ್ ತಜ್ಞನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಬಂದು ಲೇಖ ಬರೆದು ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಕೂಡಲೆ ಇಟಲಿ-ಜರ್ಮನಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರಿ ವಿವಾದ ಘೋರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಲಾಘವವಾಯಿತು. ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರ ಒಮ್ಮೆಯಂತೂ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲವೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೋಪನ್‌ಹೇಗನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬಂದು ಸುವರ್ಣ ಪದಕವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಜರ್ಮನ್ ಕಲಾ ತಜ್ಞನನ್ನು ಗೌರವಿಸಿತು. (ಅನಂತರ ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಲು ತಜ್ಞರ ತಂಡ ಘೋರವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನ ಬಳಿ ಕಳಿಸಿತು.)

“ಇತ್ತ ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನ ಸ್ಥಿತಿಗಿತಿಯೂ ಅಷ್ಟು ನೆಟ್ಟಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ತೀರಾ ಸಂಭಾವಿತ ಪ್ರಾಣಿಯೆಂದು ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ ಆತ, ಕೊನೆಗೆ ರೋಸಿ ಹೋಗಿ ಅರಾಜಕತಾವಾದಿಗಳ ತಂಡವನ್ನು ಸೇರಿ ಕೊಂಡ. ಇದು ತಿಳಿದು ದೇಶದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯಕರ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಅವನ ಮೇಲೆ ಗವಿಪಾರಾಜ್ಞೆ ಹೊರಟಿತು. ಆದರೆ ಅವನು ಪ್ರತಿ ಸಲ ಗವಿ ತಲಃಪುತ್ರರೇ ಆಂಡ್ರಿಯಾಸ್ ಪಿಂಚಿನಿಯ ಕಲಾಕೃತಿ ಅವನ

ಬೆನ್ನ ಮೇಲಿದ್ದುದನ್ನು ಬಲ್ಲ ಗಡಿಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಜಿನೋವಾದಲ್ಲಿ ಅರಾಜಕತಾವಾದಿಗಳ ಸಭೆ ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿತ್ತು. ಯಾವುದೋ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಬಿರುಸಾಗಿ ಸಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬಾತ ಅದಾದ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಭಾವಾವೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಕದ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಒಗೆದ. ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಅಂಗಿಯನ್ನು ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಡೆಪ್ಪಿಸ್ ಜೀವ ದಿಂದ ಪಾರಾದ. ಆದರೆ ದ್ರಾವಕ ಅವನ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗುರುತು ಸದ ಸಿಗದಷ್ಟು ವಿದ್ಯೂಪಗೊಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಸದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತನ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದ್ರಾವಕ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಒಗೆದಾತನನ್ನು ಸಭೆ ಒಮ್ಮತ ದಿಂದ ಖಂಡಿಸಿತು. ದೇಶದ ಅಮೋಘವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಅವನಿಗೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿತು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಸರಕಾರ ಡೆಪ್ಪಿಸ್ಸನನ್ನು ಗಡೀಪಾರು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿತು.

“ನೀನು ಪ್ಯಾರೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಆಫ್ ಫೈನ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಕಚೇರಿಗಳ ಮುಂದಾಗಲಿ ಒಬ್ಬ ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾದ ಮನುಷ್ಯ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಅವನು ಲಕ್ಷೆಂಬರ್ಗಿನ ಜನರ ಛಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ. ತಾನೊಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಅವಶೇಷ; ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ದಿನ ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಫೈನ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ರದ ಮನವೊಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿರುವುದನ್ನು ನೀನು ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದನ್ನೊಂದು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಂತೆಯೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ.”

ಕಪ್ಪು ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ

ಮೂಲ: ಅಬ್ದುಲ್ ನಹಾಬ್ ಚಾಂದಾ ಆಳಂದಕರ
ಅನುವಾದ: ಲೀಲಾಧರ

ಅಮೇರಿಕದ ಡಕೋಟಾ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಥಂಡರ್‌ಹಡ್ ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಂಟನೇ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಉದಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ವಾರೋಪಿಯಾದ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ನೊಬ್ಬನ ಶಿಲಾಮೂರ್ತಿಯೇ ಅದು. ಇದರ ಎತ್ತರ ೫೬೫ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು. ಅಂದರೆ ಇದು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನ ಎಫೆಲ್ ಗೋಪುರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಶಿಲ್ಪದ ಉದ್ದಳತೆ ೬೪೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು. ಅರ್ಥಾತ್ ಎರಡು ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಗ್ರೌಂಡ್‌ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅದರ ಉದ್ದಳತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕುದುರೆಯ ಮುಖದ ಉದ್ದಳತೆ ಸುಮಾರು ೮೮ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು. ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೂಗಿನ ಹೊರಳಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡು ವಿಶಾಲವಾದ, ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಶಿಲ್ಪದ ಗಾತ್ರ ಎಷ್ಟು ಅಷ್ಟು ರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಈ ಉದ್ದಾಸ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಶಿಲ್ಪಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಿಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಹೇಳಲು ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂರು ವರ್ಷ

ಗಳಿಂದ ಆತ ಜೀಗಿನ ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವವರೆಗೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನು ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ

ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಯೋಧ

ತನ್ನ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಭರವಸೆ ಅವನಿಗಿದೆ.

ಯಾರೀತ? ಅವನೇ ಓ ಮರ್ಷದ ಕೊರಚಾಕ್ ಜ್ಯುವೆಲ್ ಕಫಸ್ಯಾಯ್. ಪೋಲಿಶ್ ಮೂಲದವನಾದ ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ಈ ಮೊದಲು ಅನೇಕ ಶಿಲ್ಪ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅಭಿನೇತ್ರಿ ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ಕಾರ್ನೆಲ್, ಕನೇಕ್ಟಿಕಟ್ ಪ್ರಾಂತದ ಮಾಜಿ ಗವರ್ನರ್ ವಲ್ಟರ್ ಕ್ರಾಸ್ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಸ್ತರೇಖಾತಜ್ಞ ಪೆಡ್ರೆಯುಸ್ಸಿಯವರ ಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಶಂಸೆ ದೊರೆತಿದೆ. ೧೯೫೯ರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಮೂರ್ತಿಶಿಲ್ಪ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿದ. ಅದೇ ವರ್ಷ ಡಕೋಟಾದ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಮುಖಸ್ಥ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಬೇರ್ ಅವನಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು, ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ಬರ್ಗಾಹಾರ್ನ್ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಕಸ್ಪರ್ ಎಂಬಾತನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ್ದರ ಕುರುಹಾಗಿ ಕ್ರೇಜಿ ಹಾರ್ಸನೆಂಬ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಯೋಧನ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸು

ಕಫಸ್ಯಾಯ್

ವಂತೆ ಕಫಸ್ಯಾಯನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ಅಮೇರಿಕದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಬಿಳಿಯ ಸಮಾಜದ ಸೇನಾಪತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಸೋಲಿಸುವಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯತಾಸಂಪನ್ನರೂ ಇದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಇಂದಿನ ಅಮೇರಿಕದ ಬಿಳಿಯರಿಗೆ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಆತ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದ. ಈ ನಾಯಕನ ಅಶ್ವಾರೂಢ ರೂಪ ಅವನ ಕಾಲದ ಬಿಳಿಯರ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಈ ಪ್ರಚಂಡ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಯಾರೂ ನೆರವಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ವಿಚಿತ್ರ ಕರಾರಿನೊಂದಿಗೆ ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಅನಂತರ ಕನೇಕ್ಟಿಕಟ್ನಲ್ಲಿನ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾರಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಹಿಲ್ಸ್‌ನ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಯೂರಿದ. ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ನರಿಗೆ ಕಷ್ಟಪರ್ವತ ಪವಿತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನು ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಒಬ್ಬರಿದ್ದು ಒಂದು ಆಕಳು ಮತ್ತು ಒಂದು ಆಡು ಮಾತ್ರೆ. ಆತ ಬ್ಲಾಕ್ ಹಿಲ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಧಂಡರ್‌ಹೆಡ್ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಏಕಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಬರೆಸಿಕೊಂಡನು. ಆ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ೭೦ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಮರಗಳನ್ನು ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಕಡಿದು, ನೆಲವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ. ೧೯೪೮-೪೯ರಲ್ಲಿ ಅವನ ಸಾಹಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಪರ್ವತಶಿಖರವನ್ನೇರಲು ೭೦೦ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಒಂದು ಏಣಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಗೇಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು. ಬಳಿಕ ಡೈನಮೈಟಿನಿಂದ ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ಕೆಲ ಶಿಲಾಭಾಗಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಪರ್ವತದಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಾಗಾರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಎಂಟು ಟನ್ ಭಾರದ ಏರ್ ಕಂಪ್ರೆಸರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎರಡು ಮೈಲುಗಳವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಂಬಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳನ್ನೆಳೆದು

ವಿದ್ಯುತ್ಕೂರ್ಮಕೆಯ ಪದವಿಯನ್ನು ತಾನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ಒಂದು ಹಳೆಯ ಟ್ರಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದನಾದರೂ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿದನು.

ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಪರ್ವತಾಗ್ರದ ಮಹಾ ಬಂತೆಯ ಮೇಲೆ ಅಶ್ವಾರೋಹಿ ರೆಡ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೂರ್ತಿಯ ಹೊಳವನ್ನು ಪಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ದಟ್ಟವಾದ ಸುಣ್ಣದ ದ್ರವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದನು. ಪರ್ವತದ ಮೇಲೆ ಕ್ರೇಜಿಹಾರ್ಸನ ರೂಪದ ರೇಪಿಯನ್ನು ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ೧೪೦ ಗ್ಯಾಲನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಸುಣ್ಣದ ದ್ರವ ಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾದೀತು. ಅಂದಿನಿಂದಲೂ, ಎಂದರೆ, ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೊರಚಾಕ್ ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ಮೂರ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಬೈಗಿನವರೆಗೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

೧೯೪೭ರಿಂದಲೇ ಅವನ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಜನ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಮೂರ್ತಿನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಅಗಾಧ ಗಾತ್ರದ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಳೆಗಾಲದ ಕೈಚಾಣ ಏಕೆ ಬಂದಿತು? ಶಿಲ್ಪಿ ಎದ್ದುತ್ತಿನ ಭೈರಿಗೆ ಮೂಲಕ

ಸುಣ್ಣದ ಗೆರೆಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಎರಡೂವರೆ ದಶಕಗಳ ಕಾಲದ ಶ್ರಮದ ನಂತರ ಕುದುರೆ ಸವಾರನ ಆಕೃತಿ ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್, ಡ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಶಿನ್, ಏರ್ ಕಾಂಪ್ರೆಸರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೀಗ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆಯೇ ಸಾಗಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅವನು ದಿನವೂ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ಎತ್ತರದ ಜಗಿ ಹತ್ತಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯ ಭರದಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಫಸ್ಯಾಯ್ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಟನ್ನುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನವಶ್ಯಕ ಶಿಲಾಖಂಡಗಳನ್ನು ಡೈನಮೈಟಿನಿಂದ ಹಾರಿಸಿ ದೂರ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರ್ತಿನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯವಾದ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ತರಲು ಹಾಗೂ ನಿರೂಪಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೂರ ಸಾಗಿಸಲು ಅನುವಾಗಲೆಂದು ಅವನು ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಅಡಿ ಉದ್ದವಾದ ರೇಲ್ವೆ ಲೈನನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಮೂರ್ತಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಾಲ್ವರು ಮಹಾವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಮೂವತ್ತೊಂದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಅಂದರೆ, ೧೯೭೯ ರಲ್ಲಿ ಆ ಅಶ್ವಾರೋಹಿಯ ಮೂರ್ತಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಆಗ ಅದು ಒಂದು ಮಹತ್ವಾದ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಕಲಾಕೃತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮಾನವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕುರುಹೂ ಆಗುವುದು.

✱

ಸ್ವದೇಶಾಭಿಮಾನ ಘಟಿಂಗನ ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತು.

—ಸ್ಯಾಮ್ಯುವೆಲ್ ಜಾನ್ಸನ್

ಹೊಳಪಾದ ಪ್ರಕಾಶಯುಕ್ತವಾದ
ಹಾಗೂ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ

ಬೂನ್

ನಿಂದ
ಒಗೆಯಿರಿ.

— ಇದೊಂದು ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ

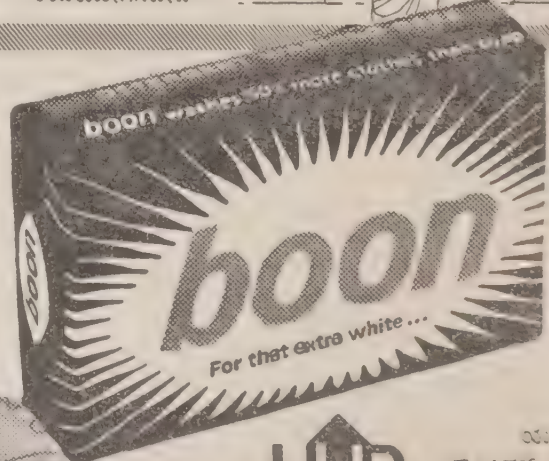
ಬೂನ್ ಬಿಳಿ ಪಂಚೆಗಳನ್ನು,
ಸೀರೆಗಳನ್ನು, ಸರ್ಟ್‌ಗಳು
ಹಾಗೂ ಒಳ ಅಂಗಿಗಳನ್ನು
ಹೊಳಪಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಯುಕ್ತ
ವಾಗಿ, ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಒಗೆಯು
ತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಿಂಟೆಡ್
ಕಾಟನ್ ಸೀರೆಗಳನ್ನು,
ಟೋನ್, ಟೆಂಕಾಟ್,
ರಾಯನ್, ಜಾರ್ಜೆಟ್, ಸಿಫಾನ್, ಬಟ್ಟೆ
ಗಳನ್ನು ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಗಳಂತೆಯೇ
ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಬೂನ್ ಬಟ್ಟೆಗಳ ಕರುಣಾಳು, ಉಪಯೋಗಿಸಿ
ದಂತೆಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಕಾಶ
ಯುಕ್ತವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ.

ಬಾವಿ ನೀರು, ನದಿ ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವ
ನೀರಾದರೂ ಸರಿ, ತಕ್ಷಣವೇ ಯಥೇಚ್ಛವಾದ
ನೊರೆ.

ಬಹಳಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ
ದೊರೆಯುವ ಯಾವುದೇ ಉನ್ನತದರ್ಜೆಯ
ಒಗೆಯುವ ಸಾಬೂನಿಗಿಂತಲೂ ಬೂನ್
ನಿಂದ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ
ಗಳನ್ನು ನೀವು ಒಗೆಯಬಹುದು.
ಬೂನ್ ಸಾಬೂನನ್ನು ಒಣ ಹವೆಯ
ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ. ಇವನ್ನು ಸಿಲ್ಕ್ ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ
ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿ.

UHP

ಯೂನಿವರ್ಸಲ್
ಹೋಮ್ ಸ್ಟಾಡಿಕ
ಮಂಗಳೂರು

‘ಲೈಫ್’

ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿತು

ಹೆನ್ರಿ ಲಾಸ್

ಅದು ೧೮೮೯ರಲ್ಲಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೆ ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹಿಂದಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದರ್ಜೆಯ ದೈನಿಕ ‘ಮ್ಯಾಂಚೆಸ್ಟರ್ ಗಾರ್ಡಿಯನ್’ ಕೈಸಾಗದೆ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವಂಥ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾರಣ ಜಾಹಿರಾತುದಾರರ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣದಲ್ಲಾದ ಬದಲಾವಣೆ. ಅದುವರೆಗೆ ‘ಗಾರ್ಡಿಯನ್’ಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆವಾಯದ ಬಹು ಭಾಗ “ಕ್ಲಾಸಿಫೈಡ್” ಜಾಹಿರಾತುಗಳಿಂದ. ಈಗ ಜಾಹಿರಾತುದಾರರು ಹೊಸ ಬಗೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಿ “ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ಡ್” ಜಾಹಿರಾತುಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರತೊಡಗಿದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಆಯ್ದ ಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದ್ದು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಾರವುಳ್ಳ ‘ಜನತಾ’ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು. ಆದರೂ ‘ಗಾರ್ಡಿಯನ್’ ಹೇಗೋ ಬದುಕಿಕೊಂಡಿತು.

ಜಾಹಿರಾತುದಾರರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಬಲವಾಗಿತ್ತು. ೨೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದಲ್ಲಂತೂ ಈ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇನ್ನೂ ಬಲವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಟೆಲಿವಿಜನ್-ನಂಥ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾಧ್ಯಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನೊದ್ದಿರುವಾಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಠಿಣ ಕಾಲವನ್ನೆದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ,

ವಿಶೇಷತಃ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ, ೫೦ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿದ ಪ್ರಸಾರವುಳ್ಳ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕಣ್ಮುಚ್ಚತೊಡಗಿವೆ. ಅಮೇರಿಕದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಹಿರಾತುದಾರರನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ನಿಂತುಹೋದುದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ‘ಕಾಲಿಯರ್ಸ್.’ ‘ಕಾಲಿಯರ್ಸ್’ನ ಸಂಪಾದಕೀಯ ನೀತಿ ಜಾಹಿರಾತುದಾರರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಅದನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಅವರು ತಂದ ಒತ್ತಾಯಗಳಿಗೆ ಮಣಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವುದೇ ತನ್ನ ಧರ್ಮವೆಂದು ಅದು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು.

ಅದರ ನಂತರದ ಸರದಿ ‘ಸ್ಯಾಟರ್ಡೆ ಇವ್ನಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟ್’ನದು. ಜಗತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ‘ಪೋಸ್ಟ್’ಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಇಂದಿನ ಅಮೇರಿಕದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಲ್ಲೊಬ್ಬನೂ ಆ ದೇಶದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೂ ಆಗಿದ್ದ ಜೆಫರ್ಸನ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕೆಯಿದು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡೇ ಅದರ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಅಪೂರ್ವವೆಂಬಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ‘ಪೋಸ್ಟ್’ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿತು. (ಈ ಗೌರವ ‘ಪೋಸ್ಟ್’ನೊಂದಿಗೆ ‘ಲೇಡೀಜ್ ಹೋಂ ಜರ್ನಲ್’ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.) ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಎಷ್ಟು ಘನವಾದುದಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕತೆ, ಕಾದಂಬರಿ,

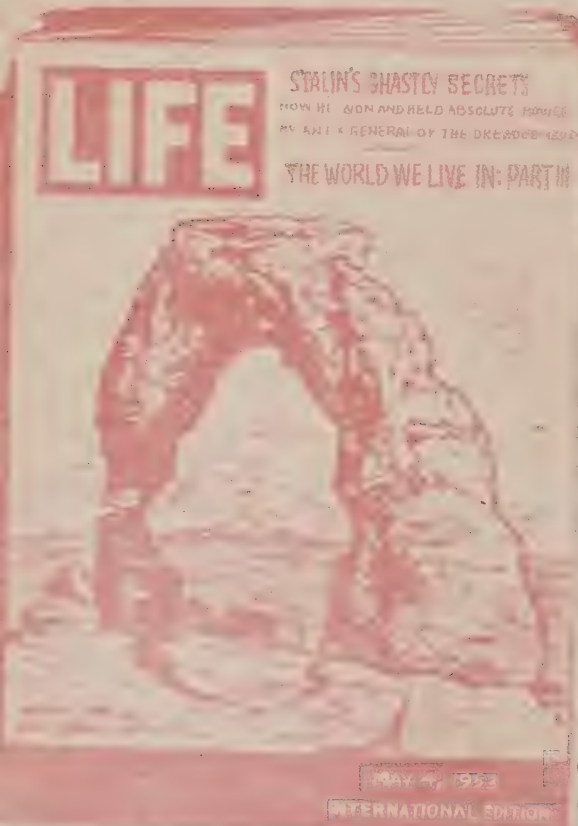
ಲೇಖನ ಬಂದರೆ ತಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವೆಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರು ಸಹ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಅಸಂಖ್ಯ ಉತ್ತಮ ಲೇಖಕರನ್ನು ಕೂಡ ಅದು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿತು. ಆದರೆ ೭೫ ರಿಂದ ೮೫ ಲಕ್ಷಗಳ ಒಳಹೊರಗೆ ಪ್ರಸಾರವುಳ್ಳ 'ಪೋಸ್ಟ್', 'ಲುಕ್' ಮತ್ತು 'ಲೈಫ್' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ 'ಪ್ರಸಾರ ಯುದ್ಧ' (circulation war) ಏರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಯಾವುದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಯುದ್ಧ ತೀರ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ದಾಟಿದ ನಂತರ ಅದರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಲೈಫ್ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಒಂದು ನುಖ ಪುಟ

ಆದಾಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಅಂತರ ಕುಗ್ಗಿ ತೊಡಗುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆಯೇ ಅದರ ಜಾಹಿರಾತು ದರಗಳು ಹೆಚ್ಚುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದುಕುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 'ಪೋಸ್ಟ್' ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಿತು. ಯಾವುದೂ ಇಚ್ಛಿತ ಪರಿಣಾಮ ನೀಡದೆಯೇ ಕೊನೆಗದು ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆಯಿತು.

ಅನಂತರದ ಸರದಿ 'ಲುಕ್' ಪತ್ರಿಕೆಯದು. 'ಪೋಸ್ಟ್' ನಿಂತುಹೋದನಂತರ ಪ್ರಸಾರ ಯುದ್ಧ 'ಲುಕ್' ಮತ್ತು 'ಲೈಫ್'ಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 'ಲುಕ್' ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಾಗ ಅದೇ ತನ್ನ ಅವಕಾಶವೆಂದು 'ಲೈಫ್' ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿಯೇ 'ಲುಕ್' ಚಂದಾದಾರರನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನು ಬರ

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೆಲ ದಶಲಕ್ಷಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಜಯ ಧ್ವಜ ಮೆರೆಸಿತು. 'ಲುಕ್'ನ ಕೊನೆಯನ್ನು 'The Last Look' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ 'ಟೈಂ' ಪತ್ರಿಕೆ ವರ್ಣಿಸಿತು.

ಆದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣು-ಮುಕ್ಕಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು 'ಲೈಫ್' ತನ್ನ ಆಯುಷ್ಯದ ಕೊನೆಯ ನಿಮಿಷವನ್ನು ತಾನೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ತನ್ನ ಈ ಕ್ರಮ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯೆಡೆ ತಾನಿರಿಸಿದ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದು ಅದಕ್ಕಂತೂ ಅನಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಜಯ ಅದೆಷ್ಟು ಬೊಳ್ಳೆಂಬುದನ್ನದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೆಚ್ಚ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ತನ್ನ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ೧೯೭೧ ರ ಡಿಸೆಂಬರಿನಿಂದ 'ಲೈಫ್' ನಿಲ್ಲಿಸಲೇ ಬೇಕಾಯಿತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಮೇರಿಕನ್ ಆವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರಸಾರವನ್ನೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ

MAY 4, 1972
INTERNATIONAL EDITION

ಗ್ರಾಹಕ ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಹಿಟ್ಲರ್, ಮುಸ್ಸೊಲಿನಿ, ಚರ್ಚಿಲ್, ಸ್ಟಾಲಿನ್ ಮುಂತಾದವರ ಅಪರೂಪ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾನೆ. ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದರ ನೇಕರ ಕೃತಿಗಳ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು 'ಲೈಫ್' ತನ್ನ ಓದುಗರಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಪಂಚವು ಸಲ ಚಂದ್ರನ ಮೇಲಿಳಿದುದರ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯ ಮೂಲಕ 'ಲೈಫ್' ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿತು.

೧೯೩೮ರಲ್ಲಿ 'ಲೈಫ್' ಮಗುವಿನ ಜನನದ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ ಅಮೇರಿಕದ ಹಲವು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು ಕೂಡ. ಆದರೆ ಮರುವರ್ಷವೇ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾದ ನಂತರ ಅವರ ಚಿತ್ರಮಯ ವರದಿಗಳನ್ನು 'ಲೈಫ್' ಪ್ರಕಟಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ಅಮೇರಿಕನ್ ಜನ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಹಿಂದೆಂದೂ ಇದ್ದಿರದ ತರದಲ್ಲಿ ವರ್ಧಿಸತೊಡಗಿತು.

ಚಿತ್ರಗಳು ಮಾತ್ರ 'ಲೈಫ್'ನ ಜೀವಾಳವಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಬರಹಗಾರರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದೇ ಒಂದು ಗೌರವವೆಂದು ಬಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರ್ನೆಸ್ಟ್ ಹೆಮಿಂಗ್ವೇ, ಗ್ರಹ್ಯಾಮ್ ಗ್ರೀನ್, ಎವಲಿನ್ ವಾಫ್, ಜೇಮ್ಸ್ ಮಿಚೆನರ್, ಜೇಮ್ಸ್ ಡಿಕ್ಕಿಯವರ ಕೃತಿಗಳು ಧಾರಾಪಾಹಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿವೆ. ವಿನಸ್ತನ್ ಚರ್ಚಿಲ್ ತಮ್ಮ 'ಸ್ಮೃತಿ'ಗಳ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ 'ಲೈಫ್'ನೇ ಆಯ್ದುಕೊಂಡರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಟ್ರೂಮನ್, ಡ್ಯಾಕ್ ಆಫ್ ವಿಂಡ್ಸರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಐಸೆನ್‌ಹಾವರ್, ಜನರಲ್ ಓಮರ್ ಬ್ರ್ಯಾಡ್ಲೆ, ಜನರಲ್ ಡಗ್ಲಾಸ್ ಮಾರ್ಕಾರ್ಡ್ ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರೂ ತಂತಮ್ಮ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಮೊದಲ ಸಲ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂತು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ವರ್ಚಸ್ವೀ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಲೈಫ್' ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತು.

ಆದರೂ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದಾಗಿ 'ಲೈಫ್' ಕಠಿಣ ಸಮಯವನ್ನೆ ದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆಗ ಪ್ರಸಾರವನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪಾದಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಮೊದಲು 'ಸ್ಯಾಟರ್ಡೆ ಇವ್ನಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟ್' ಮತ್ತು 'ಲಾಕ್'ಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅನುಭವವೇ ಈಗ 'ಲೈಫ್'ನದಾಯಿತು. ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಜಾಹೀರಾತುದಾರರ ಮೇಲೆ ಹಿತಕರ ಪರಿಣಾಮವುಂಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಲು 'ಲೈಫ್' ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಕಡಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿತು. ತನ್ನ ಚಂದಾದರವನ್ನು ತುಸು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನೋಡಿತು. ಆದರೆ ಅದಾವುದೂ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸದಾದಾಗ 'ಲೈಫ್'ನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

'ಲೈಫ್'ನ ಕಣ್ಮರೆಯಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಯುಗವೇ ಸಮಾಪ್ತವಾದಂತಾಯಿತು.

'ಲೈಫ್' ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಹೆನ್ರಿ ಲೂಸ್‌ಗೆಯೆ ಇವರ ಆಯುಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಅಮೇರಿಕನ್ ಓದುಗರ ಮೇಲೆ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಹೆನ್ರಿ ಲೂಸ್ ಒಮ್ಮೆ ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದನಂತೆ: "ಭಾಯಾಚಿತ್ರಗ್ರಹಣ, ಮುದ್ರಣ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನ್ಮ ತಳೆದ 'ಲೈಫ್' ಪ್ರಚಾರ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯೊಂದಿಗೆಯೇ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಬೇಕಾದೀತು. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಅವರ ಆಯುಷ್ಯ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷ," ಎಂದು.

ಮನ್ನಣೆ

ಗೀತಾ ದೇಸಾಯಿ

ಬೆಳಗ್ಗಾಡೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಚಾಳಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಸ್ವೋವುಗಳ ಸಪ್ತಳದ ಹಿಮ್ಮೇಳ ದೊಂದಿಗೆ ನಲ್ಲಿಯ ಬಳಿ ಹೆಂಗಸರ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಆಗಲೇ ಎದ್ದು ಅಡಿಗಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಹದ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ಮಾತ್ರ ರಗ್ಗನ್ನು ಮೈ ತುಂಬ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಹೊರಳಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೌದು... ಇಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವಸರವಾದರೂ ಬಂದಿದೆ!...ಅದೂ ರವಿವಾರದ ದಿನ...

“ಚಹಾ ಆಗೇದ, ಏಳ್ವೀರೇನು?”- ನನ್ನಾಕೆ ಒಳಗಿನಿಂದಲೇ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ನನಗಿನ್ನೂ ಏಳುವ ಮನಸ್ಸಾಗಿಲ್ಲ. “ಆಂ...ಊಂ...” ಎಂದು ಮೈಮುರಿಯುತ್ತ ಗೋಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಮಲಗಿರೋ ಇದ್ದೇನೆ. ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣಿಂದ ಮದುಮೆಯಾದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ನಲಿನಿ (ಅದು ನನ್ನ ಪಳೆ ಹೆಸರು) ಮಂಚದ ಬಳಿ ಬಂದು ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಸಿ ನನ್ನ ಕೆದರಿದ ಕ್ರಾಪಿನ ಮೇಲೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೈಯಾಡಿಸಿ, “ಲಗೂ

ಎದ್ದು ಮಾರಿ ತೊಳಕೊಂಡು ಬರಿ. ಚಹಾ ಆರಿ ಹೋಗ್ತುಂದ,” ಎಂದು ಜೇನುದನಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೃಶ್ಯ ಸುಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ತೇ ಹಿ ನೋ ದಿವಸಾ ಗತಾಃ! ಈಗ ಮೊದಲಿನ ರಸಿಕತೆ, ಭಾವೋದ್ವೇಗ ಅವಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹೆಂಗಸರೇ ಹೀಗೆ. ಮದುಮೆಯಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಕ್ಕಳಾದೊಡನೆ ಬದುಕಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಹೋದಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ! ಅದೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಮದುಮೆಯರಾದರೂ ವೇಷಭೂಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುತನ, ಉತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ದಿಲ್ಲ...

“ಹೂಂ. ಲಗೂ ಏಳ್ವಿ...ಈಗ ಕೆಲಸವಾಕಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗ ಚಹಾದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿದರೆ ಮುಸುರೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದು ಹೋಗ್ತುಂದ.”-ಒಳಗಿನಿಂದ ನನ್ನಾಕೆಯು ಆರ್ತರೂ. ಇನ್ನು ಏಳಲೇಬೇಕು.

ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ತೊಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಮನೆಯ ಕಾಲೇಜು

ಕುಪರಿ ಮಾಲಿನಿಗೂ ಸಮ್ಮ ನೆರೆಮನೆಯ ಮನೋಹರನಿಗೂ ಗ್ಯಾಲರಿಯಿಂದಲೇ ಮೊಕ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆದಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೂ ತಾರುಣ್ಯದ ಉನ್ಮಾದಕಾರಿ ದಿನಗಳ ಮಧುರ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ನಾನೇನೂ ಮುದುಕನಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಲವತ್ತು ಸಹ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತರ ಹರೆಯದ ಹುಚ್ಚುಚ್ಚಾರ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುವ ಅದಮ್ಯ ಆಶೆ ಇಂದು ನನಗಾಗುತ್ತಿದೆ.....

“ಜೀವಿವತ್ತು ಇಷ್ಟ ಹೊತ್ತು ಹಲ್ಲು ತಿಕ್ಕಿ ಕೊಂಡೆಲ್ಲ...” ಚಹದ ಕಪ್ಪನ್ನು ಟೀಪಾಯ್ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಮಂಚದ ಮೇಲಿನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತ ನಲಿನಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಣಾನು ಚಹ ಕುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಅವಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ನಲಿನಿ ಜೆಲುವೆಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗುವಾಗ ಅವಳ ನೀಳವಾದ ಜಡೆ, ಆಕರ್ಷಕ ಮುಂಗುರುಳು, ಮುದ್ದಾದ ಮುಖ ನನ್ನನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಅವಳ ಈಗಿನ ರೂಪವೇ ಬೇರೆ. ಕೂದಲು ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸೀರೆಯ ನೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಸಿಗಿಸಿ ಮನೆಗಿಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ನಲಿನಿಯ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲಿನ ಮೃದುತ್ವ ಮಾಯವಾಗಿ ಒಂದು ತರದ ಒರಟುತನ ಬಂದಿದೆ.....

“ಅದೇನು ಹಾಂಗ ನೋಡೀರಿ ನನ್ನ! ಇಂದು ನೀವು ಯಾಕೋ ದಿನದಂತೆ ಇಲ್ಲ...” ಎಂದೆಮು, “ಈಗ ಹುಡುಗರು ಏಳ್ತಾರೆ. ಈವತ್ತು ನೀವೇ ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಬಿಡಿ...” ಎಂದವಳೇ ನಲಿನಿ ತನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ ಹುದುಗಿಸಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ...

ಯಾಕೋ ಎಂದಿನಂತೆ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಂತಾದ ರಾಜಕೀಯ ಸುದ್ದಿಗಳತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಯದೆ ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧ ಶರೀರದ ಜೊಹೀರಾತು ಯುವತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ

ನೋಡುವ ಬಯಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ನನಗೇನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ನನಗೇ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ!

“ಅಣ್ಣಾ, ಇಂದು ರವಿವಾರ ಅಲ್ಲೇನಣ್ಣಾ... ಸಾಲಿಗೆ ಸೂಟಿ...” ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಏಳುವಾಗಲೇ ಕಣ್ಣು ಜ್ವಾಲ್ತ ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಕುಮಾರಕಂಠೀರವ ಸುಪ್ತಭಾತ ಹಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅದರೊಡನೆಯೇ ನನ್ನ ಕಿರಿಯ ಮಗಳು “ಅಮ್ಮಾಸ್” ಎಂದು ಉದಯರಾಗ ಅರಂಭಿಸುತ್ತಾಳೆ...ಸರಿ, ಇನ್ನು ಪೇಪರನ್ನೋದಿದಂತೆಯೇ ಎಂದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಅವರ ಸಮಾಚಾರಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸುತ್ತೇನೆ...

*

ನಲ್ಲಿನಿಯ ಕೈಯ ರಸಗವಳವನ್ನು ಕಂಠಪೂರ್ವ ಸವಿದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಚುಟುಕು ನಿದ್ರೆಯ ನಂತರ ಅವಳಿತ್ತ ಬಿಸಿ ಚಹವನ್ನು ಹೀರಿ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡಲನುವಾಗುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಕಾಲೆಳೆದತ್ತ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆ ಕಣ್ಣು ಮಿಟುಕಿಸುವ ಟೈಟ್ ಪ್ಯಾಂಟಿನ ಯುವಕರು, ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಬಳ್ಳಿದೇಹವನ್ನು ಬಳುಕಿಸುವ ಗಿಡ್ಡ ಸೆರಗಿನ ಹುಡುಗಿಯರು—ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದೊಡನೆ ನನಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅನುಭವ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಹರೆಯದ ಉತ್ಸಾಹವಿರಬಹುದೇ...? ‘ಬೊಗಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ ನೀರಿನಂತೆ ತಾರುಣ್ಯ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ’ ಎಂಬ ಕವಿವಾಣಿ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮೇಲೆ ನಟಿಯ ಅಂಗಾಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪೋಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದು ನನಗೇನಾಗಿದೆ?...ನಗರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨-೧೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನನಂಥ ಬುದಿ ಬೀವಿ...

“ಹಲ್ಲೊ ಪೈಫೆಸರ್, ಏನು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಕೋತ ಹೊರಟೀರಿ!” ಎದುರಿಗಿಂದ ಬಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ನನ್ನ ಹಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿರಿಸಿ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ತಜ್ಞಬ್ಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ಭುಜದ ಮೇಲಿನ ಕೈಯನ್ನು ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, “ಅರೆ, ಪಾಟೀಲ...! ಯಾವಾಗ ಬಂದಿ?” ಎಂದಾಗ, “ನಿನ್ನಯೇ ಬಂದೆ. ಆಫೀಸಿನ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಮನೆ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ನೀನೇ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದೆಯಲ್ಲ,” ಎಂದವನೇ, “ಇಲ್ಲೇ ‘ಸತ್ಕಾರ’ದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ- ನಡಿಯಲ್ಲ. ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿಯೂ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಇಂಟ್ರಿ-ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡ್ತೇನೆ,” ಎನ್ನುತ್ತ ನನ್ನನ್ನು ಹೋಟಲಿನತ್ತ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ.

ಹಲವು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಆಗಿದ್ದು ಅನಂತರ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿ ದೊಡನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ ಪಾಟೀಲನನ್ನು ಬಹುದಿನಗಳ ನಂತರ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಟುತ್ತ ಸಾಗಿರುವಾಗಲೇ ‘ಸತ್ಕಾರ’ ಬರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ರೂಮಿನ ಕರೆಗಂಟಿ ಯನ್ನೊತ್ತಿ “ಶೈಲಜಾ” ಎಂದು ಪಾಟೀಲ ಮೃದುವಾಗಿ ಕೂಗಿದಾಗ ಬಾಗಿಲು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶಾಕ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿದಾಸನ ಯಕ್ಷಿಣಿ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾಳೆ—‘ತನ್ವೀ ಶ್ಯಾಮಾ ಶಿಖರಿ-ದಶನಾ, ಪಕ್ಷಬಿಂಬಾಧ-ರೋಷ್ಣೀ, ಮಧ್ಯೇ ಕ್ಷಾಮಾ, ಚಕಿತ ಪರಿಣೀ ಪ್ರೇಕ್ಷಣಾ...’ “ಏನು, ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿ?” ಕತ್ತು ಕೊಂಕಿಸಿ ಗಂಡನನ್ನು ಅವಳು ಕೇಳಿದಾಗ, “ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇವ ಸಿಕ್ಕ-ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಪೈ. ದೇಶಪಾಂಡೆ...ಇವಳು ಶೈಲಜಾ ನನ್ನ...” ಪಾಟೀಲ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಚಿಗುರು ಕೈಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ,

“ನಮಸ್ಕಾರ” ಎಂದಾಗ ನಾನೂ ಪ್ರತಿವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾಟೀಲ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುದೈವಿ ಎಂದೂಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. “ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನೌಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು...ದೇಶಪಾಂಡೆ, ನಿನ್ನ ಕೈಯ ಅಡಿಗೆಯ ರುಚಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಮರೆತಿಲ್ಲ ನೋಡು!” ಪಾಟೀಲ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದಾಗ, “ಹಾಗಾದರೆ ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೇ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡಿರಿ,” ಎಂದು ನಾನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಹಾಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಪಾಟೀಲ, “ಸಾರಿ...ಇಂದು ರಾತ್ರಿ ನಾವು ಹೊರಡಲೇಬೇಕು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಇವಳದು ಏನೋ ಖರೀದಿ ಬೇರೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಂದಾಗ ಒಂಡಿತ ಬರುತ್ತೇವೆ,” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ನಿರುಪಾಯನಾಗಿ ಅವರಿಂದ ನಿರೋಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮನೆಗೆ ಹೊರಡುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಗಳ ಕಾದಾಟ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿತ್ರನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ನನಗೇ ನಾಚಿಕೆಯೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಗೆಳೆಯನ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ ಔಚಿತ್ಯ ಮೀರಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಅವನ ಸುಂದರ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಈಕ್ಷಿಸಿದುದು ಶುದ್ಧ ಅಸಂಸ್ಕೃತನ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲವೇ ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಜೀವಿವಿಕೆಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅದರೊಡನೆ ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತೆಯೂ ಸೇರಿದ್ದ ಅನೇಕ ಕಾಲೇಜ್ ಕನ್ನೆಯರು ನನ್ನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕಗಳೆಂಥ ನವರಸಪ್ರಧಾನವಾದ ಕೃತಿಗಳಷ್ಟೇ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಗೀತೆ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಶಾಂಕರ-ಭಾಷ್ಯದಂಥ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಸುವ ನನ್ನಂಥ ಸುಸ್ವರೂಪಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನ

ಬಾಳಸಂಗಾತಿಯಾಗಲು ಯಾವ ಹುಡುಗಿ ಬಯಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬದಿಗೊತ್ತಿ ನಾನು ನಲಿನಿಯನ್ನು ಲಗ್ನವಾದಾಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನೇಕರ ಹುಬ್ಬುಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಮೇಲೇರಿದ್ದವು. ಅವರಿಗಿಲ್ಲ ‘ವ್ಯತಿಷ್ಠತಿ ಪದಾರ್ಥಾನ್ ಆಂತರಃ ಕೋಪಿ ಹೇತುಃ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಇದುವರೆಗೂ ನಲಿನಿಯೊಡನೆ ನನ್ನ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗಿಯೇ ಸಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂದೇಕೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕಡಿವಾಣ ಕಿತ್ತ ಕುದುರೆಯಂತೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದೆ?...ವಿಚಾರದೊಡನೆಯೇ ನನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳು ಚುರುಕಾಗುತ್ತವೆ...

ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ಮಲಗಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ವಳು ಯಾವುದೋ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಹಚ್ಚಿಟ್ಟ ಊದುಬತ್ತಿಯ ಮಾದಕ ಪರಿಮಳ ದಿಂದಾಗಿ ಮನೆಯ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಪ್ರಸನ್ನ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಪಸರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದು ಮರುದಿನದ ಲೆಕ್ಕರೀನ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತೇನೆ. ನಲಿನಿ ಅಡಿಗೆಮನೆ ತೊಳೆದು ಹಾಲಿನ ಲೋಟದೊಡನೆ ಕೋಣೆಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ನಾನು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಅವಳ ಕೈಯಿಂದ ಹಾಲಿನ ಲೋಟ ಕೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪಕ್ಕದ ಆಯುರನ ರೂಮಿನಿಂದ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಪ್ಲೇಯರ್ ‘ಮನಂ ಒರು ಕುರಂಗಮ್‌ssss’ ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದಲೂ ಮಂಗಳಂತೆ ಹುಚ್ಚುಜ್ಜಾಗಿ ಕುಣಿದಾಡಿದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಈಗ ಮೌನವಾಗಿದೆ! ಇನ್ನೂ ನಿಂತೇ ಇದ್ದ ನಲಿನಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆಳೆದುಕೊಂಡು ದೀಪದಾರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಲಾಹೋರಿನ ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ . . . . .

೧೯೫೫ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೀಯರಿಗಾಗಿ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯೊಂದನ್ನು ತೆರೆದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂವತ್ತೆರಡರಷ್ಟಿತ್ತು. ಅವರ ವಯಸ್ಸು ಐದರಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ತಲಾ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಮೀಟಿಯವರು ದಾನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸಾದ ದಕ್ಷಿಣದ ನಾಲ್ವರು ತರುಣರನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸೇರುವಂತೆ ಮನವೊಲಿಸಿದೆ. ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂವತ್ತರಿಂದ ನಾಲ್ವತ್ತರಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಲೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರಲು ಅನುಮತಿ ದೊರೆತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಆಡುಗೆಯನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ದಕ್ಷಿಣದ ಆ ತರುಣರಿಗೆ ಟ್ಯೂಶನ್ ಕ್ಲಾಸುಗಳನ್ನೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ಶಾರ್ಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡನ್ನೂ ಟೈಪ್‌ರೈಟಿಂಗನ್ನೂ ಕಲಿತರಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಹಿಂದಿ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಲಾಹೋರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಸಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಸುಖಮಯವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲಿನ ಎರಡು ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಣಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠದ ತಿರುಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ, ಅನಂತರ ಬಹಳ ಯೋಚಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಚಿಕ್ಕ ಬಿಳಿ ರಟ್ಟುಗಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ತಾರೀಖು ಬರೆದು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದಾಖಲೆ ಪಟ್ಟಿ (Record sheet)ಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಂಗತಿಯನ್ನು

ದಾಖಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಉತ್ತರಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ದಾಖಲೆ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲಿನ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಪ್ರಗತಿಯ ಗತಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಲಿಖಿತ ಉತ್ತರಗಳು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮೊಲ ಮತ್ತು ಅಮೆಯ ಕಥೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊಲದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜನ ವಾಚನಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಲೋ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಲೋ (ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು-ವಿಶೇಷತಃ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು-ಕಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು.) ಆಟವಾಡುತ್ತಲೋ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಟವಾಡುವ ಕೆಲ ಹುಡುಗರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಹುಡುಗರ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಷ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಶಿಸ್ತಾಗಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರವಾಗಲಿ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ವಾಚನ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಬಹುತರವಾಗಿ ವಾಚನಾಲಯದಲ್ಲಿ ದ್ದವು. ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವಾದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನಗಳಿಂದ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೊದುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಅವರಿಗಿತ್ತು.

ಅದೊಂದು ಆನಂದಮಯವಾದ, ಫಲಪ್ರದವಾದ ಶಾಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮೂರುವರೆ ಸಾಲು ವರ್ಷಗಳ ಬಾಲಕರೂ ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುವಂತೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ದುಂಬಾಲು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ

ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂದರ್ಭ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ (Reference books) ಚಿತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಚಾರ್ಟ್‌ಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಂಜಾಬ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮೀರದಷ್ಟು ಎರವಲು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗಾಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ, ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ, ಆನಂದದಿಂದ ಜ್ಞಾನಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಗುಂಪಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಸ್ತು ಎಂದಿದ್ದೆವು.

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿಸಲು ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಲಘುವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿಯೂ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದದ್ದನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾಗಿಯೂ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೀಗೆ ಪರ್ಯಂತ ಪುಸ್ತಕದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಓದಿದರೂ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಒಳ್ಳೇ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಎರವಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಗಣಿತವನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ, (೧) ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ; (೨) ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಣಿತದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಗ್ಗಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಹತ್ತರ ವರೆಗೆ (೯×೯) ಕಲಿಸಿದೆ.

ಬಾಲಕರಿಗೆ ಭಾಗಾಕಾರ ಕಠಿಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡೇ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಭಾಜಕವುಳ್ಳ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಗಣಿತ ಕಲಿಸಲು

ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಧಾನ ಇದು: ಮೂವತ್ತೇಳರಿಂದ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಭಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ನಾನು 32×10 ರಿಂದ 32×100 ಗುಣಾಕಾರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಅಂಕಿ, ಕೊಟ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸರಿದೋಗುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. 31 ಹಾಗೂ 32ರ ಲಘುತಮ ಸಾಧಾರಣ ಅಪವರ್ತನವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಿ. ಆಗ ವರ್ಜಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥ ಎರಡು ಅಳತೆ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು, ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ 3, 4, 5, ಮುಂತಾಗಿ ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಓದಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಟೇಪಿನಿಂದ 31, 100, 101 ಮುಂತಾಗಿ ಅಪವರ್ತನಗಳನ್ನು ಓದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ 100, 431, 30 ಹಾಗೂ 101 ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಪವರ್ತನಗಳೆಂಬುದು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ತಿಳಿದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯಾದ 101 ಲಘುತಮ ಸಾಧಾರಣ ಅಪವರ್ತನವೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಆರರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಪವರ್ತನಗಳು 10, 43, 31, 31 ಹಾಗೂ 101 ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಲ. ಸಾ. ಅ. 101 ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಲ. ಸಾ. ಅ. 101 (31 $\times$ 3) ಆದಹಾಗೆ ಈ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ 31 (4 $\times$ 4) ಏಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಬಾಲಕರಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಭಾನದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮ. ಸಾ. ಅ. (H. C. F.) ಕಲಿಸಲೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಭೂಗೋಲದ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಪಾಠ, ಅಹೋರಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ನಾನೂ ಸೇರಿ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಚ್ಚಾ ರಿಲೀಫ್ ನಕಾಶೆಯನ್ನು

ತಯಾರಿಸಿದ್ದೆವು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಎರವಸೆಯವರ ಪೀರಿಯಡ್ಡಿನಿಂದ ವೇಳೆಯನ್ನು 'ಎರವಲು' ಪಡೆಯಲು ನನಗೇನೂ ಸಂಕೋಚವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 1933ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಮೊದಲ ಪಾಠದ ಬಗ್ಗೆ 'ಎಡ್ಜು ಕೇಶನಲ್ ರಿವ್ಯೂ'ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರದಿಯನ್ನು (ಅದು ಸಂವಾದರೂಪಿಯಾಗಿತ್ತು) ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಕೆಲ ವಿಷಯಗಳು ಸಪ್ತೆಯಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ನನ್ನ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಳಿಯಿರುವ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಓಡಿದು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಾಧನಗಳವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೆಲ್ಲ.

ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ

"ಇದು ನಿಮ್ಮಿದ್ದೇ ಅದ ಗಾಯ ಸಾರ್... ಬೊಗಳುವ ನಾಯಿ ಕಚ್ಚಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದು ಮತ್ತೆ.....ಕಚ್ಚಿದ್ದು..."

ವನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಮೇಲಿನ ಕ್ಲಾಸಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಗಾಗ ಪ್ರಾಣಿಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಸಸ್ಯೋದ್ಯಾನ, ಬ್ಯಾಂಕು, ಪ್ರಾಚ್ಯ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸು, ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಮುಂತಾದವು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲೋ-ತಮಿಳು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಿಂದ ಬಂದ ಅನೇಕ ಜನ ತಜ್ಞರು ಈ ಶಾಲೆಯ ಎಷ್ಟೋ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾಗಲಿ ಮಾರ್ಕುಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ತರಗತಿಗಳಿರದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ವಿವಿಧ ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿರುವುದು, ಆಯಾ ವಿಷಯದ ಪುಸ್ತಕ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಠಿಣವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಬಗೆಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಗುನಗುತ್ತಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಹೆನ್ನೆರಡು ಹದಿಮೂರು ವರ್ಷದವರಾಗುವ

ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಿ-ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಶನ್ ಕ್ಲಾಸಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಂದಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ವನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇದು ನಡೆದದ್ದು ಲಾಹೋರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೩೫-೧೯೪೧ ರ ನಡುವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸ್ಮರಣೀಯ ಸಂಗತಿಗಳು ನಡೆದವು. ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಈ ಬಗೆಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸಾಧ್ಯ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದೂರ ದೂರದ ಔದ್ಯಮಿಕ ನವನಗರಗಳಲ್ಲಿ. ಸರಕಾರಿ ಧನಸಹಾಯ ಮನ್ನಣೆ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಅನಿಷ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದೀತು. ಆಂಗ್ಲೋ-ತಮಿಳು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿನ ಹಾಗೆ ಇತರ ಶಾಲೆಗಳು ಸರಕಾರೀ ಮನ್ನಣೆ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಧನಗಳ ಪಾಶದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸತ್ವಯುತವಾದ, ಒಳ್ಳೆ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲರು.

ನನಗೆ ಈ ವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನನ್ನನ್ನೂ ನನ್ನ ಶಾಲೆಯನ್ನೂ ತುಂಬಾ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಫಲವೆಂದರೆ ಇದೇ. ಲಾಹೋರಿನ ಆ ಶಾಲೆ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಅತಿಶಯವಾದ ದ್ವೀಪದಂತಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಅಂಗವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಋ

ಬದುಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಲೇಖಕ ಹಣ ಗಳಿಸಲೇಬೇಕು ನಿಜ; ಆದರೆ ಹಣ ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆತ ಬರೆಯಕೂಡದು. ಲೇಖಕನಾದವನಿಗೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಎಂದೂ ಸಾಧನವಲ್ಲ; ಅದೇ ಅವನ ಸಾಧ್ಯ.

ನಗೆಮಲ್ಲಿಗೆ

ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಉಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಎಸಾಮಿಯೊಬ್ಬ ಸಂಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಶರಟಿನ (ಮೇಲಂಗಿ) ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, “ಏ ಮಾಣೆ,” ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಾಣೆಯನ್ನು ಕರೆದು, “ಏನಯ್ಯಾ ಇದು ಸಂಬಾರ್ ನಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿ?” ಎಂದು ಗುಡುಗಿದ.

“ಏನ್ನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಹುಡುಕ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಸಾರ್, ಕೊಡಿ,” ಎಂದು ಮಾಣೆ ಕೈ- ನೀಡಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ.

—ಸಂಗ್ರಹ : ಡಿ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ

*

ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರದ ಒಳ ಕೇಳಿಬಂದ ಸಂಭಾಷಣೆ.

ಈತ : ರಾಯರೇ, ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿ- ಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ ಓದಿದಿರಾ? ಎಂಥ ಮಹಾನು ಭಾವ ಆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ? ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ, ಸರ್ವಸ್ವ ಹೋಗುವುದೆಂದರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

ಅತ : ಸರಿ, ಆ ವಿಷಯ ಈಗೇಕೆ ಬಂತು?

ಈತ : ಫೋಡಿ, ಲೈಬ್ರರಿಯಿಂದ ಹರಿ- ಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಏನು ಓದುವುದು ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ನನಗೂ ಮರೆತೇ ಹೋಯಿತು. ಖಾ ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಿದಾಗ ‘ನಾನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡೇ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿದರು.

ಅತ : ಛೇ, ಹೀಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದೇ? ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆ ಓದಿ ಏನು ಸಾರ್ಥಕ?

ಈತ : ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ, ಅವರ ಪುಟ್ಟ ಮಗಳು, ‘ಈ ಪುಸ್ತಕ ಏನಪ್ಪಾ’-ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಳಗಿನಿಂದ ತಂದೇಬಿಟ್ಟಳು. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಿಕ್ಕಿತು.

ಅತ : ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತಲ್ಲಾ.

ಈತ : ತಡವಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ೧ ರೂ. ೫೦ ಪೈಸೆ ದಂಡ ತೆರಬೇಕಲ್ಲಾ ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಆಗಿದೆ.

ಅತ : ಅದಕ್ಕೇನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಡಿ. ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ನನಗೆ ಗುರುತು. ಒಂದು ಕಾಫಿ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಹಳೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಸಾವತಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಈತ : ತುಂಬಾ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್, ಸಾರ್.

ಸಂಗ್ರಹ : ನಾಗರಾಜ

*

ಹುಚ್ಚಾಸ್ವತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯ ಹುಚ್ಚರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಚರ್ಚಾಕಾಂಕ್ಷಿ ಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರು. ಅನಂತರ ಅವರು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾ ಅದು ಗೋಪುರಾಕೃತಿಯ ‘ಮನೆ’ಯನ್ನು ತಯಾರಿ

“...ಕಳ್ಳರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದೂ ಬರೆದೂ ಚಂದಾಗಿ ಸಂಪಾದ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಂತಲ್ಲೇ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೀವಿ...”

ಸಿಯೇಬಟ್ಟರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಜೇಲರ್ ಅವರ ಸಹಸ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ, “ಇದೆಲ್ಲ ಏನು ನಡೆದಿದೆ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದ ಅವರ ರಾರಾ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಕೆಳಗಡೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಹುಚ್ಚನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎರಡು ಬಾರಿಸಿದ. ಪೂರ್ತಿ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಹುಚ್ಚ ಕೂಗಿಕೊಂಡ: “ನೋಡಿರೋ, ಯಾರೋ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

*

ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ ಅಳುತ್ತ ಬಂದು ತಂದೆಯ ಹತ್ತಿರ ದೂರಿದ: “ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ, ಅವರ ಏಳು ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಡೆದರು.”

ತಂದೆ ಹೇಳಿದ: “ಅವರ ಜೊತೆ ನೀನೇ ನಾದರೂ ಜಗಳ ಮಾಡಿರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಿನ್ನದೇ ತಪ್ಪಿರಬೇಕು.”

ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಬಾಲಕ, “ತಪ್ಪು ನನ್ನದಲ್ಲ, ತಪ್ಪು ನಿಮ್ಮದೇ!” ಎಂದ.

ಅಶ್ಚರ್ಯಗೊಂಡ ತಂದೆ ಕೇಳಿದ: “ನೀನು ಪೆಟ್ಟು ತಂದು ಬಂದರೆ ತಪ್ಪು ನನ್ನದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ?”

“ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಸಿರದಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಾವೂ ಏಳು ಜನಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಆ ವಕೀಲರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ತಪ್ಪು ನಿಮ್ಮದೇ ಅಲ್ಲವೇ?” ಮಗರಾಯ ಉತ್ತರಿಸಿದ.

*

ತನ್ನ ಕತ್ತೆ—ಬಹುಶಃ ಹೆಣ್ಣು ಕತ್ತೆ

ಇರಬೇಕು—ಯಾವುದೋ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಆಗಸ. ಅದನ್ನು ಪಶುಮೈದ್ಯನ ಬಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಬಂದ ಮೈದ್ಯನನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ಅದೇನಾಯಿತೋ ಅದಕ್ಕೆ, ಆತನ ಮೈಯನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮೂಸಿ, ನಂತರ ಆತನ ಕೈಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದೆಂಬಂತೆ ತನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಸವರತೊಡಗಿತು. ದೂರ ನಿಂತು ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದ ಆಗಸ ಜೋರಾಗಿ ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದ ಮೈದ್ಯ ಕೇಳಿದ: “ಏನಯ್ಯಾ, ಅದೇಕೆ ಹಾಗೆ ನಗುತ್ತಿದ್ದೀಯಾ?” “ಕ್ಷಮಿಸಿ ಬುದ್ಧೀ, ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ತನ್ನ ಮರಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಗು ಬಂತು,” ಎಂದ ಆಗಸ.

—ಸಂಗ್ರಹ: ಶ್ರೀಧರ್, ಹೊನ್ನಿಹಳ್ಳಿ

“ನಿನ್ನ ನೀವು ಒಂದು ಆನೆಯ ದಂತದ ಹಣೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ.”

“ಹೌದು, ಏನಾಯಿತೀಗ?”

“ಅ ಹಣೆಗೆ ಆನೆಯ ದಂತದ್ದಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ.”

“ಹಾಗಾದರೆ ಆನೆಗಳೂ ಕೃತಕ ದಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೇ ಎನ್ನಿ.”

*

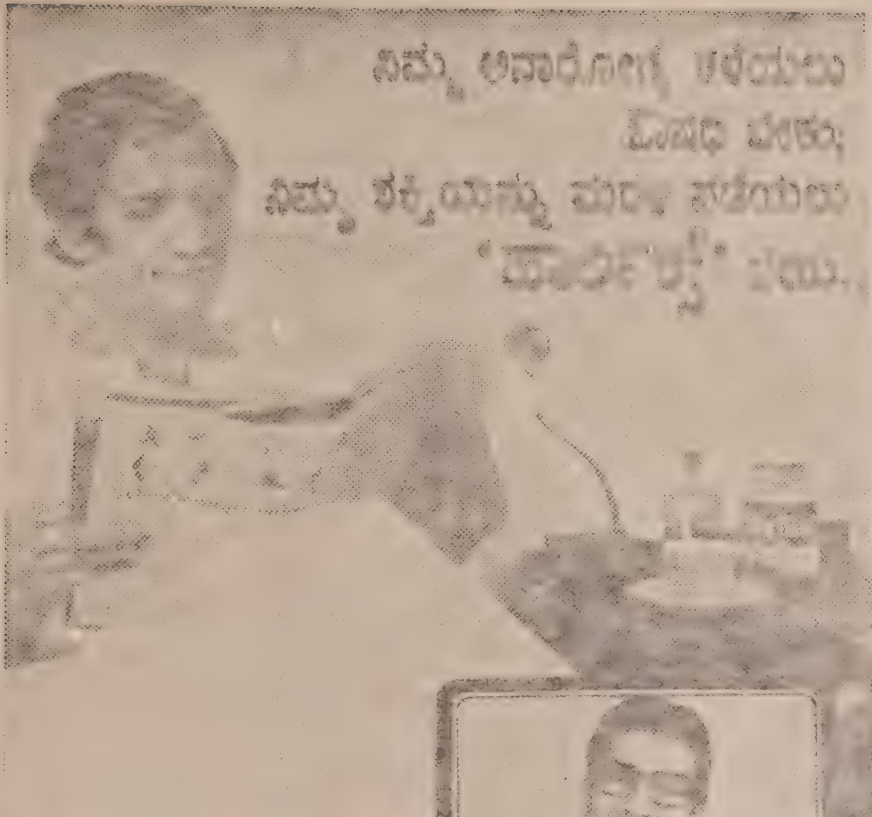
ಗಂಡ, ಕಾರ್ ಡ್ರೈವ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಂಡತಿಗೆ: “ನೋಡು ಪ್ರಿಯೆ, ಆ ತಂತಿ ಕಂಬದ ಮೇಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯನು.”

“ಮೂರ್ಖ! ನಾನು ಕಾರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರೋದು ಇದೇ ಮೊದಲು ಅಂತ ತಿಳಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.”

*

“ಈ ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡೆ ನೋಡು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗಡಿಯಾರ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು.” “ಹಾಗಾದರೆ ಗಡಿಯಾರ ‘ಸೋ’ ಇದೆ, ಅನ್ನು.”

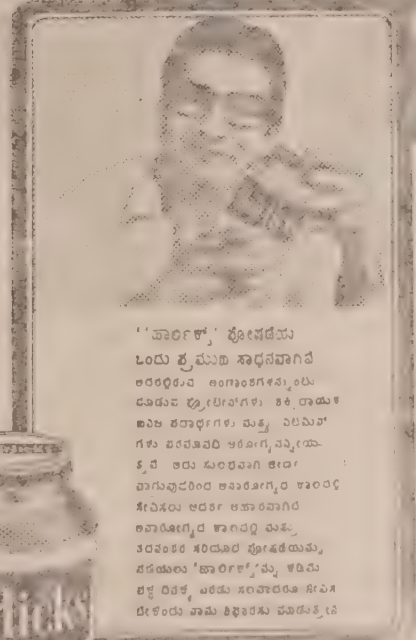

ನಿಮ್ಮ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಸಲಹೆಯು
ಮೊದಲ ಪರಿಹಾರ;
ನಿಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು
'ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್' ಸಹಾಯ.

ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನೀವು ಬೇತರಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನೀವು ಬಹಳ ದುರ್ಬಲ
ರಾಗಿರುತ್ತೀರಿ ಆಗ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೋಷಣೆ
ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ— 'ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್' ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು
ನೀವು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಪಡೆಯಲು
ಅದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ
ರೋಗ ಬೀಳುವಾಗ ಗುಣವಾಗಲು
ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಕಾಯಿಲೆ
ಬಿಡ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ರೋಗದಿಂದ
ಬೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ 'ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್'
ಸೇವಿಸಬೇಕೆಂದು ಡಾಕ್ಟರರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ— ಈಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.
ಸುಮಾರು 100 ವರ್ಷಗಳಿಂದ!

ಸಂಪೂರ್ಣ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು
ಪಡೆಯಲು - 'ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್'

'ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್' ಪೋಷಣೆಯು
ಒಂದು ಶ್ರಮದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ
ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಗಾಂಶಗಳನ್ನು
ಮಾಡುವ ಪ್ರೋಟೀನ್‌ಗಳು, ಕೆ. ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ
ಮತ್ತು ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್‌ಗಳು, ಎಲಿಮೆಂಟ್‌ಗಳು
ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದು ಮೂಲವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ
ವಾಗುವುದರಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣ
ಕೆಲವು ಅರೋಗ್ಯಕಾರಿಗಳಿಂದ
ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣವು ಬಹು
ತರಬೇತಿನ ಸಂದರ್ಭ ಪೋಷಣೆಯು,
ಪಡೆಯಲು 'ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್' ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ
ಶಕ್ತಿ ರಹಿತವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿ
ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತೇವೆ.

'ಹಾರ್ಲಿಕ್ಸ್'— ಇದು ರಿಪ್ಲೇಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್.

ದೊಡ್ಡವರ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು

★

ಸಂಗ್ರಹ:
ಎ. ಎಸ್. ಜೋಶಿ

ಡಾ. ಸಿ. ವಿ. ರಾಮನ್ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಟಾಟಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಘಟನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಹಾಯಕ ಸಂಶೋಧಕರ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ಹಿಂದುಳಿಯದಿರಲೆಂದು ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಹಿಸಲು ಮುಂದಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಜನ ತರುಣರು ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ಜ್ಞಾನ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದದೆ ರಾಮನ್ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರು.

ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ತರುಣ ಮಾತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂದಿರದ ಅಫೀಸಿನೆದುರಲ್ಲೇ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಿರುವುದು ರಾಮನ್‍ನ ರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂತು. ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಹತ್ತಾರು ನಿಮಿಷ ಅವನನ್ನೇ ನೋಡಿದರು. ಕೊನೆಗೆ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವನನ್ನು ಕೂಗಿ ಕರೆದು ಕೇಳಿದರು: “ವಿನಯ್ಯಾ, ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೀನು ಅಯೋಗ್ಯ. ನಿನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸುತ್ತಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಲ್ಲ?”

ಆ ತರುಣನು ವಿನಯದಿಂದ ಉತ್ತರಿಸಿದ: “ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸರ್, ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಮಾತನಾಡಲೂ ನನಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.”

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲೇಕೆ ಇನ್ನೂ ನಿಂತಿರುವೆ?”

“ಸರ್, ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸಿನವರು ಗಡಿಬಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಯಾಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನದನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲೆಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.”

ಅವನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನವನ್ನು ಕಂಡು ರಾಮನ್ ತುಂಬ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಮರುಕ್ಷಣವೇ ನುಡಿದರು: “ಒಳಗೆ ಬಾ ತರುಣ,

ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ನೌಕರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿನಗೆ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣತಿ ಇರದಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನುಷ್ಯ. ನನಗೆ ನಿನ್ನಂಥವರು ಬೇಕು.”

★

ಲೋಕಮಾನ್ಯ ಟಿಳಕರು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನಮಗೊಂದು ಕಲಂಕವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಟಿಳಕರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ನಡೆದ ಘಟನೆ.

ಗಣಪತಿ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆಂದು ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದ್ದರು. ಟಿಳಕರು ಆ ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರು; ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಮನೆಯ ಸಮೀಪ ಬಂದಾಗ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬನನ್ನು ಅವರು ಕಂಡರು. ಅವರು ಕೂಡಲೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು. ಹುಡುಗನ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದಳು: “ನಿಮ್ಮ ಈ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಇವನೂ ತನ್ನ ಗಣಪತಿ ಒಯ್ಯಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. “ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ನಾವು ಹೊಲೆಯರು. ನೀವಾದರೂ ಇವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿಸ್ವಾಮಿ.”

ಅವಳ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಲೋಕಮಾನ್ಯರ ಕಣ್ಣು ಹನಿಯಿತು. ಅವರು ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಹೊರತರಲು ಹೇಳಿದರು. ಹರಿಜನ ಬಾಲಕ ತನ್ನ ಗಣಪತಿ ವಿಗ್ರಹದೊಂದಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆಯೆ ಅದು ಮುಂದುವರೆಯಿತು.

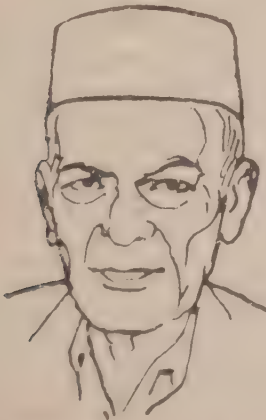
ಕುರ್ತುಕೋಟಿ ಹಿಂದುಗಳ
ದತ್ತಕ ಕಾಯದೆಯಲ್ಲಿ
ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿತು

ಇವರು ಗೆದ್ದು ಸೋತರು

ಜಯರಾಮಾಚಾರ್ಯ ಮುಳಗಿ

ಗದಗಿನಿಂದ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹುಲಕೋಟೆಯ ಸಮೀಪ ಬಂದಾಗ ಎಡಬದಿಗೆ ಒಂದು ಗುರುತಿನ ಹಲಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಡಗಡೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಕುರ್ತುಕೋಟೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಕುರ್ತುಕೋಟೆ ಎಂದೊಡನೆಯೆ ತಟ್ಟನೆ ಕಣ್ಣೆದುರು ನಿಲ್ಲುವುದು ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳು-ಒಂದು, ಕರವೀರ ಪೀಠದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಕುರ್ತುಕೋಟೆ ಮಹಾಭಾವತರು; ಇನ್ನೊಂದು, ಸಮರ್ಥ ವಿಮರ್ಶಕರೂ ಲೇಖಕರೂ ಎಂದು ಎಂದೂ ಹೆಸರಾಂತ ಶ್ರೀ ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತುಕೋಟೆ. ಆದರೆ ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಥಮಾರ್ಧ

ನಾರಾಯಣಗೌಡರು (ಗೆದ್ದು ಸೋತವರು)

ದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಕುರ್ತುಕೋಟೆಗೆ ಹಿಂದುಗಳ ದತ್ತಕ ಕಾಯದೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಕೋಲಾಹಲ ಎಬ್ಬಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಯೂ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ರಿಣಶ್ಚಿರಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಡೀಕೃತ ಒಂದು ದತ್ತಕ ಕಾಯದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಬಂಗಾಲ-ಪೂಂದನ್ನುಳಿದು ಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲ ವಿಶಾಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆಯಂತೆಯೆ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತಕ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ಉಪಶಾಖೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿದ್ದವೆಂಬ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಬಂಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಾಯಭಾಗ ಪರಂಪರೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.

ಅಪುತ್ರಸ್ಯ ಗರ್ತಿರ್ನಾಸ್ತಿ ಎಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿಂದಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪುರುಷ ಸಂತಾನ ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೆ ಗಂಡು ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದವರು ತಮಗೆ ತಿಲತರ್ಪಣಕ್ಕಾಗಿ ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಹೊರಗಿನವನೊಬ್ಬನು ದತ್ತಕದಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮಗನಾದ ನಂತರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿಯೆ ಔರಸ* ಪುತ್ರನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಅಸ್ತಿಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅವನಿಗೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವವು.

* ಔರಸ ಪುತ್ರನೆಂದರೆ ವಿನಾಶ ಸಂಬಂಧದ ಚಾಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗ.

ಮುಂದೆ ದತ್ತಕದಲ್ಲಿಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಂಶ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದು ಆಸ್ತಿಗಯೇ ಮಹತ್ವ ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ದತ್ತಕದ ಇತಿಹಾಸ ವೆಂದರೆ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಮನೆತನಗಳಲ್ಲಿಯ ವೈರದ, ಘರ್ಷಣೆಯ, ಆಶೆ ನಿರಾಶೆಗಳಲ್ಲಿಯ ತೀವ್ರ ಹೊಯ್ದಾಟದ ಇತಿಹಾಸವೇ ಆಗಿದೆ.

ಒಂದು ಕಾಯದೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಭೀಮಾ-ಬಾಯಿ ವಿ. ಗುರುಸಾಧಗೌಡ ಎಂಬ ಪ್ರಕರಣ ಸುಪರಿಚಿತ. ರೈತದಾರಿಯು ಪ್ರಜ್ಞೆತಪ್ಪಿರುವ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುರ್ತುಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತ ವತನದಾರರ ಊರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿ ತುಂಬಾ ಫಲವತ್ತಾದುದು. ಹಣದ ಬೆಳೆಯೆಂದು ಹಸರಾಂತ ಹತ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜಮೀನುಳ್ಳವರೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಣವಂತರೇ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಕುರ್ತುಕೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಮನೆತನ ವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗೌಡರದು. ಈ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಹಿರೇ ಬಣ, ಚಿಕ್ಕ ಬಣ ಎಂದು ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಶಾಖೆಗಳು. ಹಿರೇ ಬಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗೌಡಕಿ (ಪಟೇಲ, ಪಾಟೀಲ) ಮತ್ತು ಶಾಸುಭೋಗಕಿ (ಶಾಸುಭಾಗ, ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಕರಣಿಕ) ಈ ಎರಡೂ ಹಕ್ಕುಗಳಿದ್ದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಬಣಕ್ಕೆ ಗೌಡಕಿ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಹಿರೇ ಬಣ ಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದೆಯಾದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಬಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೇ ಮನೆ. ಈ ಬಣದ ದ್ಯಾಮನಗೌಡ ಎಂಬವರಿಗೆ ನೀಲಕಂಠಗೌಡ, ವಿಂಡಪ್ಪಗೌಡ, ಜೀವಣಗೌಡ ಎಂಬ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು. ಈ ಮೂವರಲ್ಲಿ ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ಪಾಲಾಗಿತ್ತಾದರೂ ನೀಲಕಂಠಗೌಡ ಮತ್ತು ಜೀವಣಗೌಡ ಒಟ್ಟಿಗೆಯೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ವಿಂಡಪ್ಪಗೌಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಈ ವೃತ್ತಾಂತ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲೆ ಜೀವಣ ವಿಂಡಪ್ಪ ಸತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಈ ಮೂವರು ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಸಂತಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯವನಾದ ನೀಲಕಂಠಗೌಡ ತುಂಬ ಭಲದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವನು ಊರಲ್ಲಿ ಸಹ ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು

ಹೊರಬೀಳುವುದು ಸಹ ತೀರ ಅಪರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ನೀಲಕಂಠಗೌಡನು ೧೯೧೫ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದ ದೇಶಪಾಂಡೆ ಮನೆತನದ ಒಬ್ಬನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ಕೆಲ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲೇ ಮೃತನಾದನು. ಈ ದತ್ತುಪುತ್ರನ ಹೆಸರು ದ್ಯಾಮನಗೌಡ.

ದ್ಯಾಮನಗೌಡನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದನ್ನು ಕಂಡು ಮೊದಲೇ ಸ್ವತಂತ್ರನಾಗಿದ್ದ ವಿಂಡಪ್ಪಗೌಡನ ವಿಧವೆ ತುಳಸಾಬಾಯಿ ಕೂಡ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಮಗ ಗುರುಸಾಧಗೌಡನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಅದು ವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನೀಲಕಂಠಗೌಡನ ದತ್ತುಪುತ್ರ ನಿಗೂ ಮತ್ತು ಜೀವಣಗೌಡನ ವಿಧವೆಗೂ ಈಗ ಕೂಡಿ ನಡೆಯದಾಯಿತು. ಆಗ ಜೀವಣಗೌಡನ ಹೆಂಡತಿ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ತಾನೂ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಳು.

ಈ ಸುಮಾರಿಗೆ ಊರಲ್ಲಿಯ ಕೆಲ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಈ ಮನೆತನದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಂಟಾಯಿತು. ವಾತಾವರಣವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಮುಗಿದು ದೇಶ ಅದರ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಹಾರಾ-ಗಿತ್ತು. ಸಕಾಲಿಕ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದು ಸಮೃದ್ಧಿ ನೆಲೆದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕುರ್ತು-ಕೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರೆನಿಸಿದ ಎಂಟು ಜನ ಈ ಮನೆತನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದರು. ಈ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಆ ಊರ ಶಾಸುಭೋಗರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಈ ಮೊದಲೇ ನೀಲಕಂಠಗೌಡನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮಾರಿದ್ದರು. ಈಗ ಜೀವಣಗೌಡನ ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದ ಭೀಮಾಬಾಯಿಗೆ ನೆರವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋದ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಮರಳಿ ಹೆದೆಯುವ ತವಕವಿದ್ದವರೂ. ಈ ವಿಷಯದ ಸೇರಿ ಭೀಮಾಬಾಯಿಗೆ ಸಾರಾಯಣ ಎಂಬೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಸ್ವಾಮೀಶ್ವರ ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿದರು. ದತ್ತಕದಿಂದ ಸಾರಾಯಣನಿಗೆ ಬರುವ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನರ್ಧವನ್ನು

ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿತ್ತು. ಊರಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಮುಖರ ಸಹಾಯವೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ರೈತರಿಂದ ಲಾವಣಿ (ಗೇಣಿ) ಪತ್ರ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹಕ್ಕು ರಜಿಸ್ಟ್ರರ್ (Record of rights)ನಲ್ಲಿ ಭೀಮಾಬಾಯಿಯ ಹೆಸರು ಹಚ್ಚುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿಯೇ ನಡೆದುವು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ನೀಲಕಂಠನ ದತ್ತುಪತ್ರ ದ್ಯಾಮನ ಗೌಡನು ೧೯೧೯ರಲ್ಲಿಯೂ ೧೯೨೦ರಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಸರ ಪತ್ರ (ಜನನ ೧೯೧೮) ದತ್ತಾತ್ರೆಯನೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗುರುನಾಥಗೌಡನಿಗೆ ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ ದೊರೆತಂತಾಗಿ ಅವನು ದ್ಯಾಮನಗೌಡನ ವಿಧವೆ ತುಂಗಾ ಬಾಯಿಗೆ ಭಾರಿ ಪರ್ವಾಳನ ಕೊಡುವ ಆಶ್ವಾಸನ ನೀಡಿ ನೀಲಕಂಠಗೌಡನ ಆಸ್ತಿಗೆ ಗಂಡು ವಾರಸು ದಾರರಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲ ತನಗೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪಂಚಾಯತಿ ಸೇರಿಸಿ ಅಪಾರ್ಡ್ ಪಡೆದುಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಡಿಕ್ರಿ ಕೂಡ ಪಡೆದು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ರಜಿಸ್ಟ್ರರ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರು ಹಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಅವನು ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಮತ್ತೆ ಪಂಚಾಯತಿ ಎದ್ದಿತು; ಕೊನೆಗೆ ನೀಲಕಂಠ ಗೌಡನ ದತ್ತಕವೂ ನಿಸ್ಸಂತಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಂಡು ವಾರಸುದಾರರ (ಗುರುನಾಥಗೌಡ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ) ಹೆಸರಿಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು; ಖಂಡಪ್ಪಗೌಡನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ವಿಧವೆ ತುಂಗಾಬಾಯಿಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು; ಮತ್ತು ಜೀವಣಗೌಡನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ವಿಧವೆ ಭೀಮಾಬಾಯಿಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತಲ್ಲದೆ ಗುರುನಾಥಗೌಡ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣ ಇಬ್ಬರೂ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದತ್ತಕ ಕಾಯದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯ (Valid) ಇದೆಯೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ನಿರ್ಣಯ ಗುರುನಾಥಗೌಡನಿಗೆ ಪ್ರತಿ

ಕಾಲವಾಗಿದ್ದುದು ಸ್ಪಷ್ಟವೇ ಇತ್ತು. ಅವನು ವಕೀಲರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯ ಕಬ್ಬಾ ತನ್ನದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇತರ ಯಾರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಬರದಂತೆ ಭೀಮಾಬಾಯಿ, ನಾರಾಯಣ, ಅವನ ಜನಕ ತಂದೆ ಲಿಂಗೋ ರಾಮಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿಬ್ಬರ ವಿರುದ್ಧ ಧಾರವಾಡದ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹೂಡಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಬಂದಿ; ಹುಕುಮು ಪಡೆದುಕೊಂಡನು. ಅನಂತರ ಈ ಪ್ರಕರಣ ದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುನಾಥಗೌಡನ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣನ ದತ್ತಕಗಳು ಸಾಧುವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭೂತವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಿದ್ದ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶ ಭೀಮಾಬಾಯಿಗೆ—ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ಹಿಂದು ವಿಧವೆಗೆ—ದತ್ತಕದ ಅಧಿಕಾರವುಂಟೆ ಎಂಬುದು. ಸುದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆಯ ನಂತರ ಹಿಂದು ವಿಧವೆಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಬಂದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾರಾಯಣನ ದತ್ತಕ ರದ್ದಾಗಿ ಮೂಲ ದ್ಯಾಮನಗೌಡರ ವಂಶದ ಇಡೀ ಆಸ್ತಿಗೆ ಗುರುನಾಥಗೌಡನು ಏಕಮೇವ ವಾರಸುದಾರ ಎಂದಾಯಿತು. ಗುರುನಾಥಗೌಡ ಈ ದಾವೆ ಹೂಡಿದ್ದು ೧೯೨೦ ರಲ್ಲಾದರೆ ಧಾರವಾಡದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ದೊರೆತದ್ದು ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ—೧೯೨೫ ರಲ್ಲಿ. ಅದೇ ವರ್ಷ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದರು. ೧೯೩೦ರಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟು ತನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿನ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಆಗ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲೇ ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವಾಗಿತ್ತು. ೧೯೩೨ ರ ನವೆಂಬರ್ ೪ ರಂದು ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅದರ ಸದಸ್ಯ ಸರ್ ಡಿ. ಎಫ್. ಮಲ್ಲಾ ಸಾರಿದರು. (ಸರ್ ಮಲ್ಲಾ ಮಹಾನ್ ಕಾಯದೇ ಪಂಡಿತರು. ಹಿಂದು ಕಾಯದೆಯ ಕುರಿತು ಅವರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥವೇ

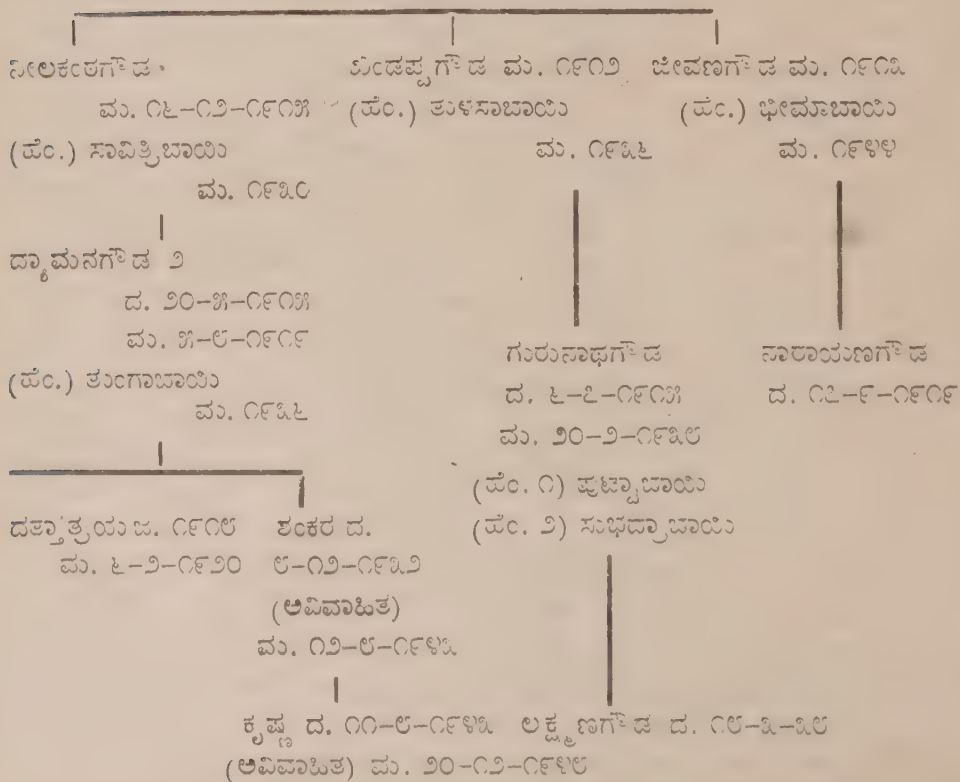
ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಮಾಣಗ್ರಂಥವೆನಿಸಿದೆ.) ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಭೀಮಾಬಾಯಿಯ ದತ್ತಕದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಮೂರೂ ಸ್ವಾಯಾಂವಯಗಳಲ್ಲಾದ ವಿರ್ಚನ್ನು ಗುರುನಾಥಗೌಡನಿಂದ ಕೊಡಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿ ಬಾರಿಸ್ ಹ್ಯಾತ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎ. ಜಹಗೀರದಾರ, ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವಿ, ಆಗ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲಿ ವೃತ್ತ ಸಾಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀ. ವಿ. ಕೆ. ಕೃಷ್ಣ ಮನಸ್ಸು ರಂಧವರು ವಕೀಲಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಪ್ರೀಮೀ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಿತಾಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆಯ ಮುಂಬಯಿ ಶಾಖೆಗೆ ಮಾತ್ರ

ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಶಾಖೆಯವರು ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ವಿಧವೆಗೆ ದತ್ತಕ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದನ್ನೊಪ್ಪಲು ಸಿದ್ಧರಿರ ಲಿಲ್ಲ. ಮುಂಬಯಿ ಶಾಖೆಯು ಪ್ರಚಲಿತ-ವಿರುವಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದರಿಂದ ಭಾರಿ ಪರಿಣಾಮ ಗಳಾದುವು. ಅವರುಗಳಿಗೆ ಜೀವನಾರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆತನಗಳ ವಿಧವೆ ಯರು ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಆಧಾರದಿಂದ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಗಂಡನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತೊಡಗಿದರು. ಇಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಕುರ್ತ ಕೋಟೆಯ ದ್ಯಾಮನಗೌಡರ ಈ ಮನೆತನದ ಮೇಲೂ ಅದು ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು.

ಕುರ್ತ ಕೋಟೆ ಗೌಡರ ಚಿಕ್ಕ ಬಣದ ವಂಶಾವಳಿ

ದ್ಯಾಮನಗೌಡ ೧

ಮ. = ಮರಣ; ಹಂ. = ಹೆಂಡತಿ; ದ. = ದತ್ತಕ; ಜ. = ಜನನ.

ಅದುವರೆಗೆ ಪಂಚರ ಅರ್ವಾಡ್ ಮೇರೆಗೆ ಜೀವನಾಂಶ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಗುರುನಾಥಗೌಡನ ಬಳಿಯೇ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ತುಂಗಾಬಾಯಿ (ಎರಡ ನೆಯ ದ್ಯಾಮನಗೌಡನ ವಿಧವೆ) ತಾನು ತನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಗ ಶಂಕರನೊಬ್ಬನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಅದು ೧೯೩೨ ರ ಡಿಸೆಂಬರಿ ನಲ್ಲಿ.

ಈ ಹೊಸ ದತ್ತಕವೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ಆಟ ದಲ್ಲಿಯೆ ಅಡ್ಡ ಸೋಗಿನಂತೆ ನಡೆದುಹೋಯಿತು. ಶಂಕರನ ತಂದೆ ನರಸಿಂಹ ಮಹಾದೇವ ಉಡುಪಿ ಯವರು ಉಡುಪಿಯ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಧಾರ ವಾಡದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ಸರ್ವನ್ ಮರಾಠಾ ರೇಲ್ವೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಚೇರಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸ್ವಕಾಂತರ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ವಕೀಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಧಾರವಾಡ ದಲ್ಲೇ ವಕೀಲರಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ೧೯೦೮ ರಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಗ ಕಾಲವಶದಾದಾಗ ಒಂದು ವಿಧದ ವೈರಾಗ್ಯ ಭಾವನೆ ತಳೆದಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೂ. ಆದರೆ ತುಂಗಾಬಾಯಿಯ ತಂದೆ ಇವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಎರಡ ನೆಯ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಆಸ್ತಿ ಕುದುರಿತು. ಇವರು ಭಾರಿ ಮಂಗಳೋಪಯೋಗ ಹೆಸರಾಗಿ ದ್ದರು. ಭೀಮಾಬಾಯಿ ವಿ. ಗುರುನಾಥಗೌಡ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಾದ ನಿರ್ಣಯದ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಮುಂದಾಗಿ ಇವರು ತುಂಗಾಬಾಯಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗ ಶಂಕರನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿದರು. ಮಗ ಅಲ್ಪವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ತಾವೇ Next friend ಎಂದು ಅವನ ಪರವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ನಾಜೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರು. ಗುರುನಾಥಗೌಡನಿಗೆ ಹಣವಿ ಬಲವಿದೆ, ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಜನ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯಾದರೆ ತಮಗೆ ದೈವಬಲವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇವರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ೧೯೩೨ ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೮ ರಂದು ಇವರು ಶಂಕರನನ್ನು ತುಂಗಾಬಾಯಿಗೆ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿದರು. ಮುಂದಿನ ೧೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಗ

ನನ್ನುಳಿದು ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ಆಗೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಬ್ಬರಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೂ ಕುರ್ತ ಕೋಟಿ ಆಸ್ತಿಯ ಮೋಹ ಇವರಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ೧೯೪೩ ರ ಅಗಸ್ಟ ೧೨ ರಂದು ದತ್ತಕವಿತ್ತ ಇವರ ಮಗ ಶಂಕರ ಮರಣಹೊಂದಲು ಇನ್ನಾ ದರೂ ಆಸ್ತಿಯ ಪ್ರಕರಣದಿಂದ ಕೈತೊಳೆದು ಕೊಂಡುಬಿಡುವಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಲು ಬಂದವರಿಗೆ, "ಅಭಿಮನ್ಯು ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ ಅರ್ಜುನ ಧನುಷ್ಯವನ್ನು ಕೆಳಗಿಟ್ಟನೆ?" ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿದಂತೆ. ಅಗಸ್ಟ ೧೨ ರಂದು ಶಂಕರ ಸತ್ತಾಗ ತಮ್ಮ ಉಳಿದೊಬ್ಬ ಮಗ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಮರಣದ ಮುನ್ನಾ ದಿನವೇ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿ ದ್ದಾನೆಂದು ಈ ವಕೀಲರು ಸಾಧಿಸತೊಡಗಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಜನರ ಬೆಂಬಲವೂ ದೊರೆಯಿತು. ಆದರೆ ೧೯೪೮ ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೦ ರಂದು ಕೃಷ್ಣ ಅವಿವಾಹಿತನಾಗಿಯೇ ನಿಧನಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ನೀಲಕಂಠಗೌಡನ ಶಾಖೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಇದ್ದೊಬ್ಬ ಮಗನೂ ಕಾಲ ವಾದುದನ್ನು ಕಂಡು ವಿದೆಯೊಡೆದುಕೊಂಡ ವಕೀಲರು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬದುಕಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೀವೀ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ನಾರಾಯಣನ ದತ್ತಕ ವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಜೀವಣಗೌಡನ ಆಸ್ತಿಗೆ ಅವನೇ ಮಾಲಕನಾದನು. ಆದರೆ ಆ ಮೊದಲೇ ಹಿರಿಯ ದ್ಯಾಮನಗೌಡನ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯ ಕಷ್ಟ ಗುರುನಾಥಗೌಡನ ಕೈಗೆ ಬಂದು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಮಿಕ್ಕಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ವಿರುದ್ಧ ಕುಬ್ಜೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಡೀ ಆಸ್ತಿಯ ಒಡೆತನ ಅವನ ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನಿಗೆ ವಕೀಲರ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ ದೊರೆತುದರಿಂದ ಅವನು ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಆದ್ದ ರಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪದೆಯೇ ಅವನು ಆಸ್ತಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಶಂಕರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ದಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡದ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗುರುನಾಥಗೌಡನ ವಾದವೇ ಗೆದ್ದಿತು.

ಹಿಂದು ವಾರಸಾ ಮತ್ತು ದತ್ತಕ...

ಹಿಂದು ವಾರಸಾ ಕಾಯದ ಕ್ರೋಡೀಕೃತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದು ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯ ವಾರಸಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಾಯದ ಏನಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಹಿಂದು ವಿಧವೆಗೆ ದತ್ತಕ ಅಧಿಕಾರ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಕ್ಕಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನರಿತರೆ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಪಿ. ಗುರುನಾಥಗೌಡ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಅಂಶಗಳು ಅರ್ಥವಾಗುವವು.

ಹಿಂದು ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುರುಷನೂ ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದ ಕ್ಷಣದಿಂದಲೇ ದಾಯಾದಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಹಾಗೂ ಪಿತೃರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಭಾಗಿತ್ವದ ಹಕ್ಕು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಒಬ್ಬನು ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಗಂಡು ಸಂತಾನ ವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಸಮೀಪದ ದಾಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸದ್ಯದ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನೇ ನೋಡೋಣ. ಹಿರಿಯ ದ್ಯಾಮನಗೌಡರ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಡುವಿನವನಾದ ಖಂಡಪ್ಪಗೌಡ ೧೯೧೩ ರಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ತನ್ನ ಪಾಲನೆ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಬಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಹಿರಿಯವನಾದ ನೀಲಕಂಠಗೌಡ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯವನಾದ ಜೀವಣಗೌಡ ಒಟ್ಟಾರೆಯೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವರದು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವಾಗಿತ್ತು. ಜೀವಣಗೌಡ ೧೯೧೩ ರಲ್ಲಿ ಮರಣಹೊಂದಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯ ಅವನ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ನೀಲಕಂಠಗೌಡನಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ನೀಲಕಂಠಗೌಡ ೧೯೧೫ ರಲ್ಲಿ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುನ್ನ ದ್ಯಾಮನಗೌಡನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಅವನೇ ಹಕ್ಕುದಾರನಾದನು. ೧೯೧೯ ರ ಅಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದ್ಯಾಮನಗೌಡನ ಮರಣಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವನಿಗೆ ದತ್ತಾತ್ರೆಯ ಎಂಬ ಮಗ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ, ಅವನ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯು ಒಡೆತನವೂ ಈ ಮಗುವಿನದಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ೧೯೨೦ ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಗು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪದ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಗುರುನಾಥಗೌಡನಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುವು. ಮಗುವಿನ ತಾಯಿ ತುಂಗಾಬಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಯ ಕಡೆ ಮೆಸಿಕೊಟ್ಟಳು.

ಹಿಂದು ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪಿತೃರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು, ಅಣ್ಣದ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ವಿಧವೆಗೆ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಅತ್ಯಂತ ಸೀಮಿತವಾದುದು. ಗಂಡ ತನ್ನ ಸಾವಿಗೆ ಮುನ್ನ ಆಕೆಗೆ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಜ್ಞೆಯಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ಇತರ ದಾಯಾದಿಗಳು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಆಕೆಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿತ್ತು. ಭೀಮಾಬಾಯಿಯು ೧೯೧೯ ರ ಸಪ್ಟೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಳಮೇವ ದಾಯಾದಿ ಒಂಥತ್ತು ತಿಂಗಳ ಮಗು ದತ್ತಾತ್ರೆಯ. ಅಂತೆಯೇ ನಾರಾಯಣನ ದತ್ತಕ ಸಾಧುವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರಿವಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಮುಂಬಯಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿಭಕ್ತ ಹಿಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿಯ ವಿಧವೆಯು ಗಂಡನು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದಿದ್ದಾಗಲೂ ದಾಯಾದಿಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯದೆ ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿತು.

ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದು, ಅದು ಕೂಡ ಕೆಳ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಿತು. ಈ ಎರಡೂ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುನಾಥಗೌಡನಿಗೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯ ಹೊರಬಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಗುರುನಾಥಗೌಡ ಮರಣಹೊಂದಿದನು. ಇದು ೧೯೩೮ ರ ಫೆಬ್ರುವರಿ ೨೦ ರಂದು.

ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಗುರುನಾಥಗೌಡನ ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ನೀಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಮಾತು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ: "ನಾರಾಯಣ ತೀರ ದುರ್ದೈವ. ಅವನಿಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು

ಎಷ್ಟೇ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಕಾಯದೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಕೈ ಕಟ್ಟಿದಂತಾಗಿದೆ. ಕಾಯದೇಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಇಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿ. ನಾವು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಇರುವ ಒಂದೇ ದಾರಿಯೆಂದರೆ ಕಾಯದೇಗಳನ್ನು ಅವು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಅಸ್ಥಿಯಿಸುವುದು."

ಗುರುನಾಥಗೌಡನ ಮರಣದ ನಂತರ ಅವನ ವಾರಸಾದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತೊಂದರೆ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ತೋರಿಬರತೊಡಗಿದುವು. ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡದಿರು-ಪುಟ್ಟಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಸುಭದ್ರಾಬಾಯಿ. ಪುಟ್ಟಾಬಾಯಿಯ ವಿವಾಹ ಗುರುನಾಥಗೌಡನು ದತ್ತಕ

ಹಾಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಆಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಕೂಡ ಇದ್ದನು. ಆದರೆ ಆತ ಗಂಡನ ಬಳಿಯಿರದೆ ಜೀವನಾಂಶ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಸುಭದ್ರಾಬಾಯಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ವಿಧವೆಯಿಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಡೆದಿಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಅವಾರ್ಡ್ ಪಡೆದರು; ಹಾಗೂ ಅವನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ, ದಿಕ್ಪ್ರಸಹ ಪಡೆದರು. ಅದರನ್ವಯ ಪುಟ್ಟಾಬಾಯಿ ತನ್ನ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ದತ್ತಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು.

ಗುರು ಸಾಧುಗೌಡ ಕಾಲವಾಮದರಿಂದ ನಾರಾಯಣ ಮತ್ತು ಶಂಕರ ಇಬ್ಬರೂ ಪುಟ್ಟಾಬಾಯಿ, ಸುಭದ್ರಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಪಂಚರ ಅವಾರ್ಡಿನಂತೆ ದತ್ತಕವಾಗಿ ಒಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಈ ಮೂವರನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಯರೆಂದು ಕಾಣಿಸಿ ಮುಂಬಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರಿಮೀ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಿದರು. ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಿದುರು ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ದತ್ತಕವು ಸಾಧುವೂ ಅಸಾಧುವೂ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎತ್ತಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಪ್ರಿಮೀ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲು ಈ ಅಂಶದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ದೇಳದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಅನಿರ್ಣಿತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೂ ಆಸ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನ ಅಪೀಲನ್ನು ಅದು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಮೂಲ ಮನೆತನದ ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲ ಇಂದಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಡವಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಈ ಎರಡನೆಯ ಅಪೀಲು ಪ್ರಿಮೀ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಪೀಲು ದಾರ ಶಂಕರ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೃತನಾದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಅಪೀಲು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯಿತು. ಮುಂದೆ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಕರನ ದತ್ತಕ ಮಗ ಕೃಷ್ಣನೂ ನಿಧನ ಹೊಂದಿದನಂತರ ಅವನ ಸ್ವತಃದಲ್ಲಿ ಹಯಾತ (Survivor) ಎಂದು ನಾರಾಯಣನೇ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಿಮೀ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಿದುರು ಮತ್ತೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ.

ಅಂತೂ ಒಂದೇ ಆಸ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬನೇ

ಮೂರು ಸಲ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಟ್ಟೆ ಹತ್ತಿ ಬಂದರೂ ವಸ್ತುತಃ ನಿಷ್ಪರ್ಣೀಕರಣವಾದಂಥ ಅಪೂರ್ವ ಘಟನೆಯಿದು. ಈ ನ್ಯಾಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದ್ದ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿದಾಗ ಉಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ- ನಾರಾಯಣಗೌಡರೊಬ್ಬರನ್ನು ಕೇವಲ. ಅವರ ದತ್ತಕ ಸಾಧುವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹಿಂದಿನ ದತ್ತಕ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲೇ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆಯಿರಿಸಿ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿತು. ಆದರೂ ಅದರಿಂದ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ್ದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ದೊರೆಯದೇ ದತ್ತಕ ಮಾತಾಪಿತ್ರಗಳಿಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ತಿಲ-ತರ್ಪಣ ಮಾಡುತ್ತ, ಅಪರಿಗತ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುನಃ ಮಾತ್ರ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುವಂತೆ ದಂಪ್ರ-ನಾರಾಯಣನಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪಿತಮಾತ್ರ ಪುತ್ರ-ನೊಂದಿಗೆ ಗದಗಿನಲ್ಲಿದ್ದಿಗೂ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.

ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ದತ್ತಕ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಬರುವ ಮುನ್ನ ೧೨ ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದವು. ಒಗ್ಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಕೊನೆಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ ಯಾವ ವಕೀಲರಿಗೂ ಅವಧಿ-ವಾಧಕ ಕಾರ್ಯವೆ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿಗಾರರಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆ ಅದೇತು ಬರಲಿಲ್ಲವೇ!

ಕುರ್ತುಕೋಟಿಯ ಕೆಲ ಮನೆತನಗಳವರು ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೀಮಾಬಾಯಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಗೌಡರ ಪಕ್ಷ ವಹಿಸಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಸುರಿಸಿದರಂತೆ. ಕೊನೆಗೂ ಅದೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿಯೇ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅಂತೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಗೆದ್ದು ಸೋತರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಸೋತು ಗೆದ್ದಂತಾಯಿತು.

ಮೂರು ಮೊಗದವನು

● ಶ್ರೀ ದೇವದತ್ತ

ಕೇಳಿ, ನನ್ನಯ ತಂದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ರಿಟರ್ನ್ಡು
ನನ್ನ ತಾಯಿಯು ಮಾತ್ರ 'ಮಲ ಏಶಿಯಾ'
ಹೊತ್ತು ಬಂದಂತೆನ್ನ ಹೊದಿಕೆ ಟರ್ನ್ಡು
ನನಗಿಟ್ಟ ಹೆಸರೇ 'ಅನಾಸ್ಟೇಶಿಯಾ' ೧

ಮೊದಲಿದ್ದಂರತೆನಗೆ ಮೂರು
ಮಲತಾಯಿಯರು

ರಶಿಯನ್ ಅಮೇರಿಕನ್ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕಿನವರು
ಇದ್ದರಂತೆನಗಿಟ್ಟರೇನೆ ಮಲತಂದೆಯರು
ಒಬ್ಬರೋ ಚೀನೀ, ಜಪಾನಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ೨

ದೆಹಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ
ಸೋವಿಯೆಟ್ ರಶಿಯಾದ ಮಾಸ್ಕೋದಿ
ಮಾಧ್ಯಮಿಕ

ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ.
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರವು ಎಲಿಂಗ್ 'ಟನ್ನಿ'ನಲ್ಲಿ ೩

ಪೀಯೆಚ್ ಡಿ, ಎಮ್ಮೀಡಿ, ಬ್ಯಾಚಲರು

ಮಾಸ್ಕರು
ಹಣತುಂಬ ಪದವಿಗಳ ಪ್ಲಾಸ್ಕರೇ ಪ್ಲಾಸ್ಕರು
ಪಕ್ಕ ಪೊಲಿನೇಶಿಯನ್ ಪ್ಲಿ ಆಯ್ ಪಿ.
ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆಲ್ಲ 'ಸರಿಗಮ'ದ ಪೀಪಿ! ೪

ಇಂಡಿಯಾ-ದ್ಯಾಟೇಜ್ ಭಾರತದಿ ನಾನೀಗ

ಫಾರೇನ್ ರಿಟರ್ನ್ಡು ಪಾಲಿಟಿಕ್ ತಜ್ಞ
'ನಾಗ'!

ದೇಶದ ಮಹಮಹಾ ಬಿಟ್ಟನೆನ್ನ ಮಾಗ್ನಿಟ್ಟು
ನನ್ನ ನೆತ್ತಲು ಸೇರಿದೆನು ಕೇಂದ್ರ

ಕಬಿನೆಟ್ಟು ೫

ಆಗ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೇತಕು ಕಟ್ಟು
ಆದರೆಲ್ಲೆ ಡೆಗು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು
ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯ ಬಳ್ಳಿ ಸಿಕ್ಕಲಿ ದಾಂಗುಡಿ;
ಆಹಾರ ಸಮೃದ್ಧಿ! ರೇಶನ್ನಿ ನಂಗಡಿ! ೬

ನಿಯಮ ನಿರ್ಬಂಧ ಮನ-ಮಾನ

ಬದಲಾದಂತೆ

ಮೂಲಭೂತದ ಘಟನೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಂತೆ
ತಗಲೂ ಬಗಲೂ ಕದಲು ಕಂಚೀ ಬದಲು
ಯಾವುದಾದಿದರೂನು ಅದು ಮೊದಲು

ತೊದಲು ೭

ಕರವು! ಗೌಳಿಗ ಆಕಳಿಗೆ ಕರವ ಬಿಟ್ಟಂತೆ
ಕರಕಿಲ್ಲ, ಹಾಲೆಲ್ಲ ಮಾರುವನ ಪಾಲಂತೆ.
ತಂದರುಂಡರು ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಕುಳಿತರೆದ್ದರು

ಟ್ಯಾಕ್ಸು

ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿಗು ಟ್ಯಾಕ್ಸು, ಇದೆ

ಕಾರ್ಲಮಾಕ್ಸು ೮

ನಾಜ್ಯಕಫಾಲ್ ಬಟ್, ಮಾಸ್ಕರಾಫ್ ನನ್ನ
ನನ್ನ ದನ್ನಿ ಯೂ, ನೋ, ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ

ಸ್ಲೋಗನ್ನು!

ಪೀಸು! ಪೀಸು! ಕಂಸಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ ಪೀಸು!

ಇದೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಜಕೀ ಜೀವನದ ಹಾಸು ೯

ನಾನು ಇಂಟರ್ ನಾಶನಲ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯು

ಭಾರತದ ಜಾಗತಿಕ ರಾಜಕಾರಣಿಯು

ಡೇಮಾಕ್ ರಸೀ ರಸಕಸೀ ಮೂರು

ಮೊಗದವನು

ಕಟ್ಟುತಿಹೆ ಸುಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತೆಯನ್ನು ೧೦

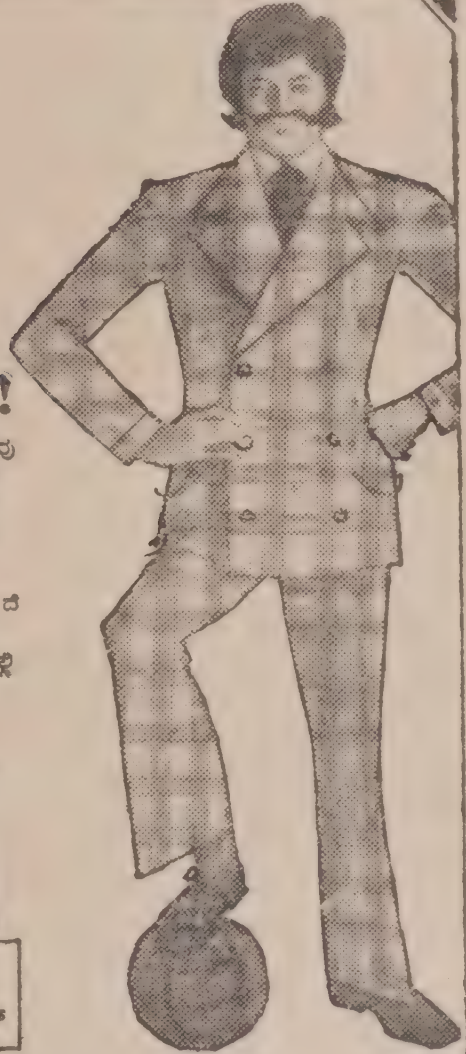
ಸಿಢ್ಢರಾಗಿ ಇರಿ!

ಫ್ಯಾಶಿನಿಲ್ಲ ಗಡುಸುತನ ಬಂದಿದೆ!

ಫ್ಯಾಶಿನಿ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಗ ಗಡುಸುತನವು ಬಂದಿದೆ! ಉಡಾಹರಣೆಗೆ ಸಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಯವರ ಕ್ಯಾಪ್ಸನ್ ಮಾರ್ವಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅದರ ಸ್ಪೆಲ್ ಮತ್ತು ಅಂದ ನಿಮ್ಮ ಉಚ್ಚ ಫ್ಯಾಷಿಗೆ ಮುಕುಟಪ್ರಾಯವಾಗುತ್ತವೆ! ಅದು ಮೃದುವಾಗಿದ್ದು, ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಗಡುಸಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಹುಕಾಲ ದಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ! ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಪದ ಸಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಫ್ಯಾಷಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ಪೂರ್ಣ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಇಂದೇ ನೋಡಿರಿ! ಮಿತವ್ಯಯ ಹಾಗೂ ಆರಾಮದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಫ್ಯಾಶನ್ ಎಜ್ಜೊಮೆ ಚಿನ್ನು!

ಕ್ಯಾಪ್ಸನ್ ಮಾರ್ವಲ್

ತಯಾರಿಸುವವರು:

ಕರೋನಾ ಸಾಹು ಕಂ. ಲಿ.

ರಿಜಿ. ಆಫೀಸು:

221, ಡಿ. ಎನ್. ರೋಡ್, ಬೊಂಬಾಯಿ-1

AIY/MS-CSC.269 NN

ಬದುಕು ಬದುಕು ಬದುಕು ಬದುಕು

ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಐದಾರು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲ ದೀಪಾವಳಿಗೆ ಅಳಿಯತನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ತವರಿನಿಂದ ಪತ್ರ ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಇರುವುದು ಒಂದು ಸಾಧಾರಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಇದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು.

ಮೊದಲೇ ಹಬ್ಬದ ಸಡಗರ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಣ್ಣನೂ ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನು ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ವಿನೋದದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮಾತು ಮುಂದುವರಿದು, ನನ್ನ ತಂಗಿಯರಾದ ಅಶಾ, ಲತಾ, ಉಷಾ ಇವರೆಲ್ಲ ಪಟಾಕಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವರು ಎನ್ನುವದ್ದಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದವನು ನನ್ನ ಕೊನೆಯ ಏಳುವರ್ಷದ ತಮ್ಮ ಮುರಲಿ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮಾತೂ ಅವನಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಸುರಿದು ಬಂದವನು ಅವನೇ ಎಂದುಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಆಗ ಅಂಗಳದ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬುಗುರಿ ತಿರುಗಿರುತ್ತ ನಂತಿದ್ದ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಒಮ್ಮೆಲೇ, “ಹೌದಾ ಅಪ್ಪಯ್ಯ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದು ನಾನೇ ಅಂತ ಹೇಗೆ ಹೇಳ್ತೀರಿ? ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟ ಅಷ್ಟೂ ನೋಟನ್ನು ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದು?” ಎಂದ. ನಾವೆಲ್ಲ ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯನ ಮುಖ ನೋಡಿದೆವು. ಅವರ ಏರಿದ್ದ ಸಿಟ್ಟು ಹಾಗೇ ಇಳಿದಿತ್ತು. “ಹೌದು ಮಾರಾಯ, ನಾನೂ

ಅಂಗಡಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಂದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಆಗ್ಲಿ, ಕೆಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಆಗ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲ ಹೋಗುವುದು ಅಂಗಡಿಗೆ,” ಎಂದರು.
ಕೆ. ಪಿ.

ಗುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಘಟನೆ. ಒಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಚಲನಚಿತ್ರ ನೋಡಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಳ್ಳಲು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಯಿರಿಸಲು ಮನಿ ಪರ್ಸನ್ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದು ಕಂಡುಬಂತು. ಜೋಲು ಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳ ತರುವಾಯ ನನ್ನೊಬ್ಬ ಬಾಲ್ಯಮಿತ್ರರಾದ ವಕೀಲರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿಯ ಸಂಭಾಷಣೆ ಚಹಾಪಾನ, ಅವರ ಪ್ಯಾಕ್ಟೇಸ್, ನನ್ನ ಉದ್ಯೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಡುಹರೆಯದ ತರುಣನು ನನ್ನನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಿಕ್ಕಿ-ಮಿಕ್ಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಅವನು ವಕೀಲರ ಕಕ್ಷಿಗಾರನೆಂಬುದು ನಂತರ ತಿಳಿಯಿತು.

ಸ್ವಲ್ಪ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರ ತಾಯಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದು ಬಹು ಅತ್ತೀಯತೆಯಿಂದ ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಒಂದರ್ಧ ತಾಸಿನೊಳಗೆ ನಾನು ಮರಳಿ ಬಂದೆ. ಒಡನೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ, “ನಡೀಪಾ, ಇವತ್ತ ಶನಿವಾರ; ಹನುಮಂತ ದೇವರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಪಾರ್ತಿ, ಸಿನೇಮಾ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮೂನತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬರೋಣ,” ಎಂದ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷಯಗೊಂಡು ಕಾರಣ ಕೇಳಲು, ಅಲ್ಲಿ

ಅ ವರೆಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ತರುಣನೇ ನನ್ನ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಾನು ಸಿನೇಮಾ ಥೇಟರಿನಲ್ಲಿ ಟಿಕೆಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹಾರಿ ಸಿದ್ದನೆಂದೂ, ಅದರಲ್ಲಿಯ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ತಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂಭತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಉಳಿದ ಮೂವತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾಕೀಟಿನೊಳಗೆ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ದೇವರ ಪೋಟೋದೊಂದಿಗೆ ವಕೀಲರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದನೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು.

ಅಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೊಡನೆ ಮೂವತ್ತೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪಾರ್ಟಿ, ಸಿನೇಮಾ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತದೇವರಿಗೆ ಕಾಯಿ ಕರ್ಪೂರ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಲಿಲ್ಲ.

— ಮಹಾದೇವ ಕರಮಾರಿ

ಪುಟ್ಟ ನೀರುನಿಗೆ ಕಥೆಯ ಹುಚ್ಚು ಬಹಳ. ಅವಳಿಗೆ ಕಥೆ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ವಿಧ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲರ ಭಾಂಡಾರಗಳು ಬರಿದಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ನೀರಜಳ ಕಥಾ ಕೋಶ ಮಾತ್ರ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ವಿಸ್ತಾರ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆ ದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನೀರಜಳ ಅಮ್ಮ ಮಲಗಿದ್ದಳು. ನೀರಜ ಹೊರಗಡೆ ಗಾಯ ತ್ರಿಯ ಜೊತೆ ಆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತೊಂತ ಆಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅಡಿ ಬೇಸರ ಗೊಂಡು ಒಳಗೆ ಬಂದ ನೀರಜ ಅಮ್ಮನ ಹಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, 'ಅಮ್ಮ ಏನು ಮಾಡ್ತಿ ದ್ವೀಯೇ' ಎಂದು ತಲೆ ನೇವರಿಸಿ ಪೂಸಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿತು.

“ನಿದ್ದೆ ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀನಿ ಮರೀ.”

“ನಂಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತೆ. ನಾಳೆ ಕಥೆ ಹೇಳ್ತಿನಿ, ಹ್ಯೂ ಅಂದ್ಕೊಂಡು

ಮಲಕ್ಕೊ.....ಆ.....ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತೇ.”

“ಹೇಳು ಮರೀ”

“ಒಂದೂರು.”

“ಹ್ಯೂ,”

“ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ರಾಜ.”

“ಅಮ್ಮಾ ನಗೂ ನಿದ್ದೆ ಬರುತ್ತೆ.”

“ಹ್ಯೂ. ಮಲಕ್ಕೋಪ್ಪಾ.”

“ನಂಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿದ್ದೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲ. ಎನ್ನಾಡ್ಲೇ ಅಮ್ಮಾ?” ಕಾಸಾ, ಧರ್ಮೇಂದ್ರ

ನನ್ನ ಗೆಳತಿಯೊಬ್ಬಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯಿದು. ಆ ದಿನ ಅವಳ ದೊಡ್ಡವ್ವ, ಸಂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಮಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಆಗ ಎದುರು ಮನೆಯ ಹುಡುಗರು, “ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಿ, ಕಾಡೇ ಗೂಡೇ”... ಅಡುವ ಅಟಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಏನು ಅನ್ನಿಸಿತೋ, ದೊಡ್ಡವ್ವನಿಗೆ, ಅವರು ಆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕರೆದು “ನೀವು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಆಟದ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತೇ?” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರಂತೆ. ಆ ಹುಡುಗರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂದಾಗ, ಅವರು “ಕಣ್ಣಾ ಮುಚ್ಚಿ ಅಂದ್ರೆ, ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತಾಗ; ಕಾಡೇ ಗೂಡೇ... ಈ ಗೂಡು, ಈ ದೇಹ ಕಾಡಾದ ಹಾಗೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಉದ್ದಿನ ಮೂಟೆ ಉರುಳೇಹೋಯ್ತು. ಉದ್ದಿನ ಮೂಟೆ ಅಂದ್ರೆ ಈ ದೇಹ, ಇದು ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತೆ ಅಂತ. ನಮ್ಮಯ ಹಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಅಂದ್ರೆ ಈ ಪ್ರಾಣ ದೇಹಬಿಟ್ಟು ದಾರಿ ಹೋಗಿದೆ ಅಂತ,” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ದೊಡ್ಡವ್ವನ ಈ ರೀತಿ ಮನೆಯವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಅಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಘಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದೊಡ್ಡವ್ವ ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ಕಾಲನಾದರು.

— ಆರ್. ಬಿ. ಅಂಬ

ಇಲಿಗಳಿಗೆ

ವಿಷವಿಕ್ಕುವಾಗ ಬೋಕೆ

ದಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟು ಬೆಳೆದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸೇಕಡಾ
೮ ರಷ್ಟು ಅಂಶವನ್ನು, ಈ ಬಕಾಸುರಗಳು
ತಂದು ಹಾಳುಗೆಡವಿ ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ
ಮೂಷಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ
ಎಂಬುದರ ಅರಿವಾದೀತು.

ಸಣ್ಣ ಚಿಂದಿಲಿಗಳಿಂದ ತೊಡಗಿ ಗಡವ, ಹೆಗ್ಗಣ
ಗಳ ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಬಗೆಯ ಇಲಿಗಳು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ
ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
ಒಂದು ಜತೆ ಇಲಿಗಳು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ
ಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, ಮರಿಮಕ್ಕಳು
ಕಿರಿಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ೧೨೫೦ರಷ್ಟು ಸಂತತಿಯನ್ನು
ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತವೆಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿರು
ವಂತೆನೋ ದೇಶದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ

ಡಾ. ಎಂ. ಎಂ. ಭಟ್ಟ

ಮೂಷಕ ವಿಷಗಳು

ಬೋಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಕಳ ಕೊಡು
ತ್ತಿದ್ದ ಇಲಿ ಹೆಗ್ಗಣಗಳ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕೊಳ-
ಲಾದಿ ಕಿಂದರಿಸೋಗಿ ಹತೋಟಿಗೆ ತಂದ ಕಥೆ
ಕಾವ್ಯಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇನೋ ಶೋಭಿಸಬಹುದು.
ಆದರೆ ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗಣಪತಿ ವಾಹನ
ವಾದ ಮೂಷಕಬಳಗದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು
ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಂದು ದುರ್ಭರ ಸಾಹಸ
ವಾಗಿದೆ.

ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವ ಕೃಷಿಕರಿಗೂ ಆಹಾರ
ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು—ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೂ ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ
ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು
ಒಂದು, ಕೋಟಿ ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಎಂದರೆ ದೇಶ

ಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅಪಾಯಕರವೂ
ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಪ್ಲೇಗಿನಂತಹ ಮಹಾ
ರೋಗಗಳ ವಾಹಕವಾಗಿ ಮಾನವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿ
ತದೊಡ್ಡ ಬಲ್ಲವು.

ಮೂಷಕ ಸಂಹಾರದ ಪರಂಪರೆ ಈಗಿನದಲ್ಲ.
ಇಲಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ನೀಗಲು, ಅವುಗಳ
ಅಪಾಂಚಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹು ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅನೇಕ
ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಬರಲಾಗಿದೆ:
ಬೋನು— ಇಲಿ ಕತ್ತರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು, ನೀರಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿಸಿ ಸಾಯಿಸುವುದು, ಬೆಕ್ಕು-ನಾಯಿ
ಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲ
ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ರಾಕ್ಷಾಸ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅಲೆಕಾಸಿನ
ಮಜ್ಜೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಏನೂ ಪ್ರತಿಫಲ ನೀಡ

ದಾದವು. ಇಲಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನುಗಳಲ್ಲೊ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲೊ ಬೆರಸಿ, ಅಥವಾ ಕೊಬ್ಬರಿ-ಸಕ್ಕರೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ, ಇಲಿಗಳು ಓಡಾಡುವಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಇರಿಸಿ, ಇಲಿಗಳು ಅವನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಸತ್ತು ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಈಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ, ಬಯಲು-ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲಗಳ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿತಿರುವ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು, ಜಿಲಗಳಿಗೆ ವಿಷ ಹಾಯುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ, ಬಾಯಿಮುಚ್ಚುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ.

ದುದ್ದೇಶವಾದ ಮಾತೆಂದರೆ, ಈ ಮೂಷಕ ವಿಷಗಳು ಮನವರಿಗೊ ಮಾರಕವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಭರದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಮನುಷ್ಯರ, ಅವರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ-ಕೈಗೆ ಸಿಗದಂತೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ತಿನ್ನದಂತೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದ ನಾಯಿ-ಬೆಕ್ಕುಗಳು, ದನಕರುವಿ ನಂತಹ ಪಶು ಪ್ರಾಣಿಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಾಯಿ ಹಾಕದಂತೆಯೂ ಮಂಜಾಗತೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ಮೂಷಕ ವಿಷಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು: ಥಲ್ಲಿಯಂ, ಪಾರ್ಥಾರಿನ್, ಬೇರಿನ್ ಮತ್ತು ಫ್ಲೋರೋ ಎಸಿಟೇಟ್. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಪಾಪಾಣ, ಗಂಧಕ, ಪಾದರಸ ಮೊದಲಾದ ಲೋಹ ವಿಷಗಳನ್ನೂ ವಿಷಾಗೊಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಉಂಟು.

ಥಲ್ಲಿಯಂ ವಿಷ:

ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ತಗಡಿನ ಪುಡಿಯಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ, ಮೃದುವಾದ, ಜಡವಾದ ಬಿಳಿಯ ಲೋಹ ಥಲ್ಲಿಯಂ. ಥಲ್ಲಿಯಂ ಎಸಿಟೇಟ್ ನಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ ಔಷಧಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಉಂಟಾದಾಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ರೂಪ

ವನ್ನು ವಿಕಾರಗೊಳಿಸುವ ರೋಮಗಳ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ಮುಲಾಮನ್ನು ಸವರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಗ್ರಾಮಿನಷ್ಟು ಥಲ್ಲಿಯಂ ಮಾನವನನ್ನು ಮೃತ್ಯು ಮುಖಕ್ಕೊಯ್ಯಬಲ್ಲದು.

ಈ ವಿಷವನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪರಗೆ ಮೈಕ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದಲೂ ನಿದ್ರಾನಾಶ, ದೇಹಾಯಾಸ, ಚರ್ಮದಿಸುವುದು, ಅರುಚಿ, ಅಗ್ನಿಮಾಂದ್ಯ ಮುಂತಾದ ವಿಕಾರಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೌರ್ಬಲ್ಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮದ ಬಣ್ಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುವುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ದಿಂದಾಗಿ ಮಂದವಾದ ಹೊಟ್ಟೆತೂಲೆ, ಕಾಲು ನೋವು, ಬೊಟ್ಟು ಸುರಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಒಸಡಿನಲ್ಲಿ ನೀಲಿ ರೇಖೆ ಸಹ ಕಾಣಿಸುವವು. ಚರ್ಮ ಬರಡಾಗುವುದು. ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಋತುಸ್ತಾವದ ಅಪ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ವೀರ್ಮೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಏರುಪೇರೂ ಕಾಣಿಸಬಹುದು.

ರೋಗಿಗಳ ಕೂದಲು ಮತ್ತು ರೋಮಗಳು ಉದುರುವುದು ವಿಷಪ್ರಾರಣವಾದುದರ ಪ್ರಧಾನ ಲಕ್ಷಣ. ಉಪದ್ರವಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಥಲ್ಲಿಯಂನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನಾಗಲಿ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದನ್ನಾಗಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. B. A. L ಸೂಚಿದುದ್ದ ಉತ್ತಮ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಧ. ಥಲ್ಲಿಯಂನ ಅಲರ್ಜಿಯು ರುವವರು ಅಲರ್ಜಿಯ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತಲೇ ಥಲ್ಲಿಯಂನಿಂದ ದೂರವಾಗಬೇಕು.

ಥಲ್ಲಿಯಂ ವಿಷ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ಸೇರುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಬಳಿಕ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದೆರಡು ತಾಸಿನೊಳಗಾಗಿ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ವಿಷ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸುವವು: ಬಾಯಿ ಒಣಗುವುದು, ಮೂಗು ಸೋರುವುದು, ಕಣ್ಣು ನೋವು, ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ನುಂಗಲು ತೊಂದರೆಯೆನಿಸುವುದು, ಹೊಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ನೋವು, ಪಾಕರಿಕೆ ಮತ್ತು

ವಾಂತಿ, ಮೈಕ್ಕೆ ನೋವು, ಜ್ವರ, ಭೇದಿ ಹಾಗೂ ದೇಹಾಯಾಸಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ರೋಗಿಯ ದೇಹದ ಸಮತೋಲನ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಮೂತ್ರದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಲ್ಬಮಿನ್ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಬಡಬಡಿಕೆ, ದೇಹ ಸೆಣಿಯುವುದು, ಕಂಪನ, ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿ ರೋಗಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗುವುದು. ಪುಷ್ಟಿಸದ ಉತ, ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಉರಿ, ಕುಸಿತ (collapse), ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪುವುದು ಅನಂತರ ಮರಣ ಕೂಡ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

ವಿಷಪ್ರಾಶನವಾದಾಗ ಕಾಣುವ ಇನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ, ಕೂದಲು ಉದುರುವುದು. ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಇಸಿನೋಫೀಲಿಯಾ ಕಣಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಾಣಿಸುವುದು.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಉಪಚಾರ :

ಥಲ್ಲಿಯಂ ವಿಷ ಸೇವಿಸಿದ ರೋಗಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಳೆಯುವುದು (gastric lavage), ವಾಂತಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿರೇಚನ ಮಾಡಿಸುವುದು ಮೊದಲಾದ ವಿಷ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ವಿಳಂಬ ಮಾಡದೆ ವೈದ್ಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸೋಡಿಯಂ ಥಿಯೋಸಲ್ಫೇಟ್ ಸೂಜಿ ಮದ್ದನ್ನೂ ಫೇಟ್ಯಾಸಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನೂ ಡಾಕ್ಟರರು ಕೊಡುವುದಿದೆ.

ರೋಗಿಯ ಮೈಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗೆ ಇರಿಸುವುದು

ಅಗತ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಬಳಿ ಹೊದಿಸಿ, ಬಿಸಿ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಸೀಸೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಬೇಕು. ಮೂತ್ರವಿಕಾರ, ರಕ್ತಹೀನತೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಾರ್ಲಿ ನೀರು, ಎಳನೀರು, ಹಾಲು, ಗ್ಲೂಕೋಸ್ ದ್ರವಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ಕೊಡಬೇಕು. ರೋಗಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೂ ಅಗತ್ಯ.

ವೈದ್ಯರು ಥಲ್ಲಿಯಂ ವಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾಷಢ (antidote) ವಾಗಿ B. A. L ಚುಚ್ಚುಮದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿದೆ. ರೋಗಿಯನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಥಲ್ಲಿಯಂ ಪುಡಿಯನ್ನು ಇಲಿ ವಿಷವಾಗಿ ಬಳಸುವಾಗ ಸಕ್ಕರೆ, ಜೇನುತುಪ್ಪ ಅಥವಾ ಬೆಲ್ಲ ದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ವಿಷ ಪುರತವೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಮಕ್ಕಳು—ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೊಡ್ಡವರು ಸಹ—ಸೇವಿಸಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ನಾರ್ಥಾರಿನ್ ವಿಷ :

ಈ ಇಲಿ ವಿಷವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಪಾಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸೇವಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ

ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ವಿಷಪ್ರಾಶನವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಣಾಪಾಯದಿಂದ ಪಾರುಮಾಡಬಹುದು. ನೋರು ಮಿಲಿಗ್ರಾಮಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗುವುದು ವಾರ್ಫಾರಿನ್ ವಿಷ ವನ್ನು ಸೇವಿಸಿದುದರ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣ. ಮೂಗಿ ನಿಂದಲೂ ಮೈಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ ಕಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಮಲಮೂತ್ರದ್ವಾರಗಳ ಮೂಲಕವೂ ರಕ್ತಸ್ರಾವವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಹವು ಬಿಳಿಬಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮತ್ತು ಉಪಚಾರ :

ವಿಷಪ್ರಾಶನದ ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡಕೂಡಲೆ ವೈದ್ಯಕರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು. ಅವರು ರಕ್ತಸ್ರಾವ ನಿರೋಧಕವನ್ನು ಸೂಜಿಮದ್ದಿನ ಮೂಲಕವೂ ಸೇವನೆಯ ಮೂಲಕವೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನೋಗೆ (ಅಡಸಾಲ) ಸೊಪ್ಪಿನ ಕಷಾಯ ಕುಡಿಸಬಹುದು. ಹೊಟ್ಟೆ ತೊಳೆಯಲು ವಿರೇಚಕಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವಾರ್ಫಾರಿನ್ ವಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾಷಠ ವೆಂದರೆ ರಕ್ತಸ್ರಾವ ನಿರೋಧಕ ವಿಟಮಿನ್ K ಇಂಜಕ್ಷನ್.

ಬೇರಿಯಂ ವಿಷ :

ಮೂಷಕ ವಿಷವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಬೇರಿಯಂ ವಿಷವನ್ನು ೧೫ ಗ್ರೇನ್ಸ್‌ನಷ್ಟು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಸ್ನಾಯುಗಳ ಸೆಳೆತ, ವಾಂತಿ, ಭೇದಿ, ಮನೋ ವ್ಯಾಕುಲತೆ, ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಬಾಧೆ, ಎದೆ ಬಡಿತದಲ್ಲಿ ವಿರುಪೇರು ಮೊದಲಾದ ವಿಷಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಆಕ್ಷೇಪಕ ಕಂಪನಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ಹೃದಯಾಘಾತ ಕೂಡ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.

ಬೇರಿಯಂ ವಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾಷಠವೆಂದರೆ

ನೋಡಿಯಂ ಸಲ್ಫೇಟ್. ಅದನ್ನು ವೈದ್ಯರು ಚುಚ್ಚುಮದ್ದಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಬಾಯಿಯ (oral) ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಕೊಡುವರು. ಈ ವಿಷ ಸೇವಿಸಿದಾಗ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯದ ಕಾಲಾವಧಿ ೨೪ ತಾಸು.

ಫ್ಲೋರೋ ಎಸಿಟೇಟ್ :

ಈ ಮೂಷಕ ವಿಷ ೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ಗ್ರೇನ್ಸ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಿದರೆ ವಿಷಪ್ರಾಶನವಾದ ೪-೬ ತಾಸಿನೊಳಗಾಗಿ ವಾಂತಿ, ಉದ್ವೇಗ, ಎದೆ ಬಡಿತದ ಏರಿಳಿತ, ಉಸಿರಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವು. ರೋಗಿಯು ಸ್ಮೃತಿ ತಪ್ಪಿ ಬೀಳಬಹುದು.

ಫ್ಲೋರೋಎಸಿಟೇಟ್ ವಿಷಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಾಷಠ ವೆಂದರೆ ಮೋನೋ ಎಸಿಟೇಟ್ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು. ವಮನ, ಹೊಟ್ಟೆತೊಳೆಯುವುದು, ವಿರೇಚನ ಮುಂತಾದ ವಿಷಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳನ್ನು ಸೆಜಿನಿರೋಧಕ ಮದ್ದನ್ನೂ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ರೋಗಿಯ ಉಸಿರಾಟವನ್ನು ಮಂದಗೊಳಿಸುವ ಉಪಚಾರಗಳಾಗಲಿ ಪಾನೀಯಗಳಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಮೂಷಕ ಸಂತಾನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪೋಲಾಗದಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆರೋಗ್ಯರಕ್ಷಣೆಗೂ ಇಲಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಇಲಿಗಳ ವಿಷವಾಗಿ ಬಳಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರು ಸೇವಿಸಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗದಂತೆ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸುವುದು ಸಹ ಅವೈಯ್ಯ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ವಿಷಸೇವನೆ ಯಾದರೆ, ಧೈರ್ಯಗಂಡವೆ ವೈದ್ಯಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ರೋಗಿಯ ಜೀವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬಹುದು.

ಆತ ಬರುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಜನ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ
ಮೀರಿದರೂ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆ.
ಆತನ ವ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸಿದಾಗ ಆ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲ
ಜಯಘೋಷಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವುದು. ಹಿರಿ
ಯರು ಕಿರಿಯರು ಎಂದಿಲ್ಲದೆ ಆತನ ಪಾದ
ಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲು ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು. ಆತ
ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ
ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕರತಾಡನ, ಜಯ
ಘೋಷಗಳ ಅನುಮೋದನೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು
ಅತ್ಯಂತ ಹೃದಯಸ್ಪರ್ಶಿ ಘಟನೆಯೂ ತಪ್ಪದೆ
ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮೊಲೆಗೊಸುಗಳನ್ನು
ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಾಯಂದಿರು ಸಾಲು ನಿಂತಿರು

ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್.

ದ್ರಾವಿಡ ಮುನ್ನೆಟ್ಟ ಕಳಗದಲ್ಲಿ
ತತ್ತರ ಎಬ್ಬಿಸಿದ
ನಿನಿಮಾ ನಟ

ಕೆ. ಟಿ. ವೇಣುಗೋಪಾಲ

ತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಆತನ ಮುಂದೆ
ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆತ ಶಿರುವಿನ ತಲೆದಡವಿ
ಹೆಸರಿಸುತ್ತಾನೆ: ಪರಿವಳವ್ವ, ಕಲೆರ್ವನ್...
ಹೀಗೆ. ಅನಂತರ ಮತ್ತೆ ಬೇರೊಂದು ಊರಿನ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ.
ದೂರ ನಿಂತವರೆಲ್ಲಾ ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಆತನನ್ನು
ದರ್ಶಿಸಲು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಕಿವಿ ಗಡಚಿಕ್ಕು-
ವಂತಹ ಜಯಘೋಷಗಳು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿಸು
ತ್ತವೆ:

“ಮಕ್ಕಳ್ ತಿಲಗಂ ಪಾಳ್ !”

“ಪುರತ್ ಸಿ ನಟಗರ್ ಪಾಳ್ !”

ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವುದೇ ನಟನಿಗಿಲ್ಲದ ಜನ

ಬೆಂಬಲ ಮದ್ರಾಸಿನ ತಮಿಳು ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟ ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನಿಗಿದೆ. ತಮಿಳು ನಾಡಿ ನೆಲ್ಲೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ತಮಿಳು ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಿರುವಲ್ಲಿಲ್ಲಾ—ಅದು ಸಿಂಗಾಪುರವೇ ಆಗಿ ರಲಿ, ತ್ರೀಲಂಕಾ ಆಗಿರಲಿ—ಆತ ಮೂದನೆಂದರೆ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಳೆ ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆ; ಆತನ ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ವರೆಗೆ ತಮಿಳು ಬಲ್ಲವ ರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದ ಈ ನಟ ಈಗ ಆಳುವ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರ ಬಂದು ಹೊಸ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದುದರಿಂದ ಭಾರತ-ವಿಡೀ ಸುದ್ದಿಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಅಭಿಮಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಈ ನಟನ ಇಂತಹ ಕಲ್ಪನಾ ತೀತ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಆತ ನಟನಾಗಿರುವುದು ಕಾರಣವೂ, ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿರುವುದು ಕಾರಣವೂ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆತ ರಾಜಕಾರಣಿ—ನಟನಾಗಿರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಆತನ ವ್ಯಕ್ತಿ-

ತ್ವವೇ ಜನಾಕರ್ಷಣೆಗೆಂದು ರೂಪುಗೊಂಡದ್ದು. ಆತನ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದು ಬರೆದಂತೆ, ಆತ ಮಹಾಭಾರತದ ಮೂರು ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಕರ್ಣ, ಅರ್ಜುನ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರರ ಸಂಗಮ. ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್.ನಲ್ಲಿ ಕರ್ಣನ ದಾನಶೂರತೆ, ಅರ್ಜುನನ ಶೌರ್ಯ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇವೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಾನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ಆತ ತನ್ನ ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿ ಫಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವಕ್ಕೆಂದೇ ಆತ ಯಾವತ್ತೂ ಬಡವರ ಬಂಧು, ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಶತ್ರು ಎಂದಿರುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತಾನೆ. ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಚಿತ್ರಗಳ ಸ್ಕಾಂಪ ಲ್ಲೊಂದನ್ನು ನೋಡಿ: ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ರುವ ನಾಯಕಿಯನ್ನು ಆತ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಿಳನಾಯಕನನ್ನೂ ಆತನ ನೂರಾರು ಅನು ಯಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಆತನೊಬ್ಬನೇ ಸದೆಬಡಿಯು ತ್ತಾನೆ. ಸಿನೆಮಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ನೂರಾರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ನಾಯಕನ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಸ್ರಗಳನ್ನು ತಲೆದೂಗಿ, ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ, ಸಿಕ್ಕು ಹೊಡೆದು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಬಯ ಸುತ್ತಾರೆಂದೇ ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದಲೂ ೫೭ ದಾಟಿದ ಈ ನಟ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ, ಯುವ ರಾಜಕುಮಾರನ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿ ಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಪಾಕಿದ ಬಂಡವಾಳ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಟ್ಟ ತಮ್ಮ ಹಣ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭದ್ರವೆಂದು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರ ನಿರ್ಮಾಪಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಇಂದು ತಮಿಳರ ಕಣ್ಮಣಿಯಾಗಿರುವ ಈ ನಟ ಮುಳ್ಳಾ ಮಲಯಾಳಿಯೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಸಿಂಹಳದ ಕ್ಯಾಂಡಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೦೭ರಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ನಾಯರ್ ಕುಟುಂಬವೊಂದರಲ್ಲಿ ಜನನ. ತಂದೆ ಮರುಡೂರು ಗೋಪಾಲ ಮೆನೋನ್, ತಾಯಿ ಸತ್ಯಭಾಮ

ಕೇರಳದಿಂದ ವಲಸೆ ಬಂದವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಲಯಾಳ ನಾಡಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ರಾಮಚಂದ್ರನಿಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿಂದೇ ಇರಬೇಕು, ಕೇರಳದ ನಾಯರ್ ಕುಟುಂಬದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ತಾಯಿಯ ಮನೆತನದ ಹೆಸರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತಂದೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಸರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಮರುಪೂರು ಗೋಪಾಲ ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಆದ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ವರ್ಷದವನಿರು ವಾಗಲೇ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ತಾಯಿ ಸತ್ಯಭಾಮ ತನ್ನ ಎರಡು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ* ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಕುಂಭಕೋಣದಲ್ಲಿರುವ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲು ಸೇರಿದರು. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಓದು ಮುಂದೆ ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಓದಿಗಿಂತ ಹೊಟ್ಟೆಯದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದಾಗ ಶಾಲೆಗೆ ಶರಣು ಹೊಡೆದು ತನ್ನಣ್ಣನೊಂದಿಗೆ ಬಾಲನಟನಾಗಿ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಸೇರಿದ. 'ಮಧುರೈ ಒರಿಜಿನಲ್ ಬಾಯ್ಸ್ ಕಂಪನಿ' ಸೇರಿದಾಗ ರಾಮಚಂದ್ರನ್‌ಗೆ ಬೇರೆ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳು. ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯ ಶ್ರಮದಾಯಕ ಯಾತ್ರೆ ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಹಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಟರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೂ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಬಂದ. ಕಾಲಿ ಎಸ್. ರತ್ನಂ, ಪಿ. ಯು. ಚಿನ್ನಪ್ಪ, ಕಂದಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್ ಮೊದಲಾದ ಆಗಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಟರು ಈ ಪರಿಶ್ರಮಶಾಲಿ ಯುವ ನಟನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ೧೯೫೫ ರಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿ ಅವನಿಗೆ ಚಲಚಿತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಲಭಿಸಿತು. ಅಂದಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ನಟ ಎಂ. ಕೆ. ರಾಧ ನಾಯಕ

ನಾಗಿಯೂ ಎಸ್. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಹಾಸ್ಯ ನಟನಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಯಿಸಿದ 'ಸತಿ ಲೀಲಾವತಿ' ಎಂಬ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಪೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರನ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ.

ಆದರೆ ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರತಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಗೂ ಭೇದಿಸಲಾಗದಂಥ ಸುಭದ್ರ ನಾಯಕ ಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸಲು ಮತ್ತು ೧೩ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಈತ ಕಾದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ೧೯೬೮ ರಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ರಾಜಕುಮಾರಿ' ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಈತ ನಾಯಕ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದರೂ ಅದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರದೇ ಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಬಂದ 'ಮರುಪೂರು' ಇಳವರಸಿ'ಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ನಾಯಕನನ್ನು ಕಂಡ ಜನ ಹುಚ್ಚಿದ್ದು ಕುಣಿದರು. ಕತ್ತಿ ವರಸೆಯಲ್ಲಿ ಆತನ ಕೈಚಳಕ, ಆತನ ಸೌಂದರ್ಯ, ಹೋದಿ ಹಿಡಿಸುವ ಮಾತುಗಳ ಬಗೆಗೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ನಿಂತು ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಅದು ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಹಾಲಿಗೆ ಬಂದು ಆರಂಭ ಮಾತ್ರವಾಯಿತು. ಅವನನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಆತನ ಬದುಕಾಲದ ಸಂಗಾತಿಯೂ ಈಗಿನ ವಿರೋಧಿಯೂ ಆದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಕರುಣಾನಿಧಿ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಸಬನಾಗಿದ್ದ ಈ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಹಲವು ನಿರ್ಮಾಪಕರ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ನೆರವಾಗಿದ್ದಂತೆ. ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬರಲು ಕರುಣಾನಿಧಿ ಕಾರಣರಾದರು ಎಂದು ಕರುಣಾನಿಧಿ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಿಂದಲೇ ಇಬ್ಬರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯೇ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಚಿತ್ರರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ವರ್ಧಿಸಿತು. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೂ ಅನುಮೋದನೆಗಳೂ ದೊರೆ

* ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಅಣ್ಣ ಎಂ. ಜಿ. ಚಕ್ರ-ಪಾಣಿಯು ನಿರ್ಮಾಪಕನೆಂದು ತಮಿಳು ಚಿತ್ರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ತಮ್ಮ ೧೯೫೬ ರಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ 'ಮುನ್ನೆಟ್ಟು ಕಳಗ' ವ್ಯಾಪಕ ಚಿತ್ರಗಳಿಗಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಿವೆ. ತಮಿಳು ಚಿತ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ. ಆಗ ತಮಿಳು ಜನತೆಯ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಮೇಲೆಯೇ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಜನ ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಜನಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆತ ನಗುತ್ತರು. 'ಮಕ್ಕಳ ತಿಲಗಂ' (ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ರಲ್ಲಿ ತಿಲಕವಾಯಿತು) 'ಪ್ರರತ್ಸಿ ನಟಗರ್' (ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ನಟ) ಮುಂತಾದವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು. ಒಂದಿಗೆ ದಲವು ಜನಪ್ರಿಯ ಚಿತ್ರಗಳೂ ಬಂದವು. 'ಅಲಿಬಾಬ', 'ಗುಲೇಬಕಾವಲಿ', 'ತಿರು ಚಾದೆ', 'ಎಂಗವಿಟ್ಟು ಪೆಣ್' ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರ ಗಳು ಚಿತ್ರಮಂದಿರವನ್ನು ನಮಿಳು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ೧೦೦ ದಿನಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಸತತ ವಾಗಿ ನಡೆದವು. ಆದರೆ ಆತನೇ ನಿರ್ಮಿಸಿ ದಿದ್ದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ 'ನಾಡೋಡಿ ಮನ್ನನ್'ಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೂ ಮೀರಿದ ಬಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸ್ ಕಲೆಕ್ಟನ್ ದೊರೆಯಿತು. ಆ ಬಳಿಕ ಬಂದ 'ಅಡಿಮೈ ಹೆಣ್' ಮತ್ತು 'ರಿಕ್ಷಾಕಾರನ್' ಕೂಡ ಹಲವು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು. ೧೯೬೧ ರಲ್ಲಿ ನಟನಿಗಾಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತ್ಯುನ್ನತ 'ಭಾರತ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿ 'ರಿಕ್ಷಾಕಾರನ್' ಚಿತ್ರ ದಲ್ಲಿನ ಅಭಿನಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ನ್ನಿಗೆ ದೊರಕಿತು. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅವನಿಗೆ ದೊರಕಿದ್ದರ ಹಿಂದೆ ಅವನ ಪಾಂಗೈವಿರಿ ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಾಜಕೀಯವಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ. (ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಅವನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಅಭಿನಯ ನೀಡಿದ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ.) ಆದರೂ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಚಿತ್ರ ಗಳಿಗೇ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ನಟನೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಆತ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿನಯ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಜನ ಬಯಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲೇ ಆತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಈಗಲೂ ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ

ಅಭಿನಯಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಆತ ನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗದೇಯಾಗಿರಬಹುದು. ಮೆಗ್ನಿ-ದ್ವರೂ ಸ್ಟುಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನೈಜತೆಯನ್ನು ತರಲು ಕಾರಣರಾದುದರಲ್ಲಿ ಆತನೊಬ್ಬ. ಕತ್ತಿ ವರಸೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಆತನನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ನಟರಲ್ಲಿವನು ತ್ತಾರೆ. ಆತ ಸ್ವತಃ ಒಳ್ಳೆಯ ಫೈಟರ್ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆ ತಮಿಳು ಚಿತ್ರದ ವಿಳಾಸವೆಂದರೆ ಎಂ. ಆರ್. ರಾಧ ಆತನ ಹುತ್ತಿಗೆಗೆ ಸೇರದಾಗಿ ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ ವಾಯಿತು. ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರಿ ಕೋಲಾಹಲವಿದ್ದು ತ್ತು.

ಆತನ ಅಭಿನಯಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕುರಿತು ವಿವಾದ ಬಿಸೇ ಇರಲಿ, ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಈ ವರೆಗೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇರಾವ ನಟನಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಎರಡುಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆತನನ್ನು ಜನ ಸಿನೆಮಾನಟನೆಂದಲ್ಲ, ದೇವತಾಪುರುಷನೆಂದು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಫಲವೇ ಆತನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳು. ಇವುಗಳು ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಮನ್ರಂಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವು. ತಮಿಳು ನಾಡಿನುದ್ದ ಗಲದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಿಂಹಳ, ಸಿಂಗಪುರ, ಮಲೇಶಿಯ, ಹಾಂಗ್ ಕಾಂಗ್ ಮುಂತಾದೆಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಮನ್ರಂಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲವೆ. ಒಟ್ಟು ೨೦,೦೦೦ಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಮನ್ರಂಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಸದಸ್ಯತ್ವ ೫ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ನಾಯಕನ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲೆಂದು ರೂಪುಗೊಂಡ ಈ ಸಂಘಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆ ಯನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮನ್ರಂ ವತಿಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳು, ವ್ಯಾಯಾಮಶಾಲೆಗಳು, ವಾಚನಾಲಯಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕವಿರಿಸಲು ಈ

ಮನ್ರಂ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.

ಬೆಡಗಿನ ಚಿತ್ರರಂಗದ ಈ ನಾಯಕ ಪಾತ್ರ ಧಾರಿಯ ನಿಜ ಜೀವನ ಬಹಳ ಸರಳ ಹಾಗೂ ನಿರಾಪರಂಪರ. ಇಡಿ ತೋಳಿನ ಅಂಗಿ, ಮುಂಡು ಮತ್ತು ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಕ್ಷದ ಸಂಕೇತವೆನಿಸಿರುವ ಕಪ್ಪು ತುಂಡು ಶಾಲುಗಳ ಸರಳ ವೇಷ ಈತನದು. ತಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಫರ್ ಕ್ಯಾಪ್ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡಕಗಳನ್ನು ಇದರ ಸಿನಿಮಾ ನಟರ ವೈಭವಗಳಿಂದ ಈತ ಬಹಳ ದೂರ. ಅದರಂತೆ ಆತನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನವೂ ಸರಳ. ದಿನಾಲು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೪-೫೦ ಗಂಟೆಗೆ ಆತ ಏಳುತ್ತಾನೆ. ಎದ್ದೊಡನೆ ಕೆಲ ಗಂಟೆಗಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಯಾಮ. ಮಾಂಸಾಹಾರಿಯಾದರೂ ಮಂಗಳವಾರ, ಶುಕ್ರವಾರಗಳಂದು ಕಟ್ಟಾ ಶಾಕಾಹಾರಿ. ಮಾದಕ ಪಾನೀಯಗಳ ಮಾತರಿಲಿ, ಚಹಾ ಕಾಫಿಗಳನ್ನೂ ಈತ ಸೇವಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಈ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಜೀವನವೇ ಇಳಿ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲೂ ಆತ ಯುವಕನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಸಿನಿಮಾ ನಟನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಸದ್ಗುಣದ್ದು ಎಲ್ಲದ ವೈವಾಹಿಕ ಜೀವನ ಈತನದು. ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ತಂದ 'ಮರುವ ನಾಟು ಇಳವರಸಿ' ಚಿತ್ರದ ನಾಯಕಿಯಾಗಿದ್ದ ನಟಿ ವಿ. ಎಸ್. ಜಾನಕಿಯನ್ನು ಈತ ವಿವಾಹವಾದ. ಸಂತಾನ ಎಲ್ಲದಿರುವುದು ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ದಂಪತಿಗಳ ಕೊರತೆ. ದೇವರು ದಿಂಡರು ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ನಾಯಕರಂತೆ ಈತನೂ. ದೂರವಾದರೂ, ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರಂತೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ೧೯೫೨ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಗನ ಎಲ್ಲಾ ವೈಭವಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ತಾಯಿ ಸತ್ಪಥಾಮ ತೀರಿಕೊಂಡಳು.

ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್‌ನ ಔದಾರ್ಯದ ಕುರಿತು ಹಲವು ಕತೆಗಳು ಜನಜನಿತವಾಗಿವೆ. ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಳೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಆತ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಮನ್ರಂಗಳ ಮೂಲ-

ಕವೂ ತಾನೇ ಸೇರವಾಗಿಯೂ ದರಿವ್ವರ ನೆರವಿಗೆ ಆತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉದಾರರಣೆಗಳು ಹಲವು ಇವೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ದೊರೆತ ಹಣವನ್ನು ಅವರ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಈ ಧಾರಾಳ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಆತನ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಗುಟ್ಟು.

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಾರ. ನಿರರ್ಗಳವಾದ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಆತ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಳೆ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ವಶೀಕರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಆತನ ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಯಾವತ್ತೂ ಆತ ತನ್ನ ಶ್ರೋತೃಗಳನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ, "ಪರಿಯೋರ್ಕಳೆ, ತಾಯ್‌ಮಾರ್ಕಳೆ" (ಹಿರಿಯರೇ, ತಾಯಂದಿರೇ) ಎಂದು ಸಂಭೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮೊದಲು ಬರಿ ಕುತ್ತೂಹಲದಿಂದ ಬಂದವರೂ ಆತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಬಳಿಕ

“ಅವರು ಹೇಳ್ತೀರೋ... ಮಹಾಕವಿಗಳು. ಸಂಪ, ರತ್ನ ನನ್ನ ಬಾಳ ಜಂದಾಗಿ ಗೊತ್ತಿ... ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಸವನ ಗುಡೀಲಿದ್ದು ರ್ತಿ...”

ಆತನ ಅಭಿಮಾನಿಯಾಗಿ ಬದಲಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ರಿಫೋರ್ಮದಲೂ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್., ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಕ್ಷದ ಸಕ್ರಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದು ಆತನ ವಿರೋಧಿಗಳು ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರಲು ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಕ್ಷ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಿರುವರಾದರೂ ಈ ಜನಪ್ರಿಯ ನಟನ ಪ್ರಭಾವವು ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ನಾಯಕ ಅಣ್ಣಾದೊರೆಗೆ ನೆರವಾಯಿತು ಎಂದು ಒಪ್ಪದಿರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅಣ್ಣಾದೊರೆ ಹಿಂದೂಮೈತ್ರಿ "ಅವರ್ ವಾಕುಕ್ಕು ಪತ್ತು ಲಕ್ಷಂ ಅವರ್ ಮುಖಿತ್ತಿಕ್ಕು ಮುಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷಂ" (ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಅವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ) ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆಂದು ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ.ಗೆ ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ನೀಡಿದ ಸಂದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತ ಕಂಠದಿಂದ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದರು. ಕರುಣಾನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದಾಗಿ ಹೊರಬರುವವರೆಗೆ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಕಚ್ಚಾ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಎರಡು ಬಾರಿ ಮದ್ರಾಸು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೂ ಭಾರಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವಾಗ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ದಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎನ್ನುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ.ಯ ಕೋರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿಯೂ ಅಣ್ಣಾದೊರೆ ನಿಧನದ ಬಳಿಕ ಅದರ ಸಂಘಟನೆಗೆ ನೇತಾರರಾಗಿಯೂ ಆ ಪಕ್ಷ ಮೇಲೆ ಬರಲು ಅವನು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದನು.

ಕರುಣಾನಿಧಿ-ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಕಲಹದ ಕಾರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಹಲವು ಊಹಾಪೋಹಗಳಿವೆ. ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ಜನಪ್ರಿಯತೆ

ಕರುಣಾನಿಧಿಗೆ ನುಂಗಲಾಗದ ತುತ್ತಾಗಿತ್ತು ಎಂದೆನ್ನುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಎಂ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರನ್ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ನಾಯಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ವ.ಗ ಮತ್ತು ವನ್ನೇ ಅವರು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದೆನ್ನುವುದೂ ಆಧಾರರಹಿತ ಊಹೆಯಲ್ಲ. ಸ್ವತಃ ಕರುಣಾನಿಧಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಬೆಂಬಲ ಕಾರಣವೆನ್ನುವುದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಅಣ್ಣಾರ ನಿಧನದ ಬಳಿಕ ಕರುಣಾನಿಧಿ-ನೆಡುಂಚೆರಿಯನ್ ರೊಳಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಡೆದಾಗ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಿತ್ತ, ಆತನೇ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಲು ಕಾರಣನಾದ. ಅಂದು ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಒಡೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಈಗ ಸ್ವತಃ ಆ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಒಡೆದು ಅಣ್ಣಾ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಎಂಬ ಹೊಸ ಪಕ್ಷ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಯಾಕೆ ಕಾರಣನಾದ ? ಕರುಣಾನಿಧಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಧಿಕಾರಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ? ಅಥವಾ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಕಿಂಗ್ ಮೇಕರ್ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದನೆ ? ರಾಜಕೀಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಉತ್ತರ ಹುಡುಗಿಹೋಗಿದೆ.

ಅದು ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ಕಳೆದ ಜನವರಿ ೧೨ ರಂದು ೫೭ ನೆಯ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ ಈ ರಾಜಕಾರಣಿ-ನಟ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದ ಆಂದೋಲನವನ್ನೇ ಹೂಡಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಜನಬೆಂಬಲವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಂ. ಜಿ. ಆರ್. ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಳಗಿದ್ದಾನೆ, ಶಕ್ತನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆಯೇ ಅವನ ಮತ್ತು ಅವನು ಕಟ್ಟಿದ ಪಕ್ಷದ ಯಶಸ್ಸು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

✽

ಅವಲಯೂ ರತಿ ಸೊಗಸು, ಸೋದರತ್ತಿ ಮಾವನ ಸಂಬಂಧವಾದ
ಭಾವಜಾರ್ಥಿಗಳಾಟ ಸೊಗಸಿನಲ್ಲಿಯು ಸೊಗಸಾ ವಿಲಾಸಕಿ ಸರಿಯುಂಟೆ ?

ಅಶ್ವಮೇಧ

ಮೂಲ : ಕಾನಾರ್ ಸೀಲಕಂಠ ಪಿಳ್ಳೆ
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಎಂ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್

ಪ್ರಪ್ಪನ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸು ಅದೇನೇನೋ ಸನಪ್ಪಗಳನ್ನು ಮೆಲಕು ಹಾಕುತ್ತಿತ್ತು.....

ಸಾಳೆ ತಾಯಿಯ ತಿಥಿ. ಎಷ್ಟೇ ಕೆಲಸವಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಮಂಟು. ಅತಿವಾಸದ ದಿನ ಒಪ್ಪತ್ತಿನ ಊಟ ಊರಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಡಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈಗಿಲ್ಲಾ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಊಟ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೈವೇದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲ. ಗಂಜಿ ಮಾಡಲೇ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯರು ಬಾಯಿಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಅದಂಥ ನೈವೇದ್ಯ! ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡಬೇಕಿದ್ದರೆ ಊರಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಆಡಿಟಿಂಗ್ ಇತ್ತು. ಸದ್ಯ ಇವತ್ತಿಗದು ಮುಗಿದು ಹೋದದ್ದು ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ. ಸಾಳೆ ಬೆಳೆಸ ಜಾವವಾದರೂ ಹೊರಡಬಹುದು.

ಬೆಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಾವು ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಬೇಯಿಸಿ ಕೊಂಡು ಉಪ್ಪು, ಮೆಣಸು, ಮಜಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿಂದದ್ದಾಯಿತು ಅರ್ಥಾತ್ ತಿನ್ನುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿಯಾಯಿತು. ಬರೀ ಕಲ್ಲುಗಳೇ ತುಂಬಿದ್ದರಿಂದ ತಿನ್ನಲೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಜಾಲಿಸಲು ನನಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ: ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರೆ ಇಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ ಜಾಲಿಸಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಒಲೆ ಹೊತ್ತಿಸಲೂ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಂದಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಲೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಬಸಿಯಲು ತಕ್ಕ ಪಾತ್ರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೇನೂ ಫಜೀತಿಪಟ್ಟು ಗಂಜಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಅನ್ನವೂ ಅಲ್ಲ, ಹಾಗೊಂದು ಪದಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು.

ಅವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಯಾರಾದರೂ ಭಿಕ್ಷುಕ ಬಂದರೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು- ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ತಾಯಿಗೆಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತೆ. ತಾಯಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿತ್ಯ ಭಿಕ್ಷುಕರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂದೂ ಅಲ್ಲ, ತಾನು ತಿಂದು ಮಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದೂ ಅಲ್ಲ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಭಿಕ್ಷುಕನ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನಂತೆ. ಪರಮೇಶ್ವರನಾರು, ಭಿಕ್ಷುಕನಾರು ಎಂದೂ ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಡ ಯಾಚಕರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾಯಿ ಪರಮೇಶ್ವರನೆಂದೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇಂದು ತಾಯಿ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬದಲಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ದುಡಿಯದೆ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಲೇದು ಯಾಚನೆಗೆ ಹೋಗುವವರು, ತಾನು ಯಾಚಿಸಬೇಕಾದವನಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಯಾಚಿಸುವವರು, ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲೆಂದು ಭಿಕ್ಷಾಟನ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು, ವೇಶ್ಯಾವೃತ್ತಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭಿಕ್ಷಾಟನೆ ಮಾಡುವವರು, ಮುಂತಾದ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಮಧ್ಯೆ ಪರಮೇಶ್ವರನೋ, ಪಾರ್ವತಿಯೋ ಇದ್ದಾರೆಂದು ತಾಯಿ ಊಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ? ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು? ಏನಾದರಾಗಲಿ, ಬದುಕಿದ್ದಷ್ಟು ದಿನ ಭಿಕ್ಷುಕರಲ್ಲಿ ಕರುಣೆಯನ್ನೂ ಕಾವಿ ಧರಿಸಿದವರು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ತಾಯಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮನೋಭಾವವು ತಾಯಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ನೀಡಿತ್ತೆಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನಿಜ.

ಅವರ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಆದರೂ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಸಗಾುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ದಣಿದ ಗಂತರವೇ ನಾನವಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು. ಆದರೆ ತಾಯಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ದೇನು? "ಪಾಪ, ಪಪ್ಪನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ. ನಾಲ್ಕು ಜನಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಡವೇ? ಬರುವ ಸಂಬಳ ಸಾಲುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಎನನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಹಾಪಾಪ." ಅವರು ಮನಸಾರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳು-

ತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೇಳುವವರಿಗೆ ತಾಯಿ ಮಗ-
ನನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು.
ನಿಜ, ನಾನು ತಾಯಿಯ ವಿಷಯವನ್ನೇನೂ
ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇನ್ನುಳಿದ ಮಕ್ಕ-
ಳೊಂದಿಗಲ್ಲವೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು? ಅವರು ಹೆಣ್ಣು
ಮಕ್ಕಳಾದಾಕ್ಷಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಲ್ಲದವರೇ?

ತಾಯಿ ತೀರಿಹೋದಾಗ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳು
ತೆರೆದವು. ಆ ವಾತ್ಸಲ್ಯವಯಿ ತಾಯಿಗೆ ನನ್ನ
ಮೇಲೆ ತುಸು ಭರವಸೆಯಿತ್ತು. ತಂದೆ ತೀರಿ-
ಹೋದಾಗ ನನಗೆ ಆಗ ಎರಡು ವರ್ಷ ತುಂಬಿ-
ತ್ತಷ್ಟೇ. ನಾನು ರೋಗದ ಕುಳಿಯಾಗಿದ್ದೆ.
ಬೆನ್ನು ನೋವು, ಪಿತ್ತಶೂಲೆ ಜೊತೆಗೆ
ಇನ್ನೇನೋ ಕಾಹಿಲೆಗಳು. ಧಧಾರ ಬಂತು,
ಕಾಮಾಲೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆರು ವರ್ಷದವರೆಗೂ
ನಾನು ಮೊಲೆಹಾಲು ಕುಡಿದೇ ಬೆಳೆದದ್ದಂತೆ.

"ಇನ್ನು ಅದೆಲ್ಲಾ ಒಂದೂ ಬೇಡವಷ್ಟು"
ಎಂದು ಅಜ್ಜಿಯ ಹತ್ತಿರ ತಾಯಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು
ಕೇಳಿದ್ದೆ ನು. ಅಜ್ಜಿ ಆರ್ಥಪಟ್ಟು ಪಿನೇಸೋ
ಕೊಗಾಡಿದರು. "ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮಕ್ಕಳ
ವಿಷಯ ಹಾಳಾದಂತೆಯೇ. ಐದಾರು ತಿಂ-
ಗಳಿಂದ ಅವನು ನನ್ನ ಹಿಂದೆಯೇ ಎಡಬಿಡದೆ
ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು
ತಿಳಿದೇ ಅವನು ತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸಿಗೆ
ಬಂದಿದ್ದು."

ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಳಾಗದಿರಲೆಂದು ಅಮ್ಮ
ಪಟ್ಟ ಆಸೆ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ನೆರವೇರಿತು.
ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೊರಗಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕ
ದಂತೆ ಆಕೆ ತನ್ನ ಜೀವನಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದರು.

ಆಕೆ ಸತ್ತಾಗಲೇ ನಾನಾಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸ
ತೊಡಗಿದ್ದು. ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳ
ನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಆಗಾಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ.
ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸು-
ತ್ತಿದ್ದೆ. ತಾಯಿಯ ತಿಥಿ ವಾರಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ
ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಆ ತಾಯಿಗೆ
ನಾನು ಮಾಡಲಿರುವ ಕರ್ತವ್ಯವೇನಿಲ್ಲ!

ಸಾಯಂಕಾಲದ ಅಹಾರಕ್ಕೆ ಅವಲಕ್ಕಿ, ಹಣ್ಣು
ತೆಗೆದಿಟ್ಟೆ. ಹಾಲು ಬೇಡವೆಂದಾಯಿತು.
ಮೊದಲೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಮೆಣ್ಣು,

ಕಳ್ಳು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಎಲ್ಲವೂ ಬೇರೆಯೇ!
ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಬೆರತಿದೆಯೋ? ಬೆರಸಲಿ,
ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಮಿತಿ ಬೇಡವೇ? ಬೆರಕೆ
ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಲಾಭವುಂಟು,
ನಿಜ. ಆದರೆ ಕೊಳಕು ಮಾಡುವುದರಿಂದ
ಯಾರಿಗೆ ಲಾಭ?

ತಾಯಿ ಹಾಲಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದಾದರೂ ಕರೆ-
ಯುವ ಹಸುವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಕ್ಕಹಕ್ಕದ ಮನೆ-
ಗಳಲ್ಲಿನ ಹಸುಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಾಯಿಗೆ
ಜೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮರಿಯು ಹಸೆಯ
ಹಸು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಕರು ಹಾಕುತ್ತೆ;
ಗೋಪಾಲನ ಮನೆಯ ಹಸು ಗಟ್ಟಿವಾಗಿದೆ ಅಂತ
ಕಾಣುತ್ತೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಬಂದದ್ದು
ಒಲು ನಿಧಾನವಾಗಿ. ರೋಡ್, ಹೈಸ್ಕೂಲ್,
ಸಿನಿಮಾ, ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟ್ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದ-
ರಲ್ಲವೇ ಊರು ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ಇದೊಂದು
ಮೊದಲು ಅಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ವಿಕಾಲವಾದ ಬಯಲಿನ
ನಡುವೆ ಪುಟ್ಟ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಚಿಕ್ಕ
ಚಿಕ್ಕ ರೈತರೇ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು. ಹೊಲವು ಉಳಿದು
ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತು ಕೊಂಡು-
ಕೊಂಡು ಬಂದು ಉತ್ತು ಬಿತ್ತು ನಂತರ ಅವನ್ನು
ಮಾರಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರೇ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು.
ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ
ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಸಾಲು ಸೇರು-
ಹಾಲು ಬೇಕು. ಮೀಂದು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಹಾಲು
ತೆರೆದು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಇಬ್ಬನಿಯಲ್ಲೊ
ಮಳೆಯಲ್ಲೊ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ತಲೆಗೆ ಸ್ನಾನ
ಮಾಡಿ ಸಾಲ್ಕಾರು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಸು-
ಗಳನ್ನು ಕರೆದು ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಾಲನ್ನು
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅನೇಕರಿಗೆ
ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ತಾಯಿಗೆ ಈ
ಉತ್ಸಾಹವಿತ್ತು. ಹಾಲು ಮಾರಿ ಸಿಗುವ ಹಣ
ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಹಸುವಿನ ಯಜಮಾನನಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟರೂ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿಗೆ
ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಯಂಕಾ-
ಲದ ಹಾಲು ಕಾಯಿಸಿ ದಪ್ಪುಹಾಕಿ ಮಜಿಗೆ,

ತುಪ್ಪ, ಮಾರಿದರೆ ನಾಲ್ಕೈದು ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಂಪಾದನೆಯಿಂದಲೇ ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದರು. ಈಶ್ವರನ ಸೇವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಅಮ್ಮ ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಸುವಿನ ಮೈ ಮೇಲಿನ ಸಗಣೆ, ಕೆಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳೆದು ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರುವನ್ನೂ ಮೀಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರು ಬಿಟ್ಟು, ಅದು ಕುಡಿದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಹಸುವಿನ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಉಗುರು ಕತ್ತರಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿದ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನೂ ಕಾಲನ್ನೂ ತೊಳೆದು ಶುಚಿಯಾದ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಒರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಲು ಕರೆಯುವ ಪಾತ್ರೆಯ ವಿಷಯ ಹೇಳಲೇಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅದು ಧಳಧಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ತಾಯಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಶುಚಿಯಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ತಾಯಿಯೂ ಹಾಲಿಗೆ ನೀರು ಬೆರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅಳತೆ ಸರಿಮಾಡಲೆಂದು ಅಥವಾ ಹಸುಗಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ತಾಕದಿರಲೆಂದು ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಲೋ? ತಾವಾಗಿ ಸೇರಿಸುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲದೆ ಸಗಣೆ, ಗೋಮೂತ್ರ, ಕರೆಯುವವನ ಕೈಯಲ್ಲಿನ ಕೆಸರು, ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಧೂಳು ಮುಂತಾದ ಅವಿಷ್ಣೋ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳು ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಮಾರುವ ಹಾಲು ಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನನಗೆ ಅಸಹ್ಯ, ಹೆದರಿಕೆ. ನಾನು ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಇವತ್ತು ಹಾಲು ಬೇಡ.

ರಾತ್ರಿ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದಾಯಿತು. ಜೋರಾಗಿ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹಿಂತ್ಗೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಆಫೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಾರೋ? ಖಂಡ ಹಾಕುವವರು ನೇಮದಿಂದಿರಬೇಡವೇ?

ಪಪ್ಪನ್ ಖಿಳ್ಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವ ವೇಳೆಗೆ ಮಳೆ ಜೋರಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಯೆಂದರೆ ಎರಡು ರೂಮು, ಒಂದು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಿರುವ ಹಳೆಯ ಕಟ್ಟಡ-ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದ, ಕಾರು ಗಾಡಿಗಳು ಓಡಾಡದ ಒಂದು ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿನ ಬಯಲಲ್ಲಿತ್ತು; ಅದರ ಒಂದು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ವಾಸವಾಗಿದ್ದನು. ಮತ್ತೊಂದು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಥಿಯೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವ ನಟರಾಜ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವರು ಭೇಟಿಯಾಗುವುದೇ ಅಪರೂಪ. ಪಪ್ಪನ್ ಆಫೀಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಟರಾಜ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಪಪ್ಪನ್ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಟರಾಜ ರೂಮಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ನಿದ್ರೆಯಿಂದೇಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಪಪ್ಪನ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ರಸ್ತೆಯ ದೀಪದ ಮಂದಸ್ವರ್ಣಕು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಕ್ಕೂ ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಬೇರೆ ದೀಪ ಬೇಕೆನಿಸದೆ ಅವನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದನು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಳಿಯ ಸಂಖಿಗೆ ಮರದ ನೆರಳು ಮನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.

“ಯಾರದು?”

ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ರೂಮಿನ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದು ದೀಪ ಹಚ್ಚಿ ಬಂದು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದನು.

“ಮಳೆಯಾದದ್ದರಿಂದ ಬಂದು ನಿಂತೆ.” ಸ್ತ್ರೀಯ ಧ್ವನಿ. ನಾಚಿಕೆ, ಹೆದರಿಕೆ ತುಂಬಿತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ.

ಮಳೆ ನಿಂತರೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆಂದುಕೊಂಡು ಪಪ್ಪನ್ ರೂಮಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅವಲಕ್ಕಿ, ಹಣ್ಣು ತಿಂದನು. ಕೈ ತೊಳೆಯಲೆಂದು ಅವನು ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಅವಳಲ್ಲೇ ಇದ್ದಳು. ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು.

ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ! ಭಿಕ್ಷುಕಿಯಾಗಿರಬಹುದೇ? ಕೊಂಚ ಅನ್ನ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅವನು ರೂಮಿನೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

“ಎನು ಮಳೆಯಪ್ಪಾ ದೇವರೇ!” ಅವಳದೇ ಧ್ವನಿ. ಅವಳು ಪೂರ್ತಿ ನೆನದುಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು.

“ಈ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲು.”-ತಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪೇ ಒಪ್ಪೇ ತಿಳಿಯದೆ ಅವನು ಹೇಳಿದನು.

ಬಾಗಿಲ ಮರೆಯಿಂದ ಹೊರಬರುತ್ತಿರುವ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು ನಿಂತಳು. ಮಿಂಚು ಹೊಡೆದಂತಾಯಿತು. ಅವಳೋರ್ವ ಯುವತಿ. ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಬೀಳದಂತೆ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಮರೆ ಮಾಡಿ ನಿಂತನು.

“ನೀನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು?”

“ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.”

“ಸರಿಹೋಯ್ತು. ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಬಂದಿದ್ದೀಯಾ?”

“ಹೌದು.”

ಅವನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದೆ ದಿಕ್ಕಿಟ್ಟು ನಡೆಯುವಳು. ಯಾರೋ ಹೊಸಬಳೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಭಿಕ್ಷುಕಿ ಯಾಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

“ಈ ಊರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀಯಾ? ಈ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಹೇಗೆ ಬಂದೆ?”

“ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದೆ. ಬಂದಿಳಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ರಾತ್ರಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾಗವೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಮಳೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಬಟ್ಟೆ ನೆನೆಯದಿರಲೆಂದು ಓಡಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ನಿಂತೆ.” ಮಾತುಗಳು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರಿನ ಮಧ್ಯೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

“ನೀನೇನಾದರೂ ತಿಂದಿದ್ದೀಯಾ?”

“ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಏನೂ ತಿಂದಿಲ್ಲ.”

ಅವಳು ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವಳ ಅಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದು, ಅವಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು. ಯಾರಾದರೂ ನೋಡಿದರೆ ಮಾನ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

“ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ನ ಇದೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಿಂದು ಬೇಗ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೋಗು. ಯಾರಾದರೂ ಹೆಂಗಸಿರುವಂತಹ ಮನೆಗೆ ಹೋಗು.”

ಅನ್ನ ತಂದು ಅದೇ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟನು.

ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿದು ಅವಳ ದನ್ನು ತಿಂದಳು. ತಿನ್ನುವಾಗ ಅವಳಿಂದಳು: “ಹೆಂಗಸರಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಓಡಿಸಿದರು.”

“ಯಾಕೆ ಓಡಿಸಿದರು?”

“ನೀನು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಸುಳ್ಳು. ರಾತ್ರಿಯ ಹೊತ್ತು ಒಬ್ಬಳೇ ಬಂದಿರುವ ನಿನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾದರೂ ಅಂಗಡಿಗಳ ಜಗುಲಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೋ. ಅಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಜೊತೆ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನಂಥವರಾದರೂ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಎದೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಹೇಳಿದರು.”

ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತನಗೂ ಹಾಗೇ ಅನ್ನ ಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸಿತ್ತಲ್ಲವೆ, ಎನಿಸಿತು ಪಪ್ಪನ್ ಗೆ.

“ದೋಣಿಯಿಂದಿಳಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಈ ರಾತ್ರಿ ಹೇಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತೇನೋ ಎಂದು ಒಂದೇ ಹೆದರಿಕೆ ನನಗೆ.”

“ಹೇಗಾದರೂ ಕಳೆ. ಯಾರೂ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಜೊತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ಯೋಚನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿತ್ತು? ನಿನ್ನ ಮನೆಯವರು ಹೋಗಲೊಪ್ಪಿದರೆ? ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾದರೂ ಯಾಕೆ?”

“ಅಯ್ಯೋ, ಈ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಓಡಿಸಬೇಡಿ, ಸಾರ್. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮೂರು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಗೂ ನಾನು ಹೋಗಿಲ್ಲ,” ಎಂದಳಾಕೆ ಕಣ್ಣೀರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ.

“ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಹೊರಟು ಬಂದಿದ್ದೀಯಲ್ಲಾ? ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬರುವ, ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯರಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ? ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗಲು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಲಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀನೇಕೆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದೆ? ಹೇಳುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇಡ, ಹೇಳಬೇಡ.

ಬಿಸಿಲು ಮಳೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಬಹುದೆಂದೂ, ಯಾವ ದಾರಿಯಲ್ಲೂ ಮಲಗಬಹುದೆಂದೂ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಅನುಭವಿಸಬಹುದೆಂತಲೂ ಅಲ್ಲವೇ ನೀನು ಹೊರಟಿರುವುದು ?”

“ನನ್ನ ಸಹನೆ ಮೀರಿ ಹೋಗಲು ಹೊರಟು ಬಿಟ್ಟೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದೆ. ಹೀಗೇ ಸ್ವಲ್ಪ ನಡೆದು ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಆಲದ ಮರ ಇಲ್ಲವೇ ? ಅದರ ಕೆಡ್ಡಿ ಮೇಲೆ ನಿಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಐದಾರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಂದೊಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳತೊಡಗಿದರು. ಹಾಳಾದವರು, ನನ್ನನ್ನು ಬಗೆದೇ ಹಾಕಿದರು. ಅವರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಮುದುಕಿ ಕೇಳಿದಳು, ‘ನೀನು ಹೆದರಬೇಡ, ಹುಡುಗಿ, ನನ್ನೊಂದಿಗೇ ಇರು. ಮಲಗಲು ಸ್ಥಳ, ಕುಡಿಯಲು ಗಂಜಿ ಸಂಪಾದಿಸುವಿಯಂತೆ,’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವಳು ನನ್ನ ತಲೆಯನ್ನೂ ಎದೆಯನ್ನೂ ಸವರಿದಳು. ಮೆಲ್ಲನೆ ಒಮ್ಮೆ ನಕ್ಕಳು. ಆಗ ಒಬ್ಬಳೆಂದಳು, ‘ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಭಾಗ್ಯ ಬಂತಲ್ಲಾ’ ಎಂದು. ಆ ಅಜ್ಜಿ ಮುಟ್ಟಿದ ಸ್ಥಳವೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಚುಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅವಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿತ್ತೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತಿದೆ ನನಗೀಗ.”

ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗತೊಡಗಿತು, ಆದರೆ ಅದು ಕರುಣೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರವೋ ? ಹತ್ತು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು. ರಾತ್ರಿ ಸಮಯ. ಭಯಾಂಕರವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಳೆ.

“ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿದ್ದೀಯೆಂದು ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಂತರದ ದೋಣಿಯಲ್ಲೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮುದುಕಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ತಲೆ ಜಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಅಳುತ್ತಿರಬೇಕು. ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸಂಕಟಪಡಿಸುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ ನೀನು ?”

“ಅಮ್ಮ, ನಾನು ತೊಲಗಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ಮಲತಂದೆ ಮೆಟ್ಟಿದರೂ, ಒದ್ದರೂ ಅವಳು ತುಟಿ ಒಟಕನ್ನದೆ ಇರುವುದು ? ಅವನೊಬ್ಬ ಬಹುದಂತೆ. ಅವನ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕು,

ಹೆದರಿಬಿಡಬೇಕು. ಕಳ್ಳು ಗಂಟಲೊಳಗಿಳಿದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವನ ಬಳಿ ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಕೆಲವರೆದುರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು, ‘ಇವಳ ತಂದೆ ಸತ್ತಾಗ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂಕಟವೆನಿಸಿತು. ಈಗ ಅವನು ಸತ್ತದ್ದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು. ಇಂಥವಳು ನನ್ನ ಅಮ್ಮ. ಅವನಂತೂ ತೀರ ನಾಚಿಕೆಗೆಟ್ಟ ಮನುಷ್ಯ. ಅವನಿಗಿಂತ ನನ್ನ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತೆಂದು ಅಮ್ಮ ತಿಳಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಆ ರಾಕ್ಷಸನೆಲ್ಲಾದರೂ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೇನೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.”

“ಸಾಕು ಸಾಕು. ನನಗಿದೊಂದೂ ಕೇಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ನೀನು ಹುರಿಯುವ ಬಾಣಲೆಯಿಂದ ಹಾರಿ ಉರಿಯುವ ಒಲೆಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವೆ.”

ಗಾಳಿ ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸಿ ರೂಮಿನೊಳಕ್ಕೂ, ಇರಚಲು ಬಡಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ನೆಂದು ತೊಪ್ಪೆಯಾಗಿದ್ದಳು.

“ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲು ಬಿಡಲು ನನಗೆ ಸರಿಯೆನ್ನಿ ಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದುಕೋ. ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಂಚಿ ಕೀಳಬೇಕು,” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಬಾಗಿಲ ಹಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿ, ಧೂಳು ಕೂಡಾ ಹೊಡೆಯದೆ ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಅವನು ತೋರಿಸಿದನು. ಇನ್ನು ಅವಳಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನಾದರೂ ಬೇಕಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಜ್ಞಾಪಕ ಈಗ ಬಂತು. ತನ್ನ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಹುಲ್ಲಿನ ಚಾಪೆಯೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವಳಿಗೆ, “ಇದನ್ನು ಹಾಸಿಕೊಂಡು ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿಕೋ,” ಎಂದು ಹೇಳಿದನು.

ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನು ಆಲೋಚಿಸಿದನು. ಅಮ್ಮ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ತನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಾರ್ವತಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾಳೋ. ಒಂದು ಹಳೆಯ

ಗೃಹೋಪಕರಣಗಳಿಗೆ

ಕೆನರಾ ಸೇಲ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಕೆನರಾ ಸೇಲ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್
ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಕೊಡಿಯಾಲಪ್ಪೆಲು, ಮಂಗಳೂರು-3

ನೀವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಬಹುದು

ತಯಾರಕರ ಆಯ್ಕೆ

ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ತಯಾರಕರು ತಮ್ಮ ಗೃಹೋಪಕರಣ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೆನರಾ ಸೇಲ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ವಿತರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಾಭವಿದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿರುವ ಕಾರಣ ಊಹಿಸಲು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ. 55 ವರ್ಷಗಳ ಮಾರಾಟಾನುಭವ ನಮಗಿರುವುದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದೇನೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ.

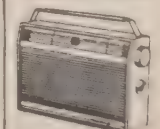
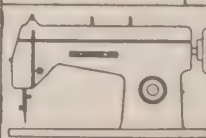
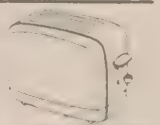
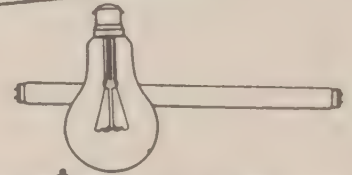
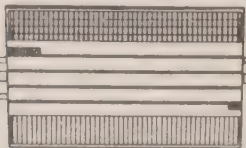
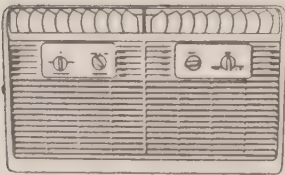
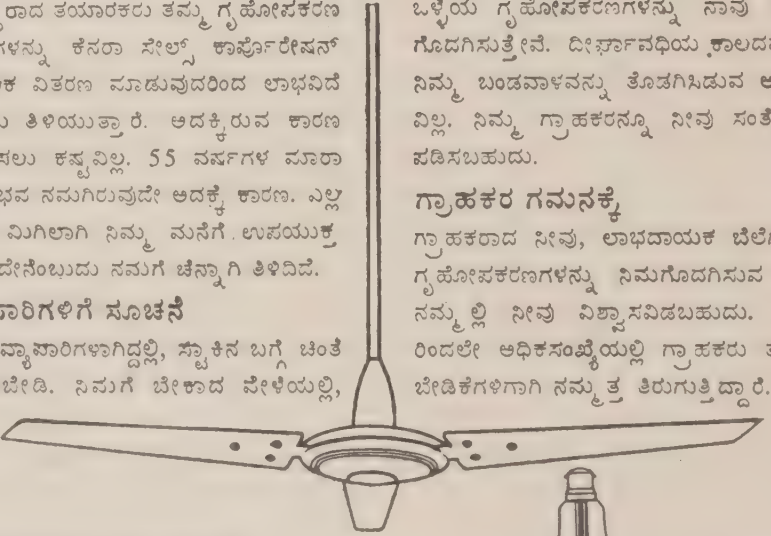
ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ

ನೀವು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವೆಳೆಯಲ್ಲಿ,

ಒಳ್ಳೆಯ ಗೃಹೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಾವು ನಿಮಗೊದಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕರನ್ನೂ ನೀವು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬಹುದು.

ಗ್ರಾಹಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ

ಗ್ರಾಹಕರಾದ ನೀವು, ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಿಮಗೊದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವು ವಿಶ್ವಾಸವಿಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅಧಿಕಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮತ್ತ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಡಾ (ಲಾಂಗಿ)ದರೂ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೆಲ್ಲಾ ಜಾಲಾಡಿ ಬಂದು ಹಳೆಯ ಮುಂಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಇನ್ನೇನು ಅದು ಹರಿಯಲು ಸಿದ್ಧವಾದಂತಿತ್ತು. ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡಲೆಂದು ಬಂದಾಗ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಎಲ್ಲಾ ದರೂ ಅನಾಹುತವಾಗಬಹುದು. ಆ ಆಗ ಸನ ಗುರುತನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕಬೇಕು. ಗುರುತು ಹರಿದು ಹಾಕಿ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಹೋಗಿ, "ನಿನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲಾ ನೆನೆದು ಹೋಗಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಇದನ್ನು ಉಟ್ಟು ಕೋ," ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮುಂಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದನು: "ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?"

"ಸೌಮಿನಿ."

"ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗಬೇಕು. ರಾತ್ರಿ ಕೆಮ್ಮುವುದು, ಸೀನುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಕೊಡದು. ಆ ಪಕ್ಕದ ರೂಮಿಗೆ ಬೇರೆ ಮನುಷ್ಯ ಬರುತ್ತಾನೆ."

ಅವನು ತನ್ನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಲಗಿದನು. ಎಲ್ಲೋ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ಹುಡುಗಿ! ಒಂಟಿಯಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಯಾರ ಕಣ್ಣಿಗಾದರೂ ಬಿದ್ದರೆ! ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಸರಿಯಾಯಿತು. ಅಬಲೆಯಾದ, ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬಳಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಡಲು ತನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಎಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ! ನೋಡಲು ಸುಮಾರಾಗಿರುವ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿ ರಾತ್ರಿ ಹೇಗೋ ಸುತ್ತಾಡಿಬಿಡೋಣವೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದಾಳಲ್ಲ! ಅದೂ ಈ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ! ಹೇಗಾದರೂ ಅವಳನ್ನು ಬೆದರಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅವಳಿಗೊಬ್ಬ ತಾಯಿಯಿದ್ದಾಳೆ. ಎಷ್ಟೇ ಕಿಟ್ಟವಳಾದರೂ ಮಗ ಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುತ್ತೇಯೋ? ಮಲತಂದೆ ಕೋಪದಿಂದ ಹೊಡೆದೋ ಬಡಿದೋ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಬೇರೊಬ್ಬನ ಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆ ಕೊಡಲು ಅವನಿಗಿಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವನಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು.

ಪಪ್ಪನ್ ಎಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು

ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಹೋದನು.

"ಸೌಮಿನಿ, ಇಗೋ ಇದನ್ನು ಕೈಲಿಟ್ಟುಕೋ. ಮೊದಲನೆಯ ದೋಣಿಗೆ ಈ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಬಿಡಬೇಕು."

ಅವಳ ಕೈಗೆ ತನ್ನ ಕೈ ತಗುಲದಂತೆ ನೋಟನ್ನು ಅವಳ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿದನು ಪಪ್ಪನ್. ರಸ್ತೆಯ ದೀಪದ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡನಾದರೂ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಕಾಗದ-ಚೂರು ಜಾರಿ ಕಳಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದು ಅವನಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು, "ಈ ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿರಾ? ಏನದು? ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?" ಎಂದಳು.

ಅವನಿಗೆ ರೇಗಿಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ತಾನು ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಟರಾಜ ಬರುವ ಸಮಯವಾಯಿತು.

ಅವನು ರೂಮಿನೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆಂಕಿ ಪೊಟ್ಟಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಕಡ್ಡಿಗೀರಲು ಅವನಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ. ಅವಳು ಮುಂಡು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

"ಸಿಕ್ಕಿತೇ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ನೋಟು?"

"ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕತ್ತಲು."

ಮಳೆಗಾಳಿ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಅವನೊಂದು ಕಡ್ಡಿ ಗೀರಿದನು. ಅದು ಅರಿಹೋಯಿತು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದಾಗ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಒಡನೆ ಬೆಚ್ಚಿ ಹಿಂತೆಗೆದನು. ತಾಯಿಯ ತಿಥಿಗೋಸ್ಕರ ಮಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ವನಲ್ಲವೇ?

"ಸಾರ್, ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕೋಣವೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ ಸಾರ್. ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ."

ಅವನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡ್ಡಿ ಗೀರಿದನು.

"ಕಾಣಿಸಿತು," ಎಂದು ಅವಳು ಹೇಳಿ ಬಗಿ ನೋಟನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೇಲೆದ್ದಾಗ ಅವಳ ತಲೆ ಅವನಿಗೆ ತಗುಲಿತು.

ಇವಳನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ದಬ್ಬಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದೆನಿಸಿತವನಿಗೆ.

“ಇಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಇರುವೆ.”

ಹುಡುಗಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ‘ಒಬ್ಬಳೇ ಮಲಗಲು ಹೆದರಿಕೆ,’ ಅನ್ನುತ್ತಾಳೆ. ನಂತರ, ‘ಸಾರ್, ನಿಮ್ಮ ರೂಮಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಲೇ?’ ಎಂದುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ, ಅಪ್ಪ.

“ಇರುವೆಯಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಆಚೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅಂಗಡಿಯ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೋ.”

“ನಿಮಗಷ್ಟು ಕೋಪವಾದರೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಸಾರ್. ಇಷ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಿಮಗೆ ಕೋಪ ತರಿಸಬಾರದು.”

“ಈ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೀಯಾ?” ಅವನು ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟನು.

“ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.”

ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ! ಇವಳು ಹೋಗುವವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ನಟರಾಜ ಮೆಟ್ಟಲೇರಿ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟನೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಈ ಊರಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ತಿರುಗಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ.

“ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇರುವೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ.”

ಅವನು ರೂಮಿನೊಳಗೆ ಹೋದನು. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರುವೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಮಲಗಿದ್ದು-ವುದು ಪಾಪ-ಅದೂ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿದವರಂಟೇ! ಸ್ವಲ್ಪ ಡಿ. ಡಿ. ಟಿ. ತಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಮಾಡಿದನು.

“ಇನ್ನು ಮಾತೆತ್ತಬೇಡ. ಬೆಳಕು ಹರಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ನೀನಿಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಿರಬಾರದು. ಕಂಡರೆ ನನಗೇನಲ್ಲ, ನಿನಗೇ ಕಷ್ಟ. ಆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವವನು ನನ್ನಂತಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯದು ಅಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವವನು. ನೀನು ಬಂದದ್ದು, ಹೋದದ್ದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು.”

ಅವನು ಹೋಗಿ ಮಲಗಿದನು. ಏನೇನು ಆಗುತ್ತೋ? ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಯ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೋಗಬೇಕು. ತನ್ನ ಚಾಪೆ ಹಾಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಒಗೆದ ಮುಂಡನ್ನುಟ್ಟು ಈ ಹುಡುಗಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅದನ್ನು ನಟರಾಜನೇನಾದರೂ

ಕಂಡನಾದರೆ ಭೂಕಂಪವೇ ಉಂಟಾಗುತ್ತೆ. ಮಲಗುವ ಮುಂಚೆ ಕಸ ಗುಡಿಸೋಣವೆಂದು ಅವನು ಬಂದೊಡನೆಯೇ ಪೊರಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹೋದರೆ? ದೇವರೇ, ಅವನಿಗೆ ಹಾಗೆಂದೂ ತೋರದಿರಲಿ.

ತನಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಪವಾದದಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಬಹುದು. ನಟರಾಜ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳಿ ಬಿಡುವುದು, ‘ಯಾರೋ ಗತಿಗಿಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು; ಅವಳೇನಾದರೂ ಆಪತ್ತುಂಟಾದರೋ ಎಂದು ಹೆದರಿ ಬಂದು ಮಲಗಿಕೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಿನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಅವಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರಲಿ, ಆಗದೇ?’ ಎಂದು. ‘ಛಿ, ಅದೆಲ್ಲಾ ಬೇಡ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಡುಕನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತೆ. ಅವನಿಂದ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಹಾಳಾಗುತ್ತಾಳೆ.’ ಎಂದುಕೊಂಡ ಪಪ್ಪನ್.

ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ತಾಯಿಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡನು. ಸೌಮಿನಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿಯೂ ನೆನಪು ಬಂತು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣದ ತಾಯಿಯರುಂಟೆ. ಹೆಂಗಸೊಂದು ಪಶು, ಅವಳ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದ ಗಂಡನೂ ಪಶುವೇ. ಆ ಮೃಗಗಳ ನಡುವಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಇವಳು ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹಿಂತಿರುಗುವಂತೆ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನಲ್ಲ! ಏನೇ ಆದರೂ ಈ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡಿ ಕೆಲ ಜನರ ಕ್ರೂರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕು ದೇಹ ಮಾರಿಕೊಂಡು ದುಸ್ಸಂತಿಗೆ ಜನನ ವಿತ್ತು, ಅಂಟು ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಉಡುಗೊರೆಯಾಗಿ ಪಡೆದು, ನೊಂದು, ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸೊರಗಿ, ದಯೆ ಯಾಚಿಸಿ, ದೂಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಏಟು ತಿಂದು, ಕಂಡವರೆಲ್ಲರ ನಿಂದೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ನರಕಯಾತನೆ ಪಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿರ್ದಯಳಾದ ಹತ್ತು ಬೆಳಸಿದ ತಾಯಿಯ ಬಳಿ ಹೋಗುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವಾಗಲಾದರೂ, ಅಮ್ಮನಿಗೆ ದಯೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳು ತೋರಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವಳು ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಳೆಂದರೆ ನರಕ ರೂಪದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನಪಡಬಹುದು.

ನಟರಾಜ ಬಂದನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆವರೇ! ಅವಳು ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಿರಲಿ.
ಬೆಳಗಿನ ಜಾವ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಗೆ ಹೋಗುವ ಮುಂಚೆ ಪಪ್ಪನ್ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದನು. ಬೀದಿ ದೀಪದ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಅವಳು ಒಡನೆ ಎದ್ದು ಬಾಗಿಲು ಬಳಿ ಬಂದಳು. "ಸಾರ್, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡೇ ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗಳೇ ಇಲ್ಲ!"

ತಾಯಿಯ ತಿಥಿ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆನೆಂಬುದು ಅವನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತು.

"ನೀನೇನೂ ನನ್ನನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ನೀರೂ ಕುಡಿಯದೇ ಆತ್ಮತ್ತು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹುಡುಕುತ್ತಿರಬೇಕು. ಬೇಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಹೋಗು. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ನಿನಗೇನಾದರೂ ಗೌರವವೇರ್ಪಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ ದೇವರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನೀನು ಬೆಳಗಾಗುವ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಬೇಕು. ಮೊದಲನೆಯ ದೋಣಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗಿಬಿಡು ಎಂದವನು ಬಗ್ಗಿ, ಅವಳ ಕಿವಿಯ ಬಳಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೇಳಿದನು. ಎಲ್ಲಾದರೂ ನಟರಾಜ ಕೇಳಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ? ಅವಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಮುಂಚೆ ಅವನು ಹೊರಟುಹೋದನು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ನಟರಾಜ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದನು. ಪಪ್ಪನ್ ಅವನ ಮುಖವನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದನು. ಪಪ್ಪನ್‌ಗೆ ನಗಬೇಕೆನ್ನಿಸಿತು. ಮುವ್ವತ್ತಾರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅನುಭವಿಸಿದ ಮನಸ್ಸಿನ ತೊಳಲಾಟ ಈಗ ಕಳೆದುಹೋದಂತೆನಿಸಿತು. ಹಾಗಾದರೆ ಸೌಮಿನಿ ತನ್ನ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಎರಡು ವಾರ ಕಳೆದು ಒಂದು ದಿವಸ ಸೆಕೆಂಡ್ ಹೋಗಿಂದು ಹೋದಾಗ ಥಿಯೇಟರಿನ ಮುಂದೆ ಪಪ್ಪನ್ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡನು. ಅವನಿಗೆ ನೋವಾಯಿತು. ಬೀದಿಗಿಳಿದು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ ದಂಗೆ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಗಳನ್ನೂ ಇದ್ದುವು. ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಳ್ಳಲು ಹೋದಾಗ ನಟರಾಜ ಕೇಳಿದ: "ಇದೇನು ಸಾರ್, ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದ್ದು ಇಂದು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದು?"

ಅವನೇನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಟಿಕೆಟ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒಳಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವನ ಪ್ಯಾಕುಲ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಥಿಯೇಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಅವನು ತನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು. ಒಳ ಹೊಕ್ಕು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಮಲಗಿದನು.

ನಟರಾಜನ ರೂಮು ತೆರೆಯುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ಅನಂತರ, "ಆ ರೂಮಿನಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನೂ ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನೆ." — ಆ ಧ್ವನಿ ನಟರಾಜನದು.

"ಆತನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನಿಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ನಿಮಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ."

"ನಾನೇನೂ ಕಳಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ ತಾನೇ ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದನ್ನು ಆತ ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು."

"ಹಾಗಾದರೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಗ್ಗೆಯೇ ಆತನು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣಲಿ. ಆತನು ಹೋದ ನಂತರವೇ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೇ?"

"...ಹೌದು, ಆದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಬೇಡ. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ನಾನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ."

"ಆತನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾನು ಆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆಯೇ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನನಗೀ ಭಾಗ ಬದಗುತ್ತಿತ್ತೆ!"

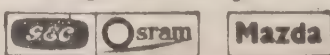
ನಿರಸರ್ಗದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮನುಷ್ಯರು ವಿಜಯ ಸಾಧಿಸಿದವೆಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವುದು ಬೇಡ. ಇಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಜಯದ ಸೇಡನ್ನೂ ನಿರಸರ್ಗ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಂಡಿತ.

—ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ಎಂಜಲ್ಸ್

ಹಿಂಸೆ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬಹುಮಟ್ಟ 1360 ಗಂಟೆ
ಹೊಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಕ.೩೩. ೪ನೇ ಶ್ರೀಷ್ಠ ಶತಕವೊಂದಿಗಿದ್ದುದಾದ್ದ ಶುಭ ಭವನ ಬಲ್ಲು. ಬರಿಗೆ ಬಾಳೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಡುಗಳ ಮೇಲೆ
 ಇವೆಲ್ಲದೂ ಭಾವಿಯು ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಹತ್ ಸ್ವಾಧೀನ ಪರಮಾಣವೆ ಬೋಧಿಸುವುದು
 ಕ.೩೩ ೪ನೇ ಮೆ ಬಲ್ಲುಗಳು ೩ ವಿವಿಧ ಶ್ರೀಮತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ೪೩೪: 19 ವಾರ್-100 ವಾರ್ ಮನುಷ್ಯಗಳು
 ಹಾಗೂ 200 ವಾರ್-1500 ವಾರ್ ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮ ಬಲ್ಲುಗಳು • ಸ್ವಲ್ಪ ಬಲ್ಲು • ವಿವಿಧ ವಾರ್
 'ಎಕ್' ಲ್ಯಾಂಪ್ ಬಲ್ಲು • ಕ್ಯಾಂಡಲ್ ಬಲ್ಲು • ಬಾಬ್ ಬಲ್ಲ • ಕಲಂಕಾರ್ ಬಲ್ಲ

ಜಾಗತಕ ತಂತ್ರಕೌಶಲವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆಗೂಳಿಸಿದವರು

Best Made REC Organ and more Expensive Used—The General Music Company of India Limited

ಅಮೇರಿಕದ ನೆನಪಿನ ತಜ್ಞರ
ಈ ಉಪಾಯಗಳು
ತೀರ ಸರಳವಾಗಿವೆ

ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ನೆನಪಿನುದಿರುವುದೇ ಇಂದಿನ
ಕಾಲದ ಮಹಾ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿಯ ಅದ್ಭುತ
ಗಳನ್ನು ನಾವು ಈರ್ಷಯಿಂದ ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳು
ತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದ ಮರೆಗುಳಿತನವನ್ನು
ವಿಷಾದದಿಂದ ದೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ
ಕಾಲದ 'ಪತನ'ಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅಷ್ಟು ತಿರಸ್ಕಾರ
ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಡತಕ್ಕ
ವಿಷಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದವು; ಇಂದಿನ ಕಾಲ
ದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತಿಭೆಗೊಳಿಸುವಷ್ಟು ವೈವಿಧ್ಯವುಳ್ಳ
ಅನೇಕಾನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ನೆನಪಿಟ್ಟು
ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಓದುವುದು, ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು-ಈ
ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು

● ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ರಾವ್

ಸ್ಮರಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಮೂನವ ಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ
ವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ
ಹೆಚ್ಚು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಲ್ಪ
ಟ್ಟಿತು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
ಮತ್ತು ಈ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಭಾಗ ಭೌತಿಕ
ಜ್ಞಾನವಾಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ
ಒಂದು ಒಗೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿರುವುದ
ರಿಂದ ಜ್ಞಾನಸಂಗ್ರಹ ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನು
ಷ್ಯನಿಗೆ ಕೂಡ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.
ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೂಲಕ ಬರ
ಬೇಕಾದ್ದು. ನೀವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿರಿ, ವ್ಯವ
ಹಾರಸ್ಥರಾಗಿರಿ, ಯಾರೇ ಆಗಿರಿ, ಓದುವುದು,
ಓದಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಡುವುದು,
ಬೇಕಾದಾಗ ಅದನ್ನು ನೆನೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು-ಇವು

ಇವೆ. ಒಂದು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸು
ವುದು. ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವೂ
ಎಷ್ಟು ಸಲ ಓದಿದರೂ ನಮ್ಮ ಬುರುಡೆಯೊಳಗೆ
ಇಳಿಯಲೇ ಆರದು. ಎರಡನೆಯದು, ಓದಿದ್ದನ್ನು
ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಈ ಎರಡು
ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ
ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ
ಪ್ರಮುಖ ನೆನಪಿನ ತಜ್ಞರೆನಿಸಿದ ಹರ್ಬರ್ಟ್
ಪೋಲನ್ಸ್ಕಿ ರೆಂಬರ್ಮ್ ಯೋಜಿಸಿದ ಕ್ರಮವನ್ನು
ಸರಿಸಿ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಅಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

೧ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ?

ಇಂದಿನ ಕೆಲವು ಜನ, ಗಣಿತ, ಮಾನಸಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ

ಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೀರೇ ದಿಗಂತಲೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಘಟಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಹೊರತು ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ.

ಏಕಾಗ್ರತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದೊಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ತರಬೇತಿ, ಸಾಧನೆಯ ವಿಷಯವೂ ಹೌದು. ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೊಂದು ಪ್ರಯೋಗವಾದರೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವಿಗೆ ಸೇಳಿದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಬಾಹ್ಯ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ. ಯಾವುದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಓದು ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ, ಕೇವಲ 'ಶೂನ್ಯ' ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನೇ ಕೆಲ ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿದರೂ ಮನಸ್ಸು ರಾಶಿಬಿದ್ದ ಆಯಾಸದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ತಾಜಾ ಆಗಿಬಿಲ್ಲದೆಂದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಏಕಾಗ್ರತೆಯ ತಾಲೀಮಿ ಗಾಗಿ ನೀವು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಾವರ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು—ಒಂದು ಲೇಖನಿಯನ್ನೋ, ಖಾಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನೋ ಒಂದು ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಚೂರನ್ನೋ—ಆರಿಸಬಹುದು.

ಆ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ನೋಡುತ್ತ ಇರಿ. ಆ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆ ಪದಾರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಪೆನ್ನಿಲು ನಿಮ್ಮ ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೊಂಡರೆ, ಪೆನ್ನಿಲು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೆಂದು ಚಿತ್ತದಲ್ಲೇ ವಿಚಾರಿಸಿರಿ. ಅದರ ಒಣ್ಣುವೇನು, ಅದು ಹಳೆಯದೋ ಹೊಸದೋ, ಅದನ್ನು ಹೊನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯವೋ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಪೆನ್ನಿಲಿಂಗೆ ಪದಾರ್ಥದ ವಿಚಾರದಿಂದ ಜಾರಿ,

ಬೇರೆ—ಪೆನ್ನಿಲಿನಿಂದ ಬರೆಯುವ ಎನ್ನಿ—ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವುದನ್ನು ನೀವು ಗಮನಿಸುವಿರಿ. ಆಗ ಆ ಯೋಚನೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿರಿ.

ಆ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧ ನಿಮಿಷ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಅದೇ ತಾಲೀಮನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರಿ. ಈ ಸಲ ಪೆನ್ನಿಲನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಜಡಪದಾರ್ಥವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಏಕಾಗ್ರತೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೊಳಿತು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಪೆನ್ನಿಲಿನ ಮೇಲೆ ಎಂಟು ಸೆಕೆಂಡುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವನು ಸುಳ್ಳೆನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಪೋಲಿಸ್ಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಾರದ ಸಾಧನೆಯ ನಂತರ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ನಿಮಿಷಗಳ ವರೆಗೆ ನೀವು ಒಂದೇ ಪದಾರ್ಥದ ಬಗ್ಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಬಲ್ಲಿರಿ.

ಇದು ಕೈಗೊಂಡ ನಂತರ ನೀವು ಇದೇ ಏಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೂ ಆ ಮೇಲೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಮೇಲೂ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬಲ್ಲಿರಿ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲೋ ರೈಲಿನಲ್ಲೋ ಈ ಪಾಠವನ್ನು ಪ್ರಸಾರಾರ್ಥಿಸುವುದು ತುಂಬ ಒಳ್ಳೇ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದೆಂದು ಪೋಲಿಸ್ ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಚಿಲ್ಡ್ರನ್‌ನಲ್ಲಿಯಾಗುವ ಚಿತ್ತವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಒಂದೆಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಹದಿನೆಂಟು ಸೆಕೆಂಡುಗಳಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗುಂಟಾಗುವ ಶ್ರಮದಿಂದ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ನೆರವಾಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೨ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಓದಿದ್ದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡುವುದು ಹೇಗೆ?

ಎಷ್ಟು ಓದುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ—ಇದು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರರ ದೂರು.

ಬಿಡಿವು ಸೆನಿಸಿದ್ದ ಉಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಎನೂ ಘಟಿಸಿಲ್ಲ.

ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ "ಕಲಿಯೋ, ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡೋ" ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರ ಕಾರಣವೂ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಗೊಣಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಕಾಡದಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಿಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಥವಾ ಹೇಳುವ ಹೆಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಗೋ ಅವನ್ನು ಸೆನಿಸಿಲ್ಲಿದ್ದಿರುವುದು, ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮರೆಯು ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಹೋಗುವುದು ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೊಲನ್ನರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲ ಸಿದ್ಧ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವು ಕಾಲ. ಎಲ್ಲರೂ ದಿನದ ಎಲ್ಲ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕ್ಷೀತೊಡಗಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗಲೇ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಚೆರುಕುತನ, ಮಂದತನಗಳ ಕಾಲಚಕ್ರವೊಂದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಬೆಳಗಿನ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆಯ್ದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ವಾತಾವರಣ ಶಾಂತವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಗಾಳಿ ತಾಜಾ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಾಲ ಎನ್ನುವುದಾಗಲಿ, ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಫಲಪ್ರದವಾಗುವುದು ಎನ್ನುವುದಾಗಲಿ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಬಿಳುವವರಿಗೆ ಕತ್ತಲಾದ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದಣಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದ ಕೂಡಲೆ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಥಿಯೇ ಚಪವೊ ಬೀಳದೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉತ್ಸಾಹವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಗಲು ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಲ್ಲ.

ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ತಕ್ಕ ಸಮಯ ಯಾವುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ತಾವೇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನೀವು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಆದರ ಪರಿಸರವೂ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸ್ಥಳ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅದು ನಿಮಗೆ ಒಗ್ಗುವುದೇ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದರೆ ಮಲಗುವ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು. ಸೋಫಾ, ಕುರ್ಚಿ, ಯಾವುದು ಇಷ್ಟವೋ ಅದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಆ ಸ್ಥಳ, ಆ ಆಸನ ನೆಮ್ಮದಿ ಎನಿಸಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ

ಉಚಿತ

ಉಚಿತ

ಬಿಳಿಯ

ಮಂಚಿ ಗಳು

ನಮ್ಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ "ದಾಗಸಾಫಾ" ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಔಷಧಿ ಬಿಳಿಯ ಮಂಚಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ೧೨೫ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಗಳಿಸಿದೆ. ಮೂರೇ ದಿನಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ನೆ ಮಂಚಿಗಳ ಬಿಳುಪು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಸಮೂಲವಾಗಿ ಮಾಯ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದಕ್ಕಿದೆ. ಉಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಔಷಧಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಕೃತಕ ಔಷಧಿಗೆ ಮೋಸ ಹೋಗಬೇಡಿ.

PREM TRADING CO.,
(S N K)

Katri Sarai (Gaya)

ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಓದು ಬರಹ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೊಂದು ಮಹಿಮೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದೊಡನೆ ಮತ್ತು ಆ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೊಡನೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಭಾವವನ್ನು ತಂತಾನೆ ತಾಳುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚು ಚೆರುಕಾಗುವುದರಿಂದ ಓದಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಡುವುದು; ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವಾಗುವುದು.

ಅಭ್ಯಾಸದ ಸ್ಥಳ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿರಬೇಕೆ? ಈ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಚಯತೆ ಸಹಸಮೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನುಗಳ ನಿರಂತರ ಬಾರಿಸುವಿಕೆ, ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ಗಳ ಕಿಲಿಕಿಲಿ, ಯಂತ್ರಗಳ ಕಡಕಡಕಗಳ ಸಹವೆ ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆಯ ಪ್ರಶಾಂತ ಪಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಏಕಾಗ್ರಗೊಳಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ! ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಶ್ಚಯತೆ ಒಗ್ಗದವರು ರೇಡಿಯೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಲಘುವಾಗಿ ಸಪ್ಪಳ ಮಾಡುವ ಸಲಕರಣೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಚಲಿಸುವ ದೃಶ್ಯಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಓದಲು ಬೇಕಾದ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಚಿತಪಡಿಸಲು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಧಾನ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಓದಿದ್ದರ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆದು ತೆಗೆಯುವುದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉಪಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಓದುವಾಗ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು ಅನಿಸಬಹುದು; ಅದನ್ನೇ ಬರೆಯುವುದರಿಂದ ಆಗ ತನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊರತೆಗಳ ಪ್ರತೀತಿ ಕೂಡಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ

ಮತ್ತು ಈ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತುಂಬಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಕೆಲ ಪ್ರತ್ಯಾತ್ಮರಿಗೆ ಕೇವಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದಿದರೆ ಹಿತ. ಇತರಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮುಂದೆ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ನೆನಪಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದುಂಟು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತಿರಾಗಿ ಬೇಕು.

ಒಂದು ಸಲ ಕುಳಿತರೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಬಹುದು? ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭೇದಗಳು ಇರಬಹುದಾದರೂ ಪ್ರಾಯಃಪ್ರಬುದ್ಧರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದೀರ್ಘಕಾಲ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಶುದ್ಧ ಭ್ರಾಂತಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರು ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾರರು. ಅದಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಸೋರಿ ಹೋಗುವ ಜ್ಞಾನದ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ ಓದಿದ್ದೇನೂ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ವೇಗವಾಗಿ ಓದುವುದರಿಂದ ಗ್ರಹಣ ಮತ್ತು ಧಾರಣದ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇಗವಾಗಿ ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಆದರೆ ಪೋಲಿನ್ನರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವಿಧಿಗಳೊಡನೆ ಒಂದು ನಿಷೇಧವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ಓದಿದ್ದು ನೆನಪಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿದ್ದರೆ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ, ಅದೂ ನಿದ್ರೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ, ಓದಬೇಡಿ. ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವುದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಡಿಲುಗೊಳಿಸಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ನೆರವಾದೀತೇ ಹೊರತು ಗ್ರಹಣಕ್ಕೂ ಧಾರಣಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ.

ತುರ್ಕಿಸ್ತಾನದ ಕಳ್ಳಕದೀನುನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು

ನಾಗರಾಜ

ತುರ್ಕಿಯ ಮಹಾನಗರ ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್‌ನ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಲಂಡನ್‌ನಿಂದ BOAC ವಿಮಾನ ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಅದರಿಂದ ಇಳಿದ ಅನೇಕ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಮೇರಿಕನ್ನರೂ ಇದ್ದರು. ಅವನ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತುರ್ಕಿಸ್ತಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪ್ರವಾಸಿಗರ ವೀಸಾ ಇತ್ತು.

ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ ಬ್ಯಾಕ್ಸಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನಿಂದ ಬಂದು ಬ್ಯಾಕ್ಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಗರದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಮೊಡ್ಡ ಮೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಣೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಹಿಡಿದ.

ಆ ಮೊಡ್ಡದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟದ್ದಿನಿಂದ ಈತ ತನ್ನನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಎಂದು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತಿತ್ತು.

ರಾತ್ರಿ ಘಂಟೆಯ ಮೇಳಿಗೆ ಮೋಟೆಲಿನಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುವೆಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿರುಗಾಡಿ ಬೀದಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದು ನಿಂತ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗಿರಾಕಿಯೊಬ್ಬ ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೊರಟಮೇಲೆ ಆತ ಅಂಗಡಿಕಾರನನ್ನು ಕುರಿತು, "ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಸಿಗರೇಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಯೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅಂಗಡಿಕಾರ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಲೆಯೆತ್ತಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿ,

"ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇಕೆ?" ಎಂದ.

"ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ವೈಸ್‌ರಾಯ್ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ರುಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ."

"ಹಾಗಾದರೆ ಒಳಗೆ ಬನ್ನಿ."

ಅಂಗಡಿಕಾರ ಒಳಗಿನಿಂದ ತನ್ನ ಕಮೇರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆದು, ಕೌಂಟರಿನ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ, ಅನಂತರ ಗಿರಾಕಿಯೊಡನೆ ಒಳಗೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿನ ಕೋಣೆ ಸುಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿತ್ತು. ಅಂಗಡಿಕಾರ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ, ಅಗಂತುಕನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ, "ಹಲೋ ಮಿಸ್ಟರ್ ಜಾನ್, ಹೌ ಆರ್ ಯೂ?" ಎಂದ. ಅಗಂತುಕನು ಹಸ್ತಾಘ್ರವ ಮಾಡಿ, "ನೀವೇ ಮಿ|| ಹಸನ್ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ." ಎಂದ.

"ಹೌದು, ನಾನೇ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ. ತಮ್ಮ ಅಗಮನವ ಬಗೆ ನನಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

"ಅದರಿಲ್ಲೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ."

"ಪೋಲೀಸ್ ಮುನ್ಯಾಢಿಕಾರಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಡಿಕ್ಟರ್‌ರವರು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. CID‌ಯಾಗಿ ನಾನು ಸೇವಕಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ರಹಸ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ಒಬ್ಬ ಬ್ಯಾಕ್ಸಿ ದ್ರೈವರನಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಮೊಟೆಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ

ನಾವು ಮಿಸ್ಟರ್ ಡಿಕ್ಟರ್‌ರವರನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು ಹೋಗೋಣ," ಎಂದ ಹಸನ್.

"OK, ಗುಡ್ ನೈಟ್," ಎಂದು ಜಾನ್ ಹೊರಬಂದ. ಬೀದಿಯ ಎರಡೂ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಹೋಟಲಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದ.

೨

ತುರ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅಫೀಮು (ಕ್ಯಾನ್ಸಿ)ಗೆ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಹರೋಯಿನ್ ಆಗಿ ವಂಚ್ಯ ರಿಸಲ್ಟ್‌ನು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತಲುಪುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತುರ್ಕಿಯ ಪೊಲೀಸ್ ದಳ ವಿಫಲ ವಾಗಿತ್ತು. ಅಫೀಮು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅತಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪೊಲೀಸರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ರಚಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಮೇರಿಕದ ಸರಕಾರ ಜಾನ್ ಎಂಬ ರಹಸ್ಯ ದಳದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಫೀಮಿನ ಮೂಲ ವನ್ನು ಶೋಧಿಸಲು ಕಳುಹಿಸಿತ್ತು. 'ವೈಸ್ ರಾಯ್' ಅವನ ವಿಶೇಷ ಸಂಕೇತವಾಗಿತ್ತು.

ಮರದಿನ ಜಾನ್, ಹಸನ್‌ನೊಡನೆ ತುರ್ಕಿಯ ಪೊಲೀಸ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಮಹಮ್ಮದ ಡಿಕ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ತನ್ನ ಮುಂದಿದ್ದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಗಹನವಾಗಿ ದೆಂಬುದು ಜಾನನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದದ್ದು ಆಗಲೇ.

ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್ ನಗರದಿಂದ ಆರುನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೈಲು ದೂರದಲ್ಲಿರುವ, ತುರ್ಕಸ್ತಾನದ ಪೂರ್ವದ ತುದಿಯಾದ ಮಾಲಟ್ಕಾ ಪ್ರಾಂತ ಅಫೀಮಿನ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ತವರೂರು. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೀಮಂತನಾದ ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್ ವಾಜ್‌ದೇಮೀರ್ ಎಂಬಾತ ಈ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಸೂತ್ರಧಾರ. ಅವನು ಮಾಲಟ್ಕಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೋಟೆಲುಗಳ್ನು ಟ್ಟಿದ್ದ. ಮೂರು ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳು ವಂತಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಈತನ ಅಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ನೂರಾರು ಕಿಲೋ ಗ್ರಾಂ ಅಫೀಮನ್ನು ಆತ ಬಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ— ಎಂಬುದು ಪೊಲೀಸ್ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯ ಮಾತಿನ ಸಾರವಾಗಿತ್ತು.

“ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ನೀವು ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸ ಬಾರದೇಕೆ?” ಜಾನ್ ಕೇಳಿದ.

“ಅಲ್ಲೇ ಇರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ. ಆತ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಾದ ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರಮಾಣವಿಲ್ಲದೆ ಆತನನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಪೊಲೀಸರ ಕಡೆಯವನೆಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದರೆ ಆತ ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ್ ಅಫೀಮು ಕೂಡ ಮಾರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಆ ಹೆಸರನ್ನೇ ತಿಳಿಯದವನಂತೆ ಆತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ.”

“ಸರಿ, ಹುಾಗಾದರೆ ನಾವೂ ತಂತ್ರ ಮಾಡ ಬೇಕು,” ಎಂದು ಜಾನ್ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಯ- ನ್ನು ಪೀಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದ. ಸತತವಾಗಿ ಒಂದು ವಾರ ಯೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ಜಾನ್ ತನ್ನ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹೆಸರನ ಮುಂದಿಟ್ಟ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಹುಸೇನ್ ಎಂಬ ಯುವಕನನ್ನು ಸಂ- ಯಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಮಾಲಟ್ವಾ ನಗರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋಟೆಲಿಂದರೆ ಇವರೆಲ್ಲರ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್ ಪಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್‌ನ “ಎಮ್ಮಿಯತ್.” ಹುಸೇನ್ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸ ಗಾರನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ. ದಿನೇ ದಿನೆ ಪಾಜ್‌ಡೆ- ಮೀರ್‌ನ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಗಳಿಸತೊಡಗಿದ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜಾನನಿಗೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತನ್ನ ಯಜಮಾನನ ಸ್ವಭಾವಾದಿಗಳನ್ನೂ ಆತನ ಬಗೆಗೆ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್ ಚೆಂಡುರಂಗ ಪ್ರಿಯ ಎಂಬ ಅಂಶವೂ ಸೇರಿತ್ತು.

೨

ಪಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್ ದಡ್ಡ ನಲ್ಲ. ಅವನು ತನ್ನ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಬಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಲೇ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಹೋಟೆಲ್ ಇಮ್ಮಿಯತ್ ನಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡ ಹೊಸ ಅಮೇರಿಕನ್ ಅತಿಥಿ ಯನ್ನು ಅವನು ಮೊದಲೇನೂ ನಂಬಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚದುರಂಗದ ಆಟ ಅವನಿಗೆ ಈ ಹೊಸಬ ನಲ್ಲಿ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿತು. ಆದರೂ ಇವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡ. ಅದಕ್ಕೆ

ಅವನು ನೇಮಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಜಾನನ ಸುದೈವ ದಿಂದ ಹುಸೇನನನ್ನೇ.

ಮೀನು ಗಾಳವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಜಾನ್ ಒಂದು ದಿನ ವಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್‌ನನ್ನು ಕೇಳಿದ, “ನೋಡು, ಒಂದು ಗುಟ್ಟಿನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ನೀನು ಅವನನ್ನು ಹೊರಗಡೆಹಬಾರದು,” ಎಂದು.

“ನನ್ನಾಣೆ, ಏನು ಅದು?” ಪಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್ ಕೇಳಿದ.

“ನಾನು ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹೆರೋಯಿನ್ ಕಳ್ಳ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಚ್ಚಾ ಅಫೀಮು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.”

ಮೊದಮೊದಲು ಅನುಮಾನಿಸಿದ ಪಾಜ್- ಡೆಮೀರ್ ಕೊನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತ. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ೨೦೦ ಕಿಲೋ ಅಫೀಮು ಮಾರುವುದೆಂದಾಯಿತು. ತನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಲಿ ನೊಡನೆ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಡಾಲರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದೂ ಜಾನ್ ಹೇಳಿದ. ಆದರೆ ಪಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್ ತನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯ ಸೇವಕನೊಬ್ಬ ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಜಾನ್ ಒಪ್ಪ- ಬೇಕಾಯಿತು. ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಸಹಾ- ಯಕನನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿಸಿ, ಅವನ ಮಾಲಕ ಅಫೀಮು ಸಂಗ್ರಹದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನು ಯೋಚಿಸಿದ.

ಅದರಂತೆ ಅವರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೊರಟರು. ಪಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಸಹಾಯಕ ಶಹೀನ್ ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿ ವಂತನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ.

ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆದಾಗ ಮಾತ್ರ ಜಾನ್ ಪೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೋಪು ತುಂಬಿತ್ತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಪಾಜ್‌ಡೆಮೀರ್‌ನ ತಂತ್ರ ತಿಳಿದುಹೋಯಿತು. ಜಾನ್ ಪೊಲೀಸರ ಕಡೆಯವನಾದಲ್ಲಿ ಶಹೀನನ ಬಂಧನ ಖಂಡಿತ; ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಫೀಮಿನ ಗಂಧ ಸಹ ಇರದ್ದರಿಂದ ಅವನ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗು ತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತನ್ನನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅವಕಾಶ

ವರ್ಷದವ ಮುಂಚೆಯೇ ತಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ವಹಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದು ಅವನ ಯೋಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜಾನ್ ಸುಳಿವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತಕ್ಷಣ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗಾಬರಿ, ವಿಷಾದಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, "ವಾಚ್‌ಡೆಮೀರ್ ನನ್ನ ಕತ್ತು ಕೊಯ್ಯುವನೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ," ಎಂದು ಕಿರುಚಿದ.

ಶಹೀನನಿಗೆ ಈಗ ಜಾನ್ ಪೋಲೀಸರ ಕಡೆಯವನಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿತು. ಅವನು ಹೇಳಿದ, "ಈ ಪ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ತುಂಬಾ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಮಾಲಟ್ಕಾ ಬನ್ನಿ. ನಿಮಗೆ ಅಫೀಮಿನ ಬೆಟ್ಟವನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ."

ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜಾನ್ ಒಂದು ಪಾರ ಶಹೀನನೊಡನೆ ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್‌ನಲ್ಲೇ ಕಳೆದ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಲರ್‌ರವರೊಡನೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಮಾಲಟ್ಕಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಪೋಲೀಸ್ ರವಸ್ತು ಪಡೆಗೆ ತನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡ. ಅವರು ಅನುಮತಿಯನ್ನೀಯಲು, ಮಾಲಟ್ಕಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಸನಿಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದ.

ಸಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಮಾಲಟ್ಕಾಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಜಾನ್, ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಲು ತರಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಫ್ರಾನ್ಸಿನಿಂದ ಬಂದ ಕೆಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಮಾಲಟ್ಕಾನಗರದಲ್ಲಿ ಬೇಹುಗಾರ ಭಟರ ಒಂದು ಪಡೆಯೊಡನೆ ಹಸನ್ ಇವರನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಶಹೀನನ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಾಗೂ ಜಾನ್ ತೋರಿಸಿದ ಕೆಬಲ್‌ಗಳಿಂದ ವಾಚ್‌ಡೆಮೀರ್ ಜಾನ್ ಒಬ್ಬ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಳ್ಳಸಾಗಾಣಿಕೆ ಗಾರನೆಂದು ನಂಬಿದ. ಜಾನ್ ಬಳಿ ೫೦,೦೦೦ ಡಾಲರ್ ನಗದು ಹಣವಿತ್ತು. ಇಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವನಿಗೆ ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜಾನ್ ಮತ್ತು ಶಹೀನನೊಡನೆ ವಾಚ್‌ಡೆಮೀರ್ ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೩ ರಂದು ತನ್ನ

ಹಳ್ಳಿ "ಬೈರಾಮು ಸಾಗಿ"ಯ ಕಡೆಗೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟ. ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕೋಟೆಯಂತಿದ್ದ ಮನೆ ಯಲ್ಲಿ ಜಾನನಿಗೆ ರಾಜೋಪಚಾರ ನೀಡಿ, ನಂತರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಇದ್ದ ಸುರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಫೀಮಿನ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ೨೦೦ ಕಿಲೋ ತೂಗಿ ಜಾನನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ.

ಅಫೀಮನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ನಟನೆ ಮಾಡಿದ ಜಾನ್ ಅದು ತುಂಬಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವುಟ್ಟಿದ್ದೆಂದು ಹೊಗಳಿ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ತಾನು ಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ.

ಉಬ್ಬಿ ಹೋದ ವಾಚ್‌ಡೆಮೀರ್ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಇಟ್ಟಿರುವ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ಜಯ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಂಡ.

೪

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೂರೋದಯದ ವೇಳೆಗೆ ಪೋಲೀಸರ ಜೀಪುಗಳು ಇಮ್ಮಿಯತ್ ಹೋಟೆಲನ್ನು ಸುತ್ತಲಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ವಾಚ್‌ಡೆಮೀರನ ಕೈಗೆ ಕೊಳಗನ್ನು ತೊಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕೋಪದಿಂದ ಅವನು "ಎನಿಮೆ?" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಡಿಕ್ಲರ್ ರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜಾನ್‌ನನ್ನು ನೋಡಿ, "ಅಯ್ಯೋ! ಮೋಸ ಹೋದೆ" ಎಂದು ಕಿರುಚಿಕೊಂಡ.

ಜಾನನ ನಿರ್ದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಜೀಪುಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೊರಟವು. ವಾಚ್‌ಡೆಮೀರನ ಎದುರಿಗೆ ಸುರಂಗ ಉಗ್ರಾಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡುಕೋಟಿ ಎಪ್ಪತ್ತುಲಕ್ಷ ಡಾಲರು ಬೆಲೆಬಾಳುವ ೭೦೦೦ ಕಿಲೋಗ್ರಾಮಿನಷ್ಟು ಅಫೀಮನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಡಿಕ್ಲರ್ ಮತ್ತು ಹಸನರನ್ನು ಹಾರ್ದಿಕವಾಗಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ಜಾನ್ ವಿಮಾನವನ್ನೇರಿ ಸ್ವದೇಶದತ್ತ ನಡೆದ.

✱

[ಕೆಲವು ಸ್ತುತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ದಿನಗಳನ್ನೂ ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಘಟನೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಾಸ್ತವವಾಗಿದೆ.]

చర్మచరిత్ర

ಪತ್ನೀಪರೀಕ್ಷೆ

ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿರುವ ಕಥಾನಕವು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬರೆದವನು ಅಲ್ಲಿನ 'ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದ ಸಜ್ಜನ' ಎಂಬ ಅನಾಮಧೇಯನು. ೧೪ ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಛಾಸರನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೃತಿ ವಿಖ್ಯಾತವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವನು ಅದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಕಥಾಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದನು.

ಆದ್ಯ ಲೇಖಕನಾದ 'ಪ್ಯಾರಿಸ್ ನಗರದ ಸಜ್ಜನ'ನು ಇದನ್ನು ಬರೆದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನಿಲ್ಲಿ ನೋಡುವಹಾಗಿದೆ. ಅವನು ತನ್ನ ೬೦ ನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನವತರುಣ್ಯೋರ್ವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದನು. ತಾನಂತೂ ಬೇಗಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುವವ. ಈ ಬಾಲಿಕೆಯಾದರೋ, ವಿಧವೆಯಾಗಿ ತನ್ನನ್ನೆ ನೆನೆಯುತ್ತ ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ; ಸಾಧ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ಅವಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಅವಳು ತನ್ನ ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ, ತನಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ಬರುತ್ತದೆಂದು ಅವನ ವಿಚಾರ! ಅಂತೆಯೇ ತನ್ನ 'ಹುಡುಗಿ'ಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇದೂ ಒಂದು. ಈ ಕತೆಗಳ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮುದುಕ ಗಂಡ ನಾದರೂ ರಸಿಕನನ್ನು ಕೈಹಿಡಿದೆನೆಂದು ಆ ಹುಡುಗಿ ಸುಖದಿಂದಲೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು!

ಭಾರತೀಯ ಸತೀತ್ವದ ಆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಈ ಕತೆಯ ಹೊಳಹು ತೀರ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆನರಣಕ್ಕೆ ನೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭರತಖಂಡದ ದಕ್ಷಿಣ ತಪ್ಪಲಿನ ನಾಡು ಅತ್ಯಂತ ಸಮೃದ್ಧವಾದುದು. ಸಕಾಲದ ಮಳೆಗಳಿಂದಲೂ ಹಚ್ಚ ಹಸುರಿನ ಬಯಲುಗಳಿಂದಲೂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತಶ್ರೇಣಿಯಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ಹೊಳೆ, ಹಳ್ಳ, ಝರಿಗಳಿಂದಲೂ ಆ ನಾಡು ವಿಸರ್ಗಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದುದಾಗಿತ್ತು.

ಆ ನಾಡಿನ ಒಂದು ನೆರೆಯನ್ನು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರದೀಪನೆಂಬ ರಾಜನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ರಾಜರು, ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರದೀಪರಾಜನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಯೂ ಪ್ರಜಾರಂಜಕನೂ ಸಿರಿವಂತನೂ ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು. ನೋಡಲಿಕ್ಕೂ ಅವನು ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿಯಿದ್ದು ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಸನ್ನ

ವದನವುಳ್ಳವನಿದ್ದನು. ಅವನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರವ್ಯಯವೂ, ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಭೀರ್ಯವೂ ಎದ್ದು ತೋರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಅವನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ದೋಷವೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಏಕಾಕಿತನವು ಬಹಳ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜನರು ಬೇಡವೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ, ಬೇಕು-ಬೇಡಗಳಿಗೆ, ಹೆಂಡತಿ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಆತಂಕವಾಗಿರುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸರಿಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲಿಯಾದ ಅರ್ಥಾಂಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಅಪೂರ್ವವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನು ತನ್ನ ೩೦ನೆಯ ವರುಷದ ಮೇರೆಯನ್ನು ಮೀರಿದ್ದರೂ ಮದುವೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯವು ಮುಗಿದೊಡನೆಯೇ, ವನವಿಹಾರ, ವನ್ಯಪಶುಗಳ ಬೇಟೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗುನಾದನೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅನ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿವೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಮೋಹದ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಹರಿದಿರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿನ ದೊರೆಗೆ ಮದುವೆ ಇಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ರಿಗೂ ಹಿರಿಯರಿಗೂ ತಾಪದಾಯಕವೆನಿಸಿತು. ಸಮಯ ದೊರೆತಾಗೆಲ್ಲ ಅವರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜನ ಮನವೊಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಫಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ನಿರಾಕರಣದ ಕಾರಣವು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದ್ದಿತು.

ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಅವರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯನಾದವನು ರಾಜನಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದನು:

"ದೊರೆಯೇ, ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಮಗಿರುವ ಪ್ರೀತಿ-ಆದರಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತನಾಗಿ, ಇವರೆಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲೆಂದು ನಿಮ್ಮೆದುರು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ವಿಷಯ ನಿಮ್ಮ ಮನಕ್ಕೆ ಹಿಡಿಯಲಿಲ್ಲವಾದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೇಸರಿಸಬೇಡಿ. ಸಕಲ ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ನಿಮ್ಮಂತಹ ದೊರೆಯಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇದುವರೆಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಕೊರಗಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಾಲರಾಯನ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ದಿನಗಳು ಹೇಗೆ ಉರುಳಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಹೋದ ದಿನಗಳು ಮರಳಿ ಬಾರವು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನೀವು ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿ, ಯೌವನದ ಪಕ್ವದಸೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ 'ಜಾತಸ್ತು ಮರಣಂ ಧ್ರುವಂ'-ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಎಂದು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಇರುವವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೊರ

ತೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಇರುವ ಸಾವು ನಿಮ್ಮ ನಂತರ, ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವವರಾರು ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಗೊಳಗಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ನಿಮ್ಮ ವಂಶದ ಕುಡಿ ಹೂಬಿಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲೆಯಾದ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯು ದೊರೆಯುವುದು ಆಕಸ್ಮಿಕವೆಂಬುದು ನಿಜ. ಹಾಗೆಂದು ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆ. ನಿಮಗಾಗಿ ಉಚ್ಚಕುಲದ, ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಹಿರಿಯ ಸುಂದರ ಪಥು ವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ."

ಅಲ್ಲಿ ಸೆರೆದವರ ವಿಸಯಭಾವವನ್ನೂ ತನ್ನ ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿರುವ ಕಾತರ ಭಾವವನ್ನೂ ತದ್ವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತಿರುವ ಆ ಹಿರಿಯನ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ರಜಾವತ್ಸಲನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿತು. ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಬರುವವಳು ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲ್ಪೊಡಕು, ತನ್ನ ಅನುದಿನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆತಂಕ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೂ ಕದಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತನ್ನ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಕಳೆಕಳಿ ಅವನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವೇದ್ಯವಾಯಿತು. ಅಂತೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರಿಸಿದನು:

"ಮಿತ್ರರೇ, ಮದುವೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿಚಾರವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ಬಲ್ಲಿರಿ. ಆದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಣ ಒಲುಮೆಯಿಂದಲೂ ನೀವು ನಮ್ಮ ರಾಜಮನೆತನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿದ ಕಳೆಕಳಿಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಸುಖ ಸಮ್ಮದ್ಧಿಯ ಪರಂಪರೆ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾದರೆ, ರಾಜಕುಲಪ್ರಸೂತರ ಪರಂಪರೆಯೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ದಿಟ. ಆದರೆ ತಂದೆಯಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಿಯಮವೆಲ್ಲಿದೆ? ಅದಿಲ್ಲವೂ ದೈವಾಧೀನ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ತಂದೆಯನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಆಗಲೂ ನಾವು ದೈವಕ್ಕೆ ಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ದೈವ ಕೃಪೆಯ ಮೇಲೆ ಭಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ನಾನು ಈಗ ಮದುವೆಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ದೇವರು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿರುವನೋ, ಅವನೇ ನನಗೆ ಓರ್ವ ಸದುಣಿಯಾದ ಮತ್ತು ಅನುಪರ್ವಿನಿಯಾದ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕರಣಿಸುವ ನೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ರಾಣಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ತರುವ ತೊಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಡ. ನಾನೇ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಯಾರನ್ನೇ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ನೀವು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಅದರ-ಪ್ರೀತಿಗಳನ್ನು ಅವಳಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಅವಳಲ್ಲಿ ಬೇಸರ-ಅನಾದರಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಲೇ?"

ರಾಜನ ಸರದಾರರಿಗೂ ಪುರಪ್ರಮುಖರಿಗೂ ಆದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇರುವೆವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು, ಸಂತೋಷದ ಕೇಕೆ ಹಾಕಿದರು. ತಮ್ಮ ಅಭೀಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯಿತ್ತದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ವಯೋವೃದ್ಧರು ಅವನ ಭಾವೀ ದಾಂಪತ್ಯವು ಅಖಂಡವಾದ 'ಆಯುರಾರೋಗ್ಯೈಶ್ವರ್ಯ'ದಿಂದ ಕೂಡಿರಲೆಂದು ಆಗಲೇ ಆಶೀರ್ವದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾತೊರಿದರು.

ಕೂಡಲೇ ಮದುವೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲಾಯಿತು—ಇಡೀ ರಾಜಧಾನಿಯೇ ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಣಿಯಾದಂತೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ-ಬಹುದು. ಅರಮನೆಯ ಅಲಂಕಾರ, ರಾಜ ದಂಪತಿಗಳ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ, ದೇವಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಡತೋಪಜಾರ ಪೂಜೆ, ರಾಜಸಲಕರಣೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ-ಇವೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗತೊಡಗಿದುವು. ಸಮೀಪದ ಯಾವ

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ಸವ, ಸನ್ನಾಹ ನಡೆದಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೊರಗಿನವರು ಹೇಳುವಂತಾಯಿತು.

ಮದುವೆಯ ದಿನವೂ ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಆದರೆ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸಿದ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿಯಾದ ರಾಜ ಯಾರೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಪರ್ವಾಯವಾಗಿ ಪ್ರದೀಪ ಮಹಾರಾಜನನ್ನು ಕೇಳಿ ನೋಡಿದರು. "ತಾನೇ ತನ್ನ ವಧುವನ್ನು ಅರಿಸುವುದಾಗಿ ರಾಜನು ಹೇಳಿದ್ದ ನಷ್ಟೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದುವರೆಗೆ ಅವನು ಯೋಚಿಸಿದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಅನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತ ಮದುವೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಅವನು ಬೇಟೆ, ವನವಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ನಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸಂದೇಹ ಆತುರಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹೇಳುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆತ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಾಜನಲ್ಲಿರುವ ಉನ್ನತ ಅಭಿರುಚಿಯಲ್ಲಿ, ಶುಚಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿತ್ತು.

ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ಒಂದು ಮೈಲಿನಷ್ಟು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯಿದ್ದಿತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಬಡವರಾದರೂ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುಡಿಯುವವರಾಗಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇದ್ದರು. ಪ್ರದೀಪರಾಜನು ವನವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಮೇಲಿಂದಲೇ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಾಗೆ ಪಯಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸ್ವರದ್ರೂಪಿಯಾದ ಓರ್ವ ಕನ್ಯೆಯು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಅವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಸಮೀಪದ ನದಿಯಿಂದ ನೀರಿನ ಕೊಡವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ರಾಜನು ಅವಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದನು. ರಾಜನ ಕುದುರೆಯು ವೀಧಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತ ದೂರದಿಂದ ಬರುವಾಗ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೆಟ್ಟ ನೋಟದಿಂದ ಆಕೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆತ ಹತ್ತಿರ ಬಂದನೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಅಧೀರತೆಯಿಂದ ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟು ಅವನತಮುಖಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆಕೆ ದಾರಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೂ

ಬಯಲಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯದಿಟ್ಟು ಕರು-
ಗಳೊಡನೆ ಲಲ್ಲಿಯಾಡುವುದನ್ನು ರಾಜನು
ಕಂಡಿದ್ದನು.

ಚಂದನಾ ಎಂಬುದು ಅವಳ ಹೆಸರು. ಆಕೆಯು
ತಂದೆ ಮುತ್ತಯ್ಯನು ಒಬ್ಬ ಕಡು ಬಡವ,
ಮುಡುಕ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.
ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯಿಂದ ಫೋಷಣೆ ಹೊಂದಿದ್ದ
ಆಕೆ ಈಗ ತನ್ನ ನಿಶ್ಯಕ್ತನಾದ, ಅಸಹಾಯನಾದ
ತಂದೆಗೆ ತಾಯಿಯೇಪಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಅವನ
ಶುಶ್ರುಷೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಮನೆಗೆಲಸ,
ದನಕರುಗಳ ಪಾಲನೆ, ಗದ್ದೆಯ ಬೇಸಾಯ,
ನೆರೆಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಇವನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ
ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಆಕೆ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ
ನೋಡೋಣವೇ ಎಂಬ ಆಶೆಯನ್ನು ಯಾರ
ಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿಸುವಷ್ಟು ರೂಪವತಿಯಾಗಿದ್ದಳು.
ಅವಳು ತನ್ನ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ವಸ್ತ್ರ
ಗಳನ್ನು ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾದಿಷ್ಟ ಭೋಜ್ಯ-
ಗಳನ್ನು ತಿಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಂದೆಯ ಸೇವೆ
ಯಲ್ಲಿ, ನೆರೆಯವರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ, ಪಕ್ಷಿ-ಪ್ರಾಣಿ
ಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನುಕಂಪದಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು
ಸುಖವನ್ನು ಸವಿದಿದ್ದಳು; ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು
ಹೊಂದಿದ್ದಳು. ರಾಜಧಾನಿಯ ಕೆಲವು ಅನುವುಗ-
ಳಲ್ಲಿ, ಅರಮನೆಯ ಸಂದುಗಳಲ್ಲಿ, ಅವಳ
ಸದುಣಗಳ ಸೌಖ್ಯ ಪರಿಮಳವು ಹರಡಿದುದು
ಒಂದು ವಿಶೇಷವೇ ಎನ್ನಬೇಕು.

ಅವಳ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಇತಿವೃತ್ತವು ಪ್ರದೀಪರಾಜನ
ಮನವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು
ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ
ಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ
ಅನ್ಯ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕುಮಾರಿಯರ ಬಗೆ
ಯೋಚಿಸಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಚಂದನೆಯೇ
ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಲು ಯೋಗ್ಯವೆಂದೂ
ಆಗುವುದಾದರೆ ಅವಳನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗ
ಬೇಕೆಂದೂ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಅನಿಸತೊಡಗಿತು. ಅವಳ
ಆಕೃತಿಯ ಸ್ಥೂಲ ಹೊಳಹನ್ನು ಮನದಂದು
ಅವಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ತರಹದ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ
ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು

ಹೇಳಿದನು.

ಮದುವೆಯ ದಿನ ನಾಳೆ ಎಂಬುವಾಗಲೂ,
ಕನ್ಯಾಸಮೇತ ಯಾವ ರಾಜನ ದಿಬ್ಬಣವೂ
ಅರಮನೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ! ಅವರಿಂದ ಪುರಪ್ರಮುಖ
ರಿಗೆ ಕಳವಳವಾಯಿತು. ರಾಜನು ತಮ್ಮ ಮನ
ವಿಯ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು
ದೆಂಬ ಸಂಶಯವೂ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಿಗೆ ಸುಳಿಯದಿರ
ಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ದೊರೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, "ನಾಳೆ
ಬೆಳಗಿನವರೆಗೆ ತಡೆಯಿರಿ. ನಾವೇ ಕನ್ಯೆಯ ಮನೆಗೆ
ಹೋಗಿ ಕರತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ," ಎಂದನು.

ಸೂರೋದಯವಾಯಿತು. ವಾದ್ಯದ ಮೇಲೆ
ದವರೂ ಅಲಂಕಾರದ ಸೈನಿಕರೂ ಪುರಪ್ರಮು-
ಖರಿಲ್ಲಿ ಹಲವರೂ ರಾಜನ ಸಮೀಪವರ್ತಿಗಳಾದ
ಕೆಲವು ಸರದಾರರೂ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ
ಕಾಯ್ದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ರಾಜನು ಕುದುರೆಯನ್ನೇ-
ರಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನ ಒಂದೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೆ-
ಯುತ್ತ ಸಾಗಿ, ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಬಂದರು.

ಚಂದನೆಗೆ ಪಾಪ, ಇದಾವುದರ ಸಂಜ್ಞೆ ಕೂಡ
ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ತಮ್ಮ ಮದುವೆಯಾದ
ಮದುವೆಯ ಉತ್ಸವಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡ
ಲಿಕ್ಕಿಂದು ಆಕೆ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯೊಡನೆ ಹೋಗುವು
ದೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಅವಳಾಗಿ
ತಂದೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬೆಗ ಮುಗಿಸಿ, ಗೋವು
ಗಳಿಂದ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತಾನು
ನದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮೀನು ಸಿಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಳು.
ಅಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ತೂಕು ಬಿದ್ದ ತನ್ನ ಸೀರೆಯನ್ನು
ಹೊಲಿದು, ಬಂದಿನ ದಿನ ಒಗೆದುಕೊಂಡು
ಬಂದಿದ್ದಳು.

ರಾಜನು ಅವಳ ಮನೆಯ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ
ಬಂದಾಗ ಅವಳು ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರ ಮನೆಗೆ
ಹೋಗಲೆಂದು ಅದೇ ಹೊರಬಿದ್ದಳು. ರಾಜನು
ಅವಳನ್ನು ಕರೆದು, "ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಇದ್ದಾರೆಯೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ಚಂದ-
ನೆಯು ಸಂಕೋಚದಿಂದ ಮುದುಡಿಕೊಂಡರೂ
ಆದರದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, "ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ,"
ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

"ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಾಯ್ದು
ತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸು."

ಸೋರಿಗೆ ಸೋತುಹೋಗಿದ್ದ ಮುತ್ತಯ್ಯನು ಕಾಲೆಳೆದುಕೊಂಡು ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಬಂದನು. ರಾಜನು ಕುದುರೆಯನ್ನಿಳಿದು, ತುಸು ದೂರ ಅವನ ಕೈಹಿಡಿದು ಕರೆದೊಯ್ದು ತನ್ನ ಮನದ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದನು.

ಮುರಿದುಬಾಕಿಯಿಂದ ಮಾತೇ ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಮನಸು, ಕನಸಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ಯಾವುದೇ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲೂ ನಡೆಯಲಾರದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜನು ತನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿದಾಗ ಆತನು,

“ಮಹಾರಾಜ, ಎಲ್ಲವೂ ತಮ್ಮದೇ ಇರುವಾಗ, ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಿರುವಾಗ, ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಭುಗಳ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಭಾಗ್ಯ ನಮ್ಮ ದಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ದ್ದೇನೆ,” ಎಂದನು.

“ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಡೆ. ನಾನೂ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ತುಸು ಕೇಳುವ ದಿದೆ.”

ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲ ಏನು ನಡೆದಿದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದೆ, ಗರ ಹೊಡೆದಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದಿತು. ಅವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋದರು. ಚಂದನೆಯು ತಂದೆಯ ಬದಿಗೆ ಸರಿದು ನಿಂತಳು.

“ಚಂದನಾ, ನೀನು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯೂ ನಾನೂ ಕೂಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಿನಗೆ ಸಮ್ಮತವೆಂದು ತಿಳಿಯಲೇ?”

“ಪ್ರಭೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನೇನು ಕೇಳುವುದು? ತನ್ನ ವಿಳೇಳು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಥ ಭಾಗ್ಯ ಒದಗಿ ಬರಲಾರದು. ಅವಳೆಂತು ಇಲ್ಲ ವೆನ್ನುವಳು?”

“ಹಾಗಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ. ವಿಧೇಯನಾದ ಹೆಂಡತಿಯು ನನಗೆ ದೊರೆಯ ಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಮದುವೆ ಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿದ್ದೆ. ಈಗ ಕೂಡ ಕಾಯಾ

ವಾಚಾ ಮನಸಾ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡು, ನನ್ನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ, ನನ್ನ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧೀನವಾಗಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವೆ. ನಾನು ನಿನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡರೂ ನೀನು ಅದನ್ನು ತ್ರಿಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಮತಿಸಬೇಕು.”

ಚಂದನೆಯು ತನ್ನ ಭಾವೀ ಜೀವನದ ಭಾಗ್ಯದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದಾಗಿ ತುಂಬಾ ಸಂತಸಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ರಾಜನ ಈ ಸೂಚನೆಯಿಂದ ವಿಶೇಷ ಭಯಗೊಂಡಂತೆ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆಕೆ ಒಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ತೋರಿದಳು : “ಮಹಾರಾಜ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯಾಗುವ ಮಾತಿ ರಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಾದದೊಳಗಿದವರ ಸೇವಕಿಯಾಗಲೂ ಅರ್ಹಳಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಹುಲ್ಲು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ನೀವು ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಈ ಜೀವ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮದು. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಎಂಥ ವಿವಿಧ ಸಲ್ಲಾ ನೀವು ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡ ಒಗೆಗೆ ವಿಠಲವನ್ನೇನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಗ್ಗದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನಾನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.”

ಪ್ರದೀಪರಾಜನಿಗೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆಯೇ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಮೃದುವಾಗಿ ಅವಳ ಬೆರಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸರದಾರ ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, “ಮಿತ್ರರೇ, ನನ್ನ ರಾಣಿಯಾಗುವವಳು ಇವಳೇ. ಈ ಮೊದಲೇ ನೀವು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಂತೆ, ಅವಳು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರುವಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ,” ಎಂದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ರಾಜನು ತನ್ನ ದಾಸಿಯರನ್ನು ಕರೆದು, ಅವಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಂಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಬೇರೆ ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರ, ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಸಿಂಗರಿಸಲು ಹೇಳಿದನು.

ಕೂಡಲೇ ಐದು ಜನ ದಾಸಿಯರು, ಹತ್ತು ಜನ ಊಳಿಗದವರು ಸಂಗಡ ತಂದಿದ್ದ ಉಪಕರಣಗಳಿಂದ ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕರೆತಂದರು.

ಅಹಾ! ಅದೇನು ಅವಳ ರೂಪ. ಅದೆಂಥ ಮುಖಕಾಂತಿ! ರಾಜನು ಆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ದಿದ್ದರೆ, ಅವಳೊಬ್ಬ ಮಹಾ ಸಮ್ರಾಟನ ಕುಮರಿ ಇರಬಹುದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಾ ನಂದವಾಯಿತು. ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ನಗರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. ಮಹಾ ವಿಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿದ ಮದುವೆಯು ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವಳೊಬ್ಬಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೂ ಆಕೆ ಒರ್ವ ಕಡು ಬಡ ವನ, ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಮಗಳು ಎಂದು ಲಿಪಿಸದಂತೆ ಅವಳ ಆಚರಣೆ ಇದ್ದಿತು.

ಒಂದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳು ಆರಮನೆಯು ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಪರಿವಾರವನ್ನೂ ಅವರವರ ಸ್ಥಾನ-ಯೋಗ್ಯತೆ ಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಿತದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದಳು. ಮಹಾರಾಜನ ನಿತ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕು, ಬೇಡಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಉದಾರದೃಷ್ಟಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತಲಿನ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳ ಹೆಸರು ಜನಜನಿತವಾಯಿತು. ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳು ಪತಿಯ ಹಿಂದಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸರದಾರರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನ ಮತ ಪೂಟಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ರಾಣಿಯು ತನ್ನ ಸಮತೋಲನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮೃದು ಮತನಿಂದಲೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನ್ನಣೆವಾಗಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮುಂದೆ ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದನೆಯು ಪ್ರಸೂತವಾದಳು. ತನಗಿಂತ ಸುಂದರಿಯಾದ ಕುಮರಿಯನ್ನು ಹೆತ್ತಳು. ಯುವರಾಜ-ಕುಮಾರನು ಜನಿಸುವೆಂದು ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಸೆ ಇತ್ತಾದರೂ ಅವರ ಸಂಭ್ರಮಕ್ಕೆ ಕೊರತೆಯೇನಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಉರುಳಿದುವು.

ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವವೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ! ತಾನು ಎಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಧೇಯಳಾದ, ಉತ್ತಮಳಾದ ಭಾರ್ಯೆಯು ದೂರತಾಗ ರಾಜನಿಗೆ ಅವಳನ್ನು

ಇನ್ನಷ್ಟು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಆ ಬುದ್ಧಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯಿತು. ದುರ್ದಮನೀಯವಾದ ಆ ಆಸೆಯನ್ನು ಹೃದಯದ ಅತಿ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ದಿನ ರಾಜನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಸರವಾದವರಂತೆ ಮುಖವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚಂದನೆಗೆ ಹೇಳಿದನು:

“ಕಡು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನೀನು ಈ ಉನ್ನತ ಪದವಿಗೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಿನ್ನ ಗುಣ ಗೌರವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀಯೆ. ಮಗುವಿನ ತಾಯಿಯಾದ ಮೇಲಂತೂ ನೀನು ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದಳಾಗಿರುವೆ. ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿ ಇದ್ದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸರದಾರರೂ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಕೀಳು ತರಗತಿಯ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವಳೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಅಂಥವಳ ಮಗಳನ್ನು ರಾಜ ಕುಮರಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಎಂದು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ಒಹಿರಂಗವಾಗಿ ವಾದ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಂಶವು ಎಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಾವತ್ಸಲವೆಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದದ್ದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ವಿರೋಧವನ್ನು ನಾನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೀನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಲಾರೆ. ಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಮಗುವನ್ನು ನನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸು. ಅದರ ಹೇಳಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ತಂದೆಯಾದ ನನಗೂ ಮನವೊಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ರಾಜಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಅದೂ ನೀನು ಒಪ್ಪಿದರೆ.”

ಪತಿಯು ಈ ಮಾತುಗಳು ಶಲ್ಯಸಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಆಕೆಯ ಮುಖವು ಇನ್ನಿತರಾ ವಿಚಾರಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಒಳಗಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿದಳು:

“ನಿಮ್ಮ ದಲ್ಲದ್ದು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನಂತೆ ಈ ಮಗುವಿಗೂ ನೀವೇ ಒಡೆಯರು. ನಿಮ್ಮ ಹಿತಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಾನು ಒಪ್ಪದೇ ಉಳಿಯಲಿ? ಈ ಮಗುವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಕಂಡಂತೆ ಮಾಡಿರಿ.”

ರಾಣಿಯ ಉತ್ತರದಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಯಾದರೂ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೋರಗೊಡದೆ ತೃಪ್ತಮುಖನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠ ಸರದಾರನನ್ನು ಕರೆದು, ಗುಪ್ತವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಹೇಳಿ ರಾಣಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿದನು. ಆ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನು ಬಂದು,

“ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ನಾನು ಬಂದ ಕೆಲಸ ಕ್ಯಾಗಿ ಕ್ಷಮಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮಂತೆ ನನಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯಾದವನ ಕಟುವಾದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಶಿರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ತವ್ಯವು ಎಷ್ಟು ಕಠೋರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕಾದುದೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಅರಿಯದ್ದಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಗುವನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು, ಅವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ದುರ್ಧರ ಪ್ರಸಂಗ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ,” ಎಂದನು.

ಚಂದನೆಯು ಗಂಡನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟು. ಮಗುವಿನ ಮೇಲಣ ವಾತ್ಸಲ್ಯವನ್ನು ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಬೀಸಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದು ಅವಳಿಗೆ ಸಹಜಸ್ಮಾರ್ತವಾಯಿತು. ಆಕೆ ಒಳಕೋಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಗುವನ್ನು ತಾನೇ ಕರೆತಂದಳು; ಅವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಳು. ಆಗ ಆಕೆಯ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಲಿಲ್ಲ; ಧ್ವನಿ ಗದ್ದದಿಡವಾಗಲಿಲ್ಲ; ಕೆಳದುಟಿಯು ಅದೂರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಡೆಯಲಾರದೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನಿಗೆ ಒಂದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಳು:

“ಅಪ್ಪಾ, ನನ್ನದೊಂದು ವಿನಂತಿ ಇದೆ. ಈ ಕೋಮಲ ಶರೀರಿಯನ್ನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ನರಿ-ನಾಯಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಡಬೇಡ. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡು.”

ಆ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನ ಹೃದಯವು ತತ್ತರಿಸಿತು. ಕೂಡಲೇ ಮುಖವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿ ಹೊರಟವನೆ ಪ್ರದೀಪರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿವೇದಿಸಿದನು. ರಾಜನು ಮಗುವಿಗೆ ತಾನು ಹೊದ್ದ ಶಾಲನ್ನೆ ಮೈತುಂಬ ಹೊದಿಸಿದನು. ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ತೆಗೆದ ಅದರ ಮುಖಮಾಟವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮುದ್ದಿಸಿದನು. ಕೂಡಲೇ ಆ

ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನಿಗೆ ಅಶ್ವಾರೂಢನಾಗಿ ಬರಲು ತಿಳಿಸಿ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿರುವ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬೇಕೆಂದೂ ಬೆಳಗು ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಅವಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅವಳ ಗಂಡನಿಗೂ ಈ ಮಗು ಯಾರದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಬಾರದೆಂದೂ ಯೋಗ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾನು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸುವ ವರೆಗೆ ಅವಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಗುವು ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಆಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸಿದನು. ಅದರಂತೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರದೀಪರಾಜನ ಅಕ್ಕನು ಮಗುವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಆದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮನ ಇಂಗಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸರಿ-ಹೋಯಿತು.

ಇತ್ತ ರಾಣಿಯು ತನ್ನ ಮಗು ಸತ್ತುಹೋಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಳು. ರಾಜನಾದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳ ಮುಂದೆ ಚಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನೆತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ. ಆಕೆಯು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದ ಪೂರ್ದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದಳು. ಮಗುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಅವಳು ಯಾರ ಮುಂದೆಯೂ ಎತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದುವು. ಅದೇ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ, ಅದೇ ಒಗೆಯ ಸುಖ ಶಾಂತಿಗಳಿಂದ ದಿನಗಳು ಉರುಳತೊಡಗಿದ್ದುವು. ಅವಳ ಸಹನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವೆಂಬಂತೆ ರಾಣಿಯು ಮತ್ತೆ ಗರ್ಭವನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡಿದಳು. ಈ ಸಲ ಅವಳು ಹೆತ್ತದ್ದು ಸುರಸುಂದರ ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಸಂತಸದ ಸಂಭ್ರಮವು ಕೋಡಿಪರಿದು ಹರಿಯಿತು. ರಾಜಪುರೋಹಿತರು ಮಗುವಿನ ಕುಂಡಲಿಯನ್ನು ಗುಣಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆಯೆಂದು ಸಾರಿದರು. ಸರದಾರರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ, ಪ್ರಜಾಜನರು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಬಂದು, ಮಗುವಿನ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದು, ಅದರ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು.

ಮಗುವು ತನ್ನ ಬಾಲಲೀಲೆಗಳಿಂದ ತಾಯಿ

ಹೊರಗಿನವನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲು

ಮೋಹನಕುಮಾರ ಹೊರಗಿನವನು ಆ ಕನಸಿನ
ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೊಬ್ಬನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲು, ಮಹದೇವ್
ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಮಹದೇವ್ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ
ಮೋಹನಕುಮಾರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

ಮಹದೇವ್
ಟೆಕ್ಸೈಲ್ ಮಿಲ್ಸ್
ಮುಂಬೈ

ಕನಸು

ಯನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸುತ್ತ ವಿರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ದಾಟಿರುವಾಗ ರಾಜನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸುವ ಹಳೆಯ ಆಸೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿತು. ಅವನು ರಾಣಿಯ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದನು:

“ನಮ್ಮ ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸರದಾರರು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದು ಹೇಗೆ ವಿರೋಧಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೀನು ಬಲ್ಲೆ. ಈಗಂತೂ ನೀನು ರಾಜವಂಶದ ಪಾಯಿಯೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ವಂಶಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಅಂಕುಶವಿಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ ನೀನು ಗಂಡುಮಗನ ಪಾಯಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೇನನ್ನು ತಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಗೊತ್ತೆ ?

“ನಮ್ಮ ರಾಜರು ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಹೀನ

ಕುಲದವನೊಬ್ಬ ರಾಜನಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಹೆಳ್ಳಗಾಡಿನ ಅಜ್ಜ ಮಹಾದಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.” ಓ ದೇವರೇ, ನೀವೂ ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಾಗಿಯೋದೆ. ನನ್ನ ಮನಶ್ಯಾಂತಿಯೆಂಬುದು ಕವಡಿಹೋಗಿ. ಆ ಪ್ರಕೋಪದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸರದಾರರು ನನ್ನ ಜೀವಕ್ಕೂ ಧಕ್ಕೆ ತರಲು ಹೇಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಮಗುವನ್ನೂ ನಾನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು, ಅದರ ಅಕ್ಕನತ್ತ ಕಳಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿನ್ನ ದುಃಖದ ಭಾರವು ಮೇಲೆ ಮೀರಿದರೂ ನೀನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು.”

ಆತ್ತ ಮಗಳೆ ಗತಿ ಹಾಗಾಯಿತು. ಮಗನೂ ಅದೇ ದಾರಿ ಹಿಡಿಯಲಿದ್ದಾನೆಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಆ ಮಾತೆಯ ಹೃದಯವು ಅದೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ

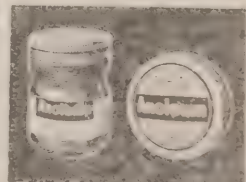
ಅನೋಲಿಯಂ

ಕೊಲ್ಡ್ ರಿಲೀಫ್

ನೊಡಿ, ಕೆಮ್ಮಲಿಗೆ ನೂತನ, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಸರಿಯಾದ್ದು

ಅಮೆರಿಕನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

ಶೀತಲವಾದ ಗಂಟೆಲು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕಳಪೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಮೂಗು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆಯ ನಿಶ್ಚಿತ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಅನೋಲಿಯಂ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದು. ಅದುವಿಶ್ವ ರಮಣ ಶೈಟಿಕಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಅನೋಲಿಯಂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಯೂ, ರೀಪ್ರೆನಾಟಿವ್‌ನು ಮೃದುವಾಗಿಯೂ ಶೀತ, ನೊಡಿ, ಕೆಮ್ಮಲು ಮತ್ತು ಕಳಪೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೋಲಿಯಂನು ಮೂಗು, ಗಂಟೆಲು, ಎದೆಯಮೇಲೆ ಕಿಟ್ಟಿ. ತೊಂದರೆಯು ತೀರುವುದು. ಅನೋಲಿಯಂ ಲೇಬಲಿನೊಳಗೂ ಇರುವಂತಹದು ಧೃವಾ.

ಈಗ ನೀನುಗಳಿಲ್ಲಾ ಸಿಗುತ್ತದೆ

ಪ್ರತಿ

ಸೂಪರ್ ಸರ್ಫ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಸಲ
ಒಗೆದದ್ದಾದರೆ ಅದು ಇತರ ಯಾವುದೇ
ವಾಶಿಂಗ್ ಪೇಡರಿನಿಂದ ಒಗೆದದ್ದಕ್ಕಿಂತ
ಅಧಿಕ ಬಿಳುವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ!

ಸೂಪರ್ ಸರ್ಫ್ ಅಪರಿಮಿತ
ಬೆಳ್ಳಗೆ ಒಗೆಯುತ್ತದೆ

(ಮತ್ತು ಹಲವು ಗೊಳಿಸುವ ಹೀಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಳಸುವುದು)

ತತ್ತರಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಪರುಷ ಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗಟ್ಟಿಮನಸ್ಸಿನ ಗಂಡಸಿಗೂ ಕೂಡ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಕರುಳು ಕುದಿಯುತ್ತದೆ. ಅಂಥದ್ದು ಅನುಕಂಪೆಯ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಆ ಸಾಧ್ವಿಯ ಮನಸ್ಸಿ ತಿವನಾಗಿರಬೇಡ? ಆದರೂ ಆಕೆ ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೇನು? ಎಲೈ ಸಮಸ್ತ ಪರಿತಾಪ್ಯಂದವೇ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ:

“ಮಹಾರಾಜ, ತಮ್ಮ ಜೀವಿತಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದೇಹ-ಜೀವಗಳಿರುವಾಗ, ತಮಗೆ ಮನವೊಪ್ಪಿದ ಮಾತನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಂತಿರಲಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಸರ್ವಥಾ ಹಿಡಿಯಲಾರೆ. ಬದಲಾಗಿ ಇವಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರವಿದೆ. ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಮೊದಲು ಹತ್ತಿ; ಆ ನಂತರ ಸುತ-ಸುತೆಯರು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಯೇ ನನಗೆ ಜೀವನಾಧಾರ. ಓ! ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮೂಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ನನಗೆ ಕರುಣಿಸಿದ್ದರೆ, ನಾನು, ನೀವು ಅದನ್ನು ಒಡನುಡಿಯುವ ಮುಂಚೆಯೇ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥಳಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮಗುವನ್ನೂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಿರಿ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಕಲ್ಪವನ್ನೂ ಎಣಿಸಬೇಡಿರಿ.”

ಅವಳ ದೃಢ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸದ್ಗುಣಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿದವನಾಗಿ ರಾಜನ ಮನಸ್ಸು ಒಳಗೊಳಗೆ ಆತ್ಮಂತಿಕ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತು. ಅವಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಬಾಯಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಂತೆ ಮುಖವನ್ನು ಕಿರಿವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನ ತ ಭಾವದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದನು, ಮತ್ತು ಅದೇ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನನ್ನು ಕರೆದು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದನು. ಆಗ ಆ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನು ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಅವಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಗುರತರವಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಮಗುವನ್ನು ಬೇಡಿದನು. ಆ ಸುರೂಪಿ ಮಗುವನ್ನು ಅವನ ಕೈಗೆ ಒಪ್ಪಿಸು

ಗದ್ದ ದಿತವಾಯಿತೆ? ಕೆಳದುಟಿ ಅದುರಿತೆ? ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದಳು.

“ಅಪ್ಪಾ, ಈ ಕೋಮುಲ ಶರೀರವನ್ನು ಅಡವಿಯ ನರಿ-ನಾಯಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿಡಬೇಡ. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡು.”

ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಈ ಗಂಡು ಮಗುವೂ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನನ್ನು ಸೇರಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಸೋದರ-ತೈಯು ಇವನನ್ನೂ ಅದರದಿಂದ ಬರಮಾಡಿ ಕೊಂಡಳು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ತಮ್ಮನ ಗುಪಿತವನ್ನು ಒಳಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ತನ್ನ ಪತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಿಯೂ, ಆ ಮಧ್ಯೆ ಗುಟ್ಟನ್ನು ರಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಬಾರದೆಂದೂ ವಿನಂತಿಸಿದಳು. ಪ್ರದೀಪರಾಜನಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸೋಲು ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಅವಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅವಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ‘ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ’ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅನಾದರವಿದೆಯೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅದರ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸುಳಿಯೂ ಆತನಿಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಪ್ರೀತಿ, ಅದೇ ಆದರ, ಅದೇ ಮುನ್ನಿನ ನಗುಮುಖ ಎಂದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾರ್ತತ್ವರತೆ, ತನ್ನ ದೆನ್ನುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎತ್ತೂಗೆದು, ಹತ್ತಿಮ ಮನಸ್ಸಿನ, ವಿಚಾರಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿ, ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಪಡೆದವಳಂತೆ ಅವಳ ಬಾಳ್ವೆ ಇದ್ದಿತು.

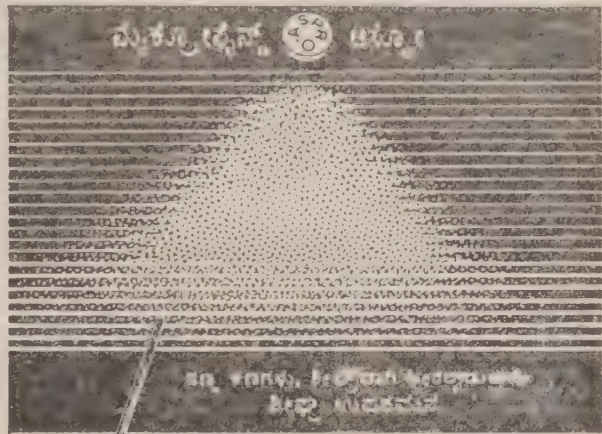
ಪರುಷಗಳು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಉರುಳಿದವು. ಅದೀಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಜನ ಬಗ್ಗೆ ನಿನದೆಯ ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಬರತೊಡಗಿದುವು! ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ಅವಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದಾಗ ತನ್ನ ಉಚ್ಚ-ವಂಶಕ್ಕೆ ಕಲಂಕ ತಟ್ಟಿತೆಂದು ಬೇಸರಗೊಂಡು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಲೋಕದಿಂದ ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಎಂಬುದು ಆ ಕುಹಕದ ಮಾತುಗಳ ಸಾರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಹೆಂಡತಿಯನ್ನೂ ನೀಗುತ್ತಿದ್ದ; ಕೇವಲ ತನ್ನ ಸದ್ಗುಣ, ಸಹನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಆ ಸಾಧ್ವಿ ಪಾರಾಗಿದ್ದಾಳೆ— ಎಂಬುದು ಆ ಮಾತುಗಳ

ಮೈಕ್ರೋಫೈನ್ ಆಸ್ಟೋಲ

ಅಧಿಕ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕರಗುತ್ತದೆ,
ಅಧಿಕ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹೀರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅದು ನೋವು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತ್ರೆಗಳಿಗಿಂತ

ಕರಡರಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನೋವನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ!

ಆಸ್ಟೋಲದಲ್ಲಿ ಮೈಕ್ರೋಫೈನ್ ಕಣಗಳು ಬಲು ಚಿಕ್ಕ ಕಣಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ನೋವಿನ ಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಧಿಕ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ನೋವನ್ನು ಬಲು ಚಿಕ್ಕ ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಗುಣ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಲ್ಲ.

ತಲೆನೋವು • ಮೈಕ್ರೋಫೈನ್ • ಶೀತ • ಫ್ಲು • ಸಂದು ನೋವು • ಗಂಟಲುಕೋವು • ಹಲ್ಲುನೋವು — ಇವುಗಳಿಗೆ ಮೈಕ್ರೋಫೈನ್ ಆಸ್ಟೋಲ ಸೇವಿಸಿ.

ಪ್ರಮಾಣ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ — 2 ಮಾತ್ರೆಗಳು. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದರೆ ಪ್ರತಿ ತೇಗದಕೊಳೆರಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ — ೭೦ದು ಮಾತ್ರೆ ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಡಾಕ್ಟರ್‌ನ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ.

ಕೇವಲ ಆಸ್ಟೋಲ ಮತ್ತಾವೇ ಮೈಕ್ರೋಫೈನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ನೋವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ

ನಿಕೋಲಸ್ (N) ತಯಾರಿಕೆ

ದ್ದಿತು !

ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಈ ಒಂದು ಕಾರಣ ದಿಂದ ರಾಜನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತೀವ್ರ ಅಸಮಾ- ಧಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.

ರಾಜನಿಗೆ ಇದರ ಅರಿವಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ಪತ್ನೀಪರೀಕ್ಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋದನು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಆದೀತು ಎಂಬುದರ ಗೊಡವೆಯನ್ನೂ ಆತನು ಬಿಟ್ಟನು. ತನಗೆ ಈ ರಾಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸರ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವ ವನ್ನು ತನ್ನ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಸರದಾರರು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದನು. ಮೊದಲೇ ಹರದಿದ ಒಣ ಹುಲ್ಲಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬೇಕಿಯ ಕಿಡಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಂ- ತಾಗಿಹಬ್ಬಿತು. ರಾಜನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಾಣಿ ಯನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಜನ ಭಾವಿಸುವ ಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಪ್ರದೀಪರಾಜನು ರಾಣಿಯ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದನು. ಅವಳಿಗೆ ಈ ಹೊಸ ವಿಚಾರಧಾರೆ ತಿಳಿದಿರಲಾರಬೇಕು. ಆದರೆ

ಅವಳು ಇದಾವುದನ್ನೂ ಅರಿಯದವಳಂತೆ. ಎಂದಿ ನಂತೆಯೇ ಪತ್ನಿಯೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಪ್ರೇಮಮಯ ಪರ್ತನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಆಕೆ ಈ ಹಿಂಸಾಸ್ವಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು:

"ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಹರಗೆ ನಿನಗೊಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಸುಖವಾದ ದಾಂಪತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಸದ್ಗುಣಗಳೂ ನನ್ನ ಮೇಲಣ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮವೂ ಕಾರಣವಾದುವು. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಇರುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಇದು ಅಡ್ಡಿ- ಯಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದರೂ ಪ್ರಜಾಜನರಿ ಗಾಗಿ ಇವ್ವೇವೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಅವರಿಗಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಸಂತಾನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುದ್ದೈವಕ್ಕೆ ನೀನು ಒಬ್ಬ ಕೆಳಜಾತಿಯ, ಕಡು ಒಡವನ ಮಗಳೆಂಬುದು ನನ್ನ ಸರದಾರರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಲೊಲ್ಲದು. ಈಗ ಅವರು ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ

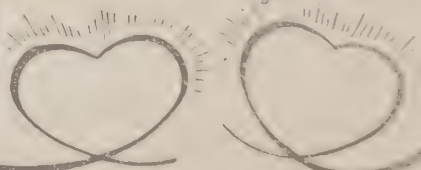
ಸ್ವಾದವೇ ಆನಂದ!

Parr's

ಸ್ವೀಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಟಾಪಿಗಳು

ಲ್ಯಾಕ್ಟೋ ಬಾನ್ ಬಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಆರಂಜ್ ಕ್ಯಾಂಡೀಸ್ ಬಗೆಗಳು

ಕ್ಯಾರೀಸ್ ಕನ್ಸಂಟ್ರೆನರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಮದರಾಸುನವರು ಡೆಕ್ಕನ್ ಸ್ವೀಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ವಿಲ್ಲ-ನೀವು ಒಂದು ಬಹುಮಾನ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು

ಮೊದಲನೆ ಬಹುಮಾನ : ಒಂದು ವೆಸ್ಟ್ ಸ್ಟೂಟರ್ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪಿನ್ ರೆಪ್ರಿಜರೆಟರ ೨ನೇ ಬಹುಮಾನ : ಒಂದು ಟೇಪ್ ರಿಕಾರ್ಡರ್ ಅಥವಾ ಅಟೋಮ್ಯಾಟಿಕ್ ಕ್ಯಾಮರಾ ಅಥವಾ ರೇಡಿಯೋ ಗ್ರಾಂ. ೩ನೇ ಬಹುಮಾನ (೧೦೦) ಟೋಯೋ ತಯಾರಿ ಜಪಾನ್ ೩ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಆಲ್‌ವರ್ಲ್ಡ್ ಜ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಪರ್ ಬೆಲೆ : ರೂ. ೨೭೫ ೪ನೇ ಬಹುಮಾನ (೧೦) ೩ ಬ್ಯಾಂಡ್ ಆಲ್‌ವರ್ಲ್ಡ್ ಜ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಪರ್ ಬೆಲೆ : ರೂ. ೨೫೦

ನೀವು ನೂಡಬೇಕಾದ್ದೇನು ?

ಸಂಖ್ಯೆ ೭ (ವಿಳಿ) ರಿಂದ ೨೨ (ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು) ರ ವರೆಗೆ ೧ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದ್ವೈತವಾಗಿ, ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಮೂಲೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೂಡಿದರೂ ಒಟ್ಟು ೫೮ (ಐವತ್ತೆಂಟು) ಬರುವಂತೆ ತುಂಬಬೇಕು.

ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ : ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಜನಪ್ರಿಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಕಡೇ ತಾರೀಖು : ೨೫-೪-೭೩.

ಫಲಿತಾಂಶ : ೨೮-೪-೭೩.

ಸಹಾಯಕ ನಮೂನೆ ಒಟ್ಟು ೫೮.

೧೦	೧೩	೧೬	೧೯
೦೭	೧೪	೧೧	೦೨
೧೯	೨೦	೯	೬
೮	೭	೧೮	೨೧

ಸ್ಪರ್ಧೆ ನಿಯಮಗಳು : (೧) ಎಂಟ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಮಾಲಿ ಕಾಗದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ. (೨) ತಿದ್ದಿದ, ಮೊಡಮಹಾಕವಿ ಪ್ರವೇಶಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. (೩) ಪ್ರೈಮೋಟರುಗಳ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಪ್ರೇರಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. (೪) ಅಧಿಕಾರಿಯುತ ಸೀಲಾವ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೋಗುವ ಉತ್ತರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. (೫) ಮೊದಲನೇ ಬಹುಮಾನ : (೧) ಅಧಿಕೃತ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. (೬) ೨ನೇ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ೧ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ಅಡ್ಡ ಸಾಲುಗಳು ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. (೭) ೩ನೇ ಬಹುಮಾನ ಅಧಿಕೃತ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಯಾವದೇ ಯಾವುದೇ ಸಾಲು, ಯಾವುದೇ ಅಂಕಿ ಎಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿಸಮಾನವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. (೮) ೪ನೇ ಬಹುಮಾನ ಡ್ರಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮೋಟರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವುದು. (೯) ಬಹುಮಾನ ತರು ಅಂಜೆ ವೆಚ್ಚ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. (೧೦) ೩ನೇ ಮತ್ತು ೪ನೇ ಬಹುಮಾನಿತರು ಈ ವೆಚ್ಚಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಜ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಪರ್ ಬೆಲೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಸಹ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು. ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಇಲ್ಲ. (೧೧) ಫಲಿತಾಂಶ ಕಳುಹಿಸಲು ೪೫ ಪೈಸೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಕಳುಹಿಸಿರಿ. (೧೨) ನಿಮ್ಮ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ (೧೩) ಒಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. (೧೪) ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. (೧೫) ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೂಡಲೇ ಬಹುಮಾನಿತರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ರೆಸಾಜಿಟ್, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು.

Director-Contest Department
JAPAN AGENCIES (M-58)
 P. O. Box 1194, DELHI-6

ರಾಜಗುರುಗಳೂ ಇವಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಕ್ಕನೂ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದವಳಿದ್ದು, ತನ್ನ ಸೀಮೆಯ ಪತ್ತಿರದ ಓರ್ವ ಸತ್ಯುಲ ಪ್ರಸೂತೆಯನ್ನು ನನಗಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾಳಂತೆ. ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಲಿರುವ ಅವಳಿಗಾಗಿ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡು. ಬೇಕಾದರೆ ನಿನಗೆ ಇಂದೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವೆನು. ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೋ. ಜಿಂದನೇ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಕೈಮೀರಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಾಗಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಾದಿಸುವೆ.”

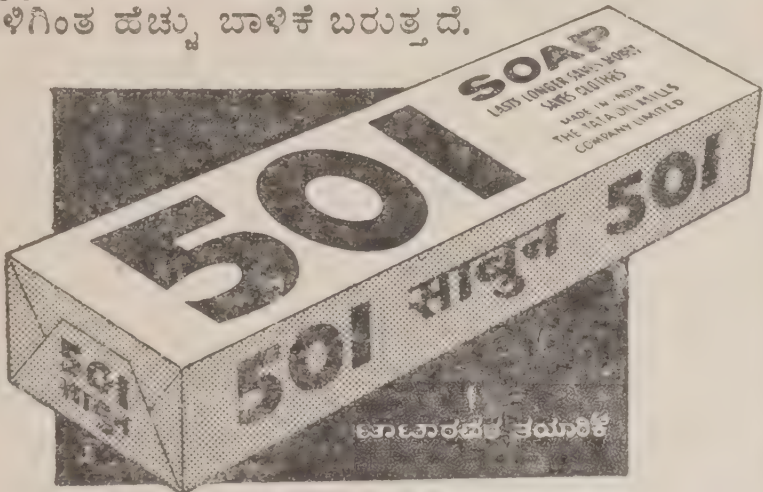
ರಾಜನಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಂದನೆಯು ತಡಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ತಡವರಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. “ಮಹಾರಾಜ, ನಾನು ಉಚ್ಚಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವಳಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆ. ಜನರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಲು, ಕಿಂವಾ ದಾಸಿಯಾಗಲು ಸಹಿತ ಯೋಗ್ಯೆಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ನಾನು ತಿಳಿದೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಂಥವಳನ್ನು ಅದೇನೂ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿದಿರಿ. ಆ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು, ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಅರ್ಪಿಸಗೊಳಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಈ ದೇವ, ಜೀವಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದೆ. ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಸೇವೆಗೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ವರ್ತಿಸಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಕೈಬಿಡಿದು ಮೇಲೆತ್ತಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ಋಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಯೇನಲ್ಲದೆ ಅದು ಕಳೆದುಹೋಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ವ್ಯಸನಪಡುವವಳಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಂಥ ಪತಿಯನ್ನು ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಧನ್ಯಳೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಂಥದು ಈ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಮರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕಳೆದಂಥವೇ ಸುಖದ ದಿನಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಓರ್ವ ಸುಯೋಗ್ಯ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಲೆಂದು

ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆ. ನನಗೆ ಉದರಭರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮನೆಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬಂದಾಗ ಏನನ್ನೂ ತರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಧರಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಕೂಡ ನಿಮ್ಮವೇ. ತಂದುದಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಸೇವಾಬುದ್ಧಿಯನ್ನು. ಬಿಡಲಾಗದೆ ಬಿಟ್ಟು ಹತ್ತಿ ಬಂದುದಂದರೆ ಒಡತನ. ಕಾರಣ ನನಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಬೇಡ. ಪತಿಯ ಆಶ್ರಯವೇ ಸತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ. ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮೀರಿದ ಆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ನಾನು ಹೊಂದಿದನೆಂದು ಅದರಿಂದ ಚ್ಯುತಿಯಾಗಬೇಕಾದುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪತಿಯ ಆಶ್ರಯ ತಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು- ಹೂ... ಆ ಭಾಗ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತವರು ಮನೆಯೇ ಗತಿ. ನನ್ನ ಮನೆಗೆ, ನನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನನಗಿಲ್ಲಿಯ ಸಕೋಚ ? ನನಗೆ ಉದರಭರಣದ ಹಣ ಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಏನೂ ತಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಸ್ತ್ರ, ಈ ಅಲಂಕಾರಗಳು ಇವಾವುವೂ ನನ್ನ ವಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ಥಾನ, ಆಶ್ರಯ ಇತ್ತೆಂದು ತಾತ್ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಈ ನಿಮ್ಮ ಸೊತ್ತನ್ನು ನನ್ನ ವೆಂಬಂತೆ ಧರಿಸಿದೆ. ಆ ಸ್ಥಾನ, ಆ ಆಶ್ರಯ ತಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಇವೆಲ್ಲ ಇನ್ನೇನಕ್ಕೆ ? ಇಕೊಳ್ಳಿ, ನೀವು ತೊಡಿಸಿದ ರತ್ನದುಂಗುರ. ಇದು ನೀವು ನನ್ನ ಮೊದಲ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿ ತೊಡಿಸಿದ್ದ ಕಂಠಾಭರಣ. ಉಳಿದೆಲ್ಲ ವಸ್ತ್ರ, ಒಡವೆ, ಅಲಂಕಾರಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೇ ಇವೆ. ನಾನು ತೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ನಾನು ತೆಗೆದು ಇರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಜ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆ ನೆಗೆಡ್ವ ನಾನು ತಂದಿದ್ದ ಸೀರೆ ತೀರ ಹಳೆಯದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ್ದ ಈ ಉದರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಅದು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದು, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಜನರು ನೋಡಿಯಾರೆಂಬ ಸಂಕೋಚ ನನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬೇಡುವು

ಎರಡು ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು 501 ಸಾಬೂನನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ಏಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅದರಿಂದ ಒಗೆದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂದು.
- 501 ಸಾಬೂನು ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುತ್ತದೆ; ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬಡಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಕಡಿಮೆ.
- 501 ಸಾಬೂನು ಬೇರೆ ಬಾರ್ ಸಾಬೂನುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಜನರ ಮೆಚ್ಚಿನ
ಸಾಬೂನನ್ನು ನೀವೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ದೇದರೆ ಈ ದೇಹವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಒಂದು ಸಾದಾ ಸೀರೆ. ಅಷ್ಟನ್ನು ಕರುಣಿಸಬೇಕು. ಈಗಲೇ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧಳಿದ್ದೇನೆ."

ಪ್ರದೀಪರಾಜನಿಗೆ ತನ್ನ ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ತಡೆಯಲಾಗದೇ ಆತನು ಒದ್ದಾಡಿದನು. ಅವನು ಧೀಮಂತನಿದ್ದ ನೆಂದೇ ಆ ಅಶ್ರುಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತಡೆಯಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥನಾದನು. ಅಲ್ಲಿ ದೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲದೇ, ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಸೀರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಮುಖ್ಯ ಚೀಟಿಗೆ ಹೇಳಿದವನೇ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಪ್ರೇಮಲ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಈ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತೆರೆಯನ್ನೆಳೆಯೋಣವೆ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಅವಳ ಮಾತಿನಿಂದ ಮರುಗಿಹೋಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಹಾಗೇನೂ ಮಾಡದೇ, ಅದೇ ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠನನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನ ಅಕ್ಕನ ಬಳಿಗೆ ಅವನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಸಮಸ್ತ ವೈಭವ ಆಡಂಬರಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಇಬ್ಬರೂ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಅವಳ ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟು ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಆಗೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿದನು.

ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಇತ್ತ ಚಂದನೆಯು ಸಾದಾ ಸೀರೆಯನ್ನು ಟ್ಟು, ಅಂಧವೇ ಕುಪ್ಪಸ ತೊಟ್ಟು, ತನ್ನ ಹಳೆಯ ಎರಡು ಅರಿವೆಗಳನ್ನು ಮಡುಕಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಹೊರಡಲು ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಳು. ಅರಮನೆಯ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಅವಳ ಪಾದಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಲಿದ್ದರು. ಬಹು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಅವರಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸಾತ್ತ್ವಿಕ ವಚನವನ್ನು ಹೇಳಿ ಆಕೆ ಹೊರಬಂದಳು. ಮಹಾದ್ವಾರದ ಬಳಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸರದಾರರೂ, ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರೂ ಅವಳ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಮು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಬರಿದಲಿಯಿಂದ, ಬರಿಗಾಲಿನಿಂದ ಮೆಲ್ಲನೆ ಅಡಿಯಿರುತ್ತ ಸಾಗಿದ ಆ ನಿರಾಭರಣ ದೇವತೆಯನ್ನು ಕಂಡು, ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಶೋಭಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯೇ ಹೊರ

ಹೊರಟಳೆಂದು ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನಸೊಮುಪ್ಪ ಸಂತಾಪದಿಂದ ಕುದಿಯಿತು. ಶೋಕನಿರ್ಭರವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೇ, ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ ಅವರೆಲ್ಲ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದರು.

ಆಕೆಯು ಇನಿತೂ ಆಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನತೆಯ ಈ ಪ್ರೇಮ ಪ್ರದರ್ಶನದಿಂದ ಶಾಲೀನತೆ ತಾನೆ ತಾನಾಗಿ ಮೈವತ್ತು ಬಂದು, ಆಕೆಯ ತಗ್ಗಿ ಸಿದ ತಲೆಯನ್ನು ಮನೆಯವರೆಗೂ ಮೇಲಿತ್ತಗೊಡಲಿಲ್ಲ.

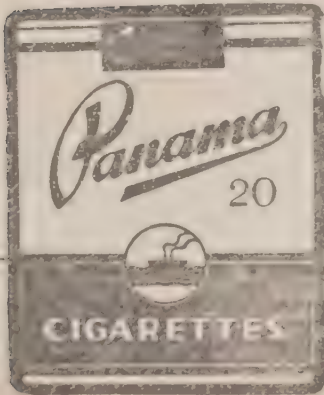
ಆಗ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ಸಮಯವಾಗಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ನೆರೆದ ಗೌಜಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವಳ ಮಂದಿ ತಂದೆಯು ಕೋಲನೂರುತ್ತ ಹೊರಬಂದನು. ಹುಬ್ಬಿನ ಮೇಲೆ ಕೈಯನ್ನಿರಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಹರಿಯಿಸಿದನು. ಮಗಳು ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಸಮಸ್ಮರಿಸಿ ದಾಗಲೇ ಅವನಿಗೆ ಅವರ ಕಲ್ಪನೆ ಬಂದದ್ದು. ಆ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಗೋಗರೆದನು. ಈ ೧೭ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಶ್ರವಣ ಶಕ್ತಿ ಇಂಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಿತು. ಹೀಗೇಕಾಯಿತೆಂದು ಅವನು ಕೇಳುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಉಳಿಯದೇ ಅವಳ ವೇಷ, ಮುಖದ ಭಾವ ಸ್ವಯಂವೇದ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಇತ್ತ ಚಂದನೆಯು ತನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಂದಿದ್ದ ದಾಸಿಯರು, ಸರದಾರರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಇವರತ್ತ ತಿರುಗಿದಳು. ಆಹಾ! ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಅದಂತಹ ಶಾಂತವಾದ ಕಳೆ! ಪತಿಯಿಂದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತೆಯಾದೆನೆಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿದ ಕೋಪದ ಛಾಯೆ ರವಷ್ಟೂ ಇರಬಾರದೆ ? ಇಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತಾನು ಹಿಂದಿರುಗಿದನೆಂಬ ನಿಶ್ಚಿಂತಭಾವದ ಸಮಾಧಾನವೇ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡುವವರಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಮೆಲ್ಲನೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಆಕೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ತನ್ನ ಕೃಷ್ಣ ತಲೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ತನ್ನ ಸಂಗಡಲೇ ಉಳಿವೆ ನೆಂದು ದುಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಭಾವಸಾಪರರಿಗೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ವ್ಯಾಪಾರಿಕವಲ್ಲವೆಂದು ಸಂತಪಿಸಿದಳು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಆಕೆ ಉಳಿದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಗಳು :

**ಲಾಭ
ಇಮ್ಮಡಿ!**

ಆಯ್ತೆ ವರ್ಜಿನಿಯಾ
ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪುಗಳು!
ನೈಪುಣ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ
ಮಿಶ್ರಣ! ಸೌಮ್ಯ
ಹಾಗೂ ಸುಖದಾಯಕ
ಧೂಮ್ರಪಾನ- ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ
ಜನರ ಆಚ್ಛಮೆಚ್ಚು!

'ಭಾರತೀಯ, ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಪಾಲು
ಭಾರತೀಯ. ನಿಮ್ಮ ಪನಾಮಾ
ಅಮೂಲ್ಯ ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯ
ವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಹಾಯ
ಮಾಡುತ್ತದೆ—ಇದಕ್ಕೆ
ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ, ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶೀಯರು
ತಯಾರಿಸುವ ಸಿಗರೇಟುಗಳೆಲ್ಲ
ವಿದೇಶೀ ವಿನಿಮಯವನ್ನು
ದುರ್ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಪನಾಮಾ

ಗೋಲ್ಡನ್ ಟೋಬೇಕೋ ವೊಲೂಕೆ

“ಮಾನ್ಯರೇ, ನನ್ನ ಪತಿಯು ನನಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಬಗೆದರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ಅವರನ್ನು—ನಿಮ್ಮ ರಾಜನನ್ನು, ದಯವಿಟ್ಟು ಜರೆಯಬೇಡಿ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪಾತ್ಸಲ್ಯವಿದ್ದುದಾದರೆ ಇದೊಂದು ಮಾತನ್ನು ನಡೆಯಿಸಿದರೆ ಸರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆ.”

ಆ ಮಾತಿನಿಂದ ಮೂಕವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ, ಶೋಕಾಕುಲರಾಗಿ ಜನರು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಮರಳಿದರು. ಮೇಲಿನ ಗವಾಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ರಾಜನು ಅವರು ಬರುವುದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದನು. ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾತ್ವಿಕ ಸಂತಾಪದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅವರನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಪ್ರಬಲ ರಾಜನೂ ಹೆದರಿ, ತನ್ನ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದನು.

ಇತ್ತ ಅದನ ಅಕ್ಕ ತನ್ನ ಪತಿಗೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣು ಮಡಿಗೆಯನ್ನು ತನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಬ್ಬಣವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ಪ್ರದೀಪನು ತನ್ನ ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸುದ್ದಿ ಅವನಿಗೂ ತಿಳಿದಿದ್ದಿತು. ಮದುವೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಡಿಗೆಯ ಕುಲ, ಗೋತ್ರಗಳು ತಿಳಿವುವೆಂದು ಒಳಗೊಂಡವನು. ಉತ್ಸವದಿಂದ ನಿಬ್ಬಣದ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರುಭ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ಪ್ರದೀಪನಲ್ಲಿಗೆ ಶರವೇಗದ ಹರಿಕಾರರನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದನು.

ನಿಬ್ಬಣವು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಹೊರಟಿದ್ದು ಸುದ್ದಿ ಊರ ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿಯಿತು. ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ರಾಜಧಾನಿಯ ಶೃಂಗಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜನ ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಆದರೆ ಅರಮನೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರಾರು? ಈ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ರಾಜನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಹಂಚಿಕೆ ಹಾಕಿದನು ಮತ್ತು ಅವಳನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿದನು. ಕರೆಕಳುಹಿದರೆ ಬರಲಾರಳೇ? ಪತಿಯ ಮೇಲಣ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಅಳುವ ರಾಜನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದಾದರೂ ಆಕೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ಚಂದನೆಯು ಅದು ತನ್ನ ಪತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಬಂದಳು. ಅದೇ ವಿನೀತ ಭಾವ. ಅದೇ

ಸೌಹೃದ್ಯ, ಸ್ನಿಗ್ಧ ಮುಖಮಾಟ. ಅದೇ ಮೊದಲಿನ ಸವಾತತ್ವ ರತೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಿತು.

ರಾಜನು ಹೇಳಿದನು:

“ಚಂದನೇ, ನಾಳೆ ಸಂಜೆಗೆ ನನ್ನ ಭಾವನು ನಾನು ಮದುವೆಯಾಗಲಿರುವ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವನಿದ್ದಾನೆ. ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಭೂರಿಭೋಜನದ ಸಮಾರಂಭವೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಈ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಬಂದರೆ ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವವರೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಹಿಂದಿನ ದಾವುದನ್ನೂ ವಿಕಲ್ಪವಾಗಿ ಒಣಿಸದೆ ನೀನು ಆ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆ. ನೀನೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥಳಲ್ಲದೆ, ನನ್ನ ಆಪ್ತ ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.”

ಇಷ್ಟು ವಿನಯದಿಂದ ಇವರು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನದಲ್ಲೆಂದು ಕೊಂಡು ಆಕೆ ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದಳು: “ಮಹಾರಾಜ, ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.”

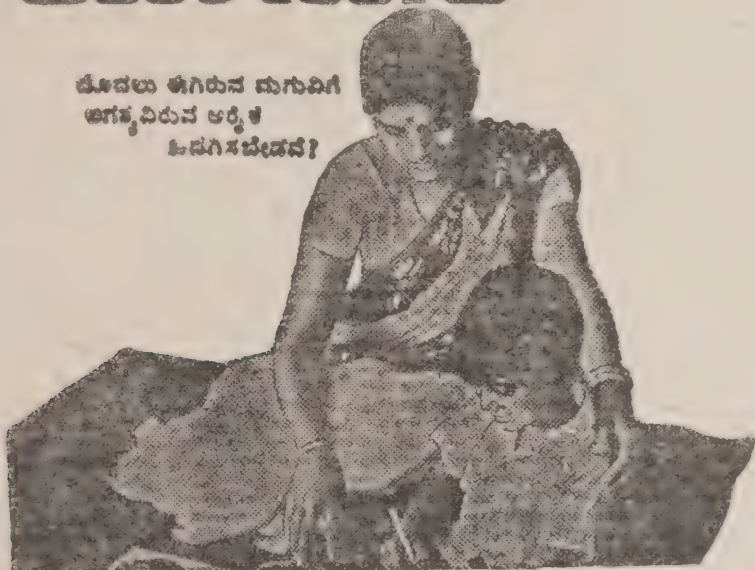
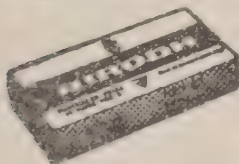
ಆಗ ರಾಜನು ಅರಮನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತೀಹಾರಿಯನ್ನು ಕರೆದು, ಮೂರು ದಿನಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಚಂದನೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆದು, ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದನು.

ಕೂಡಲೆ ಚಂದನೆಯು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಣಿಯಾದಳು. ಅರಮನೆಯ ಸಂಗಮವೇ ಕಲ್ಲಿನ ನೆಲ, ಕಂಬಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಭೋಜನದ ಸಲಕರಣೆಯ ವರೆಗೂ ಸಿದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿದಳು. ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ಅತಿಥಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಕೋಣೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿ, ಶರತ್ಕಾಲಗಳನ್ನು ಹಾಸಿಸಿ, ಇತರ ಪ್ರಸಾಧನಗಳನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿ ಶೃಂಗರಿಸಿದಳು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವಳೂ ಅಧಿಕಾರಿಣಿಯೂ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆಕೆ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಸಾದಾ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನೇ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಳು.

ಮರುದಿನ ಬಂತು. ಸಂಜೆಯೂ ಆಯಿತು. ಪ್ರದೀಪರಾಜನ ಭಾವನೂ ಅಕ್ಕನೂ ವಧುವೂ

ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಗು ಆಗುವ ಮುಂಚೆ
ಯೋಜಿಸಿ

ಮೊದಲು ಈಗಿರುವ ಮಗುವಿಗೆ
ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಆರೈಕೆ
ಹುದುಗಿಸಬೇಕವೇ?

[illegible][illegible]

ಅನ್ನೋಂದು ಮಗು ಬೇಕೆನಿಸುವ ಕವಳ ಅಂಪೆಯೊಡಗಿ

ನಿರೋಧ

ಅಕ್ಷಾಂಶರ ಜನ ಬಳಸುವ ಸೂರಕ್ಷಿತ, ಸರಳ ವಿಧ ವಿರೋಧಕ.
ವಿವರಣೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬರುವ ಅಂಗದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗದಿಗಳಲ್ಲಿ
ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾನೆ ವಿರೋಧ ಕೊಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಅವಳ ತಮ್ಮನೂ ಇತರ ಪರಿವಾರದವರೂ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ವಾದ್ಯಗಳು ಹಿತವಾದ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಸದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದವು. ಪುರುಷನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಬ್ಬದೊಟವಿತ್ತೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ರಾಜನ ೧೫ ವರ್ಷದ ಭಾವಿ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ನೋಡಿ, “ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜರು ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ, ಅವಳಿಗಿಂತ ಸುರೂಪಿಯೂ ಕೋಮಲಿಯೂ ಆದವಳನ್ನು ಆಯ್ದಿದ್ದಾರೆ,” ಎಂದುಕೊಂಡರು!

ರಾಜನೂ, ತುಸು ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಚಂದನೆಯೂ ಹೆಣ್ಣಿನವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ರಾಜನು ತನ್ನ ಭಾವ-ಅಕ್ಕನವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಚಂದನೆಯು ಮೊದಲು ಆದರ ಭಾವದಿಂದ ವಂದಿಸಿ, ಅನಂತರ ಕನ್ನೆಯ ಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದಳು. ಆಕಳ ತಮ್ಮನ ಮುದ್ದು ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿಯಂತೂ ಅವಳ ಅನುಕಂಪ ಉಕ್ಕಿ, ಆಕಂಡಿತನಾದ ಅವನನ್ನು ಬಂದು ಕ್ಷಣ ಹುಟ್ಟಾಡಿದಳು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಅವರವರ ಕೋಣೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಅವರ ಉಪಚಾರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಚಂದನೆಯು ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು. ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳ ನಿರಾಡಂಬರ ಮಾತನ್ನು ನೋಡಿ, ಈ ‘ಸೇವಕಿ’ ಅದೆಷ್ಟು ಬಾಳುಕಿರಿದು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಪಟ್ಟರು.

ರಾಜನು, ತನ್ನ ಭಾವಿ ‘ಪತ್ನಿ’ ಹಾಗೂ ಅವಳ ತಮ್ಮನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕ್ಕೆ ದೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಚಂದನಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದನು. ಚಂದನೆಯು ಅವರ ಕೋಣೆಗೆ ಮೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದು ಬರಲು ಅವಳ ಕಾಲುಗಳೇ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಗಿದರೂ, ಅವಳು ಅವರ ಮುಖಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ನಿಂತಳು.

ಭೋಜನ ಸಮಾರಂಭದ ವೇಳೆ ಸಮೀಪಿಸಿತು. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಚಂದನೆಯು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆಯಹೇಳಿದಳು. ಬೇಗರೂ ಸರದಾರ ಪ್ರಮುಖರೂ ಬಂದು ಕುಳಿತ

ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು.

ಚಂದನೆಯು ಆಕೆ ತನ್ನ ಸವತಿ ಎಂಬ ಭಾವವನ್ನು ಎಳ್ಳಷ್ಟು ತರದೇ, ಮೊದಲಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹಭರಿತೆಯಾಗಿ ರಾಜನಿಗೆ ಕಂಡಳು; ಆಗ ಅವನು ಎಲ್ಲರ ಸಮಕ್ಷಮವಾಗಿ ಕೇಳಿದನು.

“ಚಂದನಾ, ನಿನಗೆ ಈ ವಧುವು ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾದಳಷ್ಟೆ.”

ಚಂದನೆಯು ವಧುವಿನ ಆಸನದ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದವಳು, ಮೃದುವಾಗಿ ಅವಳ ಭುಜವನ್ನು ತದವುತ್ಸು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಳು:

“ಮಹಾರಾಜ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಹಾಗೂ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವಳಿಗಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ವಧುವನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. ನನಗಿಂತಲೂ ಅವಳು ಅಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾಸ್ಪದಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಳು. ಇವಳೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನವು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸುಖಮಯವಾಗುವುದು. ನನ್ನ ದಿಷ್ಟೇ ವಿನಂತಿ ಇದೆ. ಈಕೆ ಸುಕೋಮಲೆ, ಉಚ್ಚ ಕುಲಪ್ರಸೂತಳು. ಅವ

“ಇವರೇ ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮೂರಿನ ಯುವಕ

Statement about ownership and other particulars
about newspaper **Kasturi**, to be published in the
first issue every year after the last day of February.

FORM IV

(See Rule 8)

1. Place of publication .. HUBLI
2. Periodicity of its publication: Monthly
3. Printer's name .. B. G. Guttal
Whether citizen of India? .. Yes
If foreigner, state the .. —
country of origin
Address .. Post Box No. 30, Hubli-20
4. Publisher's name .. B. G. Guttal
Whether citizen of India? .. Yes
If foreigner, state the .. —
country of origin
Address .. Post Box No. 30, Hubli-20
5. Editor's name .. R. R. Diwakar
Whether citizen of India? .. Yes
If foreigner, state the .. —
country of origin
Address .. Post Box No. 30, Hubli-20
6. Names and addresses of .. Loka Shikshana Trust, Hubli
individuals who own the R. R. Diwakar sole trustee.
newspaper and partners
or share-holders holding
more than one percent
of the total capital.

I, B. G. Guttal, hereby declare that the particulars
given above are true to the best of my knowledge and belief.

Hubli

B. G. Guttal

Dated 1-3-1973

Signature of Publisher

ಳನ್ನು ಹಿತದಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಚೇಷ್ಟೆಗಾಗಿಯಾದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಕೆ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರಳು.”

ರಾಜನು ಅವಳ ಮನದಿಂಗಿತವನ್ನು ಅರಿತನು. ಅವಳ ಮಾತಿನ ಹಿಂದಿರುವ ಸವಾಳವು ಅವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿತು. ತನ್ನ ಆನಂದವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೇ ಆತನು ತನ್ನ ಆಸನದಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದು, “ಚಂದನಾ, ಚಂದನಾ, ನಿನಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ನೀನು ನಿಷ್ಠಾವಂತಳಾಗಿ ಪ್ರೇಮಲ ಸ್ವಭಾವದವಳೂ ಮಹಾ ಸಾಧಿಯೂ ಇರುವುದನ್ನು ಅರಿತೂ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಹೊಕ್ಕಿತು. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಿನ್ನಿಂದ ಕಸಿದುಕೊಂಡೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದೆ. ಆದರೂ ನಿನ್ನ ನಿಷ್ಠೆಯು ಬಂದಿನಿತೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ನನಗಾಗಿ ನೀನು ಚಂದನದಂತೆ ನಿನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದೆ. ಹೆಂಡತಿಗೆ ನಾನು ಹಿಂಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಇನ್ನಾವ ಗಂಡನೂ ತನ್ನವಳಿಗೆ ಮಾಡಲಾರ. ಈ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಸಮಕ್ಷಮವೇ ನಾನು ನನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿ, ನಿನ್ನ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುವೆ.”

ಚಂದನೆಯ ಮುಖವು ಕೆಂಪೇರಿತು. ನಾಚಿಕೆ, ಸಂಕೋಚಗಳು ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಅವಳು ಮೂಕ ಮುಖಿಯಾದಳು. ತಾನು ಎಲ್ಲಿರುವೆನೆಂಬುದರ ಪರಿವೆಯೂ, ಅವಳಿಗಿಲ್ಲವಾಯಿತು.

ಪ್ರದೀಪನು ತನ್ನ ಆಸನದಿಂದ ಅವಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಆಲಿಂಗಿಸಿ, “ನಿನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೋತೆ. ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನಾರೂ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾರರು. ಈ ವಧು ಇನ್ನಾರೂ ಅಲ್ಲದೆ, ನಿನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗಳು, ಇವನೇ ನಿನ್ನ ಸುಕುಮಾರನು! ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಕನು ಈ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸದಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾವ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಪುರಸ್ಕರಣೆಯಿರು, ನನ್ನ ಪತ್ನಿಯನ್ನೂ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.”

ಆಹಾ! ಚಂದನೆಯ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಅಮೃತವರ್ಷವನ್ನೇ ಕರೆದಂತಾಗಿ ಅವರ ಭಾರಕ್ಕೆ ಆಕೆ ಮೂರ್ಛಿತೆಯಾದಳು. ಶೀತೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಆಕೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಆಲಿಂಗಿಸಿ, ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಅವರೆಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಪತಿಯ ಕಾಲುಗಳನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ದಾಸಿಯರು ಅವಳನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಸಡಗರದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಕರೆತಂದರು. ಭೂರಿಭೋಜನವು ಆತ್ಮಂತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ನೆರವೇರಿತೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರದೀಪ-ಚಂದನೆಯರು ಮುಂದಿನ ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಆತ್ಮಂತಿಕ ಸುಖದಿಂದ ಕಳೆದರೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವ ಆಗ ತೃಪ್ತಾ ಉಳಿಯಲಿವಷ್ಟೆ !

This Magazine owned by the Loka Shikshana Trust, Hubli, is printed & published by B. G. Guttal at the Samyukta Karnatak Press, Koppikar Road, Hubli,

Representatives: Bombay: V. S. Mani, Phone: 472794; Calcutta: H. Muzamdar 68/1 Dhakuria Station Road Phone: 46-4238. Madras: P. M. Srinivasan, Phone: 33748; New Dehli P. R. Chopra, Phone: 225130.

ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಕೀಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲೇ ಇದೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಭವ್ಯಕೋಟೆಯನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲು ಕೀಲಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವಿರಾ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಲೇ ಇದೆ.

ನೀವಿಗ 30ರ ತಾರುಣ್ಯದ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದೀರಿ. ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಗಳ ಮದುವೆ, ನೆಮ್ಮದಿಯ ನಿವೃತ್ತಿಜೀವನ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೀವು ಬಯಸುತ್ತೀರಿ. ಎಂಡೋಮೆಂಟ್ ಜೀವ ವಿಮಾ

ಪಾಲಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಿಮಗಿದು ಯೋಗ್ಯ ಸಮಯ. ಅದು ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣವು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ ನೆರವಾಗುವುದು. ನಿಮ್ಮ ಚಿಂತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಿಶ್ಚಿತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಕಳೆಯುವಿರಿ.

ಓರ್ವ ಜೀವ ವಿಮಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಅವನಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಿರಿ.

ಜೀವ ವಿಮೆಗಿಂತ

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉಳಿತಾಯ ಪಾತ್ರೆ ಎಂದಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತಮ ಬಿಸ್ಕತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು-ಕ್ವಾಲಿಟಿ !

ಉತ್ತಮ ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು ತಿನ್ನಲು ರುಚಿ, ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ.
ಆದರೆ ನಾವು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಆಯ್ಕೆಗೆ, ಬಿಸ್ಕತ್ ತಯಾರಿಕೆಯ ಪರಿಣಿತೆಗೆ,
ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು
ಯಾವಾಗಲೂ ರುಚಿಯಾಗಿ, ಶುಚಿಯಾಗಿ, ಸತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕ್ವಾಲಿಟಿಸ್ ಗ್ಲೋಕೋಸ್, ಗೋಲ್ಡನ್ ಮತ್ತು
ಟೇಟ್ಸ್ ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು

ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಫುಡ್ ಪ್ರಾಡಕ್ಟ್ಸ್